

รายงานการวิจัย

เงินทุนอุดหนุนเพื่อเพิ่มทุนประสิทธิภาพทางวิชาการ

4
เรื่อง

จริยธรรมชาวกรุงเทพมหานครปัจจุบัน

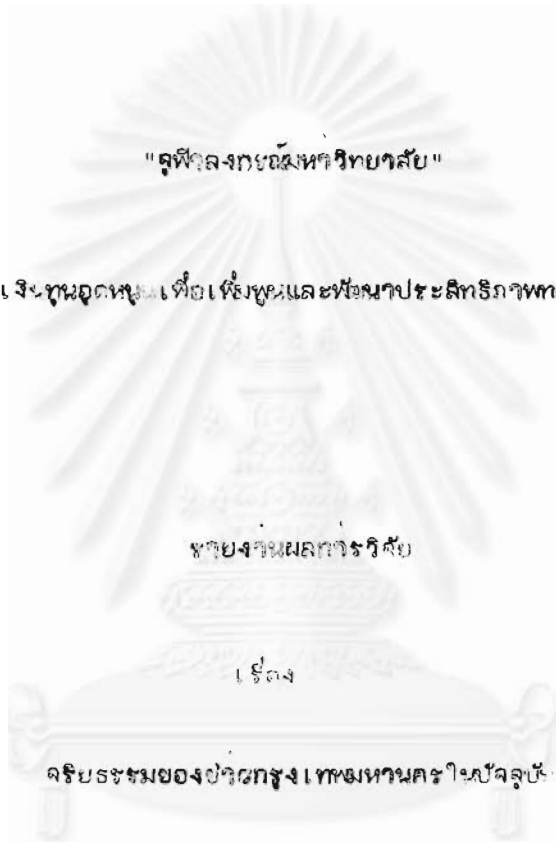
โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์
ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

คุรุสภา สำนักงานคณะกรรมการคุรุสภา เพื่อพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพทางการศึกษาระดับ
อุดมศึกษา

สภามหาวิทยาลัย

กรุงเทพฯ

คุรุสภา สำนักงานคณะกรรมการคุรุสภา เพื่อพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพทางการศึกษาระดับ
อุดมศึกษา

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. พงศกรพิชญ์ ศิริวรรณสุตย์

ศาสตราจารย์ ดร. ยัยพร วิชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระพร อารณโณ

เรื่อง จริยธรรมของข้าราชการของกรมหลวงนครราชสีมา
 ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.พรหมสิทธิ์ ศิริวรรณบุญ
 คำสั่งตราจารย์ ดร.ชัยพร วิเศษวิฑู
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพงษ์ อุดรธนาภิ
 ปี 2527

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้จุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้ 1) เพื่อสำรวจความรับรู้ความเข้าใจในทางจริยธรรม, ปฏิบัติทางจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรม 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับค่าสัมประสิทธิ์การยอมรับตามตัวแปรตัว สภาคุณธรรม เขต ระดับกรมการศึกษาระดับของครอบครัว ชมรมของครอบครัว ชาติของครอบครัว และภูมิภาค

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยมี 3,824 คน ซึ่งคัดเลือกโดยการสุ่มหลายชั้นของประเภทตาม จำนวนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษา 3 ภาคเรียนชั้น มศ.5 วิทยาลัยศึกษาจากคำสั่งตราจารย์ ธีระกิจ อุดรวิฑู และผู้ช่วยศาสตราจารย์

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เครื่องมือ 2 ชนิดคือ แบบสอบถามภาวะประวัติและแบบสำรวจที่สร้างขึ้นโดยคณะผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การยอมรับแบบเป็นรายพฤติกรรมและวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การยอมรับเป็น 3 ตัวดังนี้ 1) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมด้วยวิธีของเอฟเฟ 3) วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างสภาคุณธรรม เขต ระดับกรมการศึกษาระดับของครอบครัว ชมรมของครอบครัว ชาติของครอบครัว และภูมิภาค โดยวิธีความแปรปรวน 3 ทางแบบ $6 \times 2 \times 2$ ผลการวิจัยที่สำคัญได้ดังนี้ไป

1. คำศัพท์ภาพพจน์ที่ผู้แต่งใช้ตามตัวแปรต้น 7 ตัว ลอดคล้องกับของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแต่ละประเภทมีดังนี้

- 1) ตย.เอง : ทศวรรษ
- 2) สังคม : การปฏิบัติต่อผู้บกพร่องในทางที่ดี
- 3) เศรษฐกิจ : การบริโภค
- 4) ทศวรรษ : การพัฒนาความสัมพันธ์ทางทหาร
- 5) สิ่งแวดล้อม : การละเมิดสิ่งมีชีวิต

2. คำศัพท์ภาพพจน์ที่ผู้แต่งใช้ตามตัวแปรต้น 7 ตัว ลอดคล้องกันได้แก่

- 1) ตย.เอง : การตั้งทางอุปมา
- 2) สังคม : การให้ร้ายป้ายสี
- 3) เศรษฐกิจ : การประกอบกิจการที่ผิดกฎหมาย
- 4) ทศวรรษ : การแจ้งความเท็จ
- 5) สิ่งแวดล้อม : การทำลายสิ่งมีชีวิต

3. ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรทั้ง 7 ตัว มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในคำศัพท์ภาพพจน์ของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานทั้ง 5 ประเภท

4. ผลการวิจัยพบว่ามีการใช้คำศัพท์ที่ซ้ำกันระหว่างตัวแปรลักษณะภาพ เศษ และภูมิภาคในบางคำศัพท์ภาพพจน์ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแต่ละประเภท

Research Title : Morality of Contemporary Bangkokians

Name : Punthip Sirivunnabood (Associate Prof., Ph.D.)
Chaiyaporn Wichawut (Professor, Ph.D.)
Theeraporn Uwanno (Assistant Prof., Ph.D.)

Institution : Institution for Environmental Research

Academic Year : 1984

Abstract

The purpose of this research were (1) to survey moral cognition, moral reaction and moral behavior and (2) to compare moral behavior potential according to status, sex, education level, occupation of the family, size of the family, income of the family and residential area.

The sample of this survey consisted of 3,384 Bangkokian which included pupils from Pathomsuksa 6, Mathayom 3 and Mathayom-suksa 5, College Students from five institutions, bussinessman, employers, and labourers. The subjects were selected by a multi-stage sampling method. Data were collected through a questionnaire for biographical data and through a scale developed by the researchers. Raw scores and behavior Potential scores were analyzed using the following methods: 1) the one way analysis of variance, 2) the Scheffe's method of multiple comparison, and 3) a 6 x 2 x 2 factorial design to examine interaction between three factors : status, sex and residential area.

The major findings of the study indicate that;

1. The highest behavior potential scores on moral behaviors for the 7 different independent variables in each moral category are as follows.

- 1) Self-directed moral behavior : Health care,
- 2) Social moral behavior : respecting seniority,
- 3) Economic moral behavior : donation loyalty
- 4) Political moral behavior : group of items
political behavior
- 5) Environment - Directed moral behavior : Accumulating
valuable properties

2. The lowest behavioral potential score on moral behaviors for the 7 different independent variables in each moral category are as follows :

- 1) Self-directed moral behavior : indulging in
dissolute behavior
- 2) Social moral behavior : calumny
- 3) Economic moral behavior : illegal dishonest
livelihood
- 4) Political moral behavior : making false statements
- 5) Environment - Directed moral behavior : destruction
of animal species.

3. The seven independent variable significantly affected more behavior potential scores for the five categories of moral behaviors.

๕. There were some interactions in the 6 x 2 x 2 factorial design in each category of moral behavior.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องจริยธรรมของพ่อครูกรุงเทพฯมหานคร เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเกี่ยวกับกรุงเทพฯมหานครของสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม ซึ่งมีศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ เศรษฐมาณิต เป็นผู้อำนวยการสถาบัน และการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากเงินทุนอุดหนุนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพทางการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปีงบประมาณ 2524-2525

โครงการวิจัยนี้ได้รับการร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ของเขตและกทพ. สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมส่งเสริมการศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิทยาสัยกรุงเทพฯ ฯ นอกจากนี้คณะผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือจากหัวหน้าครุฑเรือน นักธุรกิจ กรรมการและชวานา ฝึกนักศึกษา ครูและนักเรียน ในการตอบแบบสำรวจของการวิจัยเป็นอย่างดี

คณาจารย์ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน และทุกหน่วยงานที่กล่าวนามมาข้างต้นไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างยิ่ง

รองศาสตราจารย์ ดร.พรธกัณฑ์ กิจวรธมภ์

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวุธ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร สุวรรณโณ

บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
ปัญหาในการวิจัย	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
ความหมายของจริยธรรม	3
ทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	20
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	20
2. วิธีดำเนินการวิจัย	22
กลุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การเตรียมการก่อนวิเคราะห์ข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
3. ผลและการอภิปรายผลการวิจัย	45
ตอนที่ 1 เส้นต่อผลและการอธิบายคำวิจัยโดยละเอียด ความเป็งแบบ มาตรฐานของปฏิบัติงานและความเชื่อทางจริยธรรม คำ ประเมินพฤติกรรมและคำคะแนนมาตรฐาน สักยภาพ พฤติกรรมโดยส่วนรวม	45

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของจริยธรรมแต่ละด้านตามสถานการณ์ และภูมิสำเนา	23
2.	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างนอกกรอบโรงเรียนของจริยธรรมแต่ละด้าน	26
3.	แสดงค่าความเที่ยงของแบบสำรวจพฤติกรรมจริยธรรม ปฏิบัติ ทางจริยธรรมความเชื่อทางจริยธรรมทั้ง 5 ด้านจากรี ทดสอบซ้ำ	37
4.	แสดงค่าความตรงของแบบสำรวจปฏิบัติจริยธรรมและความเชื่อ ทางจริยธรรมทั้ง 5 ด้าน	40
5.	ค่ามัธยฐาน เลขคณิตและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม จำแนกเป็นรายมาตรฐานและค่าศักยภาพ พฤติกรรมประเภทตนเอง	49
6.	ค่ามัธยฐาน เลขคณิตและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม จำแนกเป็นรายมาตรฐานและค่าศักยภาพ พฤติกรรมประเภทสังคม	53
7.	ค่ามัธยฐาน เลขคณิตและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม จำแนกเป็นรายมาตรฐานและค่าศักยภาพ พฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ	57
8.	ค่ามัธยฐาน เลขคณิตและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม จำแนกเป็นรายมาตรฐานและค่าศักยภาพ พฤติกรรมประเภทการเมือง	60

9.	ค่าเฉลี่ยรวม เลขคณิตและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม ค่าแจกเป็นร้อยละและค่าสัมบูรณ์ภาพ พฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม	63
10.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทตนเอง ค่าสถิติ T' และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟกต์ตัวแปรสถานการณ์ภาพ	73
11.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสังคม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟกต์ตัวแปรสถานการณ์ภาพ	75
12.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟกต์ตัวแปรสถานการณ์ภาพ	77
13.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทการเมือง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟกต์ตัวแปรสถานการณ์ภาพ	79
14.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟกต์ตัวแปรสถานการณ์ภาพ	81
15.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทตนเอง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟกต์ตัวแปรสถานการณ์ภาพ	89

ตารางที่

16.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสังคม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรพหุคูณ	89
17.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรพหุคูณ	93
18.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทการเมือง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรพหุคูณ	95
19.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรพหุคูณ	97
20.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทรวมเอง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรพหุคูณ	104
21.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสังคม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรพหุคูณ	106
22.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรพหุคูณ	108

23.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทการเมือง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรเพศ	110
24.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรเพศ	111
25.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทตนเอง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรภูมิศาสนา	117
26.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสังคม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรภูมิศาสนา	119
27.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรภูมิศาสนา	121
28.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทการเมือง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรภูมิศาสนา	123
29.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตาม วิธีเอฟเฟดตัวแปรภูมิศาสนา	124

30.	ค่าเฉลี่ยคณแรงแมตราฐานของคักยภาพพหฤติกรรมประเภทตนเอง ค่าลัทธิ F และผลการรทลลอบควรมแตกต่างระหว่างระดับ วิธีเชฟเฟตั่วแปรชวยพิหลัถของครอบคร้ว	130
31.	ค่าเฉลี่ยคณแรงแมตราฐานของคักยภาพพหฤติกรรมประเภทสังคม ค่าลัทธิ F และผลการรทลลอบควรมแตกต่างระหว่างกลุ่มตวม วิธีเชฟเฟตั่วแปรชวยพิหลัถของครอบคร้ว	132
32.	ค่าเฉลี่ยคณแรงแมตราฐานของคักยภาพพหฤติกรรมประเภทเคัรชฐฤถ ค่าลัทธิ F และผลการรทลลอบควรมแตกต่างระหว่างกลุ่มตวม วิธีเชฟเฟตั่วแปรชวยพิหลัถของครอบคร้ว	134
33.	ค่าเฉลี่ยคณแรงแมตราฐานของคักยภาพพหฤติกรรมประเภทการเมือง ค่าลัทธิ F และผลการรทลลอบควรมแตกต่างระหว่างกลุ่มตวม วิธีเชฟเฟตั่วแปรชวยพิหลัถของครอบคร้ว	136
34.	ค่าเฉลี่ยคณแรงแมตราฐานของคักยภาพพหฤติกรรมประเภทลิ่งแวดลลอม ค่าลัทธิ F และผลการรทลลอบควรมแตกต่างระหว่างกลุ่มตวม วิธีเชฟเฟตั่วแปรชวยพิหลัถของครอบคร้ว	137
35.	ค่าเฉลี่ยคณแรงแมตราฐานของคักยภาพพหฤติกรรมประเภทตนเอง ค่าลัทธิ F และผลการรทลลอบควรมแตกต่างระหว่างกลุ่มตวม วิธีเชฟเฟตั่วแปรชวยพิหลัถของครอบคร้ว	144
36.	ค่าเฉลี่ยคณแรงแมตราฐานของคักยภาพพหฤติกรรมประเภทลิ่งคณ ค่าลัทธิ F และผลการรทลลอบควรมแตกต่างระหว่างกลุ่มตวม วิธีเชฟเฟตั่วแปรชวยพิหลัถของครอบคร้ว	146

44.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทจังหวัด ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม วิธีเอฟเฟกต์ตัวแปรตามของครอบครัว	167
45.	ค่าสถิติ F ของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสภาพ เพศ ภูมิสำเนา ในการวิเคราะห์คะแนนศักยภาพพฤติกรรม ประเภทตนเอง	173
46.	ค่าสถิติ F ของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานภาพ เพศ ภูมิสำเนา ในการวิเคราะห์คะแนนศักยภาพพฤติกรรม ประเภทสังคม	174
47.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทสังคม จำแนกตามภูมิสำเนาและเพศ พฤติกรรมกรรให้ความช่วยเหลือ	176
48.	ค่าสถิติ F ของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานภาพ เพศ ภูมิสำเนา ในการวิเคราะห์คะแนนศักยภาพพฤติกรรม ประเภทเศรษฐกิจ	177
49.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ จำแนกตามสถานภาพและภูมิสำเนา พฤติกรรมกลุ่มความ เมตตาการุณยทางเศรษฐกิจ	178
50.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ จำแนกตามสถานภาพและภูมิสำเนา พฤติกรรมการบริการ สังคม	178
51.	ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ จำแนกตามสถานภาพและภูมิสำเนา พฤติกรรมกลุ่มการเข้า ระบบนิเวศรวมทางเศรษฐกิจ	179

52.	คำสั่งเสียคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทเค้รชฎก จำแนกตามสถานการณ์และภูมิภาค พฤติกรรมกลุ่มการเสียคะแนน เพื่อสำเร็จและประโยชน์	179
53.	คำสั่งเสียคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทเค้รชฎก จำแนกตามสถานการณ์และภูมิภาค พฤติกรรมกลุ่มการ เงิน	180
54.	คำสั่งเสียคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทเค้รชฎก จำแนกตามสถานการณ์และภูมิภาค พฤติกรรมประกอบ กิจการที่ได้กฎหมาย	180
55.	คำสั่งเสียคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทเค้รชฎก จำแนกตามเขตและสถานการณ์ พฤติกรรม กลุ่มการกู้ยืมเงิน	181
56.	คำสั่งเสียคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทเค้รชฎก จำแนกตามเขตและสถานการณ์ พฤติกรรมการให้กู้ยืมเงิน	181
57.	คำสั่งที่ F ของการปฏิบัติงานระหว่างตัวแปรสถานการณ์ เพศ ภูมิภาค ในการวิเคราะห์คะแนนศักยภาพพฤติกรรมประเภท การเมือง	181
58.	คำสั่งเสียคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทการเมือง จำแนกตามภูมิภาคและเขต พฤติกรรมการเงินหูเงินตาให้ เจ้าหน้าที่บ้านเมือง	182
59.	คำสั่งที่ F ของการปฏิบัติงานระหว่างตัวแปรสถานการณ์ เพศ ภูมิภาค ในการวิเคราะห์คะแนนศักยภาพพฤติกรรมประเภท แคว้น	183

ตารางที่	หน้า
60. คำเจสียกะแถมมาตรฐานศึกษาพุทธธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม จำแนกตามภูมิภาคและเขต พุทธธรรมการควบคุมสัตว์.....	185
61. ตารางคำขี้ผึ้งเลขคิดและความแข็งแถมมาตรฐานฯ กะแถม ความนำปรารถนาของพุทธธรรมศรีธรรม.....	191

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาในการวิจัย

บทการศึกษาในการวิจัยนี้คือจริยธรรมของข้าราชการกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน โดยศึกษาความรู้ความเข้าใจ ปฏิบัติและพฤติกรรมเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาพฤติกรรมของข้าราชการกรุงเทพมหานครในปี 2545

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

กรุงเทพมหานครได้ดำรงความสำคัญในฐานะเป็นเมืองหลวง เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นศูนย์กลางในการบริหารและพัฒนาประเทศไทยมานานกว่า 200 ปีแล้ว กรุงเทพมหานครขยายกว้างและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วเนื่องจากประชากรจากแหล่งต่าง ๆ ของประเทศ ต่างหลั่งไหลอพยพเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ อย่างหนาแน่นจนในปัจจุบันประชากรมีจำนวนถึง 5,350,551 คน และคาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็น 7,730,673 ในปี 2545 (สรชัย ศิลาบุตร และคณะ 2526 : 1.9) การอยู่กันอย่างแออัด และแอ่งชันกันในทางเศรษฐกิจนั้นสิ่งที่เป็นสิ่งที่น่าวิตกกังวลมากสำหรับการพัฒนาของกรุงเทพมหานคร

สภาวิจัยสภาวาระแวดล้อม คู่มือลงกรรณการเทศบาลฯ จึงเล็งเห็นความสำคัญในการวิจัยที่มุ่งมองอนาคตของกรุงเทพมหานครในระยะเวลา 20 ปี ข้างหน้าโดยเชื่อว่าการมองอนาคต จะทำให้เกิดงานวิจัยที่ก่อให้เกิดการเข้าถึงสภาพปัจจุบันและมองเห็นปัญหาในปัจจุบันพร้อมทั้งแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โครงการวิจัยนี้ประกอบด้วยโครงการวิจัยย่อยหลายโครงการ โดยแบ่งการศึกษาเป็นด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ด้านคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมและมลภาวะด้านกายภาพ ด้านการบริหาร กฎหมายและการปกครอง ด้วยกรุงเทพมหานครเป็นเมืองเอกของประเทศ เป็นศูนย์กลางของการบริหารประเทศ มีประชากรหนาแน่น มีการ

ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และการแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ในอดีตมิได้กระทำกันอย่างจริงจังและ ต่อเนื่อง ฉะนั้นปัญหาด่าง ๆ ที่สะสมอยู่ในกรุงเทพมหานคร จึงสะสมมานานกว่า 200 ปี จากการสำรวจสภาพด้านเศรษฐกิจ สังคมและประชากร พบว่าข้อมูลเบื้องต้นที่น่าสนใจมีดังนี้

สภาพทางด้านเศรษฐกิจ รายได้เฉลี่ยของชาวกรุงเทพมหานครต่อคนในปี 2522 เท่ากับ 15,622 บาทต่อปี สูงกว่ารายได้เฉลี่ยทั่วประเทศซึ่งเท่ากับ 6,054 บาทต่อปี (เปรียบเทียบ ปีระเนห์ และคณะ 2525 : 48) คนที่ปีฐานะเศรษฐกิจสูง มีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทต่อเดือนขึ้นไปมีอยู่ 10.7 % ส่วนคนที่รายได้ขั้นต่ำ 50.8 % คือมีรายได้ ต่อเดือนต่ำกว่า 4,000 บาท (ปรีชา สุรินทร์พันธ์, สันดา สันตารัตน์, 2526 : 3.6)

ข้อมูลปฐมภูมิ พบว่าการเพิ่มของประชากรในปี 2500 ถึง 2510 นั้นเพิ่ม 7.06 % ปี 2520-2524 อัตราการเพิ่มลดลงเหลือ 3.1 % และจาก 2524-2526 อัตราการเพิ่ม ลดลงอีกจนอัตราเพิ่มเหลือใกล้ 1 % โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพัฒนาเบ็ดเสร็จ (สโรชัย พิศาลบุตร และคณะ 2526 : 1.7-1.8)

สภาพะสถานภาพทางสังคมหัวหมักครัวเรือนประมาณ 13 % ไม่เคยเข้ารับการ ศึกษาในโรงเรียน และ 41.3 % ได้รับการศึกษาแค่ประถมศึกษา 4 หรือเทียบเท่า มีเพียง 5.3 % เท่านั้นที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ข้อมูลเกี่ยวกับภาพประกอบอาชีพ ของชาวกรุงเทพฯ นั้นพบว่า คนกรุงเทพฯ หัวหมักครัวเรือนมีงานทำถึง 97.7 % และเป็น เจ้าของกิจการเองถึง 32 % เป็นลูกจ้างในธุรกิจเอกชน 19.5 % เป็นข้าราชการ 11.4 % คนกรุงเทพฯ มีทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง อัตราว่างงานนั้นในตัวเมือง 2.5 % เขตต่อเมือง 2.6 % ชานเมือง 1.6 % จากข้อมูลด้านสาธารณูปโภคพบว่าครัวเรือน 67.5 % อาศัยน้ำดื่มจากน้ำประปาที่ผ่านระบบท่อเข้าถึงบ้าน 99 % ของครัวเรือนทั้งหมด ใช้ไฟฟ้า แต่มีบางส่วนในเขตชานเมือง 3.1 % ยังใช้ตะเกียงน้ำมัน ในด้านคู่อำเภอบาลการ ก้าวสดขบะมูล 71 % ใช้บริการของกทม. 13.4 % ใช้วิธีเฝายบะ 2 % กิ่งลงแม่น้ำลำคลอง การรักษาพยาบาล 79 % ใช้ยาแผนโบราณ 77 % รักษาพยาบาลเอง และ 43 % ได้รับความ รู้จากการรักษาพยาบาลมาจากร้านขายยา (เปรียบเทียบ ปีระเนห์ และคณะ 2525 : 103-112)

ถ้าพิจารณาสภาวของกรุงเทพมหานครในภาพรวมแล้ว จะพบว่าปัญหาด้านต่าง ๆ มากมายที่หมักหมมอยู่ในกรุงเทพมหานครนั้นต้องการการแก้ไขอย่างรีบด่วน เพื่อให้กรุงเทพมหานครอยู่รอดในระยะอีก 20 ปีข้างหน้า แม้สภาพปัญหาบางปัญหาจะได้รับการแก้ไขบ้างแล้ว เช่น การเพิ่มของประชากร ตัวจักรที่สำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครนั้นก็คือชาวกรุงเทพฯ นั่นเอง ถ้าชาวกรุงเทพฯ ในปัจจุบันได้รับการกล่อมเกลาจิตใจให้มีระเบียบวินัย รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม มีความรับผิดชอบ มีเมตตากรุณาต่อกัน ซึ่งจะเป็นคุณธรรมที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมของกลุ่มชนเป็นจำนวนมาก ปัญหาเรื่องความลึกลับ การทุจริตตัวของกรุงเทพฯ และปัญหาอื่น ๆ ก็คงไม่เกิดขึ้นจนกลายเป็นปัญหาใหม่ อยู่เช่นในปัจจุบัน ปริมาณเนื้อที่เท่ากันเมื่อมีประชากรเป็นหนึ่ง การอยู่อย่างสบายตามใจตนนั้นยังทำได้ แต่เมื่อมีประชากรเพิ่มเป็นล้าน การควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์จึงมีความจำเป็น ยิ่งขึ้นและสิ่งที่คุณควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ให้อยู่ในทิศทางที่ถูกต้อง นั้นคือจริยธรรม ฉะนั้นจริยธรรมจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดสภาพสังคมและวัฒนธรรมในปัจจุบัน เพื่อการวิวัฒนาการต่อไปในอนาคต ดังนั้นในการศึกษากรุงเทพมหานครจะขาดเสียไม่ได้ที่จะศึกษาจริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานคร เพราะจริยธรรมเป็นผลของสภาพสังคมและวัฒนธรรมนั้น ขณะเดียวกันก็มีส่วนกำหนดสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่กล่าวมาแล้ว ในปัจจุบันสังคมไทยมีความเสื่อมถอยไป ฉะนั้นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมจึงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในสังคมปัจจุบันทั้งในหมู่นักการศึกษา นักมนุษยวิทยา และนักจิตวิทยา และการศึกษาจริยธรรมมีกระบวนการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ กับ

ความหมายของจริยธรรม

เมื่อกล่าวถึงจริยธรรม ได้มีคนให้ความหมายของจริยธรรมไว้เป็นจำนวนมาก เช่น วิทยุ วิชาเวทย์ กล่าวว่าเมื่อเวลาพูดถึงจริยธรรมเรามักหมายถึงขั้นระดับที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ เช่น จงอย่าฆ่า จงอย่าขโมย จงอย่าบิดเบือน... จริยธรรมก็คือพิธีหรือหน้าที่ที่เราจะต้องปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (วิทยุ วิชาเวทย์ 2526 : 72) ในอดีตกาลมนุษย์มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิตแตกต่างจากปัจจุบัน

เชลโต นักปราชญ์ชาวกรีกถือว่ามนุษย์ต่างจากสัตว์อื่น ๆ ในธรรมชาติ มนุษย์
 เป็นสัตว์ที่มีปัญญาและเหตุผล ฮิเปโร สอนว่าผลผลิตของผิวดินมีไว้สำหรับให้ผู้ใช้ประโยชน์
 จากมันได้เท่านั้น แม้นสัตว์เองก็ถูกสร้างไว้เพื่อให้มนุษย์อยู่รอดโดยเป็นทั้งอาหารของ
 มนุษย์และช่วยมนุษย์ทำงาน (J. Passmore, 1974 : 14) ในสมัยเริ่มคริสต์ศตวรรษ
 ชาวคริสต์เชื่อว่ามนุษย์เป็นผู้แทนของพระเจ้าในโลกนี้เพื่อพระเจ้าที่ทรงสร้างสิ่งที่ดีและทรง
 เป็นผู้ตีบริบูรณ์ พระองค์ทรงประทานความนึกคิด ปัญญา เสรีภาพ ศติวิญญาณ ทำให้มนุษย์
 ประเสริฐกว่าสัตว์สิ่งทั้งมวล พระองค์ทรงมอบให้มนุษย์เป็นนายเหนือสิ่งทั้งหลาย ฉะนั้น
 สำหรับชาวคริสต์มนุษย์จึงมีหน้าที่รักษาความดีงามของพระองค์ที่ได้สร้างมาให้อยู่เป็นนิรันดร์
 สืบต่อไป ความล้มบุรุษของมนุษย์ ท้ายที่สุดคือพระเจ้าเกียรติมงคลของพระเจ้าในตัวเอง (เสรี
 พงษ์พิศม 2526 : 95) ส่วนในแนวความคิดของชาวเอเชีย ยงฉือสอนเน้นให้มนุษย์กระทำ
 กิจของตนในทางโลกค้าสอนของยงฉือเน้นหนักเรื่องหน้าที่ของคนในสังคม คนเราเกิดมามี
 ตำแหน่งและหน้าที่ในสังคม ต้องทำหน้าที่ของตนให้ที่สุด ยงฉือเห็นว่ามนุษย์ทั่วไปต้องการ
 ความมั่งคั่ง และความสะดวกสบายและเกลียดความยากจน ยงฉือเห็นว่า การสนองความ
 ต้องการนี้ไม่ผิด หากวิธีทางที่จะพาไปสู่สิ่งเหล่านี้ถูกต้องดีงาม (W.T. Chan, 1970 :
 121 ข) ในพุทธศาสนาอุดมคติสูงสุดของพุทธศาสนาคือนิพพาน เพราะนิพพานเป็นการหลุด
 ออกจากสังสารวัฏ เป็นการดับสูญ โดยพระพุทธองค์ดำริว่า บุคคลใดเมื่อมีความเห็น ความ
 มุ่งหมาย การเจรจา การกระทำ อาชีพ ความเชื่อบุ การกำหนดรู้ อยู่ และการสร้างศีลนั้น
 อันถูกต้องชอบธรรม ประสานสัมพันธ์สอดคล้องเป็นเอกภาพให้บริสุทธิ์แล้ว จะทำให้เกิดปัญญา
 อันทำให้ประสพแจ้ง สภาวะความเป็นจริงได้แก่ความไม่เที่ยงเป็นทุกข์ และไร้แก่นสาร
 ตัวตน บุคคลใดสามารถดับความกระหายใคร่ยาก และยึดติดนั้นทิ้งได้ในชีวิตได้ บุคคลนั้น
 สามารถมีชีวิตอันสว่าง สะอาด สงบ และสมบูรณ์ เป็นอิสระจากอำนาจครอบงำทางโลก
 อย่างแท้จริง และนำไปสู่อารมณ์ (ระวี ภาวิไล, 2526 : 134) ซึ่งตามหลักฐานที่ปรากฏ
 คิดความเท็จเรื่อง "กรรม" ตามแนวคิดของเตตราทเป็นแนวคิดที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อชาวพุทธ
 ในไทยโดยเชื่อว่า ผู้ใดทำกรรมใดไว้ก็จะได้รับผลแห่งกรรมนั้น ผู้ใดทำกรรมดีย่อมได้รับ
 ผลดี ทำกรรมชั่วย่อมได้รับผลชั่ว ความคิดนี้ควบคู่ไปกับแนวคิดเรื่องเกิดใหม่หรือสังสารวัฏ
 แนวคิดที่มีอิทธิพลต่อกันมาในอดีตรวมถึงปัจจุบัน แม้จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปบ้าง
 (รุ่งธรรม คู่ฉัตรธรรมรักษ์, สุรีย์ สุวรรณประสา 2526 : 110-111)

ซึ่งพัฒนาจากแนวคิดทางปรัชญา การให้ความหมายจริยธรรมได้จำแนกออกเป็นหลายลักษณะ เช่น พระยาอนุมานราชธน กล่าวว่าจริยธรรมโดยทั่วไปมีความหมายใกล้เคียงกับจริยศาสตร์ (ethics) ทางปรัชญาเป็นเรื่องค้นหาความจริงเกี่ยวกับคุณค่าความประพฤติในสังคมซึ่งถือว่าถูกต้อง ดีงาม และสิ่งที่ถือว่าผิดซึ่งไม่ควรปฏิบัติ (พระยาอนุมานราชธน 2516 : 409) ในสังคม...บุคคลที่มีจริยธรรมนั้นคือบุคคลที่สันโดษ รู้จักพึ่งตนเอง มีเมตตาธรรม . มีความสงบของจิตให้หลุดพ้นจากความต้องการทั้งปวง

(รุ่งธรรม สุธีธรรมรักษ์, สุรีย์ สุวรรณปรีชา 2526 : 120-122) จริยธรรมในสังคมไทยมีลักษณะเชิงหลักพุทธคำสั่งนำสูงกว่ำและค่อนข้างแน่นอนตายตัว เช่น ความโลภไม่ตี ความเกลียดชังไม่ตี ความกตัญญูตเวที เป็นต้น ซึ่งต่างกับแนวคิดทางตะวันตกในสมัยปัจจุบัน ในประเทศตะวันตกนักปรัชญาและนักจิตวิทยาหลายคนได้แสดงความคิดเกี่ยวกับความหมายของจริยธรรมหรือสิ่งที่ถูก ที่ดี ที่ควรกระทำไว้ต่าง ๆ กัน เช่น พิวาเจท์ (Piaget 1960 : 1) กล่าวว่าจริยธรรมคือองค์ประกอบของกฎเกณฑ์ที่บุคคลยอมรับว่าถูกว่าดีว่าควร เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคม โคลเบอร์ก (Kohlberg 1969 : 34) ให้ความหมายของจริยธรรมว่าเป็นความรู้ลึกซึ้งชอบชั่วดี เป็นกฎเกณฑ์และมาตรฐานของความประพฤติปฏิบัติในสังคม ซึ่งบุคคลจะพิจารณาชี้แจงกระทำซึ่งมีจริยธรรมของตนเอง โดยอาศัยเกณฑ์จากสังคมเป็นสิ่งตัดสินว่าการกระทำนั้นถูกหรือผิด

บราวน์ (Brown 1965 : 411) ให้ความหมายจริยธรรมว่า จริยธรรมหมายถึงระบบของกฎเกณฑ์สำหรับวิเคราะห์การกระทำผิดหรือถูกของบุคคล จริยธรรมเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการจากประสบการณ์ของบุคคล และนอกจากนี้บราวน์ยังได้จำแนกองค์ประกอบจริยธรรมออกเป็น 3 มิติคือ 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ความประพฤติ (Conduct) 3) ความรู้สึก (Feeling) และฮอฟแมน (Hoffman 1979 : 958-966) ได้จำแนกองค์ประกอบของจริยธรรมไว้ใกล้เคียงกับบราวน์เช่นกัน เขาเชื่อว่าจริยธรรมเป็นกระบวนการสัมพัทธ์หรือซึมซาบ (internalization) ของ 3 องค์ประกอบที่มีอิสระจากกัน ได้แก่

1. ความคิดทางจริยธรรม (Moral Thought)

2. ความรู้สึกทางจริยธรรม (Moral Feeling)
3. พฤติกรรมทางจริยธรรม (Moral Behavior)

นักวิชาการและนักจิตวิทยาไทยในปัจจุบันได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบจริยธรรมไว้เช่นกัน โครงการวิจัยการศึกษาจริยธรรมไทย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ, 2523 : 3) กล่าวถึงองค์ประกอบจริยธรรมว่ามี 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Moral Reasoning) ได้แก่ความเข้าใจเหตุผลของความถูกต้องสิ่งงาม โดยกระบวนการคิด
2. องค์ประกอบด้านความเชื่อ (Moral Attitude and Belief) ได้แก่ความพึงพอใจ ศรัทธา เชื่อมั่น เชื่อ เกิดความนับถือสิ่งที่ควรรับจริยธรรมนั้นมา เป็นแนวปฏิบัติ
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรมแสดงออก (Moral Conduct) คือพฤติกรรม การกระทำที่บุคคลตัดสินใจจะกระทำถูกหรือกระทำผิดในสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ กัน

ตามแนวคิดที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ คณะวิจัย ฯ จึงให้ความหมายของจริยธรรมในการวิจัยนี้ตามแนวคิดพื้นฐานดังนี้

1. พฤติกรรมจริยธรรม เป็นมีลักษณะความคิดที่ฐานคิด

1.1 พฤติกรรมจริยธรรม เป็นพฤติกรรมเจตนา เป็นพฤติกรรมที่ผ่านกระบวนการตัดสินใจของผู้กระทำแล้วว่าเป็น พฤติกรรมที่ถูกสั่งสำหรับตน เป็น พฤติกรรมที่ดี และเป็นพฤติกรรมที่ตนควรกระทำในสภาพการณ์หนึ่ง ๆ

1.2 การตัดสินใจของมนุษย์นั้นเป็นกระบวนการทางปัญญา เป็นกระบวนการที่เกิดจากความคิดไตร่ตรองตามความรู้สึกและเหตุผลของตนเอง กระบวนการคิดไตร่ตรองเพื่อเลือกพฤติกรรมที่ตนคิดว่าถูกที่สุด ดีที่สุด และควรที่สุด เรียกว่าการไตร่ตรองทางจริยธรรม

1.3 การไต่ตรองทางจริยธรรมเป็นกระบวนการใช้เหตุผลตรรกบท กระบวนการใช้เหตุผลมีตัวอย่าง 2 ประการคือ

ก. ความเชื่อของตนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดี ที่ถูก และที่ควรใน สภากาชาดจีน

ข. การรับรู้สภาพการที่แวดล้อมตนในขณะนั้นว่าเห็นอย่างไร จากตัวอย่างทั้งสองนี้ จะได้ข้อสรุปที่เป็น การตัดสินใจทางจริยธรรมในขณะนั้น สภากาชาดจีนว่าเป็นการดี ถูกและควรหรือไม่ที่จะกระทำพฤติกรรมหนึ่ง ๆ

ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง ก : ความเชื่อทางจริยธรรม นาย ก. เห็นว่าการรับสิ่งของจากผู้อื่นเพื่อกระทำบางสิ่งบางอย่างตอบแทนความดีและอำนาจหน้าที่ของตน โดยไม่ขัดต่อ กฎข้อบังคับเป็นการกระทำที่ถูกต้องและที่ควรสำหรับตน

ตัวอย่าง ข : การรับรู้สภาพการที่ นาย ข. มาขอให้นาย ก. ฝากลูกเข้า เรียนในโรงเรียนที่นาย ก. เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือกเหมือน คนอื่น พร้อมทั้งมอบสิ่งตอบแทนให้จำนวนหนึ่ง นาย ก. รับรู้ว่าตนมีสิทธิและอำนาจที่จะ กระทำได้ และรับรู้ว่านาย ข. มาขอด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อสรุป : การตัดสินใจทางจริยธรรม นาย ก. ตัดสินใจว่าการรับฝากลูกนาย ข. เป็นการกระทำที่ถูกต้องและที่ควรสำหรับตน สิ่งตกลงใจรับฝากและรับสิ่งตอบแทนจกนาย ข.

กระบวนการไต่ตรองข้างต้นนี้ เรียกว่าการใช้เหตุผลทางจริยธรรม

1.4. มนุษย์ประเมินพฤติกรรมทั้งของตนเองและของผู้อื่น ในเชิงจริยธรรมตาม ความเชื่อและการรับรู้ของตน และมีปฏิกิริยาต่อพฤติกรรมนั้น ๆ ปฏิกิริยานี้แสดงออกเป็น ความรู้สึกเช่น อื่นช่ม ละอาย ฯลฯ และแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก เช่นการยอมรับ และการต่อต้าน ปฏิกิริยานี้เรียกว่าปฏิกิริยาทางจริยธรรม และใช้ กลไกสำคัญในการควบคุม พฤติกรรมจริยธรรม ทั้งที่เป็นของตนเองและของผู้อื่น

การศึกษาพฤติกรรมจริยธรรม โดยนับแห่งความคิดที่ฐานข้างต้น การศึกษา
พฤติกรรมจริยธรรมจำเป็นต้องศึกษาสิ่งต่อไปนี้

1. กระบวนการทางปัญญาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งได้แก่ความเข้าใจทาง
จริยธรรม การรับรู้สภาพการณ์ การใช้เหตุผลทางจริยธรรม และการตัดสินใจทางจริยธรรม
2. พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมของตนเองและ
ของผู้อื่น
3. พฤติกรรมภายนอกที่แสดงให้ปรากฏในสภาพการณ์ต่าง ๆ

ข้อมูลที่ศึกษา การศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมตามหัวข้อข้างต้น 1, 2 และ 3
เป็นการศึกษาพฤติกรรมทั้งที่เป็นพฤติกรรมภายในบุคคลในรูปของความนึกคิดและความรู้สึก
และที่เป็นพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยที่หัวข้อ 1 เป็นพฤติกรรม
ภายในเท่านั้น หัวข้อ 2 เป็นพฤติกรรมภายในส่วนหนึ่งและเจือพฤติกรรมภายนอกส่วนหนึ่ง
และหัวข้อ 3 เป็นพฤติกรรมภายนอกเท่านั้น

ในการศึกษาพฤติกรรมภายในที่เป็น ความรู้สึกนึกคิด จำเป็นต้องใช้คำรายงานของ
แต่ละบุคคลเป็นข้อมูล เราไม่อาจล่วงรู้ความในใจของอีกคนหนึ่งโดยตรง ยังต้องอาศัย
การสังเกตพฤติกรรมภายนอก ซึ่งมีทั้งที่เป็นกายกรรมและวจีกรรม การสังเกตกายกรรม
ในบางกรณีช่วยให้สันนิษฐานความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นภายในได้ แต่ในอีกหลายกรณีก็ช่วย
ไม่ได้ หรือมีละอับก็ยากขึ้นชอบเหตุที่ซับซ้อน หากต้องการรู้บ้างละ เบียดและถูกต้อง ยัง
ต้องอาศัยวจีกรรมที่เป็นการรายงานความรู้สึกนึกคิดของตนเป็นหลัก วจีกรรมดังกล่าวนี้คือ
คำรายงานในสภาพการณ์ที่ผู้รายงานรู้สึกปลอดภัย และให้ความร่วมมือ คำรายงานจะเป็น
ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์และมีความน่าเชื่อถือสูงมาก

ในการศึกษาพฤติกรรมภายนอก สามารถใช้ข้อมูล 2 ประเภทคือพฤติกรรมภายใน
นอกที่แสดง เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้อื่น และคำรายงานของแต่ละคนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ตนเอง
หรือไม่เคยกระทำ ในการศึกษาพฤติกรรมภายนอกโดยทั่วไป การสังเกตพฤติกรรมภายนอก
โดยตรงสามารถกระทำด้วยความสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือสูงมาก แต่ในกรณีพฤติกรรม

การสังเกตพฤติกรรมภายนอกมีเป้าหมายที่ลำดับที่ 2 ประการคือ

ก. พฤติกรรมจริยธรรม แต่ละพฤติกรรมประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย ๆ หลายพฤติกรรมที่เกี่ยวโยงต่อกัน และอาจต้องใช้เวลายาวนานกว่าจะครบวิถุยะ และแม้หากมีการสังเกตไม่ครบถ้วน แต่ผู้ได้สังเกตบางพฤติกรรมย่อยในกระบวนการของพฤติกรรมย่อยทั้งหมด การสรุปผลของการสังเกตก็จะคลาดเคลื่อนได้ง่ายมาก

ข. พฤติกรรมจริยธรรมที่แสดง เป็นประจักษ์แก่ผู้อื่นมักจะ เป็นพฤติกรรมทางบวก ส่วนพฤติกรรมทางลบนั้นมักจะเป็นการสกลอบกระทำ การติดตามสังเกตพฤติกรรมทางลบจึงทำได้ยากมาก

ด้วยเหตุ 2 ประการข้างต้นนี้ ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ข้อมูลที่เป็นคำรายงาน แต่ได้ควบคุมกระบวนการต่าง ๆ ให้ได้คำรายงานที่มีความน่าเชื่อถือสูงที่สุด

ทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายคนได้เห็นแนวคิด และพยายามสร้างทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรมขึ้น แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมนั้น เริ่มตั้งแต่สองโพลาทิตมาจนถึงสมัยกลาง ซึ่งคำสอน เริ่มมีบทบาทในชีวิตของมนุษย์ ตั้งในอดีตกาลนั้น จริยธรรมเป็นเรื่องคำนิยมที่แน่นอน (absolutism) ซึ่งพัฒนามาจากคำสอน เช่น คำสอนคริสต์เชื่อว่ากฎของจริยธรรมคือ พระประสงค์ของพระเจ้า และ คำสอนพุทธเชื่อว่ากฎของจริยธรรมคือกฎธรรมชาต และทั้งสองคำสอนเชื่อว่ากฎจริยธรรมไม่ขึ้นกับยุคสมัยหรือสภาพของสังคม จริยธรรมในสมัยปัจจุบัน เน้นหนักในเรื่องของพฤติกรรมมนุษย์มากกว่าระบบจริยธรรมที่ตายตัว เช่น ฮัลเบิร์ต ฮิวทซ์เชอร์ มีความเชื่อว่าจริยธรรมไม่ใช่สิ่งอื่นใด ยิ่งไปกว่าความตระวะต่อชีวิตหรือความตระวะต่อชีวิตตัวจริยธรรมแล้ว (ระวี ภาวิไล 2526 : 26-27) นอกจากแนวความคิดทางจริยธรรม นักจิตวิทยาหลายคนได้พยายามสร้างทฤษฎีทางจริยธรรมขึ้นตามแนวความคิดกลุ่มใหม่ ๆ 3 ประเภท ซึ่งจะกล่าวถึงโดยสังเขปคือ

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

ได้แก่กลุ่มของฟรอยด์ (Freud 1857-1939) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาที่เสนอ
 เลียงที่ควรถกัว่าถึงคนแรกเริ่มศึกษาเกี่ยวกับจิตธรรมในการพัฒนาตน (ego)
 ในปี 1904 และตามข้อคิดที่ปรากฏ ฟรอยด์ เชื่อว่าจิตธรรมสร้างและพัฒนาขึ้นตาม
 ุญธรรม (super ego) ของคนเป็นกระบวนการถอดแบบ (identification)
 จากการอบรมเลี้ยงดูมาแต่เยาว์วัย ทำให้เด็กถอดแบบบุคลิกภาพ คำนิยมและมาตรฐาน
 จิตธรรมในสังคมไว้ จนที่สุดจะยอมรับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคมเป็นหลักปฏิบัติของตน
 โดยฮัททิงเวย์ (Freud 1949 : 538)

2. ทฤษฎีทฤษฎีปัญญา (Cognitive Theory)

นักจิตวิทยาที่ศึกษาจิตธรรมตามแนวทฤษฎีนี้คือควรถกัว่าถึงคือ ฟีลาเจท์ และ
 โคลเบอร์ค นักจิตวิทยาปัญญานิยมมีความเชื่อพื้นฐานดังนี้

1. พัฒนาการทางจิตธรรมของบุคคลจะพัฒนาไปตามลำดับขั้น โดยเริ่มจาก
 ขั้นต่ำสุดไปยังขั้นสูงสุด และจะก้าวหน้าไปที่ละขั้น ไม่มีการย้อนกลับหรือข้ามขั้น
2. พัฒนาการทางจิตธรรมมีความเป็นลำดับ
3. พัฒนาการทางจิตธรรมเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interaction)
 ระหว่างพัฒนาการของมนุษย์กับการเรียนรู้ทางสังคม
4. พัฒนาการทางจิตธรรมมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางปัญญา
 (Kohlberg 1971 : 64-65)

จากความเชื่อพื้นฐานนี้ นักจิตวิทยาปัญญานิยมได้พัฒนาทฤษฎีทางจิตธรรมขึ้นตาม
 ลำดับขั้นตามอายุโดยเริ่มจากขั้นที่ไม่มีจิตธรรมของตนเอง ตั้งแต่ต้นสัก ไปจนถึงขั้นพัฒนาการ
 ที่สามารถคิดตามหลักเหตุผลนามธรรมได้ (Piaget 1967 : 3-33) สำหรับ โคลเบอร์ค
 ใช้วิธีการศึกษาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการให้เหตุผลทางจิตธรรม (moral
 reasoning) สดสังกัทางจิตธรรม (moral judgement) โดยศึกษาเด็ก
 คำตอบส่วนใหญ่ที่มากกว่า 50 % ของบุคคลในแต่ละวัยในการตัดสินพัฒนาการทางจิตธรรม
 านการศึกษาจิตธรรมระยะแรก ต่อมาเปลี่ยนเป็น 25% (1982)

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

นักจิตวิทยาในกลุ่มที่ควรกล่าวถึง คือ แบนดูรา (Bandura) ได้ชี้แจงแนวความคิดเกี่ยวกับจริยธรรมว่า จริยธรรมคือกฎสำหรับการประเมินพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งองค์ประกอบดังนี้

1. สิ่งที่เรียนรู้ คือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากการกระทำ เมื่อมนุษย์เรียนรู้สิ่งเหล่านี้ก็จะกลายเป็นความเชื่อที่มีผลในการควบคุมพฤติกรรมมนุษย์
2. วิธีเรียนรู้ การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรงที่เกิดขึ้น โดยตนเอง หรือเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมและผลกรรมของผู้อื่น นอกจากนี้มนุษย์ยังสามารถเรียนรู้จากการฟังคำบอกเล่าของบุคคลอื่นและจากการอ่านสิ่งที่ยึดมั่นถือไว้ด้วยวิธีการเรียนรู้หลายรูปแบบ ทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว
3. ความเชื่อ ผลของการเรียนรู้ของมนุษย์จะหันมาเก็บความเชื่อ ความเชื่อของมนุษย์มีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ การควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ให้สอดคล้องกับความเชื่อ
4. การควบคุมพฤติกรรมด้วยความคิด ได้แก่การคิดในเชิงประเมินโดยตั้งอยู่บนสมมติฐานความเชื่อที่เกิดจากการเรียนรู้ของมนุษย์ การคิดในเชิงประเมินเช่นนี้นำไปสู่การตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมหนึ่งพฤติกรรมใด และนำไปสู่การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามที่ตนตั้งใจไว้ (เชาพร รียชวูร 2526 : 242-244)

การพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 4 นี้ จะนำมาซึ่งการสร้างกฎเกณฑ์ทางจริยธรรมที่มนุษย์ใช้เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติในสังคมต่อไป

ด้วยแนวคิดของนักจิตวิทยา การเรียนรู้ทางสังคมเป็นแนวคิดที่ศึกษาในลักษณะของรูปธรรมได้ชัดเจนกว่าแนวคิดและหลักของทฤษฎีอื่น ฉะนั้นการวิจัยนี้จึงยึดแนวทางการศึกษาวิจัยตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมไปใช้ แนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นผลงานวิจัยในประเทศที่ใกล้เคียง และเป็น การวิจัยด้านการวิจัยทางจริยธรรม ซึ่งได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในหมู่นักการ ศึกษา นักปรัชญา และนักจิตวิทยาในประเทศไทยปัจจุบัน ในระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมา การ วิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมเริ่มจากการวิจัยศึกษาค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องหนึ่ง เรื่องใดเฉพาะและ ขยายออกเป็นการสำรวจค่านิยมของคนไทย ในขณะเดียวกันมีการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยม จิตธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมเฉพาะเรื่อง และจากสองแนวทางการวิจัยมารวมกัน เป็นการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมและจริยธรรมของคนไทย ตลอดจนการสอนและการยกระดับ จริยธรรมของเยาวชนไทยซึ่งจะได้อภิปรายตามลำดับดังต่อไปนี้

การวิจัยเกี่ยวกับค่านิยม

การวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมในระยะแรก ๆ เป็นการวิจัยค่านิยมเฉพาะด้านเช่น อรรถพิภักดิ์ จากประสิทธิ์ (2518) ศึกษาสัจจะคุณธรรมพลเมืองดี วัตถุประสงค์อย่าง เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จังหวัดยะลา จำนวน 295 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามวัดคุณธรรมการเป็นพลเมืองดี ซึ่งประกอบด้วยความซื่อสัตย์ อดทน ความรับผิดชอบ และรู้จักกาลเทศะ ลักษณะของแบบสอบถามมุ่งวัดพฤติกรรมโดยให้ผู้ ตอบประเมินค่าตนเอง 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่ารายได้ของครอบครัวมีอิทธิพลต่อคุณธรรม แห่งการเป็นพลเมืองดี ส่วนตัวแปรอื่น ๆ นั้นไม่เป็นผลทำให้เกิดความแตกต่างของคุณธรรม แห่งการเป็นพลเมืองดี ค่านิยมที่สอดคล้องที่ได้รับการศึกษาอีกค่านิยมคือการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ ต่อมา ปราบัติ สุขรัตน์ไชยกุล (2523) วิจัยเรื่องค่านิยมของนักศึกษาวิทยาลัย ศรส่วนกลางเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อศึกษาค่านิยมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ของนักศึกษาวิทยาลัยศรส่วนกลาง กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาวิทยาลัยศร ระดับประกาศนียบัตรวิทยาลัยการศึกษาชั้นสูง ปีการศึกษา (2523) จำนวน 750 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบความรู้แบบรู้ค่าค่านิยมและแบบวัดพฤติกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลวิจัยพบว่า 63.1 % ของกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์

ทรัพยากรป่าไม้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากมีพฤติกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และ
ตัวแปรที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้คือ เพศและอาชีพของบิดา ส่วนตัวแปรภูมิศึกษา
และอาชีพของมารดาไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

นอกจากการวิจัยค่านิยมเฉพาะตัวแล้ว นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้พยายาม
ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมโดยสำรวจของคนไทย เช่น งานวิจัยของสุนทรีย์ โคมิน และ
สันติ สมัครการ (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย เครื่องมือใน
การสำรวจวัด โดยเก็บข้อมูลจากประชากรในภาคต่าง ๆ จำนวน 1591 คน สุนทรีย์
โคมิน และสันติ สมัครการ ได้ให้ความหมายของค่านิยมว่าหมายถึงความเชื่ออย่างหนึ่ง
ซึ่งมีลักษณะถาวร เชื่อว่าวิถึปฏิบัติบางอย่างหรือเป้าหมายของชีวิตบางอย่างนั้น เป็นสิ่งที่
ตนเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบ สมควรที่จะยึดถือหรือปฏิบัติมากกว่าวิถึปฏิบัติหรือเป้าหมาย
ชีวิตอย่างอื่น ค่านิยมนี้จำแนกเป็น 2 ชนิด คือ ลักษณะหนึ่งเป็น ค่านิยมที่แสดงวัตถุประสงค์
สำคัญในวิถีชีวิตของบุคคลแต่ละคน หรือค่านิยมจุดหมายปลายทาง อีกลักษณะหนึ่งเป็นค่านิยม
ซึ่งเป็นแบบแผนของพฤติกรรม ซึ่งเป็นเครื่องชี้นำไปสู่จุดหมายปลายทางหรือค่านิยมวิถี
ปฏิบัติที่ 4 ตัวนี้ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจเมตตา การให้อภัย และความอ่อนน้อม
เชื่อฟัง ผลการวิจัยพบว่าค่านิยมทางการเมือง ยาวนานพบมีความเห็นด้วยกับการปกครอง
ด้วยอำนาจเกิดขาดมากกว่าชาวเมือง ขณะเดียวกันชาวชนบทให้ความสำคัญแก่การให้อภัย
และความอ่อนน้อม เชื่อฟังสูงกว่าชาวเมือง ส่วนค่านิยมเกี่ยวกับความเชื่อทางไสยศาสตร์
คนไทยส่วนใหญ่ไม่เชื่อในไสยศาสตร์ และตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อทางไสยศาสตร์
ได้แก่เพศ ที่อยู่อาศัย ที่ฐานการศึกษา อาชีพ คนกรุงเทพฯ มีพฤติกรรมทางไสยศาสตร์
มากกว่าคนต่างจังหวัด คนมีอาชีพค้าขายมีพฤติกรรมทางไสยศาสตร์มากกว่ากรรมกรและ
ชาวนา ต่อจากงานวิจัยของสุนทรีย์ โคมิน และสันติ สมัครการ ได้มีงานวิจัยเกี่ยวกับค่า
นิยมที่ควรกล่าวถึงคืองานวิจัยเรื่องค่านิยมและความคาดหวังของเยาวชนไทย โดย
ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523) กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียน มศ.3 มศ.5 และ
นิสิตนักศึกษาจำนวน 3000 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินค่าตนเองและแบบสัมภาษณ์
แบบสอบถามทั้งหมด 90 ข้อ โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความสำคัญจากน้อยที่สุดถึง
มากที่สุดที่เกี่ยว 5 ระดับ และใช้การวิเคราะห์หองศ์ประกอบเพื่อจำแนกลักษณะค่านิยม ซึ่งได้

คำนิยามรวม 9 ลักษณะ เรียงตามความสำคัญได้ดังนี้ ความมั่นคงปลอดภัย ความเป็นระเบียบ และอนุรักษนิยมซึ่งครอบคลุมถึงความมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมายและหลักการ คำนิยามที่สำคัญรองมาคือการช่วยเหลือผู้อื่น และการเป็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเจ็ดคำนิยามที่เกี่ยวกับกรรมมีส่วนช่วยแก้ปัญหาค่าและพิชิตาสังคัม รวมถึงการช่วยเหลือเกื้อกูล ความสามัคคีปรองดอง ตลอดจนการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์และสังคม

งานวิจัยเกี่ยวกับคำสอนและศีลธรรม

นอกจากการวิจัยเกี่ยวกับคำนิยามแล้ว การวิจัยจริยธรรมในระยะแรกนั้นเป็นการวิจัยจริยธรรมอิงคำสอน พิเชฎฐ์ ลามเกบตร (2522) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดเรื่องกรรมในพุทธศาสนากับตักศิรานคำสอนอิสลาม พบว่าพระพุทธองค์และคำสอนมุสลิมต่างปฏิเสธความเชื่อโชคลางและไสยศาสตร์มาเป็นหลักเกณฑ์ในการดำเนินชีวิตเหมือนกัน ต่อมานิรมล เตชะปิติ (2522) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจเรื่องจุดหมายปลายทางสูงสุดของคำสอนที่มีผลกระทบต่อแนวการดำเนินชีวิต ในกลุ่มชาวมุสลิมและชาวจีนลัทธิเต๋า ชาวจีนโดยศึกษาเกี่ยวกับชาวมุสลิมและชาวจีนลัทธิเต๋ากลุ่มละ 100 คน ที่ตำบลโคกขี้หมอน อ.พานทอง จ.ชลบุรี พบว่าชาวจีนลัทธิเต๋ามีความเชื่อและความเข้าใจในจุดหมายปลายทางสูงสุดถูกต้อง ตามหลักคำสอนและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ส่วนชาวมุสลิมส่วนใหญ่กลับเชื่อถือกฎแห่งกรรม ยึดมั่น และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เครื่องรางของขลังมากกว่าความเชื่อในเรื่องจุดหมายปลายทางสูงสุดของคำสอน

นอกจากการศึกษาเกี่ยวกับพระธรรมในคำสอนแล้ว การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมก็ได้รับความสนใจศึกษาวิจัย กรรณิการ์ รักชุมแก้ว (2523) ได้ศึกษามลของการฝึกสมาธิตามแนววิปัสสนาธรรมกายที่มีต่อเวลาปฏิบัติแบบง่ายและเชิงขั้น โดยศึกษาแก่นักเรียนหญิงมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ของโรงเรียนสตรีวัดอัมพวันบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างทุกคนไม่เคยมีสมาธิมาก่อน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน และให้กลุ่มทดลองฝึกสมาธิตามแนววิปัสสนาธรรมกายที่สำนักวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ สัปดาห์ละ 6 วัน ๆ ละ 20 นาที ศึกษาวิจัยหลังเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางบ้าน สักตามภาพ

ของผู้ปกครอง ระดับสุขภาพ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม แล้วทดสอบระดับสมาธิและเวลาปฏิกิริยาแบบง่ายและเชิงซ้อน หากค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันใน 4 สัปดาห์แรก แต่แตกต่างกันที่ระดับ .01 หลังสัปดาห์ที่ 8 ผู้ปกครองประเมินผลว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงที่ชี้ให้เห็นจากการฝึกสมาธิ และกลุ่มทดลองเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากการวิจัยเกี่ยวกับคำสอนแล้ว การวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมก็มีผู้ศึกษาวิจัยไปในช่วงเวลาเดียวกัน

การวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรม

การวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมในระยะแรกนั้นเป็นการวิจัยพฤติกรรมจริยธรรมเฉพาะด้าน เช่น รัชณี วิเศษสังข์ (2518) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับจรรยาบรรณของศึกษานิเทศก์ในกรุงเทพมหานครด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้น มศ.1 ถึง มศ.4 จำนวน 418 คน เป็นชาย 212 คน หญิง 206 คน โดยผู้วิจัยได้สร้างคำถามการวัดความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหนึ่ง 18 สถานการณ์ เช่น รักกันแต่ไม่เคยถูกเนื้อต้องตัวกัน ไปเที่ยวกลางคืนด้วยกันบ่อย ๆ นัดพบกัน ทุ่มมือกัน โอบกอดกัน หนุนตักกัน ฯลฯ โดยคัดสถานการณ์เป็น 2 ลักษณะ คือในที่สาธารณะกับในที่สาธารณะ แล้วให้กลุ่มตัวอย่างประเมินค่าพฤติกรรมในแต่ละพฤติกรรมว่าถูกต้อง ชอบกระทำหรือไม่ และจะกระทำมากน้อยอย่างไร ผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษาและเพศมีผลต่อจรรยาบรรณของศึกษานิเทศก์ตัวแปรอื่น ๆ นั้นไม่มี งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมที่น่าสนใจอีกชิ้นหนึ่งคืองานวิจัยของ อุดมทิพย์ นาคตะ (2520) ศึกษาเรื่องการคอร์รัปชันในเชิงไทย โดยสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการและประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมคอร์รัปชัน และสำรวจว่าข้าราชการและประชาชนมีความคิดเห็นว่าการกระทำอะไรบ้างที่ถือว่าเป็นการคอร์รัปชัน ทั้งรวมถึงการรับรู้ผลเสียหายของการคอร์รัปชัน และแนวคิดในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และวัดโดยการสัมภาษณ์ และการสังเกตอย่างเปิดเผย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 437 คน ซึ่งเป็นข้าราชการกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่มารับการฝึกอบรมที่สถาบันบริหารคำกล่าวระดับหัวหน้าแผนกถึงระดับอธิบดีและหัวหน้าครอบครัวในเขต

กรุงเทพมหานครพบว่า 9.9 % มองว่าวิธีการและประสาขณคกว่าการคอร์รับซึ่มีผลเสียบหาย ต่อประเทศ และ 87.4 % คิดว่าทำให้ประสาขณขาดความเสื่อมีลั้ขัร่าบการในททุกประเด้น ขั้ร่าบการมองเห็นผลเสียบหายในการคอร์รับซึ่ มากกว่าประสาขณ โดยเห็นว่การคอร์รับซึ่ ควรได้รับการลงโทษ 77.1 % ต่อจวมการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมของชาวเดัน ขั้ร่าบเปลี่ยนแนว โน้บการวิจัยบรเป็นกรวิจัยเพื่อหาปห้ล่ล่ถาทางจริยธรรมของคคนไทย และพยายามหารูปแบบที่เหมาะล่บ การวิจัยที่ ฐานเพื่อหาปห้ล่ล่ถาจริยธรรมที่ควรกล่าวถึง เช่น งานวิจัยของ ดวงเกื้อน ห้ล่ล่ถาจริย และเพ็ญแยะ ระคนบัลฉนิค (2520) เรื่ง จริยธรรมของชาวขณไทย งานวิจัยนี้แบ่งออกเป็นล่องตอน คือตอนแรกเป็ การสำรวจการ ใช้เขตผลเชิงจริยธรรมของชาวขณไทย ตามแนวทฤษฎีของโกลเบอรัค โดยผู้วิจัยได้ล่สร้าง เครื่องมือวิจัยขึ้นตามแนวของโกลเบอรัคแล้วปรับปรุงให้เป็ปรนัยโดยใช้จริยธรรมทั้ง 6 ล่าดับเป็นค่าตอบให้ล่เลือก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงฉนิคศึกษา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1,400 คน ผลการวิจัยพบว่าชาวขณไทยส่วนใหญ่ (90 %) มีจริยธรรม อยู่ในระดับการใช้เขตผลตามทฤษฎี (conventional level) ตอนที่ล่องของการ วิจัยเป็นการทดลองยกกระดับจริยธรรมโดยการให้ดูตัวอย่างพฤติกรรมพบว่าระดับจริยธรรม ของผู้รับการทดลองเปลี่ยนไปตามตัวอย่างที่ได้พบเห็น และต่อจากงานวิจัยนี้ สวีร์รณา เขียวล้ (2522) วที ออมสิน (2522) สุ้งฉัตรศรี จุมทรัพย์ (2522) และสุ้งรณีย์ สิกดารงพันธ์ (2522) ได้ติดต่อกับ เจมส์ เรลล์ ผู้ว่าบวิจัยคนล่าคของโกลเบอรัคขอใช้ แบบล่อบว้จรรบาริงทากย์ (The Defining Issues-Test) ซึ่งเรลล์ได้พัฒนาขึ้น ในลักษณะเป็ปรนัยและมีค่าล่ล่ล่ห้ รักับแบบล่อบของโกลเบอรัคลุ่งกว่าแบบล่อบนี้ (0.68) ผู้วิจัยทั้ง 4 ได้นำแบบล่อบนี้มาแปลเป็นภาษาไทยมีค่าความตรงของการแปลเท่ากับ .768 และทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่ง เป็นนักเรียนชายหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 480 คน ในแต่ละภาคคือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้วิจัยแยกการศึกษากันคนละภาคในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ผลการวิจัยของทั้ง 4 คนพบล่อดคล้องกันว่าตัวแปรอื่น ๆ ไม่มีผลทำให้จริยธรรมของนักเรียนต่างก็ ยกจาก ระดับการศึกษาซึ่ง เป็นตัวแปรล่าคของท นการทางจริยธรรม ซึ่งล่อดคล้องกับงานวิจัยที่ เรลล์ว่าไว้ในมิชโชต้า สหรัฐอเมริกา

นอกจากงานวิจัยทั้ง 2 กลุ่มนี้ ยังมีมูลนิธิ ศรชลยาชีวิต (2525) ยังได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมตามแนวทฤษฎีของโคลเบอรัลิกโดยใช้แบบสอบถามของโคลเบอรัลิก โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ (1) เพื่อศึกษาถึงแนวทางการของการคิดเหตุผลด้านจริยธรรมของบุคคลในระดับอายุและระดับศึกษาต่าง ๆ กัน (2) ศึกษาองค์ประกอบสำคัญ ๆ ที่มีส่วนสัมพันธ์กับการคิดเหตุผลเชิงจริยธรรม กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,560 คน เป็นนักเรียนชายหญิง ชั้นประถม 4, 6 มศ.3; 5 จากโครงการที่อยู่ในเมืองและโรงเรียนที่อยู่ในชนบทของจังหวัดภาคเหนือ ใต้ กลาง และอีสาน รวม 32 กลุ่ม ๆ ละ 25 คน และนักศึกษา ระดับชั้นปีที่ 2 จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ 8 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน ผู้ใหญ่และผู้เข้าท้องถิ่น กลุ่มละ 20 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามประสลับการดีทางบ้าน นิยมสอบถามการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน ค่านิยม ความสนใจ และคุณธรรม และแบบสอบถามปัญหาทางจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วยเรื่องราวต่าง ๆ 5 เรื่อง โดยคัดแปลงจากแบบสอบถามของโคลเบอรัลิก และการวิจัยยังอยู่ในภาวะดำเนินการ ยังไม่เสร็จเรียบร้อยขณะที่เขียนรายงานวิจัยฉบับนี้ (2526)

งานการวิจัยการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมและจริยธรรมนั้น ยังไม่มีผู้ใดประมวผล การวิจัยมาใช้ให้ได้ผลอย่างจริงจัง ฉะนั้น กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมเพื่อจุดมุ่งหมายในการแสวงหาและกำหนดแนวทางพัฒนาสังคมด้วยการปรับปรุงแก้ไขระบบการศึกษา โครงการนี้เป็นโครงการ 2 ปี (2523-2524) มีแผนงาน 4 ขั้นตอน เริ่มจากการประชุมทางวิชาการ ส่งมอบผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อวิเคราะห์ความหมายของจริยธรรม วิเคราะห์รากฐานการศรัทธาของจริยธรรม ซึ่งได้จริยธรรม 9 ประการตามลำดับความสำคัญคือ การไม่โลภ การไม่ขี้เหนียวในการแก้ปัญหา เมตตา กรุณา สติ-สัมปชัญญะ ความไม่ประมาท ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และหิริ-โอตตสัมปละ แผนงานขั้นที่สองคือการศึกษาสร้างเครื่องมือวัดระดับพัฒนาการทางจริยธรรม และขั้นที่สามคือสร้างแบบสอบถามของระดับพัฒนาการทางจริยธรรม โดยศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษา 4 และ 6 จำนวน 6,882 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด 104 โรงเรียน และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 จำนวน 8,098 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 104 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่าง 14,980 คน และประชาชนอาชีพต่าง ๆ อีก 2,632 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินความเห็นทั่วไปเพื่อวัดระดับ

ใช้มากรทางจริยธรรม อันสุดท้ายคือการศึกษาหารูปแบบการสอนเสริมสร้างให้นักเรียนทาง
 จริยธรรมและทดลองวัดผลโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนจริยธรรมเพื่อ
 หากรูปแบบที่เหมาะสม โดยศึกษาตามหลักจริยธรรมทั้ง ๘ ประการที่กล่าวมาข้างต้น (นอกจาก
 การวิจัยของกรมวิชาวากการศึกษานโยบายโรงเรียนได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนจริยธรรม
 ในโรงเรียนในระดับต่าง ๆ ที่ควรกล่าวถึงคือ สิบตา อาสินลมาวาร (2522) ได้วิจัยเรื่อง
 ปัญหาการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาทั้งหนึ่งและสองในเขตการศึกษา 12 มีวัตถุประสงค์
 เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอุปสรรคและสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนจริยศึกษาในเขตการ
 ศึกษาที่ 2 กำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนทั้งศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูใน
 การแก้ไขปรับปรุงการศึกษการสอนจริยศึกษาในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 70.16 % เห็น
 ว่าวิธีการสอนจริยศึกษาที่ดีคือการให้เด็กได้มีปฏิบัติจริง ๆ ส่วนปัญหาต่าง ๆ ที่พบคือปัญหา
 เรื่องงบประมาณ หลักสูตร และความพร้อมของเอกสารประกอบหลักสูตร บัณฑิตหลักชัย
 ประการคือความสามารถทุนและเวลาของครูในการผลิตอุปกรณ์การสอนและจัดการเรียน
 และปัญหาในการสอนจริยศึกษาที่สำคัญอีกประการคือการขาดความร่วมมือจากชุมชน ข้อ
 เสนอแนะที่สำคัญอีกประการคือการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปลูกฝังจริยธรรม นอกจากนี้
 การวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการสอนจริยศึกษา การวิจัยในโรงเรียนนั้นยังมีงานวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมทาง
 จริยธรรมของนักเรียนด้วย วิริยะธรรม อามระดิษ (2522) ได้วิจัยความคิดเห็น
 เกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรม 10 ค่านิยม ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความ
 กตัญญูกตเวทีก ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความอดทน ความยุติธรรม ความอดกลั้นหา
 การประหยัดและออมทรัพย์ และการเคารพท้าวโกลี ของนักเรียนชายและหญิง ระดับมัธยม
 ศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนสาธิต ผลการวิจัยที่
 สำคัญพบว่า รายได้ของบิดามารดา ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา (ในเขตกรุงเทพมหานครและ
 นอกเขตกรุงเทพมหานคร) การอบรมเลี้ยงดูเป็นตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลต่อความคิดเห็นทางจริยธรรมของเด็ก
 นักเรียนทั้งสี่ แม้จะมีผลสำคัญในระดับต่ำ (.05) สภาพการศึกษาจริยธรรมในโรงเรียน
 ตามแนวโศลเบอรันั้น ได้ศึกษาก้าวหน้าไปมากจนถึงการยกระดับจริยธรรม เช่นการวิจัย
 ของนางสาวนัยนา ศิษฺฐะ (2524) เรื่องการยกระดับการรักเหตุผลเชิงจริยธรรมของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามและสี่ในจังหวัดราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อฝึกและ

หตุผลการยกระดับการวิจัย ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าก่อนฝึกและหลังฝึกกลุ่มทดลองมีการใช้เหตุผลจริยธรรมขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 ของโคลเบอร์กที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีการใช้เหตุผลจริยธรรมแตกต่างกันในขั้นอื่น ๆ นอกจากขั้นที่ 4 ซึ่ง การเปลี่ยนแปลงเหตุผลเชิงจริยธรรมนี้อาจเนื่องมาจากภาวะที่เผชิญ การวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมในสถาบันการศึกษานี้ นอกจากการวิจัยของกรมวิชีวการ กระทรวงศึกษาธิการ แล้วสถาบันที่เกี่ยวกับการศึกษาของชาติที่สำคัญคือคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติโดยการสนับสนุนจากโครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษาได้มีโครงการวิจัยจริยธรรม 3 โครงการด้วยวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ

1. เพื่อแสวงหาสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรม (Actual Behavior) ของคนไทยปัจจุบัน
2. เพื่อแสวงหาลักษณะที่เป็นอุดมคติ (ideal) ทางจริยธรรมสำหรับคนไทย
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะที่เป็นอุดมคติทางจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมของคนไทย
4. เพื่อกำหนดปทัสถา (norm) ทางจริยธรรมสำหรับสังคมไทยและแสวงหาแนวทางที่จะนำไปสู่การปรับพฤติกรรมทางจริยธรรมของคนไทยให้ได้ตามปทัสถา

ซึ่งงานวิจัยทั้ง 3 โครงการนี้กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการ โครงการวิจัยเรื่องจริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานครปทุมธานี เป็นโครงการร่วมของภาควิชาโครงการสภาพที่เป็นจริง

ซึ่งการศึกษาร่วมเกี่ยวกับจริยธรรมนั้น ส่วนมากจะทำในลักษณะหาเกณฑ์มาตรฐานจริยธรรมของคนไทย แต่งานวิจัยที่เกี่ยวกับจริยธรรมของชนกรุงเทพฯ ปทุมธานี โดยเฉพาะนั้นยังไม่มีใครทำในกรุงเทพฯ (2526) ฉะนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาจริยธรรมของชาวกรุงเทพฯ ปทุมธานี โดยเฉพาะจริยธรรมซึ่งมีผลต่อกรุงเทพฯ ปทุมธานีโดยตรง เพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาวิเคราะห์หาค่าลักษณะทางจริยธรรมของชาวกรุงเทพฯ ปทุมธานี 20 ปีข้างหน้า

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานครในไอดูหนัง
ในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

1. กระบวนการทางปัญญา (Cognitive Processes) เกี่ยวกับจริยธรรม
ใช้ได้แก่ความเชื่อทางจริยธรรม การรับรู้สภาพการณ์ การใช้เหตุผลทางจริยธรรม และการ
ตัดสินใจทางจริยธรรม ในการวิจัยนี้เรียกว่าความเชื่อทางจริยธรรม
2. ปฏิกิริยาทางจริยธรรม (Moral Reactions) ของบุคคลที่ต่อพฤติกรรม
จริยธรรมของตนเองและของผู้อื่น
3. พฤติกรรมทางจริยธรรม (Moral Behaviors) ที่แสดงให้ปรากฏใน
สภาพการณ์ต่าง ๆ

โดยจะแยกศึกษาตามตัวแปรภูมิหลังต่าง ๆ 5 ตัวแปร คือ เพศ อาชีพ สภาพความเป็น
เมือง ค่าเล่าเรียน และสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนจริยธรรมที่จะศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ จริยธรรมที่เกี่ยวกับการเมือง
จริยธรรมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ จริยธรรมที่เกี่ยวกับสังคม จริยธรรมที่เกี่ยวกับตนเอง และ
จริยธรรมที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

จริยธรรม ได้แก่คะแนนที่ได้จากแบบวัดจริยธรรมที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนว
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม มี 3 ตอนคือ (1) ความเชื่อทางจริยธรรม (2) ปฏิกิริยาทาง
จริยธรรม (3) พฤติกรรมภายนอกทางจริยธรรม

ชาวกรุงเทพมหานคร วัดแก่กลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบหลาย
ขั้นตอน (multi stages sampling) จากกรุงเทพฯ ใจกลางเมืองและชานเมืองโดย
สุ่มตามหัวข้อจริยธรรมค่านละ 800 คน จริยธรรม 5 ด้าน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างชาว

กรุงเทพมหานคร 4,000 คน

ชาวกรุงเทพมหานครในโรงเรียน ได้แก่โรงเรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียน
ชั้น ป.6 ม.3 มศ.5 ปีการศึกษา 2525 ในกรุงเทพมหานครเขตในเมือง และเขต
ชานเมือง

ชาวกรุงเทพมหานครอุดมศึกษา ได้แก่บัณฑิตนักศึกษากลุ่มต่อไปนี้ คือ
ลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร
และวิทยาลัยกรุงเทพธุรกิจบัณฑิต

ชาวกรุงเทพมหานครนอกระบบการศึกษา ได้แก่ชาวกรุงเทพฯ ๓ ส่วนแยกตาม
อาชีพดังนี้ ตำรวจ ลูกจ้าง นักธุรกิจ และผู้ได้แรงงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางให้ทราบถึงจริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานครในอนาคต
2. เป็นประโยชน์ในการอบรมสั่งสอนจริยธรรมแก่เยาวชนชาวกรุงเทพฯ
ให้สอดคล้องกับสภาพพฤติกรรมจริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานคร
3. เป็นพื้นฐานให้ศึกษาแนวทางแก้ไขพฤติกรรมอันน่าจะก่อให้เกิดความเสื่อม
ของกรุงเทพมหานครในอนาคต
4. ทำให้มองเห็นสาเหตุของพฤติกรรมของชาวกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน
ซึ่งจะสามารถหาวิธีการบำบัดแก้ไขให้ดีขึ้นในอนาคต

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจจริยธรรมตามตัวแปร 3 ตัวคือ ความเชื่อทางจริยธรรม ปฏิบัติทางจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรม โดยคณะผู้วิจัยแบ่งจริยธรรมออกเป็น 5 ด้านด้วยกันคือ

1. จริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม
2. จริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมต่อตนเอง
3. จริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคม
4. จริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการศึกษา
5. จริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ

วิธีดำเนินการวิจัยสามารถอธิบายได้เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษา 6 มัธยมศึกษา 3 มัธยมศึกษา 5 นิสิตนักศึกษา และกลุ่มตัวอย่างนอกระบบโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 4,000 คน ซึ่งมีการสุ่มการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกแบบสุ่มหลายขั้นตอน (Multi- Stages Sampling) โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในจริยธรรมแต่ละด้านทั้งสิ้น 800 คน แบ่งตามสถานภาพ และสภาพความเป็นเมืองดังแสดงในตารางที่ 1 รวมจริยธรรม 5 ด้าน เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 4,000 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของจริยธรรมแต่ละด้านตามสถานภาพ และสภาพ
ความเป็นเมือง

สถานภาพ เป็นเมือง	สภาพความเป็นเมือง		รวม
	ในเมือง	นอกเมือง	
ป.6	50	50	100
ม.3	50	50	100
มศ.5	50	50	100
อุดมศึกษา	100	-	100
นอกระบบการศึกษา	200	200	400
รวม	450	350	800

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

1. การแบ่งเขต ผู้วิจัยได้แบ่งเขตการปกครองทั้งหมด 24 เขตในกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ เขตกรุงเทพฯ ๗ ชั้นใน และเขตกรุงเทพฯชั้นนอก โดยถือเกณฑ์การแบ่งเขต ๆ ดังนี้ เขตชั้นนอกต้องมีแขวงติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง และประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกสิกรรม เขตชั้นนอกแบ่งได้ 9 เขต ดังนี้ได้แก่ เขตบางกระพี้ บางเขต พระโขนง ราชบุรีบูรณะ มีนบุรี ลาดกระบัง หนองจอก ดลิ่งชัน บางขุนเทียน ส่วนอีก 15 เขตที่เหลือถือว่าเป็นเขตกรุงเทพฯชั้นใน

2. การเลือกโรงเรียน

2.1 การเลือกโรงเรียนจากเขตกรุงเทพฯ ๗ ชั้นในนั้นเลือกโดยสุ่มรายชื่อโรงเรียนทุกโรงเรียนในเขตกรุงเทพฯ ๗ ชั้นในมาแบ่งประเภทเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา หลังจากนั้นสุ่มโรงเรียนตัวแทนระดับละ 4 โรงเรียนด้วยวิธีสุ่มสลากในกรณีที่สุ่มได้โรงเรียนชายหรือหญิงล้วน ก็สุ่มโรงเรียนที่มีชายล้วนมาประกอบคู่กับโรงเรียนหนึ่ง แต่เมื่อผู้วิจัยตรวจสอบรายชื่อโรงเรียนในชั้นประถมศึกษาแล้วพบว่า เป็นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ ทำให้เป็นตัวแทนของประชากรในกรุงเทพมหานครไม่ได้ เนื่องจากในกรุงเทพมหานครชั้นในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมมีระดับกลางและสูงมีอยู่ไม่น้อย ผู้วิจัยจึงได้เลือกโรงเรียนที่นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลางและสูงเข้ามาแทนที่บางโรงเรียน (ดูรายละเอียดรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก ๓)

2.2 การเลือกโรงเรียนในเขตกรุงเทพฯ ๗ มหานครชั้นนอก ผู้วิจัยได้แบ่งเขตกรุงเทพฯ ๗ ชั้นนอกออกเป็น 4 เขต ตามทิศทางทั้ง 4 ของกรุงเทพมหานคร ได้แก่เขตบางเขน (ทิศเหนือ) เขตพระโขนง (ทิศใต้) เขตลาดกระบัง (ทิศตะวันออก) และเขตบางขุนเทียน (ทิศตะวันตก) จากนั้นทำการสุ่มโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาประเภทละ 1 โรงเรียนในแต่ละเขต โดยวิธีสุ่มสลากซึ่งนั่นจึงได้โรงเรียนประถมศึกษา 4 โรงเรียน และมัธยมศึกษา 4 โรงเรียน

3. การเลือกกลุ่มตัวอย่างในสถานประกอบการศึกษา

3.1 นักเรียน ในโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่าจำนวนที่ตั้งการใช้อธิบายการ
สุ่มเลือกห้องเรียน โดยสมมติว่าจะต้องเป็นห้องเรียนที่นักเรียนมีระดับการเรียนคลอบคลุมทั้ง
เก่งและไม่เก่ง และมีทั้งเพศชายและเพศหญิงในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน สุ่มเลือกห้องเรียน
ที่มีลักษณะเช่นนี้ 1-2 ห้องเรียน ส่วนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 สุ่มจากนักเรียนทุก
โปรแกรมในกรณีที่มีนักเรียนมีจำนวนน้อยในชั้นเรียนใช้นักเรียนทุกคนในระดับชั้นที่กำหนดเป็น
กลุ่มตัวอย่าง

3.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างในสถาบันอุดมศึกษา คณะผู้วิจัยคัดเลือกมหาวิทยาลัย
ของรัฐที่มีชื่อเสียงในสาขาวิชาต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน 3 สาขา คือ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์
มนุษยศาสตร์ และวิทยาลัยเอกชน ตามมาตรฐานของสภา 1 วิทยาลัย ซึ่งมีการลงทะเบียนดังนี้

- สังคมศาสตร์ - คณะครุศาสตร์ จุฬา ฯ
- วิทยาศาสตร์ - คณะแพทยศาสตร์ มหิดล
- มนุษยศาสตร์ - คณะศิลปศาสตร์ ธรรมศาสตร์
- คณะโบราณคดี ศิลปากร
- วิทยาลัยเอกชน - วิทยาลัยกรุงเทพธุรกิจบัณฑิต

โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มแต่ละสถาบันในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน สถาบันอุดมศึกษาที่ได้แบ่งเป็น
กรุงเทพฯ ฯ ยื่นนอกและยื่นใน เพราะตัวแปรสภาพความถี่ เรื่องไม่น่าจะจะเป็นผลต่อสถาบัน
อุดมศึกษาเหมือนกับโรงเรียน

3.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่างนอกระบบโรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างนอก
ระบบโรงเรียนนั้น เลือกตามลักษณะอาชีพที่แตกต่างกัน ดังนี้คือ

- 1) อาชีพรับราชการ : ได้แก่ข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ
- 2) อาชีพลูกจ้าง : ได้แก่ลูกจ้างธนาคารหรือบริษัทเอกชนที่มี
เงินเดือนประจำ
- 3) อาชีพนักธุรกิจ : ได้แก่เจ้าของกิจการค้าปลีกงานธุรกิจทั้ง
ขนาดเล็กและใหญ่
- 4) อาชีพใช้แรงงาน : ได้แก่กรรมกรที่เข้ามาทำงานมีชื่อและอายุงาน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างนอกกระบบโรงเรียนของจริยธรรมแต่ละด้าน

ภูมิภาค	กรุงเทพฯ	กรุงเทพฯ	รวม
อาชีพ			
ข้าราชการ	50	50	100
ลูกจ้าง	50	50	100
นักธุรกิจ	50	50	100
ผู้ไร้แรงงาน	50	50	100
รวม	200	200	400

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบโดยคณะวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

1. แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ เป็นแบบสอบถามรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ คำค้นหา อายุ ภูมิลำเนา ฯลฯ

2. แบบสำรวจพฤติกรรมเป็นแบบสำรวจพฤติกรรมจริยธรรม ประกอบด้วยคำถาม 4 คำถามใหม่แต่ละพฤติกรรม โดยให้คะแนน 2 1 0 จากมากไปหาน้อย ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

การกระทำ : การลួบลูบหรือขมวดเมลิ
เคยทำหรือไม่ _____ เคยทำบ่อย ๆ _____ เคยทำนาน ๆ ครั้ง _____ ไม่เคยทำ
จะทำหรือไม่ถ้ามีโอกาส _____ จะทำแน่ ๆ _____ อาจจะทำ _____ จะไม่ทำ
เคยเห็นคนอื่นทำหรือไม่ _____ เคยเห็นบ่อย ๆ _____ เคยเห็นนาน ๆ ครั้ง _____ ไม่
คิดว่าคนอื่นจะทำหรือไม่ถ้ามีโอกาส _____ จะทำแน่ ๆ _____ อาจจะทำ _____ จะไม่ทำ

3. แบบสำรวจปฏิบัติการต่อการกระทำของผู้อื่น เป็นแบบสำรวจประกอบด้วยปฏิบัติการ 8 ปฏิบัติการสำหรับการกระทำแต่ละการกระทำ โดยให้คะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับ จากจะแน่ ๆ ถึงจะไม่แน่ ๆ

การกระทำ : การนอนกลางวัน อ้าปาก					
ปฏิบัติการ	จะแน่ ๆ	อาจจะ	ไม่แน่ใจ	อาจจะไม่	จะไม่แน่ ๆ
ยื่นมือยื่นเท้า					
งมใจ					
ให้กำลังใจ					
เห็นด้วย					
คบหา เป็นมิตร					
ตำหนิ					
รำคาญ					
.....					

4. มาตรฐานวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ เป็นมาตรฐานซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้คือ

4.1 การประเมินความเชื่อไปได้ที่จะเกิดขึ้นของผลของการกระทำต่าง ๆ รวม 14 ผลของการกระทำ โดยนำเอาการกระทำกับผลของการกระทำแต่ละข้อมาพิจารณาทีละข้อว่ามีความเชื่อไปได้มากน้อยเพียงใด โดยแบ่งค่าของการประเมินเป็น 3 ระดับดังนี้ 0 = เชื่อเชื่อไปไม่ได้ 1 เป็นไปได้น้อย 2 เป็นไปได้มาก และให้ผู้ตอบเขียนวงกลมล้อมรอบหมายเลขที่ตรงกับ ความเชื่อของเขามากที่สุด ดังตัวอย่างแสดงข้างล่างนี้

0 เป็นไปไม่ได้   1 เป็นไปได้น้อย   2 เป็นไปได้มาก

ผลที่เกิดจาก การกระทำ	การกระทำ	การจำสัด ที่ระลึกพิธี	การช่วยเหลือ ผู้ยากไร้	การรบกวนต่อสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์
	ทำให้มีทรัพย์สิ้นเงินทอง		0 1 2	0 1 2
ทำให้ชีวิตและทรัพย์สินล้มลง และปลวดวง		0 1 2	0 1 2	0 1 2
.		.	.	.
.		.	.	.
.		.	.	.
ทำให้เกิดผลเสียต่อสังคม		0 1 2	0 1 2	0 1 2

ตอนที่ 2 การประเมินระดับความถูกต้องของการกระทำ

ให้ผู้ตอบพิจารณาว่า การกระทำแต่ละข้อนี้มีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด โดยให้กา
เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบ ระดับความถูกต้องแบ่งออกเป็น
5 ระดับดังตัวอย่าง

ระดับความถูกต้องของ การกระทำ	ถูก ที่สุด	ถูก	ตัดสิน ไม่ได้	ผิด	ผิด ที่สุด
การกระทำ					
การฆ่าสัตว์ที่กำสั่งจะล่าสัตว์					
การละเมิดของที่ระลึก					
การพูดปกเพื่อแสดงว่าตนเป็นคนดี					
การแสดงความรู้สึกโกรธอย่างไม่ปิดบัง					

การตรวจให้คะแนน

1 = ผิดที่สุด

2 = ผิด

3 = ตัดสินไม่ได้

4 = ถูก

5 = ถูกที่สุด

ตอนที่ 3 การประเมินระดับความน่าปรารถนาของการกระทำ

ผู้ตอบแบบสำรวจพิจารณาผลของการกระทำ 14 ผลการกระทำแต่ละผล แล้วให้ประเมินว่าถ้าผลเหล่านั้นเกิดกับตัวเองผลแต่ละข้อเป็นที่น่าสนใจสำหรับตัวผู้ตอบมากน้อยเพียงใด โดยให้ผู้ตอบใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบ ซึ่งแบ่งระดับความน่าปรารถนาไว้ 5 ระดับดังตัวอย่าง

ระดับความน่าปรารถนา	น่าปรารถนาอย่างยิ่ง	น่าปรารถนา	ตัดสินใจไม่ได้	ไม่น่าปรารถนา	ไม่น่าปรารถนาอย่างยิ่ง
ผลที่เกิดจากการกระทำ					
มีทรัพย์สินเงินทอง					
ชีวิตและทรัพย์สินมีความมั่นคงปลอดภัย					
เกิดผล สืบต่อสังคม					

การตรวจให้คะแนน 2 = น่าปรารถนาอย่างยิ่ง

1 = น่าปรารถนา

0 = ตัดสินใจไม่ได้

-1 = ไม่น่าปรารถนา

-2 = ไม่น่าปรารถนาอย่างยิ่ง

การคำนวณค่าความเชื่อ ในทฤษฎีกรรมจริยธรรมแต่ละขั้นมาคำนวณหาค่าความเชื่อ

จากสูตรของฟิชไบน์ (Fishbein, M & Aizen, I, 1975 : 28) ดังนี้

$$A_o = \sum_{i=1}^n b_i e_i$$

A_o = ทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

b_i = ความเป็นไปได้ที่บุคคลคิดว่าความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งนั้นสำคัญที่จะเกิดขึ้น หรือเป็นจริง

e_i = การประเมินคุณค่าของลักษณะ (Attri butes) ทางบวกหรือลบเกี่ยวกับความเชื่อนั้น

n = จำนวนความเชื่อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนการสร้างแบบสำรวจ การสร้างแบบสำรวจทั้ง 4 ตอนมีกระบวนการดังนี้

1. สร้างข้อความที่บ่งชี้พฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 5 ด้าน ตัวอย่างวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การวิจัยจริยธรรมไทยของสภาการศึกษาแห่งชาติ ฉะนั้นพฤติกรรมจริยธรรมที่ละเมิดการวิจัยนั้นต้อง สอดคล้องกับโครงการวิจัยอื่น โครงการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ฉะนั้นคณะผู้วิจัยจึงดำเนินการขั้นตอนเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมดังนี้

1.1 ผู้ทำการวิจัยทั้ง 2 โครงการ 8 คนได้ร่วมประชุมสัมมนาปรึกษาหาพฤติกรรม จริยธรรมของคนไทย

1.2 คณะผู้วิจัยโครงการนี้ได้ปรึกษาพฤติกรรมจริยธรรมมาสัมภาษณ์ในเวทีเสวนาทักษะ ศิริวิทยาในหัวข้อจริยธรรม มีผลสรุปยกย่องขึ้นปีที่ 2 สาขาศิริวิทยาการศึกษาและการแนะแนว เข้า ร่วมสัมมนา 13 คน โดยจัดการสัมมนาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง ในการสัมมนานี้ผู้ ทรงคุณวุฒิทางด้านจริยธรรมจากหน่วยงานต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรบรรยายความรู้เกี่ยวกับจริยธรรม

1.3 คณะผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ทรงคุณวุฒิ คัดเลือกพฤติกรรมจริยธรรมแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านดังนี้

1.3.1 พฤติกรรมจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม จัดแบ่งเป็น 5 หมวดใหญ่ ๆ คือ การควบคุมสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การส่งเสริม ความสัมพันธ์กับสัตว์ และความสัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ

1.3.2 พฤติกรรมจริยธรรมต่อตนเอง จัดแบ่งเป็น 3 หมวดใหญ่ ๆ คือ การควบคุมตนเอง การประเมินตนเอง การกระทำต่อตนเอง

1.3.3 พฤติกรรมจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมสังคม จัดแบ่งเป็น 5 หมวด ใหญ่ ๆ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสมอภาค ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา การเห็นแต่ผลประโยชน์ส่วนรวม และหมวดอื่น ๆ

1.3.4 พฤติกรรมจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ จัดแบ่งเป็น 7 หมวดใหญ่ ๆ คือความซื่อสัตย์ ความเสมอภาค ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา ความเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวม การกู้ยืม - สัมมาชีพ มิฉฉาชีพ

1.3.5 พฤติกรรมจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง จัดแบ่งเป็นหมวดใหญ่ ๆ 6 หมวดคือ ความซื่อสัตย์ ความเสมอภาค ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การต่อต้าน การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การสร้างข้อความบ่งชี้พฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 5 ด้าน กระทำเหมือนกับในแบบสำรวจทั้ง 3 ตอน แต่ในแบบสำรวจตอนที่ 3 และตอนที่ 4 นั้นยังมีปฏิริยาจริยธรรม และผลการกระทำด้วยซึ่งมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2. การสร้างมาตรวัดปฏิริยาจริยธรรมต่อพฤติกรรมของผู้ยื่น ผู้รับและคณะผู้ช่วยบริษัส่วนหนึ่ง ได้ร่วมกันสร้างมาตรวัดปฏิริยาจริยธรรมต่อพฤติกรรมของผู้ยื่น โดยพิจารณาจากแนวการสร้างมาตรจำแนกความหมาย (Semantic Differential Scale) ของออสกูด (Osgood, Suci & Tannenbaum 1975 : 18-75) ของทริแอนดีส (Triandis 1971 : 51-54) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 รวบรวมคำและวลีซึ่งแสดงปฏิริยาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การสนทนาร่วมกับของคณะผู้รับ คำและวลีที่ใส่ในมาตรวัด ที่ค้นคิดต่าง ๆ

2.2 จัดคำและวลีรวบรวมเป็น 2 กลุ่มคือปฏิริยาทางบวกและปฏิริยาทางลบ รวม 29 ปฏิริยา

2.3 สุ่มพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ด้านละ 2 การกระทำ รวม 10 การกระทำแล้วนำปฏิริยาทั้งหมดไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 6 จำนวน 47 คน ตอบควบคู่กับการกระทำแต่ละการกระทำ คณะผู้รับนำปฏิริยาทั้งหมดมาวิเคราะห์หาคำประกอบ

2.4 ข้อมูลจากการวิเคราะห์หาคำประกอบตามแนววิเคราะห์มาตรจำแนกความหมายของออสกูด ได้ปฏิริยา 8 ตัวคือ ยินยอมยินดี อุทิศใจ ให้กำลังใจ เห็นด้วย คบหาเป็นมิตร ฝ่าฝืน ไร้ความ พ้องร้อง เป็นปฏิริยาทางบวก 5 ตัว ทางลบ 3 ตัว แล้วนำไปใช้จริงมีตัวเลขให้เลือกตอบสำหรับแต่ละปฏิริยา 5 ตัว ลากจะแน่ ๆ อาจละ ไม่แน่ใจ อาจจะไม่ ละไม่แน่ ๆ

3. การสร้างข้อความเกี่ยวกับผลการกระทำ ในการสร้างผลการกระทำที่มั่นคงของผู้วิจัย ได้ยึดหลักสร้างผลการกระทำเป็น 4 มิติคือ

- 1) ความเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมที่เกิดขึ้น
- 2) ผลการกระทำเกิดแก่ผู้กระทำหรือแก่ส่วนรวม
- 3) ผลการกระทำเกิดขึ้นในระยะสั้นหรือระยะยาว
- 4) ผลการกระทำนั้นเป็นทางบวกหรือทางลบ

จากมิติทั้ง 4 คณะผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้สร้างข้อความที่บ่งชี้ถึงผลของการกระทำได้ถึง 48 ข้อความ แต่เนื่องจากการกระทำที่สำรวจมีจำนวนการประเมินคุณค่าและความเป็นไปได้ของผลการกระทำต้องใช้เวลาอันเกินวิสัยที่ผู้ตอบจะกระทำได้อะนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้ปรับผลการกระทำทั้ง 48 ผลการกระทำลงเหลือเพียง 14 ผลการกระทำ โดยยึดแนวทางตามทฤษฎีความต้องการพื้นฐานของมาสโลว์มาพิจารณาประกอบการปรับปรุง ผลการกระทำแบ่งเป็นผลดีทางบวก และด้านลบ ด้านละเท่าๆกัน

ในการทดสอบผลการกระทำทั้ง 14 ผลการกระทำที่เรานำขึ้นว่ามีเนื้อหาครอบคลุมและสามารถใช้เป็นตัวแทนของผลการกระทำที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำหนึ่งๆ หรือไม่ คณะผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามปลายเปิดขึ้นฉบับหนึ่ง ให้ผู้ตอบบรรยายผลที่อาจเกิดขึ้นในการกระทำต่าง ๆ แล้วนำไปทดสอบนิสิตชั้นปีที่ 2 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 32 คน และนำคำตอบมาวิเคราะห์หาข้อสรุปว่าผลการกระทำส่วนใหญ่สอดคล้องกับผลการกระทำที่สร้างขึ้น

การทดสอบหาค่าความเที่ยง ความตรง และความเท่าเทียมกัน

คณะผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจหลังชุดที่สร้างขึ้นเป็นคู่ขนาน 2 ฉบับ ไปทดสอบหาความเที่ยง ความตรง และความเท่าเทียมกันของแบบสำรวจแต่ละตอนดังนี้

1. ความเที่ยง (Reliability)

คณะผู้วิจัยทดสอบความเที่ยงของแบบสำรวจด้วยวิธีการทดสอบซ้ำ (Test - Retest Method) โดยเว้นระยะห่างของการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลังเป็นเวลานานหนึ่งสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งเพศชายและหญิง ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน การทดสอบแยกทดสอบแต่ละตอนคือ พฤติกรรมจริยธรรม ปฏิบัติงานจริยธรรม ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ ตอนหนึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมจริยธรรมด้วยค่าความเที่ยงทั้ง 3 ตอน 5 ด้านมีค่าตั้งแต่ .56 ถึง .96 มีรายละเอียดในการทดสอบดังนี้

พฤติกรรมจริยธรรม

1. ต่อสิ่งแวดล้อม เก็บจากโรงเรียนศึกษานารีวิทยา จำนวน 21 คน
2. ต่อตนเอง เก็บจากโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จำนวน 50 คน
3. ทางสังคม เก็บจากโรงเรียนบางมดวิद्याสิริกหวาดจนวนอุปมีภ จำนวน 50 คน
4. ทางการเมือง เก็บจากโรงเรียนศึกษานารีวิทยา จำนวน 18 คน
5. ทางเศรษฐกิจ เก็บจากโรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม จำนวน 24 คน

ปฏิบัติงานจริยธรรม

1. ต่อสิ่งแวดล้อม เก็บจากโรงเรียนพระโขนงพิทยาล จำนวน 38 คน
2. ต่อตนเอง เก็บจากโรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม จำนวน 48 คน
3. ทางสังคม เก็บจากโรงเรียนพระโขนงพิทยาล จำนวน 38 คน
4. ทางการเมือง เก็บจากโรงเรียนปิ่นเกล้าวิทยาล จำนวน 25 คน
5. ทางเศรษฐกิจ เก็บจากโรงเรียนสตรีนาทวี จำนวน 25 คน

ความเชื่อทางจริยธรรมของพฤติกรรมจริยธรรม

1. ต่อสิ่งแวดล้อม	เก็บจากโรงเรียนพระโขนงวิทยา	จำนวน 38 คน
2. ต่อตนเอง	เก็บจากโรงเรียนเฉลิมฉัตร	จำนวน 40 คน
3. ทางสังคม	เก็บจากโรงเรียนเด่นฉัตร	จำนวน 40 คน
4. ทางการเมือง	เก็บจากโรงเรียนนันทวิทยา	จำนวน 42 คน
5. ทางเศรษฐกิจ	เก็บจากโรงเรียนบางมดวิทยา	จำนวน 44 คน

ผลการทดสอบดังแสดงในตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสำรวจ : พฤติกรรมจริยธรรม ปฏิบัติการจริยธรรม ความ
 เชี่ยวชาญจริยธรรมทั้ง 5 ด้านจากบริษัทสอบเข้า

พฤติกรรมจริยธรรม	แบบ	ประเภทพฤติกรรม				
		สำรวจ	ต้นทาง	สังคม	การเมือง	เศรษฐกิจ
I ₁	1	.48	.69	.67	.73	.68
เคยทำหรือไม่	2	.68	.64	.51	.83	.74
B ₂	1	.52	.75	.75	.80	.74
จะทำหรือไม่	2	.67	.56	.62	.80	.65
B ₃	1	.37	.50	.47	.63	.58
เคยเห็นคนอื่นทำหรือไม่	2	.53	.38	.23	.56	.63
B ₄	1	.34	.59	.37	.44	.39
คิดว่าคนอื่นจะทำหรือไม่	2	.58	.36	.19	.44	.49
R ₁	1	.86	.85	.92	.85	.84
ปฏิบัติทางบวก	2	.84	.83	.85	.89	.80
R ₂	1	.76	.62	.87	.73	.68
ปฏิบัติทางลบ	2	.70	.68	.81	.80	.71
C	1	.73	.79	.88	.87	.78
	2	.71	.75	.83	.80	.86
E	1	.86	.82	.91	.90	.88
การประเมินพฤติกรรม	2	.77	.77	.90	.87	.83

2. ความตรงของแบบสำรวจ (validity)

การหาความตรงของแบบสำรวจทั้ง 3 ตอนมีกระบวนการนี้

2.1 พฤติกรรมจริยธรรม ในแบบสำรวจตอนนี้ ความตรงของแบบสำรวจได้แก่ ความตรงตามเนื้อหา วิธีการดังนี้

2.1.1 ความตรงตามเนื้อหา (content validity) การหาความตรงนี้ ใช้วิธีการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิทางสาขาวิชา ปรัชญา สังคมวิทยา มนุษยวิทยา จิตวิทยาและการศึกษา 8 ท่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่านนี้พิจารณาเนื้อหา ร่วมกันและมีความเห็นสอดคล้องกัน

2.2 ปฏิกริยาทางจริยธรรม ความตรงของมาตรวัดนี้พิจารณาได้ 2 ชนิดคือ

2.2.1 ความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยใช้การตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ทางปรัชญา สังคมวิทยา และมนุษยวิทยา และทางจิตวิทยา และทางการศึกษารวม 8 ท่าน พิจารณาเฉพาะเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรม

2.2.2 ความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) ผู้วิจัยประเมินค่าความตรงเชิงทำนาย โดยหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนปฏิกริยาต่อการกระทำหนึ่ง ๆ กับ เกณฑ์ประเมินความถูกต้องของการกระทำนั้น ๆ

2.3 มาตรวัดความเชื่อทางจริยธรรม ความตรงของมาตรวัดพิจารณาได้ 2 ชนิดดังต่อไปนี้คือ

2.3.1 ความตรงตามเนื้อหา (content validity) มาตรวัดความเชื่อทางจริยธรรมเกี่ยวกับผลการกระทำนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นข้อความแสดงถึงพฤติกรรมจริยธรรมกับส่วนที่เป็นข้อความเกี่ยวกับผลการกระทำ สามารถแยกพิจารณาเป็น 2 ส่วนได้ดังนี้

2.3.1.1 ข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรม ความตรงตามเนื้อหาใช้วิธีการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และจากการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับจริยธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบมีจำนวนทั้งสิ้น 8 ท่าน เฉพาะเกี่ยวกับตอนที่ 2 และ 3

2.3.1.2 ข้อความที่เกี่ยวกับผลการกระทำ ความตรงตามเนื้อหา
ในสำนวนที่วิเคราะห์ได้จากผลการวิเคราะห์คำตอบเกี่ยวกับผลการกระทำของแบบสอบถามปลายเปิด
เกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ 10 ข้อของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปีที่ 2 ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ จำนวน 32 คน โดยพบว่าคำตอบส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันในระดับสูงกับผลการ
กระทำที่คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

2.3.2 ความตรงตามทฤษฎี (construct validity) ความตรงตาม
ทฤษฎีของมาตรวัด ทดลองจากหลักการที่ว่าคะแนนที่ได้จากการวัดลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยเครื่อง
มือต่างชนิดกัน ควรมีความสัมพันธ์สูง ฉะนั้นคะแนนความเชื่อทางจริยธรรมจึงวัดตามแนวทฤษฎีของ
ศิโยนัมกับคะแนนที่ได้จากการวัดความมั่งคั่งส่วนประเภค่า 5 ระดับ ควรมีความสัมพันธ์สูง โดย
พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlatic
Cocfficient) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบเป็นกลุ่มเดียวกันกับการทดสอบหาค่าความเที่ยง
ค่าความตรงของแบบสำรวจทั้ง 2 ตอน ในงานวิจัยในตารางที่ 4 ข้างล่างนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 แสดงค่าความตรงของแบบสำรวจ : ปฏิบัติการจิตวิทยาเชิงจิตวิทยา

ทั้ง 5 ด้าน

พฤติกรรมจิตวิทยา	แบบสำรวจ	ประเภทพฤติกรรม									
		ตนเอง		สังคม		การเมือง		เศรษฐกิจ		สิ่งแวดล้อม	
		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
x ปฏิบัติทางบวก	1	.87	.88	.85	.84	.93	.93	.90	.88	.85	.86
	2	.81	.86	.84	.86	.87	.87	.89	.89	.78	.81
ปฏิบัติทางลบ	1	.69	.79	.58	.59	.91	.91	.81	.85	.64	.75
	2	.72	.77	.70	.77	.82	.85	.81	.87	.65	.71
ความเชื่อ	1	.61	.62	.71	.81	.81	.81	.87	.78	.73	.74
	2	.54	.65	.71	.77	.80	.88	.75	.74	.79	.79

เนื่องจากแบบสำรวจทั้งสองฉบับมีความสัมพันธ์กันสูงทุกด้าน งานวิจัยนี้จึงใช้แบบสำรวจ

ชุดที่ 1 เพียงชุดเดียว

แบบสำรวจทาง 5 ด้านพฤติกรรมจริยธรรมนั้น ประกอบไปด้วยพฤติกรรมจริยธรรมทั้งสิ้น 100 พฤติกรรมโดยแบ่งแยกในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม	20	การกระทำ
2. พฤติกรรมต่อตนเอง	21	การกระทำ
3. พฤติกรรมต่อสังคม	24	การกระทำ
4. พฤติกรรมต่อการเมือง	19	การกระทำ
5. พฤติกรรมต่อเศรษฐกิจ	16	การกระทำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมการก่อนเก็บข้อมูล

1.1 นำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเที่ยงความตรง และความเท่าเทียมกันของ เครื่องมือ

1.2 ติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ จากนั้นนำหนังสือขอความร่วมมือไปติดต่อและนัดหมายกับโรงเรียนที่ได้คัดเลือกไว้เพื่อทำการเก็บข้อมูล

1.3 สดศึกษาแบบสำรวจจริยธรรม 2 จุด ๆ ละ 3 เล่ม ประกอบพฤติกรรมจริยธรรม 5 ด้าน แต่เมื่อพบความเท่าเทียมกันของแบบทดสอบทั้งสองชุดแล้ว จึงใช้เพียงชุดเดียวโดยขยายเป็น 5 เล่ม ๆ ละ 1 ด้านพฤติกรรมจริยธรรม

2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การเก็บข้อมูลจากนักเรียน คณะผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้โรงเรียนส่งสถานที่ที่เหมาะสมให้โดยแต่ละห้องจะมีผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย 1 คน เป็นอย่างน้อย และมีครูประจำชั้น 1 คน

2.1.2 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยแนะนำตัวเองพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือให้ตอบอย่างตั้งใจและตอบตามความเป็นจริง

2.1.3 แจกแบบสำรวจให้กลุ่มตัวอย่าง 1 คนต่อ 1 ฉบับโดยให้แบบวัดแต่ละฉบับมีจำนวนใกล้เคียงกัน อธิบายวิธีการตอบแบบสำรวจให้ผู้ตอบเข้าใจพร้อมกันทุกคนก่อนจึงให้ลงมือทำ

2.1.4 เมื่อตอบเสร็จผู้วิจัยจะตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนให้ผู้ตอบออกจากห้องไป

2.2 การเก็บข้อมูลจากนิสิตนักศึกษาชั้น ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถาบัน แล้วให้ผู้ช่วยวิจัยแจกนักศึกษาคำโดยคล้อยตามแบบ สว. ๑๐๗๖ ระดับชั้นปี ในชั่วโมงเรียนวิชาต่าง ๆ แล้วดำเนินการเช่นเดียวกับการเก็บข้อมูลจากนักเรียนในโรงเรียน

2.3 การเก็บข้อมูลจากกลุ่มนอกโรงเรียน เก็บโดยวิธีสัมภาษณ์หรือตั้งไว้ให้คอยเก็บจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่าง ๆ กัน ในเขตชานเมืองและในเมือง โดยอาศัยบุคคลากรให้ความร่วมมือขึ้นตอนดังนี้

2.3.1 ข้าราชการ เก็บจากครูในโรงเรียนและผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ โดยแบ่งเป็นเขตชานเมืองและในเมือง

2.3.2 กลุ่มลูกจ้าง เก็บจากพนักงานธนาคาร บริษัท ลูกจ้างประจำและชั่วคราวในสถานราชการ ในเขตชานเมืองและใจกลางเมืองมีส่วนส่วนเท่ากัน

2.3.3 กลุ่มนักธุรกิจ เจ้าของกิจการ เก็บจากนักธุรกิจเจ้าของกิจการระดับฐานะ เศรษฐกิจสูงไปจนถึงเจ้าของร้านค้าตามย่านชุมชนเขตในเมือง เช่น ย่านสยามสี่แคว รong เมือง เขตชานเมือง เช่น เขตบางเขน บางขุนเทียน หองจอก พระโขนง

2.3.4 กลุ่มกรรมกรชานาน (ผู้เฒ่าแรงงาน) เก็บจากหน่วยงานโยธาของกรุงเทพมหานคร เขตในเมืองและชานเมือง เก็บจากชานานาน ๗๓มีบุรี และหนองจอก ในกรณีนี้ผู้ตอบไม่มีเวลาให้สัมภาษณ์ ใช้ทั้งไว้ให้ตอบโดยอธิบายวิธีทำให้เข้าใจทุกขั้นตอน และเมื่อเก็บก็จะตรวจสอบเช็คความเรียบร้อยก่อนถ้าเก็บครั้งที่ 2 ไม่เรียบร้อยก็ส่งข้อมูลเหล่านั้นทิ้งไป

การเตรียมการก่อนวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อคณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้มีขั้นตอนเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของมาตราวัด หากพบว่าฉบับใดมีค่าตอบไม่ครบสมบูรณ์มากกว่า
2. ข้อทิ้งไป ก็ตัดมาตราวัดนั้นออกไป ผลปรากฏว่าแบบสำรวจที่สมบูรณ์ทุกด้านทั้ง 5 ด้าน 3,884 คน

2. ลงรหัสสิ่งไว้แทนค่าตอบไขว้มาตรฐานในแบบฟอร์มลงรหัส
3. บันทึกรหัสข้อมูลลงในแฟ้มวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์
4. สำหรับข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 6 คน ถ้ามีผู้ใดผู้หนึ่งมีค่าตอบไขว้มาตรฐานจะเอาข้อมูลของคนในกลุ่มที่คอยข้อไขว้มาตรฐานค่าฐานนิยมแล้วเอาค่าฐานนิยมแทนค่าที่หายไป ในกรณีที่ค่าฐานนิยมมีสองค่า เลือกค่าที่ใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ย

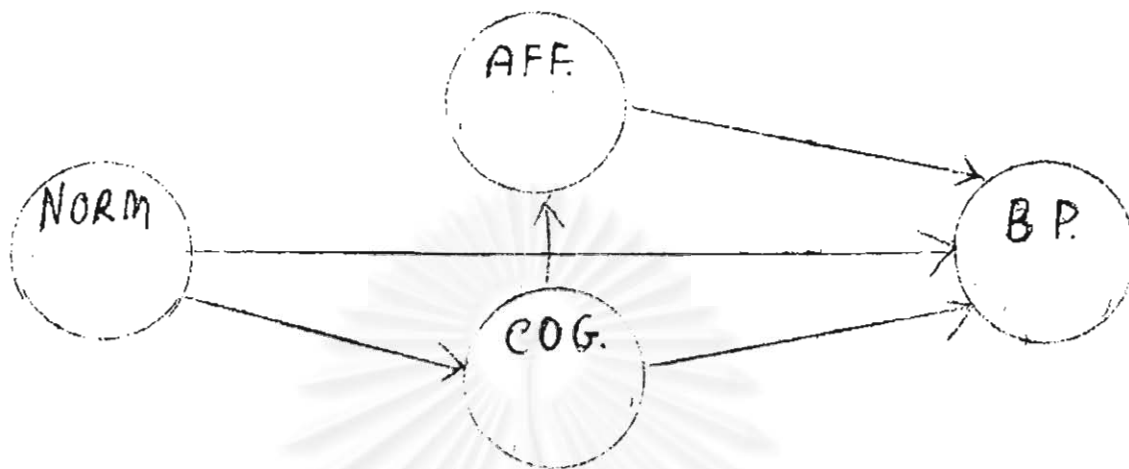
การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและโปรแกรมที่ผู้ร่วมวิจัยเขียนขึ้นเองส่งต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยและเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละพฤติกรรมรวมคำนวณตามตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ
2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแต่ละกลุ่มพฤติกรรมคำนวณตามตัวแปรตาม
3. วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม ความเชื่อ (C) ปฏิกริยา (R), พฤติกรรม (D), และการประสิทธิผลพฤติกรรม (E) และทำการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ $PP = DP_1 + DP_2$ ส่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. $P_1 B_2$ เป็น BP_1 แนวโน้มพฤติกรรม (Behavioral Potential)
2. $E_3 P_4$ เป็นเกณฑ์ตามการรับรู้ (Perceived Norm)
3. $R_1 R_2$ เป็นความรู้สึก (Affection)
4. C.E เป็นการรับรู้ทางจิตใจ (Cognition)

4. วิเคราะห์ Path Analysis โดยใช้องค์ประกอบทั้ง 4 ตัวตามแผนภูมิต่างข้างล่างนี้

5. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบ (DP) ของแต่ละพฤติกรรมและกลุ่มพฤติกรรมจำแนกตามตัวแปรตาม

6. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบ (DP) ของแต่ละพฤติกรรมและกลุ่มพฤติกรรมจำแนกตามตัวแปรอิสระ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลและการอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ของการวิจัยนี้จะเสนอและอภิปรายผลใน 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เสนอผลและอภิปรายค่ามัธยฐานเลขคณิต ความเป็นเบนมาตรฐานของ พฤติกรรมจริยธรรม ปฏิกริยาจริยธรรมและความเชื่อทางจริยธรรม ค่าการประสิทธิผล พฤติกรรม จริยธรรมเป็นรายพฤติกรรมและค่าคะแนนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมโดยส่วนรวมเป็นราย พฤติกรรม

ตอนที่ 2 เสนอผลและอภิปรายค่าศักยภาพพฤติกรรม (Behavioral Potential - BP) ตามตัวแปรทั้ง 7 ตัว ตามลำดับดังนี้ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษา เพศ ภูมิฐานะ อาชีพหลักของครอบครัว รายได้ต่อเดือนของครอบครัว โดยอภิปรายผลของตัวแปร ต่อพฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 5 ด้าน พฤติกรรมตามลำดับตั้งแต่ พฤติกรรมจริยธรรมประเภทต่อ ตนเอง พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคม พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจ พฤติกรรม จริยธรรมประเภทการเมือง และพฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 เสนอผลและอภิปรายค่าความแปรปรวนค่าศักยภาพพฤติกรรมของตัวแปร ทั้ง 7 และวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สถานภาพ เพศ และ ภูมิฐานะ ในแต่ละด้าน พฤติกรรมจริยธรรมเป็น รายพฤติกรรมและอภิปรายผลความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ก็อธิบายอย่างมีนัยสำคัญ (.001-.01)

ตอนที่ 4 เสนอผลและอภิปรายเกี่ยวกับค่ามัธยฐานเลขคณิตและความเป็นเบน มาตรฐานของค่าความน่าปรารถนาของผลการกระทำ ดังจะเสนอตามลำดับ

เกณฑ์การวัดความหมายคะแนน คะแนนแต่ละคะแนนอาจแปลความหมายได้ดังนี้

1. พฤติกรรมจริยธรรม (B_1, B_2, B_3, B_4)

1.1 เก่งทำบ่อย ๆ เคยเห็นบ่อย ๆ หรือจะทำแน่ ๆ คะแนนอยู่ในช่วง 1.34 - 2.00

1.2 เคยทำนาน ๆ ครั้ง เคยเห็นนาน ๆ ครั้ง หรืออาจจะทำ คะแนนอยู่ในช่วง 0.67 - 1.33

1.3 ไม่เคยทำ ไม่ได้เห็น หรือจะทำได้ คะแนนอยู่ในช่วง 0 - 0.66

2. ปฏิริยธรรมจริยธรรม (R_1, R_2)

2.1 ปฏิริยธรรมทางบวกคะแนนจะมีช่วงอยู่ระหว่าง 5 - 25 คะแนน แบ่งเป็น 3 อย่างดังนี้

2.1.1 จะมีปฏิริยธรรมแน่ ๆ และอาจจะมีปฏิริยธรรม มีช่วงคะแนนระหว่าง 17 - 25

2.1.2 ไม่แน่ใจว่าจะมีหรือไม่มีปฏิริยธรรมทางบวก มีช่วงคะแนนระหว่าง 12 - 16.99

2.1.3 จะไม่มีปฏิริยธรรมแน่ ๆ และอาจจะไม่มียุติกรรม มีช่วงคะแนนระหว่าง 5 - 11.99

2.2 ปฏิริยธรรมทางลบ มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 3 - 15 แบ่งได้เป็น 3 อย่างคือ

2.2.1 จะมีปฏิริยธรรมแน่ ๆ หรืออาจจะมีปฏิริยธรรม มีช่วงคะแนนระหว่าง 10.2 - 15

2.2.2 ไม่แน่ใจว่าจะมีหรือไม่มีปฏิริยธรรมจริยธรรม มีช่วงคะแนนระหว่าง 7.80 - 10.19

2.2.3 จะไม่มีปฏิริยธรรมทางลบแน่ ๆ มีช่วงคะแนนระหว่าง 3 - 7.79

3. ความเชื่อทางจริยธรรม (C) คะแนนความเชื่อทางจริยธรรม คำนวณจากสูตรของพิยโยบน์ ซึ่งมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง -28.00 ถึง + 28.00 ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

3.1	พฤติกรรมที่ดี ถูก และ ควรอย่างยิ่งมากที่สุด	17.00-28.00
3.2	พฤติกรรมที่ถูกต้องและควร	6.00-16.99
3.3	พฤติกรรมที่ยังตัดสินไม่ได้ว่าดีหรือไม่ดี	(-6) - 5.99
3.4	พฤติกรรมที่ไม่ดี ผิด และไม่ควร	(-17) - (-5.99)
3.5	พฤติกรรมที่ไม่ดี ผิด และไม่ควรอย่างยิ่งมากที่สุด	(-28) - (-16.99)

4. การประเมินพฤติกรรม (E) คะแนนการประเมินพฤติกรรมมีช่วงตั้งแต่ 1 - 5 คะแนน โดยแบ่งได้ดังนี้

4.1	พฤติกรรมที่ถูกต้อง	4.01 - 5
4.2	พฤติกรรมที่ถูกต้อง	3.01 - 4
4.3	พฤติกรรมที่ตัดสินไม่ได้	2.01 - 3
4.4	พฤติกรรมที่ผิด	1.01 - 2
4.5	พฤติกรรมที่ผิดที่สุด	.01 - 1

5. ระดับความพึงปรารถนาของผลกรรกระทำ คะแนนระดับความพึงปรารถนา มีช่วงจาก 1 - 5 โดยแบ่งได้ดังนี้

5.1	ผลกรรกระทำที่พึงปรารถนาอย่างยิ่ง	4.01 - 5
5.2	ผลกรรกระทำที่พึงปรารถนา	3.01 - 4
5.3	ผลกรรกระทำที่ตัดสินใจไม่ได้	2.01 - 3
5.4	ผลกรรกระทำที่ไม่พึงปรารถนา	1.01 - 2
5.5	ผลกรรกระทำที่ไม่พึงปรารถนาอย่างยิ่ง	.01 - 1

ตารางที่ 5 มีดัชนี: เลขคณิตและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละพฤติกรรม จำนวนเป็นรายมาตราและค่าศักยภาพพฤติกรรม

ลำดับ ที่	ประเภทพฤติกรรม พฤติกรรม	ค่าสถิติ	มาตรา								
			B1 เคยทำ หรือไม่	B2 ระทำ หรือไม่	B3 เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	B4 คิดจะทำ หรือไม่	R1 ปฏิบัติ ทางบวก	R2 ปฏิบัติ ทางลบ	C ความรู้ ความ เข้าใจ	E การ ประเมิน	ค่า
1	กลุ่มการควบคุมตนเอง	$\bar{X}$	1.06	1.22	1.26	1.22	21.69	3.02	14.00	4.25	56.12
		SD	0.39	0.29	0.29	0.23	2.28	1.47	6.07	0.30	2.53
2	การหักห้ามใจ	$\bar{X}$	1.03	0.91	1.16	1.08	21.30	4.70	14.65	4.25	59.09
		SD	0.50	0.16	0.38	0.12	4.70	2.14	10.00	0.34	7.63
3	การแลกเปลี่ยนความรู้กันอย่างเปิดเผย	$\bar{X}$	0.47	0.42	1.20	1.10	15.43	7.44	-2.51	3.04	40.07
		SD	0.50	0.11	0.57	0.48	6.44	3.37	13.47	1.07	5.94
4	การไม่ประมาท	$\bar{X}$	1.38	1.66	1.46	1.36	23.00	3.15	16.57	4.72	61.13
		SD	0.58	0.37	0.64	0.34	2.57	2.16	5.55	0.56	5.26
5	การมีระเบียบของตนเอง	$\bar{X}$	1.09	1.41	1.28	1.28	23.27	3.51	16.21	4.63	58.72
		SD	0.52	0.17	0.58	0.51	2.15	2.08	8.24	0.56	6.33
6	การอ่อนไหวใ้เกียรติ	$\bar{X}$	1.04	1.39	1.22	1.25	23.06	3.75	19.25	4.69	56.54
		SD	0.79	0.64	0.66	0.51	2.36	1.70	7.70	0.56	6.01

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเภทพฤติกรรมตนเอง	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า Pot
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
	พฤติกรรม		เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิกิริยา ทางบวก	ปฏิกิริยา ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
7	การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่	$\bar{X}$	1.37	1.64	1.63	1.49	20.99	4.76	11.34	4.13	59.78
		SD	0.60	0.53	0.54	0.52	4.64	2.59	9.45	0.87	5.50
8	การกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง	$\bar{X}$	0.43	0.60	1.30	1.20	22.15	4.54	16.57	4.28	51.10
		SD	0.78	0.77	0.69	0.59	3.80	2.41	8.55	0.70	6.07
9	การยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข	$\bar{X}$	0.29	0.38	1.28	1.03	7.91	10.89	17.62	1.01	40.70
		SD	0.54	0.52	0.71	0.53	4.57	3.06	3.09	0.75	5.54
10	กลุ่มการประเมินตนเอง	$\bar{X}$	0.61	1.12	1.21	1.17	20.76	5.03	10.62	3.65	53.83
		SD	0.66	0.42	0.43	0.31	2.70	1.72	6.86	0.44	4.30
11	การสำรวจตนเอง	$\bar{X}$	1.19	1.21	0.75	1.05	21.85	4.62	13.65	4.13	64.34
		SD	0.79	0.58	0.62	0.43	3.81	2.36	9.43	0.70	5.01
12	การประเมินตน	$\bar{X}$	0.47	0.78	1.26	1.14	16.19	6.75	2.88	3.12	49.16
		SD	0.70	0.62	0.65	0.49	5.86	3.21	11.02	0.93	5.94

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเภทตนเอง	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิบัติยาก ทางบวก	ปฏิบัติยาก ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเสริฐ	
13	การพอใจในผลงานของตน	$\bar{X}$	0.68	1.19	1.19	1.20	22.58	4.19	15.03	4.16	55.68
		SD	0.81	0.89	0.89	0.59	3.26	2.15	6.55	0.70	6.04
14	ความรู้รักเพื่อนำในตน	$\bar{X}$	0.76	1.29	1.13	1.15	22.23	4.43	16.22	4.14	55.47
		SD	0.79	0.85	0.84	0.48	3.81	2.34	9.51	0.76	6.11
15	การรักนิกรมิตร	$\bar{X}$	0.75	1.25	1.20	1.21	20.59	5.19	8.32	4.21	55.84
		SD	0.80	0.84	0.85	0.54	5.73	3.01	11.32	0.78	6.69
16	กลุ่มการปฏิบัติที่ตนเอง	$\bar{X}$	1.32	1.38	1.40	1.38	20.17	5.84	7.41	3.13	57.37
		SD	0.30	0.20	0.35	0.21	12.58	1.62	16.18	0.43	3.24
17	การให้รางวัลตนเอง	$\bar{X}$	0.93	0.75	1.58	1.25	21.09	4.09	16.70	3.12	51.11
		SD	0.71	0.75	0.81	0.55	4.22	2.39	9.20	0.78	6.09
18	การปลอบใจตนเอง	$\bar{X}$	1.36	1.34	1.22	1.20	20.38	5.81	7.74	3.30	58.31
		SD	0.68	0.68	0.64	0.51	4.85	2.68	10.22	0.49	5.31
19	การลงโทษตนเอง	$\bar{X}$	1.28	1.09	1.45	1.22	18.30	5.82	3.86	3.47	53.82
		SD	0.65	0.68	0.63	0.52	5.89	3.10	12.82	1.07	6.82

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ประเภทตนเอง	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิกิริยา ทางบวก	ปฏิกิริยา ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
20	การรักษาสุขภาพ	$\bar{X}$	1.76	1.75	1.62	1.64	22.83	4.21	15.61	4.53	63.38
		SD	0.47	0.41	0.56	0.51	3.60	2.10	8.90	6.67	4.73
21	การปรุงแต่งร่างกาย	$\bar{X}$	1.49	1.64	1.56	1.52	16.70	6.43	1.51	3.19	57.53
		SD	0.63	0.57	0.58	0.54	5.52	3.12	10.13	0.02	5.6-
22	การปรับปรุงตนเอง	$\bar{X}$	1.56	1.39	1.45	1.44	23.58	3.68	16.50	4.58	62.19
		SD	0.56	0.43	0.56	0.53	2.82	1.96	8.59	0.64	4.59

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 มีข้อมูลเลขคิดและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละพฤติกรรม จำนวนเป็นรายมาตร และค่าศักยภาพพฤติกรรม

ลำดับที่	พฤติกรรมประเภทสังคม	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า Pot
			R1	R2	B3	R4	R1	R2	C	E	
			เคยทำหรือไม่	จะทำหรือไม่	เคยเห็นคนอื่นทำหรือไม่	คิดว่าคนในละแวกหรือไม่	ปฏิกิริยาทางบวก	ปฏิกิริยาทางลบ	ความรู้ความเข้าใจ	การประเมิน	
1	กลุ่มความเชื่อศรัทธาทางสังคม	$\bar{X}$	1.05	1.24	0.10	0.29	13.99	7.72	7.60	2.60	54.74
		SD	0.32	0.33	0.36	0.27	3.06	1.85	6.83	0.53	3.69
2	การชู้ตเท็จ	$\bar{X}$	0.76	0.77	1.50	1.15	8.17	10.01	10.92	2.03	42.29
		SD	0.45	0.50	0.59	0.46	4.11	3.25	9.57	0.89	6.02
3	การรักษาสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	0.82	0.84	1.02	0.94	17.30	9.21	5.62	3.55	60.26
		SD	0.72	0.73	0.72	0.49	7.12	3.55	13.26	1.10	7.03
4	การให้ร้ายป้ายสี	$\bar{X}$	0.20	0.17	1.16	0.99	6.81	11.31	13.12	1.50	39.41
		SD	0.41	0.40	0.61	0.45	3.57	3.23	6.73	0.70	4.04
5	การใช้กลอุบาย	$\bar{X}$	0.45	0.43	1.10	1.03	9.07	10.40	10.61	1.54	42.56
		SD	0.61	0.59	0.64	0.52	5.33	3.44	11.24	0.54	0.94
6	การประจบ	$\bar{X}$	0.75	0.79	1.35	1.36	13.33	9.50	1.79	2.70	49.88
		SD	0.75	0.73	0.70	0.50	6.37	3.34	13.07	1.04	2.30
7	กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม	$\bar{X}$	1.38	1.39	0.86	0.89	13.25	8.53	2.17	3.55	54.36
		SD	0.34	0.32	0.36	0.28	2.03	1.73	4.95	0.47	3.47

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ ที่	พฤติกรรมประเภทสังคม		มาตร								ค่า Pot
	พฤติกรรม	ค่าสถิติ	P1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	ละทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิกิริยา ทางบวก	ปฏิกิริยา ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
8	การล่า ช้าง เนื่องจากแรด	$\bar{X}$	0.67	0.73	1.12	1.67	13.95	0.17	2.34	2.94	47.93
		SD	0.72	0.67	0.71	0.52	5.93	3.34	10.53	6.04	7.57
9	การล่า ช้าง เนื่องจากลำดับ การเกิด	$\bar{X}$	0.24	0.30	1.25	0.97	9.92	9.1	-2.70	2.10	42.46
		SD	0.51	0.54	0.74	0.59	4.90	3.14	10.04	0.70	6.11
10	การล่า ช้าง เนื่องจากภัย สภาพทาง เศรษฐกิจ	$\bar{X}$	0.84	0.50	1.52	1.24	10.50	9.09	-1.58	2.20	45.92
		SD	0.73	0.69	0.63	0.57	6.12	3.46	10.93	0.99	7.69
11	การล่า ช้าง เนื่องจากภัย ภัยพิบัติ	$\bar{X}$	0.98	1.14	1.32	1.22	17.01	6.67	6.55	3.45	53.30
		SD	0.79	0.76	0.67	0.54	6.52	3.44	11.35	1.15	6.76
12	กลุ่มความ เหน็ดตา สภาพทาง สังคม	$\bar{X}$	1.33	1.42	1.11	1.11	19.91	6.54	9.52	3.34	50.30
		SD	0.43	0.51	0.33	0.32	5.43	2.76	10.56	0.97	6.48
13	การให้ ความช่วยเหลือ	$\bar{X}$	1.45	1.67	1.40	1.32	23.20	4.24	14.90	4.55	63.77
		SD	0.61	0.52	0.57	0.51	3.63	2.31	8.17	0.70	5.36
14	การเห็นใจ	$\bar{X}$	1.11	1.14	1.15	1.03	17.91	6.75	6.79	3.54	53.09
		SD	0.70	0.79	0.60	0.51	7.73	4.16	14.83	1.36	9.61

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ ผู้	พฤติกรรมประเภทสังคม	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า Pot
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิกิริยา ทางบวก	ปฏิกิริยา ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
15	การเบียดเบียนผู้อื่น	$\bar{X}$	0.58	0.55	1.21	1.01	11.40	9.38	-7.05	2.28	44.85
		SD	0.63	0.71	0.60	0.51	7.08	4.25	15.59	1.40	8.74
16	การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ทางสังคม	$\bar{X}$	1.10	1.38	0.94	1.10	19.23	7.12	8.20	3.85	54.78
		SD	0.53	0.55	0.39	0.39	5.28	7.44	13.12	1.19	8.34
17	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น	$\bar{X}$	1.31	1.47	1.41	4.90	19.58	5.70	3.45	3.16	56.47
		SD	0.77	0.56	0.59	0.54	7.50	3.90	14.09	1.35	9.12
18	การวัดระเบียบวินัย	$\bar{X}$	0.70	0.71	1.54	1.28	11.52	9.47	-7.02	2.29	47.06
		SD	0.78	0.77	0.50	0.57	7.15	6.65	14.48	1.22	9.29
19	การกดขี่ขูดแวกซ์	$\bar{X}$	0.57	1.24	1.04	1.20	18.42	0.33	6.04	3.54	53.32
		SD	0.78	0.70	0.64	0.50	6.37	3.40	12.34	1.11	8.37
20	การปฏิบัติต่อผู้อื่นในทางที่ดี	$\bar{X}$	1.70	1.70	1.55	1.45	22.00	4.70	14.09	4.23	61.11
		SD	0.56	0.53	0.55	0.53	4.53	2.55	9.55	0.86	6.27
21	การมีแรงผลักดันนอกกลุ่มรหัสของชาย	$\bar{X}$	0.32	0.46	1.23	1.12	9.94	9.73	-0.81	2.18	43.58
		SD	0.65	0.67	0.75	0.61	5.47	3.86	10.59	1.74	7.63

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ ที่	พฤติกรรมประเภทสังคม	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า Pot
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิบัติ ทางบวก	ปฏิบัติ ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
22	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง	$\bar{X}$	0.17	0.22	0.99	0.88	0.42	10.36	-12.45	1.05	39.78
		SD	0.46	0.46	0.70	0.54	63	3.14	9.19	0.61	5.26
23	การรักษาหน้า	$\bar{X}$	0.72	0.75	1.10	1.10	14.33	8.09	-3.00	2.75	48.63
		SD	0.73	0.60	0.66	0.53	0.28	3.48	11.06	1.02	7.94
24	การติดสารเสพติด	$\bar{X}$	0.38	0.30	1.23	1.01	7.99	10.45	-13.11	1.73	41.19
		SD	0.55	0.49	0.65	0.49	4.18	6.27	9.27	0.69	6.19
25	การเปิดเผยความสามารถของตนเอง	$\bar{X}$	0.79	0.70	1.38	1.23	16.50	7.21	6.27	3.26	51.11
		SD	0.62	0.62	0.61	0.52	5.33	3.19	11.48	0.93	6.94

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 มีปริมาณเชือกติดและความแข็งแรงมาตรฐานของคะแนนแต่ละพฤติกรรม ลำแนกเก็บรายมาตรฐาน และค่าศักยภาพพฤติกรรม

ลำดับ ที่	พฤติกรรมประเภทเชือกติด	ค่าสถิติ	มาตรฐาน								ค่า Pot
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
	เคยทำ หรือไม่		จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิกิริยา ทางบวก	ปฏิกิริยา ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน		
1	กลุ่มความยุติธรรมทาง เชือกติด	$\bar{X}$ SD	1.00 0.63	1.40 0.45	1.27 0.49	1.23 0.36	26.04 3.56	5.27 2.21	11.37 7.52	9.00 0.63	55.49 4.46
2	การกระจายทรัพย์สินอย่าง เท่าเทียมกัน	$\bar{X}$ SD	1.21 0.79	1.60 0.57	1.41 0.64	1.29 0.51	21.85 4.09	4.75 2.72	13.75 9.13	4.06 0.80	59.02 5.77
3	การกระจายทรัพย์สินตามความ สามารถ	$\bar{X}$ SD	0.86 0.79	1.24 0.60	1.20 0.67	1.18 0.47	19.54 5.45	5.65 3.13	10.33 9.39	3.00 0.93	54.65 7.14
4	การกระจายทรัพย์สินตามความ จำเป็น	$\bar{X}$ SD	0.93 0.80	1.20 0.68	1.23 0.50	1.42 0.56	19.93 5.13	5.40 2.94	10.05 9.97	3.93 0.94	55.80 7.02
5	กลุ่มความเมตตาสุภาพทาง เชือกติด	$\bar{X}$ SD	1.65 0.33	1.70 0.36	1.07 0.39	1.04 0.40	23.27 2.70	5.12 2.26	12.06 6.50	4.43 0.58	59.94 3.00
6	การบริจาคทรัพย์สิน	$\bar{X}$ SD	1.42 0.56	1.72 0.47	1.62 0.52	1.37 0.52	23.59 2.93	3.93 2.09	15.43 7.45	4.46 0.67	61.42 4.48

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ ที่	พฤติกรรม	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า
	พฤติกรรม		B1	B2	B3	B4	R1	P2	C	F	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิกิริยา ทางบวก	ปฏิกิริยา ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
7	การฉายโอกาสสู่สตรี	$\bar{X}$	0.13	0.32	1.48	1.25	7.05	11.69	-9.90	1.60	41.38
		SD	0.32	0.53	0.67	0.59	3.2	3.49	6.04	0.95	5.27
8	กลุ่มการเก็บแลกประโยชน์	$\bar{X}$	0.97	1.44	0.65	1.03	22.73	5.21	14.73	4.33	50.18
	ส่วนรวมทางเศรษฐกิจ	SD	0.24	0.34	0.40	0.31	3.00	2.56	6.57	0.61	3.25
9	การดูแลยที่ละรักษาสารภ	$\bar{X}$	0.15	0.17	1.06	0.92	7.12	11.20	-11.67	1.50	39.10
	สัมพันธ์	SD	0.41	0.42	0.70	0.49	3.80	3.31	6.52	0.74	4.33
10	การเสียสละเพื่อสาธารณ	$\bar{X}$	0.10	1.04	0.75	0.98	22.65	4.22	15.49	4.15	52.71
	ประโยชน์	SD	0.37	0.54	0.59	0.40	3.64	2.45	7.39	0.79	4.90
11	กลุ่มการกู้ยืมเงิน	$\bar{X}$	0.32	0.68	1.14	1.08	17.33	6.01	14.31	3.45	43.09
		SD	0.43	0.45	0.53	0.34	4.18	2.47	7.59	0.60	4.37
12	การกู้ยืมเงินจากผู้อื่น	$\bar{X}$	0.22	0.73	1.26	1.13	15.73	6.82	-1.01	3.30	46.27
		SD	0.46	0.57	0.66	0.49	5.17	3.12	10.65	0.73	5.41
13	การให้ผู้อื่นกู้เงิน	$\bar{X}$	0.31	0.89	1.13	1.10	17.14	6.50	5.08	3.40	50.03
		SD	0.55	0.61	0.66	0.47	5.65	3.11	10.21	0.79	5.97

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเภทเศรษฐกิจ พฤติกรรม	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิกิริยา ทางบวก	ปฏิกิริยา ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
14	การให้ยืมเงิน	$\bar{X}$	0.44	1.01	1.03	1.02	19.11	5.91	8.57	3.66	51.67
		SD	0.62	0.61	0.63	0.43	5.5	3.05	9.62	0.79	6.96
15	กลุ่มอาชีพ	$\bar{X}$	0.35	1.16	1.76	1.30	21.63	24.37	14.66	4.13	55.50
		SD	0.52	0.48	0.38	0.42	3.33	2.05	7.35	0.81	4.65
16	การประกอบอาชีพอิสระ	$\bar{X}$	0.31	1.17	1.69	1.34	22.64	4.05	16.53	4.25	55.87
		SD	0.64	0.63	0.51	0.54	3.67	2.15	7.95	0.72	5.81
17	การประกอบอาชีพรับจ้าง	$\bar{X}$	0.37	1.15	1.82	1.39	20.02	4.70	12.79	4.61	55.14
		SD	0.74	0.67	0.45	0.55	4.41	1.60	8.72	0.76	6.57
18	กลุ่มอาชีพค้าขาย	$\bar{X}$	0.10	0.24	1.21	0.98	1.53	10.53	-7.74	1.95	41.10
		SD	0.30	0.34	0.40	0.40	3.24	2.61	7.72	0.57	3.66
19	การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย	$\bar{X}$	0.50	0.07	0.64	0.79	0.10	12.70	-15.54	1.23	36.99
		SD	0.27	0.31	0.71	0.54	3.19	3.42	9.03	0.61	3.64
20	การประกอบอาชีพที่ไม่ผิดกฎหมาย	$\bar{X}$	0.16	0.40	1.10	1.17	12.96	8.36	0.06	2.60	45.21
		SD	0.48	0.56	0.61	0.51	5.29	3.48	10.30	0.88	5.65

ตารางที่ 8 มีดัชนีเลขคณิตและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละพฤติกรรม จำนวนเป็นรายมาตรฐานและค่าศักยภาพพฤติกรรม

ลำดับ ที่	พฤติกรรมประเภทการเมือง	ค่าสถิติ	มาตรฐาน								ค่า Pot
	พฤติกรรม		B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิกิริยา ทางบวก	ปฏิกิริยา ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
1	กลุ่มความสัมพันธ์ทางการเมือง	$\bar{X}$	1.55	1.49	1.08	0.97	22.56	6.04	12.28	4.37	57.68
		SD	0.27	0.27	0.32	0.67	2.1	2.25	7.11	0.50	2.08
2	การปฏิบัติตามระเบียบแบบ แผนอย่างเคร่งครัด	$\bar{X}$	0.54	1.01	0.88	1.09	22.16	4.28	15.19	4.53	53.18
		SD	0.41	0.74	0.73	0.45	3.07	2.11	8.55	0.74	6.70
3	การใช้อำนาจหน้าที่ตาม ประโยชน์	$\bar{X}$	0.23	0.66	0.87	1.07	7.72	11.03	-9.86	1.74	43.20
		SD	0.53	0.66	0.72	0.45	4.95	3.55	10.15	1.01	5.95
4	การวิหิงชน	$\bar{X}$	0.70	1.10	1.30	1.25	7.83	11.55	-10.17	1.71	47.09
		SD	0.74	0.74	0.70	0.50	4.07	3.30	9.98	0.62	6.71
5	การรับสินบน	$\bar{X}$	0.67	0.23	0.65	0.62	7.37	11.70	-11.28	1.67	39.37
		SD	0.29	0.46	0.57	0.53	3.77	3.26	9.85	0.77	4.74
6	การทุจริตในการเลือกตั้ง	$\bar{X}$	0.08	0.10	0.61	0.88	7.78	11.40	-11.08	1.64	38.47
		SD	0.33	0.34	0.70	0.53	4.25	3.31	9.60	0.80	4.19
7	การแจ้งความเท็จ	$\bar{X}$	0.04	0.09	0.53	0.95	6.58	12.25	-14.64	1.39	37.66
		SD	0.21	0.31	0.66	0.52	3.13	3.11	8.78	0.64	3.38

ตารางที่ 8 ต่อ

ลำดับ	พฤติกรรมประเภทการเมือง	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า Pot.
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C ^r	C	
	เคยทำหรือไม่		จะทำหรือไม่	เคยเห็นคนอื่นทำหรือไม่	คิดว่าคนอื่นจะทำหรือไม่	ปฏิกิริยาทางบวก	ปฏิกิริยาทางลบ	ความรู้ความเข้าใจ	การประเมิน		
8	การบีบบังคับกระทำผิดกฎหมาย	$\bar{X}$	0.51	0.38	1.39	1.12	7.13	11.51	13.26	1.78	42.53
		SD	0.60	0.56	0.79	0.63	4.16	3.22	9.62	0.84	5.87
9	กลุ่มความอยู่ดีธรรมทางการเมือง	$\bar{X}$	0.50	0.68	1.12	1.14	10.84	10.03	9.40	2.24	45.54
		SD	0.51	0.49	0.59	0.43	4.50	2.95	9.57	0.73	5.46
10	การใช้อำนาจพิเศษ	$\bar{X}$	0.52	0.74	1.12	1.12	9.56	10.51	7.90	2.02	44.07
		SD	0.35	0.60	0.75	0.55	5.03	3.53	10.14	0.82	6.98
11	การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรด้วยอคติ	$\bar{X}$	0.47	0.81	1.08	1.15	11.72	9.56	4.53	2.46	46.97
		SD	0.68	0.68	0.71	0.52	5.78	3.50	11.06	0.58	6.08
12	กลุ่มความเบียดเบียนทางการเมือง	$\bar{X}$	0.65	0.98	0.91	1.07	19.80	6.56	8.45	3.78	51.30
		SD	0.54	0.49	0.45	0.28	3.56	2.05	7.17	0.61	5.06
13	การคัดสรรผู้ดีการให้แก่ผู้ด้อยโอกาส	$\bar{X}$	0.41	0.69	0.76	1.03	23.31	4.14	14.60	4.55	51.56
		SD	0.65	0.84	0.75	0.57	3.74	2.45	8.94	0.73	7.67
14	การปกครองด้วยความรุนแรง	$\bar{X}$	0.65	1.26	1.37	1.29	12.34	9.14	4.00	2.82	51.75
		SD	0.61	0.73	0.65	0.50	6.10	3.48	11.71	1.04	7.63

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับ ที่	พฤติกรรมประเภทการเมือง	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า Pot
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเป็นจน เป็นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิบัติ ทางบวก	ปฏิบัติ ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประนี ประนอม	
15	การลดหย่อนโทษให้ผู้กระทำผิด	$\bar{X}$	1.07	1.49	1.45	1.46	18.33	6.67	6.76	3.59	56.82
		SD	0.82	0.64	0.63	0.53	6.16	3.55	11.56	0.99	7.27
16	กลุ่มการเมืองแก่ประโยชน์ส่วน รวมทางการเมือง	$\bar{X}$	0.48	0.84	1.00	1.10	22.45	4.26	13.60	4.47	52.72
		SD	0.39	0.49	0.46	0.33	3.04	7.91	7.91	0.55	4.25
17	การส่งเสริมให้สภาพส่วนบุคคล เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	$\bar{X}$	1.04	1.41	1.29	1.20	22.57	4.08	13.86	4.35	57.61
		SD	0.71	0.63	0.60	0.48	4.35	2.69	9.90	0.76	5.98
18	การเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง	$\bar{X}$	0.31	0.66	0.94	1.06	23.17	3.66	15.23	4.65	51.63
		SD	0.60	0.72	0.63	0.49	3.03	2.14	8.45	0.66	6.00
19	การเป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่ บ้านเมือง	$\bar{X}$	0.66	0.75	0.77	1.04	22.41	4.46	11.71	4.41	48.90
		SD	0.32	0.68	0.69	0.49	4.43	2.27	9.37	0.77	5.26
20	การต้อนรับต่อคำสั่งที่ไม่เป็น ธรรม	$\bar{X}$	0.10	0.35	0.58	0.86	16.23	7.36	-0.10	3.13	44.24
		SD	0.36	0.57	0.66	0.58	6.28	3.53	10.65	1.00	6.04
21	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	$\bar{X}$	0.16	0.38	0.74	1.04	20.00	5.56	7.38	3.78	47.09
		SD	0.46	0.61	0.70	0.50	4.83	2.82	9.59	0.86	5.53

ตารางที่ 9 มีดัชนีเลขคณิตและความเที่ยงแบบมาตรฐานของคะแนนแต่ละพฤติกรรม ค่าแรกเป็นรายมาตรฐานและค่าศักยภาพพฤติกรรม

ลำดับ ที่	พฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม	ค่าสถิติ	มาตรฐาน								ค่า Pot
			P1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิบัติ ทางบวก	ปฏิบัติ ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
1.	กลุ่มการควบคุมสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	0.45	0.92	1.12	1.14	10.50	6.23	0.07	3.74	51.63
		SD	0.42	0.50	0.48	0.32	4.29	2.42	8.03	0.72	5.56
2	การควบคุมน้ำ	$\bar{X}$	0.14	0.16	0.71	1.06	18.75	6.25	8.86	3.79	50.12
		SD	0.40	0.68	0.67	0.43	6.45	3.51	11.59	1.08	7.20
3	การควบคุมสัตว์	$\bar{X}$	0.27	0.74	0.71	1.06	17.08	6.78	8.21	3.56	48.75
		SD	0.57	0.68	0.70	0.46	5.95	3.28	9.95	1.90	7.12
4	การควบคุมเสียง	$\bar{X}$	0.94	1.32	1.35	1.31	19.70	5.66	11.93	3.89	56.03
		SD	0.75	0.67	0.69	0.52	5.70	3.15	9.76	1.00	7.54
5	กลุ่มการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	$\bar{Y}$	1.30	1.39	1.02	0.98	19.70	7.33	8.39	3.97	55.59
		SD	0.17	0.21	0.25	0.24	2.41	1.69	5.35	0.45	2.34
6	การเข้าทรัพยากรธรรมชาติ	$\bar{X}$	0.05	0.21	0.52	0.87	10.29	9.98	-5.70	2.34	40.67
		SD	0.27	0.44	0.63	0.54	5.66	3.78	11.15	1.06	5.23
7	การทำลายพันธุ์สัตว์	$\bar{X}$	0.09	0.10	0.63	0.87	6.80	11.89	-12.12	1.29	37.85
		SD	0.33	0.35	0.71	0.54	3.45	3.21	8.78	0.62	4.02

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับ ที่	พฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม	ค่าสถิติ	มาตร								ค่า Tot
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิบัติ ทางบวก	ปฏิบัติ ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
8	การทำลายพันธุ์พืช	$\bar{X}$	0.03	0.10	0.48	0.96	7.08	12.08	11.89	1.35	37.92
		SD	0.20	0.33	0.66	0.54	3.86	3.14	2.99	0.74	3.68
9	การสร้างมลภาวะ	$\bar{X}$	0.63	0.42	1.69	1.33	7.10	11.61	14.67	1.41	42.05
		SD	0.50	0.57	0.54	0.53	3.44	3.08	7.28	0.71	5.48
10	การปล่อยเสียงอย่างเต็มที่	$\bar{X}$	0.56	0.52	1.18	1.08	9.95	10.09	11.41	2.04	43.89
		SD	0.66	0.61	0.75	0.55	4.73	3.03	9.63	0.89	6.65
11	การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้าง เก่าแก่	$\bar{X}$	0.74	0.77	1.06	1.12	15.51	8.04	2.67	3.89	48.31
		SD	0.57	0.65	0.69	0.51	6.60	3.79	12.81	1.30	7.40
12	การอนุรักษ์สภาพธรรมชาติ	$\bar{X}$	0.13	0.31	0.59	0.87	13.69	8.91	0.28	3.13	48.44
		SD	0.42	0.83	0.66	0.53	8.24	4.48	15.38	1.61	7.30
13	กลุ่มการสะสม	$\bar{X}$	1.12	1.50	1.53	1.46	21.56	4.72	13.50	4.16	58.81
		SD	0.51	0.45	0.49	0.40	3.57	2.29	8.36	0.53	4.78
14	การสะสมวัตถุ	$\bar{X}$	1.14	1.42	1.50	1.34	22.03	4.50	13.02	4.16	58.01
		SD	0.76	0.65	0.61	0.52	3.98	2.62	8.56	0.88	6.60

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับ ที่	พฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม	ค่าสถิติ	มาตรฐาน								ค่า Foot
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	F	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิบัติยาก ทางบวก	ปฏิบัติยาก ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
15	การละส่งสิ่งมีค่า	$\bar{X}$	1.10	1.50	1.57	1.59	21.20	4.94	13.07	4.20	59.60
		SD	0.82	0.63	0.51	0.52	5.09	2.81	10.69	0.88	7.38
16	กลุ่มความสัมพันธ์กับสัตว์	$\bar{X}$	0.23	1.27	0.34	1.08	20.32	7.62	7.23	3.80	58.28
		SD	0.23	0.27	0.34	0.29	2.96	6.08	6.28	0.51	3.15
17	การปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี	$\bar{X}$	0.97	1.34	1.36	1.21	20.39	5.12	10.42	2.95	56.06
		SD	0.74	0.66	0.60	0.49	5.21	2.83	9.22	0.39	7.08
18	การใช้แรงงานสัตว์	$\bar{X}$	0.11	0.39	0.92	1.03	11.57	2.81	-0.53	2.79	43.83
		SD	0.36	0.54	0.63	0.48	5.12	3.32	10.01	0.70	5.48
19	การนำสัตว์มาแข่งขัน	$\bar{X}$	0.03	0.18	0.94	1.07	8.77	10.24	-10.17	1.08	40.37
		SD	0.21	0.42	0.74	0.51	4.47	3.36	10.48	0.81	4.37
20	การนำสัตว์มาต่อสู้กัน	$\bar{X}$	0.24	0.32	1.28	0.15	8.27	10.51	-11.27	1.76	41.06
		SD	0.51	0.47	0.63	0.51	4.23	3.21	9.77	0.74	5.09
21	การทดลองกับสัตว์	$\bar{X}$	0.07	0.18	0.37	0.71	8.71	10.54	-7.77	1.65	39.08
		SD	0.29	0.42	0.56	0.57	4.72	3.34	10.01	0.98	5.35

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับ ที่	พฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม	ค่าสถิติ	มาตรฐาน								ค่า Tot
			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E	
			เคยทำ หรือไม่	จะทำ หรือไม่	เคยเห็นคน อื่นทำหรือไม่	คิดว่าคน อื่นจะทำ หรือไม่	ปฏิกิริยา ทางบวก	ปฏิกิริยา ทางลบ	ความรู้ ความ เข้าใจ	การ ประเมิน	
22	การฆ่าสัตว์		0.16	0.26	0.89	1.08	11.13	9.32	-3.25	2.69	42.74
			0.44	0.48	0.74	0.51	4.87	3.30	9.93	0.99	5.45
23	กลุ่มการเชื่อในสิ่งเหนือ ธรรมชาติ		1.18	1.21	1.21	1.10	19.62	8.36	25.90	3.18	52.81
			0.44	0.41	0.41	0.30	3.10	1.62	4.85	0.47	4.29
24	การเข้าไปหวังรางวัลในสิ่งต่าง เพศ		0.88	1.15	1.00	1.41	16.02	6.76	3.58	3.11	53.46
			0.07	0.65	0.57	0.54	5.48	3.34	10.07	0.94	7.25
25	ความเชื่อในไสยศาสตร์		0.61	0.74	1.18	1.22	13.53	8.05	-0.42	2.74	47.08
			0.73	0.70	0.77	0.55	6.24	3.62	10.57	0.94	8.28

สส บม วิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาข้อมูลค่ามัธยฐาน เลขคณิตและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละพฤติกรรม จำแนกเป็นรายมาตรฐานและค่าศักยภาพพฤติกรรม อาจอธิบายได้โดยสรุปดังนี้

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทความซื่อจริง

เมื่อพิจารณาค่าศักยภาพพฤติกรรม (Pot) นั้นอยู่ในระดับปานกลาง ครอบคลุมพฤติกรรม พฤติกรรมที่มีค่าศักยภาพพฤติกรรมต่ำที่สุดคือ การบุงเกี่ยวกับอบายมุข ซึ่งสอดคล้องกับค่ามัธยฐาน เลขคณิตของการประเมินพฤติกรรมว่าเป็นพฤติกรรมที่ดี (1.71) (E) และมีพิจารณาดูว่าดูว่าเคยทำหรือไม่ (B₁) พบว่าพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นกลุ่มตัวอย่างไม่ เคยทำเป็นจำนวนมากแต่มีแนวโน้มว่าจะทำ (B₂) และมักจะเคยเห็นคนอื่นทำ (B₃) ยกเว้นพฤติกรรมการหักห้ามใจ การบุงเกี่ยวกับอบายมุข และการแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย และการเห็นใจตนเอง และในพฤติกรรมส่วนมากกลุ่มตัวอย่างจะมีปฏิกริยาทางบวก ยกเว้นการแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย การประเมินตน การปรุงแต่งร่างกาย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าจะมีปฏิกริยาทางบวกหรือไม่ ส่วนพฤติกรรมที่มีปฏิกริยาทางลบแน่ ๆ คือ การบุงเกี่ยวกับอบายมุข นอกจากนี้ค่ามัธยฐาน เลขคณิตของมาตรฐานความรู้ความเข้าใจ ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่ามัธยฐาน เลขคณิตทางลบสูงกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การบุงเกี่ยวกับอบายมุข ซึ่งมีค่ามัธยฐาน เลขคณิตทางลบสูงถึง - 17.62 แต่ค่าศักยภาพพฤติกรรมระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ (40.70)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภททางสังคม

ในพฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคมนี้ พฤติกรรมที่พบว่าค่าศักยภาพพฤติกรรมต่ำ คือ การให้คำปรึกษา การมีเพศสัมพันธ์ ออกกำลังกายตามลำดับ พฤติกรรมที่มีค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมสูงที่สุดคือ การปฏิบัติต่อผู้อาวุโสในทางที่ดี การให้ความช่วยเหลือ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ซึ่งค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมนี้ สอดคล้องกับค่าการประเมินพฤติกรรม (E) และค่าความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรม (C) และเมื่อพิจารณาคะแนนแต่ละพฤติกรรมในมาตรต่าง ๆ จะพบว่าพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นค่ามัธยฐาน เลขคณิตเคยทำหรือ

ไม่จะอยู่ในระดับต่ำกว่า 1.33 ซึ่งจะเป็นเกณฑ์เกณฑ์ข้อ ๗ ทุกพฤติกรรม การปฏิบัติ
 ต่อผู้อาวุโสในทางที่ดี (1.70) พฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือ (1.45) กลุ่มพฤติกรรม
 ความซื่อสัตย์และความยุติธรรมทางสังคม (1.35, 1.38) ส่วนมาตรฐานค่าหรือไม่มีค่า
 มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สูงกว่า 1.33 มี 2 พฤติกรรมที่ให้การให้ความช่วยเหลือกับการปฏิบัติต่อผู้
 อาวุโสในทางที่ดีและกลุ่มพฤติกรรมความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมและความเมตตาทาง
 สังคม จำนวนรายการเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย ค่าหรือไม่มี (B₃) และคิดว่าเกณฑ์ จะทำหรือไม่มี (B₄)
 ขึ้น ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สูงกว่า 1.34 มากกว่ารายการเฉลี่ยค่าหรือไม่มี และมาตรฐานค่าหรือไม่มี
 ส่วนในมาตรฐานปฏิบัติการทางบวกและทางลบนี้ พฤติกรรมที่มีค่าปฏิบัติการทางลบสูง 10.20
 ได้แก่ การให้ร้ายป้ายสี การใช้กำลังขู่ข่มขู่ การใส่ร้ายป้ายสี การใส่ร้ายป้ายสี การใส่ร้ายป้ายสี การใส่ร้ายป้ายสี
 การใส่ร้ายป้ายสี และพฤติกรรมที่มีปฏิบัติการทางลบสูงที่สุดคือ การให้ร้ายป้ายสี (11.31) รองมาคือ
 การใส่ร้ายป้ายสี (10.25)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาค่าศักยภาพพฤติกรรม จากตารางที่ 7 พบว่าพฤติกรรมที่มีค่าศักยภาพ
 พฤติกรรมต่ำกว่า 40 คือ การละเลยที่จะรักษาฐานะสัมปทาน การประกอบกิจการซึ่งผิด
 กฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินค่าพฤติกรรม และความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรม
 และมีปฏิบัติการทางลบสูงกว่า 10.2 (11.80, 12.70) ในมาตรฐานค่าหรือไม่มีพบว่า
 พฤติกรรมส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สูงกว่า 1 ซึ่งหมายถึงไม่เกณฑ์ นอกจากพฤติกรรม
 การกระจายทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน กลุ่มความเมตตาทางเศรษฐกิจและการบริจาค
 ทรัพย์สิน ส่วนพฤติกรรมค่าหรือไม่มีมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สูงกว่า 1.33 เป็นจำนวน 2
 พฤติกรรมคือ การกระจายทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน และการบริจาคทรัพย์สิน พร้อมทั้งกลุ่ม
 พฤติกรรมความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ และความเมตตาทางเศรษฐกิจ ในมาตรฐานค่า
 หรือไม่มี ค่าหรือไม่มี และมาตรฐานคิดว่าเกณฑ์ จะทำหรือไม่มี เมื่อมีโอกาสขึ้น ค่าทางสถิติใกล้เคียง
 กัน แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่าเกณฑ์จะทำหรือไม่มีโดยพฤติกรรมในมาตรฐานค่าหรือไม่มีเห็นกัน
 ทำหรือไม่มีเป็นเกณฑ์พิจารณา

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมือง

จรรยาบรรณในตารางที่ 8 พบว่า ค่าสัมบูรณ์พฤติกรรมที่ต่ำกว่า 40 มีอยู่ 3 พฤติกรรม คือ การรับสินบน การทุจริตในการเลือกตั้งการแจ้งความเท็จ ซึ่งสอดคล้องกับ คำการประณามพฤติกรรม โดยเฉพาะพฤติกรรมกรแจ้งความเท็จมีค่าสัมบูรณ์พฤติกรรม และคำการประณามพฤติกรรมต่ำที่สุด คำประณามพฤติกรรมที่ถูกที่สุดคือการขัดขวางสวัสดิการให้ แก่ผู้ด้อยโอกาส แต่ถ้าพิจารณาจากกลุ่มพฤติกรรมทางการเมืองอาจสรุปได้ว่าได้ดังนี้ กลุ่มความ ซื่อสัตย์ทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มว่าจะกระทำสูง และเชื่อว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้อง เช่น ให้รางวัลการใช้จ่ายแห่งหน้าที่ทางผลประโยชน์ การให้สินบนหรือการทุจริตในการเลือก ตั้งเป็น สิ่งผิด ($E = 1.74, 1.71, 1.64$) เมื่อพิจารณาจากคำการประณาม และควม รู้ความเข้าใจในจรรยาบรรณจะสอดคล้องกัน ส่วนกลุ่มพฤติกรรมความอุปถัมภ์ทางการเมือง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่านิยมพฤติกรรมปานกลางและตัดสินไม่ได้ว่าเป็นสิ่งที่ผิด ไม่น่าจะ ว่าจะมีปฏิกริยาทางลบหรือไม่ (10.03) ส่วนกลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 คือกลุ่มความเมตตา ภาระทางการเมืองและกลุ่มการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางการเมืองนั้น กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดมีแนวโน้มที่จะกระทำสูงกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ และเห็นว่าถูก มีปฏิกริยาทางบวกสูง และเมื่อพิจารณาในมาตรฐานการกระทำนั้นพบว่าในพฤติกรรมเคยทำหรือไม่ จะทำหรือไม่นั้น มีค่าเฉลี่ยมีเลขคณิตต่ำกว่า 1.33 ทุกพฤติกรรมทั้งสองมาตรฐาน ยกเว้นการละเมิดสิทธิเสรีภาพ ส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมที่มีแนวโน้มว่าจะกระทำ (B_2) และในมาตรฐานเคยเห็น คนอื่นทำหรือไม่ คิดว่าคนอื่นจะทำหรือไม่ก็เช่นเดียวกัน นอกจากพฤติกรรมการปกครอง ด้วยความรุนแรง การลดหย่อนโทษให้ผู้อื่นกระทำผิด

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม

ในตารางที่ 9 พบว่าค่าสัมบูรณ์พฤติกรรมที่ต่ำกว่า 40 มี 3 พฤติกรรม คือการทำลาย ทรัพย์สินส่วนตัว การทำลายทรัพย์สินผู้อื่น และการทดลองกับสัตว์ ส่วนค่าที่อยู่ระหว่าง 40-45 ซึ่งเป็นระดับ ปานกลางนั้นมีถึง 11 พฤติกรรม ค่าสัมบูรณ์พฤติกรรมที่มีค่าสูงที่สุดคือพฤติกรรมกลุ่มการละเมิด (58.81) ได้แก่พฤติกรรมการละเมิดวัตถุและการละเมิดสิ่งมีชีวิต กลุ่มพฤติกรรมที่มีค่าสัมบูรณ์

พฤติกรรมผู้ช้บริการหนึ่งคือ กลุ่มความพึงพอใจกับสัทธิ โดยกลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติ ต่อผู้ให้บริการดี นอกจากที่ผลงานวิจัยที่น่าสนใจคือ การที่คนกรุงเทพฯ ยังคงมีพฤติกรรม เชื้อไวรัสโคโรนาหรือธรรมชาติในกลาง คือมีพฤติกรรมทางไปไหว้บางสำรวจมีค่าเฉลี่ย (53.46) แต่พฤติกรรมความเชื่อในไสยศาสตร์จะเกิดขึ้นน้อยกว่า (47.98)

จากข้อมูลต่อมามีลักษณะคือ ความเปลี่ยนแปลงแบบมาตรฐาน และคะแนนรายมาตราของ ค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมนี้ ของพฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 5 ด้านอาจสรุปได้ว่า ชาวกรุงเทพฯ มีความเห็นคล้ายคลึงกันว่า การควบคุมตนเอง เป็นสิ่งที่ถูกต้องและจะมีพฤติกรรมนี้ต่อไป การ ควบคุมตนเองได้แก่การไม่ประมาท การมีวินัยของตนเอง การยับยั้งชั่งใจ การพอใจใน สิ่งที่มีอยู่ การกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง และแนวโน้มพฤติกรรม การแสดงความรู้สึก อย่างเปิดเผย และการมุ่งเก็บงำกับถ้อยพูด จะทำน้อยกว่าพฤติกรรมทางบวกที่กล่าวมา

7 พฤติกรรมเบื้องต้น

นอกจากนี้ชาวกรุงเทพฯจะมีพฤติกรรมการสำรวจตนเอง การพอใจในผลงานของ ตนเอง การรู้สึกเชื่อมโยงในตน การสำนึกผิด มากกว่าการประจบประแจง เพราะถือว่า เป็น สิ่งที่ถูกมากกว่า ส่วนกลุ่มพฤติกรรมการปฏิบัติต่อตนเองนั้น ชาวกรุงเทพฯ จะมีพฤติกรรม ปลอดภัยตนเอง ลงโทษตนเอง รักษาสุขภาพ ปรุงแต่งร่างกาย และมีพฤติกรรมปรับปรุง ตนเองมากกว่าการลงโทษตนเอง หรือให้รางวัลตนเอง

ส่วนด้านพฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคมนั้น ชาวกรุงเทพฯนั้นสรุปได้ว่า ชาว กทม. จะมีพฤติกรรมที่ขัดแย้งทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ มีพฤติกรรมกลุ่มความยุติธรรม ทางสังคม การสำนึกผิดจากใจเกิน มากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ ในกลุ่มนี้ นอกจากนั้นชาว กทม. จะมีความระมัดระวังทางสังคม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เปิดเผยเป็นผู้อื่น เพียงแค่ประโยชน์ส่วนรวมทางสังคม เช่น การที่ผู้ประโยชน์ต่อชุมชน ก่อให้เกิดความดี ปฏิบัติ ต่อผู้ยากไร้ในทางที่ดี และมีการเปิดเผยความล้มเหลวของตนเองสูงแม้ จะไม่เคยทำมาก่อน

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจนั้นอาจสรุปได้ว่าชาวกรุงเทพฯ จะมี พฤติกรรมมีความยุติธรรมทางเศรษฐกิจมากกว่าการช่วยโอกาสผู้ด้อย มีการบริหารทรัพยากร

และมีกระบวนการพิจารณาถึงความจำเป็นและความสามารถ ชาวกรุงเทพฯ จะ
ประโยชน์ด้านรวมทางเศรษฐกิจ และสืบต่อเพื่อสร้างผลประโยชน์มากกว่าผลเสียที่จะ
รักษาสาธารณชนส่วนใหญ่ จะประกอบกันมาซึ่งมากกว่ามิฉะนั้นก็ผิดหรือไม่ได้กฎหมาย

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมืองอาจสรุปได้ดังมีที่กล่าวกรุงเทพฯ จะมี
พฤติกรรมความสูงส่งที่ยังการเมือง จะปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัดมาก
กว่าการไปตำแหน่งหน้าที่การผลประโยชน์ หรือรับสินบนกรุงเทพฯ จะมีแนวโน้มที่จะมี
พฤติกรรมแจ้งความเท็จหรือทุจริตใฝ่การเลือกตั้งน้อยลง และความอนุรักษนิยมทางการเมือง
มีแนวโน้มที่จะต่ำลงลง จะมีความเมตตาทรูททางทางการเมืองมากกว่า แต่ชาวกรุงเทพฯ
ยังจะมีการปกครองด้วยความรุนแรงแม้จะเห็นว่าผิด แต่ชาวกรุงเทพฯ มีปฏิกริยาในทาง
บวกต่อวิธีการปกครองด้วยความรุนแรงมากกว่าทางลบ นอกจากนั้นกรุงเทพฯ ยังจะสืบ
สละสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และเพื่อชาติบ้านเมือง แม้จะไม่ชอบ
มีส่วนร่วมทางการเมืองก็ตาม

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อมอาจสรุปได้ดังมีที่กล่าวกรุงเทพฯ จะมี
กรุงเทพฯ จะมีพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่จะไม่อนุรักษ์สัตว์ประหลาด ชาวกรุงเทพฯ
จะมีพฤติกรรมการล่าสัตว์มากกว่าการทำลาย และชาวกรุงเทพฯ จะมีพฤติกรรมควบคุมสิ่ง
แวดล้อม แต่จะไม่ควบคุมสัตว์ ไม่ทำลายพันธุ์สัตว์และพันธุ์พืช จะไม่ใช้สัตว์เป็นเครื่องทดลอง
หรือเครื่องมือ เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งมีชีวิต และมีปฏิกริยาทางลบต่อกรณีเหล่านั้น ๆ

จากข้อมูลคะแนนแต่ละพฤติกรรมตามตารางข้างต้นนี้ ทำให้เห็นว่าลักษณะจริยธรรม
ของชาวกรุงเทพฯ โดยส่วนรวม จะมีแนวโน้มดีขึ้น เพื่อความละเอียดถี่ถ้วนของข้อมูลการ
เสนอข้อมูลและอภิปรายผลต่อไป โดยเสนอด้วยภาพพฤติกรรม ตามตัวแปรที่ ทั้ง
7 ตัวแปรคือ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษา เพศ ภูมิลำเนา อาชีพ รายได้ต่อเดือน
และขนาดของครอบครัว ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การคำนวณผลและอัตราค่าคะแนนมาตรฐานศึกษาภาพพฤติกรรมตามตัวแปรต้น ทั้ง 7 ตัวแปร ตามลำดับดังนี้

สถานการณ์ (เจ้าหน้าที่ครอบครัว ครู ฝึกสอนนักศึกษา นักเรียน บค.5 นักเรียน ม.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐาน ศึกษาภาพพฤติกรรม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟฟเฟ ของพฤติกรรมจรรยาบรรณประเภท ตนเอง ประเภทสังคม ประเภทวิชาชีพ ประเภทการเมือง และประเภทสิ่งแวดล้อม เสนอ ในตารางที่ 10 ถึงตารางที่ 14 ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทตนเอง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเชฟเฟ่
ตัวแปรต้น สถานภาพ (n = 773)

ลำดับ	พฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง						F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม					
		n=211	n=111	n=93	n=119	n=118	n=121							
		1	2	3	4	5	6							
1	กลุ่มการควบคุมตนเอง	56.58	56.28	58.86	56.09	55.51	53.72	41.63**	3	1	2	4	5	6
2	การหักห้ามใจ	54.03	54.24	58.43	55.27	51.70	49.30	17.72**		4	2	1	5	6
3	การแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย	47.28	43.58	50.40	44.27	45.53	45.13	14.69**	3	1	5	6	4	2
4	การไม่ประมาท	61.73	61.01	64.11	61.24	60.53	57.57	16.85**	3	2	1	4	5	6
5	การวินิจฉัยของตนเอง	60.33	58.90	63.88	58.12	57.54	53.01	37.15**	3	1	2	4	5	6
6	การยอมรับหมั่นเพียร	59.40	60.24	61.67	58.63	57.51	53.84	24.14**	3	2	1	4	5	6
7	การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่	58.64	61.32	56.86	60.90	61.35	60.28	10.89**	5	2	4	6	1	3
8	การกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง	53.47	48.98	60.74	50.06	48.66	47.92	73.35**	3	1	4	2	5	6
9	การยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข	42.33	39.08	45.64	39.86	38.85	38.03	41.48**	3	1	4	2	5	6
10	กลุ่มการประเมินตนเอง	54.88	52.42	59.38	53.36	52.74	51.12	56.28**	3	1	4	2	5	6
11	การสำรวจตนเอง	55.85	52.31	60.17	52.93	52.30	52.33	35.10**	3	1	4	6	2	5
12	การประเมินตน	49.63	48.68	52.66	49.88	48.72	45.85	17.21**	3	4	1	5	2	6
13	การพอใจในผลงานของตน	56.35	52.02	63.11	53.49	53.18	52.08	43.04**	3	1	5	4	6	2
14	การรู้สึกขี้เม่นในตน	57.05	54.18	61.49	54.77	54.03	51.22	37.33**	3	1	4	2	5	6
15	การสำนึกผิด	55.52	54.90	59.50	55.76	54.78	54.11	7.56**	3	4	1	2	5	6

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรมกลุ่ม	กลุ่มตัวอย่าง						P	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=211	n=111	n=93	n=119	n=118	n=121		
		1	2	3	4	5	6		
16	กลุ่มการปฏิบัติต่อตนเอง	57.24	58.36	57.92	57.64	57.37	55.28	16.17**	3 2 4 5 1 6
17	การให้รางวัลตนเอง	52.78	48.44	60.06	49.06	48.70	47.78	56.10**	3 1 4 5 2 6
18	การปลอบใจตนเอง	56.37	57.72	59.40	56.33	56.07	52.89	12.33**	3 2 1 4 5 6
19	การลงโทษตนเอง	52.33	55.35	53.14	54.43	55.07	52.42	4.36**	2 5 4 3 6 1
20	การรักษาสุขภาพ	63.23	64.85	62.67	64.18	63.87	61.53	7.31**	2 4 5 1 3 6
21	การปรุงแต่งร่างกาย	57.36	60.62	55.42	58.56	57.75	56.43	9.30**	2 4 5 1 6 3
22	การปรับปรุงตนเอง	61.40	63.16	62.79	63.26	62.65	60.74	6.37**	4 2 3 3 1 6

1 = หัวหน้าครอบครัว   2 = ครู   3 = นักศึกษา   4 = นักเรียน มศ.5   5 = นักเรียน มศ.3   6 = นักเรียน ป.7

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรม พฤติกรรมสังคม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอชเพ
 ัวแปรต้น สถานภาพ

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก						F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=208	n=120	n=100	n=119	n=116	n=123		
		1	2	3	4	5	6		
1	กลุ่มความเชื่อสัจธรรมทางสังคม	54.35	54.82	53.09	54.61	55.07	55.89	8.55**	5 6 2 1 3 4
2	การพูดเท็จ	45.42	46.38	48.55	45.61	43.37	42.49	12.73**	3 2 4 1 5 6
3	การจักษุสัทธา	49.03	51.74	52.34	51.43	51.09	40.48	6.98**	3 2 4 5 1 6
4	การให้ร้ายป้ายสี	39.60	39.67	40.09	38.61	39.30	39.05	1.13	-
5	การใช้กลไลบาย	43.24	41.51	47.06	42.40	40.92	40.02	12.11**	3 1 4 2 5 6
6	การประจบ	50.16	50.64	51.70	52.12	48.19	46.04	8.36**	4 3 2 1 5 6
7	กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม	53.91	53.55	54.10	54.92	54.95	55.24	3.77**	6 5 4 3 1 2
8	การล่าเหยียดเนื่องจากเพศ	48.25	50.16	46.98	49.27	47.84	44.66	6.23**	2 4 1 5 3 6
9	การล่าเหยียดเนื่องจากลำดับการเกิด	43.50	42.25	44.79	41.54	41.41	40.06	6.42**	3 1 2 4 5 6
10	การล่าเหยียดเนื่องจากสถานภาพทางเศรษฐกิจ	46.10	44.51	54.10	42.88	42.00	42.02	41.70**	3 1 2 4 5 6
11	การล่าเหยียดเนื่องจากถิ่นกำเนิด	55.13	50.89	61.74	52.95	51.51	48.09	27.84**	3 1 4 5 2 6
12	กลุ่มความเมตตากรุณาทางสังคม	53.93	60.23	46.98	59.78	59.83	58.40	92.05**	2 5 4 6 1 3
13	การให้ความช่วยเหลือ	58.99	62.40	59.23	62.46	61.95	61.15	11.74**	4 2 5 6 3 1
14	การเห็นใจ	50.41	59.17	39.53	58.31	57.48	54.06	72.71**	2 4 5 6 1 3

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ	กิจกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ						F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม					
		n=208	n=120	n=100	n=119	n=116	n=123							
		1	2	3	4	5	6							
15	การเขียนเรียงผู้อื่น	47.77	41.02	57.95	41.56	40.08	40.14	81.21**	3	1	4	2	6	5
16	การเริ่มแก้ประโยคขึ้นด้วยรวมทางสังคม	51.86	58.63	41.23	59.35	59.91	59.26	110.42**	4	6	5	2	1	3
17	การนำเพื่อประโยคขึ้นที่กลุ่มอื่น	53.03	61.08	43.61	61.87	60.58	59.80	84.92**	4	2	5	6	1	3
18	การขาดระเบียบวิธี	49.44	43.96	61.30	43.00	43.30	41.22	42.22**	3	1	2	4	5	6
19	การกตัญญูคนเรา	52.05	54.25	49.67	57.50	56.62	53.79	11.91**	4	5	2	6	1	3
20	การปฏิบัติต่อผู้อาวุโสด้านทางศีล	61.07	60.41	63.89	61.47	61.79	58.63	8.17**	3	5	4	1	2	6
21	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของชาย	45.88	43.34	48.35	43.57	40.56	38.71	27.33**	3	1	4	2	5	6
22	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง	41.09	40.14	41.14	39.91	39.13	37.92	8.26**	3	1	2	4	5	6
23	การรักษาหน้า	48.68	51.34	48.71	49.44	48.65	44.47	11.74**	2	4	3	1	5	6
24	การถืออาชีพ	41.33	41.11	43.53	41.65	40.51	39.34	7.06**						
25	การเปิดเผยความสามารถของตนเอง	50.64	50.96	51.27	51.68	52.04	50.35	1.13						

ⁿ1 = หัวหน้าครอบครัว   2 = ครู   3 = นักศึกษา   4 = นร.มศ.5   5 = นร.มศ.3   6 = ประถมศึกษาปีที่ 6

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเชฟเฟร์
ตัวแปรต้น สถานภาพ (n = 772)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก						F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=211	n=111	n=92	n=119	n=118	n=121		
		1	2	3	4	5	6		
1	กลุ่มความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ	56.98	58.57	56.90	57.10	56.46	52.99	17.73**	2 4 1 3 5 6
2	การกระจายทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน	58.28	60.41	59.85	59.90	59.29	56.50	6.82**	2 4 3 5 1 6
3	การกระจายทรัพย์สินตามความสามารถ	54.99	57.49	53.55	55.56	55.08	51.08	9.21**	2 4 5 1 3 5
4	การกระจายทรัพย์สินตามความจำเป็น	57.05	57.83	57.29	55.85	55.03	51.40	13.08**	2 3 1 4 5 6
5	กลุ่มความเมตตาทางเศรษฐกิจ	59.23	60.87	58.19	60.30	60.91	60.41	8.31**	5 2 6 4 1 3
6	การบริจาคทรัพย์สิน	60.79	61.82	60.59	60.05	62.11	61.53	2.99	-
7	การช่วยโอกาสชีวิต	42.47	40.32	44.35	41.48	40.54	40.85	6.67**	3 1 4 6 5 2
8	กลุ่มการเงินกับประโยชน์ส่วนรวมทางเศรษฐกิจ	56.77	57.06	56.12	56.83	56.90	57.39	1.76	-
9	การละเลยที่จะรักษาสาธารณสมบัติ	39.43	38.51	39.10	39.68	39.01	38.63	1.54	-
10	การเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์	52.48	52.50	51.20	53.20	52.84	53.27	2.69	-
11	กลุ่มการกู้ยืมเงิน	50.08	49.86	49.63	50.01	50.72	48.60	4.52	-
12	การกู้ยืมเงินจากผู้อื่น	48.64	48.01	49.98	48.71	48.28	46.07	5.22**	3 4 1 5 2 6
13	การให้ผู้อื่นกู้เงิน	49.84	49.02	49.70	50.52	51.25	49.88	1.77	-

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก						F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม						
		n=211	n=111	n=92	n=119	n=118	n=121								
		1	2	3	4	5	6								
14	การให้ผู้อื่นยืมเงิน	51.75	52.56	49.23	53.50	52.65	49.84	8.00**	4	5	1	6	3		
15	กลุ่มสัมมาชีพ	55.34	56.42	54.43	56.10	55.91	54.70	2.54	-						
16	การประกอบอาชีพอิสระ	55.50	55.52	55.04	56.50	56.52	56.27	1.07	-						
17	การประกอบอาชีพรับจ้าง	55.18	57.31	53.23	55.71	55.30	53.12	4.21*	2	4	5	1	3	6	
18	กลุ่มมีจดอาชีพ	41.76	40.43	41.53	41.35	40.73	39.91	4.02**	1	3	4	2	5	6	
19	การประกอบมีจดอาชีพที่มีจดกฎหมาย	37.37	37.13	37.05	32.25	36.40	36.44	2.22	-						
20	การประกอบมีจดอาชีพที่ไม่มีจดกฎหมาย	46.15	44.72	46.01	45.46	45.05	43.38	4.20*	1	3	4	5	2	6	

^ก1 = หัวหน้าครอบครัว   2 = ครู   3 = นักศึกษา   4 = นร.มศ.5   5 = นร.มศ.3   6 = นร.ป.6

* P < .01

** P < .001

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศึกษาพฤติกรรมประเภทการเมือง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ

ตัวแปรต้น: สถานภาพ (n = 777)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก						F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=212	n=113	n=92	n=120	n=120	r=150		
		1	2	3	4	5	6		
1	กลุ่มความเชื่อสัจยทางการเมือง	58.63	57.15	60.62	56.89	57.25	57.31	17.19**	3 1 6 5 2 4
2	การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด	55.11	59.92	61.41	53.25	52.52	51.18	23.49**	3 1 4 5 6 2
3	การให้ตำแหน่งหน้าที่ตามผลประโยชน์	42.00	43.59	41.90	45.13	44.18	42.98	5.43**	4 3 2 5 1 3
4	การให้สินบน	46.28	49.64	42.98	50.67	48.06	47.89	14.51	4 2 5 6 1 3
5	การรับสินบน	39.62	39.11	39.18	39.59	39.30	38.75	< 1	-
6	การทุจริตในการเลือกตั้ง	39.72	37.35	38.35	37.98	38.80	39.38	2.62	-
7	การแจ้งความเท็จ	37.55	37.91	37.18	37.89	37.20	38.19	1.26	-
8	การปิดบังผู้กระทำความผิดกฎหมาย	41.06	44.08	38.32	44.57	43.06	43.63	14.02**	4 2 5 6 1 3
9	กลุ่มความอยุติธรรมทางการเมือง	46.95	44.45	48.93	44.78	44.10	43.62	14.37**	3 1 4 2 5 6
10	การให้สินบนพิเศษ	45.33	44.03	46.24	44.09	42.62	41.94	6.73**	3 1 4 2 5 6
11	การปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ ด้วยอคติ	48.56	44.87	51.62	45.47	45.57	45.90	14.52**	3 1 5 4 6 2
12	กลุ่มความเมตตากรุณาทางการเมือง	52.95	49.84	57.63	49.41	49.20	48.70	50.25**	3 1 2 4 5 6
13	การตัดสินคดีการให้แก่ผู้ด้วยโอกาส	53.90	48.79	61.57	49.17	49.23	47.15	54.27**	3 1 5 4 2 6
14	การปกครองด้วยความรุนแรง	49.09	53.88	43.61	55.18	55.67	53.60	38.29**	5 4 2 6 1 3

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก						F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม						
		n=212	n=113	n=98	n=120	n=120	n=120		1	2	3	4	5	6	
15	การลดหย่อนโทษให้ผู้ที่กระทำผิด	56.72	57.60	57.31	57.23	55.83	55.54	1.54							
16	กลุ่มการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทาง การเมือง	53.35	51.48	57.66	52.01	51.88	50.40	28.02**	3	1	4	5	2	6	
17	การละสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ ของส่วนรวม	56.86	56.31	59.23	58.01	58.16	56.16	2.94							
18	การเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง	53.19	49.49	50.73	50.41	49.70	48.35	37.88**	3	1	4	5	2	6	
19	การเป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง	50.00	46.65	55.03	47.59	47.77	46.69	27.29**	3	1	5	4	6	2	
20	การต้องฟังต่อคำสั่งที่มิเป็นธรรม	45.21	42.64	50.10	44.90	42.57	41.32	28.71**	3	1	4	2	5	6	
21	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	48.16	45.27	52.85	45.87	45.49	45.10	22.35**	3	1	4	5	2	6	

^ก 1 = หัวหน้าครอบครัว   2 = ครู   3 = นักศึกษา   4 = นร.มศ.5   5 = นร.มศ.3   6 = นร.ประถม 6

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มวิธีเฟสเฟส
ตัวแปรต้น สถานภาพ (n = 772)

ลำดับ	พฤติกรรม/คุณ.พฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก						F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n= 51	n=113	n=98	n=120	n=120	n=120		
		1	2 พ	3	4	5	6		
1	กลุ่มการควบคุมสิ่งแวดล้อม	51.28	51.12	52.99	53.99	52.10	49.45	6.41**	4 3 5 1 2 6
2	การควบคุมน้ำ	51.02	48.52	51.12	50.61	49.91	48.69	1.07	-
3	การควบคุมสัตว์	47.40	46.87	49.44	50.79	50.02	46.61	7.19**	4 5 3 2 1 6
4	การควบคุมพืช	55.40	55.99	58.41	57.86	56.36	53.05	7.16**	3 4 5 2 1 6
5	กลุ่มการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	55.90	55.48	54.69	55.45	55.97	55.77	2.64	-
6	การใช้ทรัพยากรธรณี	40.26	40.75	39.70	41.88	41.22	40.81	2.69	-
7	การทำลายพันธุ์สัตว์	38.03	37.31	37.44	37.45	38.29	38.15	1	-
8	การทำลายพันธุ์พืช	37.06	38.18	37.02	38.10	37.39	38.45	1.15	-
9	การสร้างมลภาวะ	42.30	43.30	42.03	43.78	43.14	43.56	1.88	-
10	การใช้พลังงานอย่างเต็มที่	43.73	44.81	46.78	44.52	42.47	41.89	5.54**	3 2 4 1 5 6
11	การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่	49.85	46.35	48.44	47.42	47.98	48.43	3.75*	1 3 6 5 4 2
12	การอนุรักษ์สภาพธรรมชาติ	43.03	45.63	36.64	45.86	45.63	43.41	15.30**	4 2 5 6 1 3
13	กลุ่มการละล่อม	58.02	58.38	60.44	59.31	58.68	58.00	3.74	-
14	การละล่อมวัตถุ	55.76	57.86	57.13	59.91	60.80	58.19	11.81**	5 4 6 2 3 1
15	การละล่อมสิ่งมีค่า	60.29	58.00	63.74	58.71	53.36	57.81	5.16**	3 1 2 4 5 6

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก						F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=201	n=113	n=98	n=120	n=120	n=120		
16	กลุ่มความสัมพันธ์กับสัตว์	57.75	58.80	57.81	58.21	58.77	58.92	4.04 [*]	-
17	การปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี	54.45	57.90	55.34	56.04	57.43	55.96	5.76 ^{**}	2 5 4 6 3 1
18	การใช้แรงงานสัตว์	43.94	44.52	44.01	44.40	43.45	42.75	1.46	-
19	การนำสัตว์มาแข่งกัน	40.57	40.23	40.95	40.02	40.34	39.76	1.18	-
20	การนำสัตว์มาต่อสู้กัน	41.97	39.97	39.76	41.74	41.82	40.89	2.15	-
21	การควบคุมกับสัตว์	38.70	39.71	37.88	40.63	38.91	38.67	2.86 [*]	4 2 5 1 6 3
22	การฆ่าสัตว์	54.06	41.25	46.64	41.49	40.08	41.08	17.56 ^{**}	1 3 4 2 6 5
23	กลุ่มความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ	52.42	53.20	52.15	52.78	53.14	53.00	1.15	-
24	การเล่นไหว้บวงสรวงมีสิ่งเทวดา	54.01	53.18	55.08	53.19	54.02	51.33	2.76	-
25	ความเชื่อในไสยศาสตร์	49.30	46.92	50.87	47.77	47.67	44.25	6.07 ^{**}	3 1 5 4 2 6

^ก1 = หัวหน้าครอบครัว   2 = ครู   3 = นักศึกษา   4 = นร.มศ.5   5 = นร.มศ.3   6 = นร.ป.6

** p < .001

* p < .01

ข้อมูลจากตารางที่ 10 ถึงตารางที่ 14 อาจอภิปรายตามพฤติกรรมจริยธรรม แต่ละด้านได้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมจริยธรรมต่อตนเอง

เมื่อพิจารณาค่า F ของคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมในตารางที่ 10 จะพบว่าตัวแปรสถานการณ์ส่งผลทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมจริยธรรมต่อตนเองทุกพฤติกรรม และกลุ่มพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานการณ์เป็นนัก เรียนประณ ๒๕๖๓ และ กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานการณ์เป็นครูมีความแตกต่างกัน ก่อทุกพฤติกรรม นอกจากพฤติกรรม การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ การสำรวจตน การพอใจในผลงานของตน และการให้รางวัล ตนเองเท่านั้น นอกจากนี้คะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมยังแสดงว่ากลุ่มนัก เรียนประณ ปีที่ ๕ ยังมีความแตกต่างกับกลุ่มหัวหน้าครอบครัว ก่อทุกพฤติกรรม เช่นกัน นอกจาก พฤติกรรมการลงโทษตนเอง การปรุงแต่งร่างกาย และการปรับปรุงตนเองเท่านั้น ใน กลุ่มนิสิตนักศึกษาพบว่าคะแนนค่าเฉลี่ยศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมต่อตนเองสูงกว่ากลุ่ม อื่น ๆ ถึง 20 พฤติกรรม พฤติกรรมจริยธรรมต่อตนเองที่มีค่าเฉลี่ยศักยภาพพฤติกรรม น้อยกว่ากลุ่มอื่นทุกกลุ่ม คือการปรุงแต่งร่างกาย รองมาคือพฤติกรรมการรักษาสุขภาพซึ่ง สูงกว่าเด็กประถมปีที่ ๕ เพียงกลุ่มเดียว คะแนนศักยภาพพฤติกรรมที่น้อยกว่ากลุ่มอื่นอีก 2 พฤติกรรมคือการลงโทษตนเอง และการปรับปรุงตนเอง ค่าเฉลี่ยมาตรฐานศักยภาพ พฤติกรรมที่สูงที่สุดของกลุ่มนิสิตนักศึกษาคือ พฤติกรรมทำร้ายไม่ประมาท รองมาคือการมี วินัยในตนเอง

2. พฤติกรรมจริยธรรมทางสังคม

จากตารางที่ 11 เมื่อพิจารณาจุดค่า F ของคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรม พบว่าพฤติกรรมที่เฝ้ามองความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถานการณ์เพียงสองพฤติกรรมคือ การให้ รั้งขยับยั้ง และการเปิดเผยความล้มเหลวของตนเอง และในความแตกต่างระหว่างสถานการณ์ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างพบว่า เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าศักยภาพพฤติกรรมมากกว่า กลุ่มอื่น 15 พฤติกรรมใน 25 พฤติกรรม และมีค่าศักยภาพพฤติกรรมส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ ต่ำและปานกลาง (60-40) นอกจากนี้กลุ่มพฤติกรรมความยุติธรรมทางสังคม ซึ่งเด็กประถม ชาติที่ 6 จะไม่เกี่ยวข้องกับความล่าช้าในหลายๆ จะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีค่าศักยภาพพฤติกรรมต่ำสุดใน กลุ่มพฤติกรรมคือกลุ่มครู และหัวหน้าครอบครัวตามลำดับ

3. พฤติกรรมจริยธรรมทางเศรษฐกิจ

จากตารางที่ 12 พบว่าค่าศักยภาพพฤติกรรมก็ไม่แตกต่างกันในกลุ่มสถานการณ์ต่างๆ คือการรับผิดชอบทรัพย์สิน กลุ่มพฤติกรรมการให้เงินแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางเศรษฐกิจทั้งกลุ่ม ชก.เงิน การกู้ยืมเงินจากผู้อื่น ซึ่งกลุ่มนิสิตนักศึกษาและนักเรียน ป.6 แตกต่างกับกลุ่มอื่น ๆ นอกจากนี้ นั้นค่าศักยภาพพฤติกรรมเฝ้ามองความแตกต่างยังมีในกลุ่มสำเนาภาพ การประกอบอาชีพอิสระ และการประกอบธุรกิจส่วนตัว

ส่วนที่พบความแตกต่างก็นั้นพบว่าเด็กนักเรียน ป.6 มีค่าศักยภาพพฤติกรรม ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ถึง 8 พฤติกรรมในพฤติกรรมเฝ้ามองความแตกต่างทั้งหมด 11 พฤติกรรม ส่วนกลุ่มนิสิตนักศึกษาและครูชั้นสูงสุดอยู่ 2 พฤติกรรมคือ พฤติกรรมการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส การกู้ยืมเงินจากผู้อื่น กลุ่มหัวหน้าครอบครัวมีค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมสูงสุด อยู่ 2 พฤติกรรมเช่นกัน คือ กลุ่มนิสิตนักศึกษาและการประกอบอาชีพที่ไม่ผิดกฎหมาย ในกรณีเช่น นี้คือเป็นเพราะกลุ่มหัวหน้าครอบครัวมีประสบการณ์และความรับผิดชอบในการประกอบอาชีพ หากเปรียบครอบครัวมากกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งมีแนวโน้มที่จะยอมรับพฤติกรรมผิดกฎหมายมากกว่ากลุ่ม อื่น ๆ กลุ่มครูเป็นกลุ่มที่มีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูง (> 60) ถึง 3 พฤติกรรม และพฤติ กรรมที่มีค่าศักยภาพพฤติกรรมที่ต่ำที่สุดคือการรับผิดชอบในทุกลักษณะในทุกกลุ่มสถานการณ์ ในกลุ่ม

พฤติกรรมจริยธรรมทางเศรษฐกิจนี้พบว่ามีความแตกต่างกันน้อยกว่ากลุ่มอื่น อาจเป็นเพราะ
กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอาจไม่คุ้นเคยกับพฤติกรรมจริยธรรมเท่ากับพฤติกรรมจริยธรรมที่เกี่ยวข้องของ
หรือพฤติกรรมทรงสังคมดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ฉะนั้นความแตกต่างระหว่างกลุ่มสถานภาพจึงมี
เพียง 11 พฤติกรรม และกลุ่มนักเรียน ป.6 นั้นมีค่าศักยภาพต่ำกว่า กลุ่มอื่นโดยมากนั้นอาจ
เป็นเพราะประสบการณ์ตรงของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมทางเศรษฐกิจน้อยกว่า
กว่ากลุ่มอื่น เพราะทั้งความคิด ความเข้าใจทางจิตวิทยาทางสถิติทางจิตวิทยา น้อยกว่ากลุ่ม
สถานภาพอื่น ๆ ด้วย

4. พฤติกรรมจริยธรรมทางการเมือง

จากตารางที่ 13 พบว่าค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมืองนั้น มี
ความแตกต่างระหว่างกลุ่มถึง 20 พฤติกรรม พฤติกรรมที่ไม่มี ความแตกต่างระหว่างกลุ่มได้
แก่ การรับสินบน การทุจริตในการเลือกตั้ง การแจ้งความเท็จ การลดหย่อนโทษให้ผู้กระทำ
ผิด และการละสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมจริยธรรมทั้ง
หมดนี้ค่อนข้างเป็นที่คุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม และมีค่านิยมที่แน่นอนปรากฏอยู่ในสังคมไทย
เป็นเวลานานทั้ง การรับสินบน การทุจริตในการเลือกตั้ง การละสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล
เพื่อประโยชน์ส่วนรวม และสามารถลดหย่อนโทษให้ผู้กระทำผิดนั้นคล้ายกับคำสอนที่ว่า เวรย่อม
ระงับด้วยกรรมไม่จงเวรในพุทธศาสนาที่เป็นคำสอนที่ตกทอดมาในสังคมไทยหลายยุคสมัย
ส่วนการแจ้งความเท็จนั้นเป็นสิ่งที่มีความผิดตามกฎหมายปรากฏในสังคม เป็นรูปธรรมอยู่แล้ว
กลุ่มตัวอย่างจึงมองเห็นตรงกันว่า เป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกและไม่ควร และในความแตกต่างของ
พฤติกรรมอื่น ๆ นั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติขามมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ
11 พฤติกรรมใน 20 พฤติกรรม

5. พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม

จากตารางที่ 14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีลักษณะต่าง ๆ ที่มีค่าศักยภาพพฤติกรรม
จริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน 13 พฤติกรรม .ก 25 พฤติกรรม ได้แก่
พฤติกรรมกลุ่มการควบคุมสิ่งแวดล้อม การควบคุมสัตว์ การควบคุมพืช การใช้พลังงานอย่าง

เดิมที การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่ การอนุรักษ์ธรรมชาติ การละเล่นวัตถุ การละเล่น
สิ่งมีชีวิต กลุ่มความสัมพันธ์กับสัตว์ การปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี การทดลองกับสัตว์ การฆ่าสัตว์
และความเชื่อในไสยศาสตร์

พฤติกรรมที่กลุ่มหัวหน้าครอบครัวพบว่าผิดน้อยกว่ากลุ่มอื่นคือการฆ่าสัตว์และการ
เปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่ กลุ่มครูพบว่าค่าทัศนภาพพฤติกรรมของพฤติกรรมรวมกว่าปฏิบัติ
ต่อสัตว์อย่างดีสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ กลุ่มนิสิตศึกษาศาสตร์พบว่า การควบคุมพืช การใช้พลังงานอย่าง
เดิมที ความเชื่อในไสยศาสตร์ การละเล่นสิ่งมีชีวิตมีคะแนนทัศนภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ
กลุ่มนักเรียน มศ.5 พบว่าค่าทัศนภาพพฤติกรรมของการควบคุมสิ่งแวดล้อม การควบคุมสัตว์
การอนุรักษ์สภาพธรรมชาติ การทดลองกับสัตว์สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ กลุ่มนักเรียน ม.3 พบว่า
การละเล่นวัตถุมีค่าทัศนภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ขณะที่นักเรียน ป.6 มีค่าทัศนภาพ
พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อมต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ เป็นส่วนมาก เหมือนกับพฤติกรรม
ประเภทอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเนื่องจากเหตุผลเดียวกันคือวิถีทางทางด้านระดับสติปัญญา ความ
สามารถในการคิดวิเคราะห์ ในพฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อมนี้จะพบว่านิสิตศึกษ
ศาสตร์และนักเรียน มศ.5 นั้นค่อนข้างจะมีความเห็นตามสิ่งนิยมมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ นอกจาก
จากพฤติกรรมความเชื่อในไสยศาสตร์อย่างเดียวกัน

จากข้อมูลพฤติกรรมจริยธรรมทั้งห้าด้านอาจสรุปอภิปรายผลรวมกันได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาทัศนภาพพฤติกรรมจริยธรรมทุกด้านแล้วพบว่าสรุปผลด้านภาพเห็น
มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในค่าทัศนภาพพฤติกรรมสูง กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพเป็นนิสิต
นักศึกษา มีค่าทัศนภาพพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ เป็นส่วนมากและกลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะมีค่าทัศนภาพพฤติกรรมของแต่ละรายพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกัน
เหมือนกับนักเรียน มศ.5 และนักเรียน ม.3 ซึ่งมีค่าทัศนภาพพฤติกรรมใกล้เคียงกับหลาย
พฤติกรรม การที่ข้อมูลบ่งชี้เช่นนี้ อาจเนื่องมาจากวิถีทางปัญญา เป็นสำคัญ จากงานวิจัย
ของปิอาเจท์ (Piaget 1967 : 62-63) พบว่า 96% ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่
12 ปีขึ้นไป จึงจะมีวิถีทางทางสติปัญญา ขั้นสูงขึ้นการสามารถคิดตามหลักเหตุผลได้

จะปิดหนังสือสิ่งใดธรรมภาติให้มากกว่า และผลภววิชัยให้สอดคล้องกับงานวิชัยของปราณี
 คู่ชรัสไชยกุล (2523) ซึ่งพบว่านิสิตเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร
 ปราย แม้จะไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการศึกษาขั้นมัธยมศึกษา ส่วนในพฤติกรรมทางประ
 ภาติการมีทั้งอันจะเนื่องมาจากนิสิตนักศึกษา เป็นกลุ่มที่มีความสนใจอย่างใกล้ชิดกับพฤติกรรมทาง
 ภาติการเป็นมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มความเชื่อสัจยาค การเรื่องมีค่าศึกษาพฤติกรรม
 สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ หรือการปิดบังผู้กระทำผิดกฎหมาย การปกครองด้วยความ และ นิสิต
 นักศึกษาเห็นว่ามีผิดมากกว่ากลุ่มตัวอย่างสถนภพอื่น ๆ สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือความ
 คิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีแนวโน้มที่จะสอดคล้องกับกลุ่มหัวหน้าครอบครัวค่อนข้างสูง ครูและ
 นักเรียน ป.6 มีความเห็นที่คล้ายคลึงกันมากกว่า กลุ่มอื่น ๆ ในพฤติกรรมทางภาติการเรื่องมี
 นักเรียน ม.6 และ ม.3 มักจะมีค่าศึกษาพฤติกรรมอยู่ในระดับกลางระหว่างกลุ่มสถน
 ภาติการอื่น ๆ ไม่มีความเห็นรุนแรงเหมือนในกรณีศึกษา นักเรียน ป.6 นั้น โ้จลี่ยังมีค่า
 ศึกษาพฤติกรรมต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ เหมือนกับพฤติกรรมลธิธรรมทั้ง 4 ด้านที่กล่าวมาแล้ว
 และคงจะเป็นด้วยเหตุผลทางความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมลธิธรรมเช่นกัน

ตัวแปรที่จะอธิบายต่อไปจากตารางที่ 15 ถึงตารางที่ 19 คือการศึกษาซึ่งเป็น
 ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมลธิธรรมมากที่สุดจะอธิบายต่อไป

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทตนเอง คำนวณสถิติ F และ ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธี Scheffe
ตัวแปรต้น: การศึกษา (n = 770)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม		
		n=186 1	n=314 2	n=270 3				
1	กลุ่มการควบคุมตนเอง	54.53	55.88	57.52	75.96**	2	1	
2	การหวั่นไหว	50.26	53.81	56.06	32.70**	3	2	1
3	การแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย	46.16	45.18	47.13	7.94**	3	1	2
4	การไม่ประมาท	58.88	60.84	62.97	33.20**	3	2	1
5	การมีวิสัยของตนเอง	55.53	58.33	61.38	54.90**	3	2	1
6	การยั้งเหนี่ยวเทียบ	55.36	58.18	60.31	48.27**	3	2	1
7	การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่	59.50	60.48	59.08	4.99*	2	1	3
8	การกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง	40.75	50.21	54.50	44.34**	3	2	1
9	การยุ่งเกี่ยวกับขบถามุข	39.65	40.14	42.03	13.08**	3	2	1
10	กลุ่มการประเมินตนเอง	52.47	53.26	55.67	40.27**	3	2	1
11	การสำรวจตนเอง	53.60	53.21	56.09	22.37**	3	1	2
12	การประเมินชีวิต	47.54	46.93	50.52	14.65**	3	2	1
13	การพอใจในผลงานของตนเอง	53.62	54.10	57.15	22.12**	3	2	1
14	การรู้จักประเมินในตน	53.07	54.83	57.79	18.93**	3	2	1
15	การสำนึกผิด	54.54	55.21	56.81	8.98**	3	2	1
16	กลุ่มการปฏิบัติต่อตนเอง	55.72	57.29	58.60	49.11**	3	2	1
17	การให้รางวัลตนเอง	49.15	49.87	53.97	41.97**	3	2	1
18	การปลอบใจตนเอง	53.76	55.97	58.52	34.92**	3	2	1
19	การลงโทษตนเอง	52.97	53.51	54.21	1.98	-	-	-

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=186	n=314	n=270		
		1	2	3		
20	การรักษาสุขภาพ	61.64	63.85	63.99	16.97**	3 1
21	การปรุงแต่งร่างกาย	56.08	57.96	58.27	8.57**	3 2 1
22	การปรับปรุงตนเอง	60.74	62.61	62.65	12.22**	3 2 1

^ก1 = 0-ป.7

2 = ม.3-ม.ศ.5

3 = จบปริญญาขึ้นไป

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสังคม ค่าสถิติ F และผล
การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธี Scheffe
ตัวแปรต้น: การศึกษา (n = 786)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=205 1	n=112 2	n=269 3		
1	กลุ่มความร่วมมือสังคม	55.26	55.04	54.00	8.86 ^{**}	1 2 3
2	การพูดเท็จ	43.25	44.86	47.36	30.50 ^{**}	3 2 1
3	การรับคำสั่ง	47.23	50.90	51.84	22.41 ^{**}	3 2 1
4	การให้รับปาก	39.19	39.11	39.90	3.16	-
5	การใส่กลีบขม	41.47	41.97	44.09	11.15 ^{**}	3 2 1
6	การประจบ	47.58	50.27	51.05	11.12 ^{**}	3 2 1
7	กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม	54.65	54.65	53.79	4.36	-
8	การกล่าวเบี่ยงเบินจากเพศ	45.81	48.70	48.59	10.97 ^{**}	2 3 1
9	การกล่าวเบี่ยงเบินจากกล่าวสับกระชก	42.12	41.95	43.15	3.21	-
10	การกล่าวเบี่ยงเบินจากกลั่นแกล้งทาง เพศสุภาพ	44.82	44.13	48.81	30.65 ^{**}	3 1 2
11	การกล่าวเบี่ยงเบินจากกีดกันเพศ	50.94	52.98	55.70	18.48 ^{**}	3 1 1
12	กลุ่มความเมตตาธรรมทางสังคม	56.09	58.42	54.23	33.01 ^{**}	2 1 3
13	การให้ความช่วยเหลือ	59.82	61.40	60.73	5.38	-
14	การเห็นใจ	51.95	56.26	50.32	31.97 ^{**}	2 1 3
15	การเปิดเบี่ยงเบินผู้อื่น	43.64	42.52	48.50	39.22 ^{**}	3 1 2
16	การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทาง สังคม	56.03	57.39	50.83	54.33 ^{**}	2 1 3
17	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	56.89	59.17	53.05	35.75 ^{**}	2 1 3
18	การขอความช่วยเหลือ	44.97	44.52	51.52	54.39 ^{**}	3 1 2
19	การกดขี่ขูดแวก	52.52	55.87	52.76	14.33	2 3 1

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=205	n=312	n=269		
		1	2	3		
19	การกดขี่ขูดตเอาที	52.52	55.87	52.76	14.33**	2 3 1
20	การปฏิบัติต่อผู้อาวุโสลำในทางที่ดี	59.07	61.52	61.56	5.36	3 2 1
21	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของชาย	41.03	43.15	45.90	20.83**	3 2 1
22	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง	39.06	39.94	40.71	5.76	-
23	การรักษาหน้า	45.77	49.09	50.23	21.33**	3 2 1
24	การถืออาวุธ	39.76	41.27	42.21	13.36**	3 2 1
25	การเปิดเผยความสามารถของตนเอง	50.27	51.98	50.98	2.76	-

n₁ = 0 - ป.7   2 = ม.3 - ม.5   3= อุนปรกติตามวัย

*

* P < .01

** P < .001

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยคะแนนความถี่ของคำบริภาษพฤติกรรมประเภทการเบียดเบียน คำนึงถึง
และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ
ตัวแปรต้น : การศึกษา (n = 2776)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก			F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=184 1	n=330 2	n=262 3		
1	กลุ่มความเชื่อลัทธิขงจื้อการเมือง	58.02	57.45	58.58	10.30**	1 2
2	การปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผน อย่างเคร่งครัด	53.09	53.55	55.20	6.74*	3 2 1
3	การใช้จ่ายเงินทรัพย์สินให้ผลประโยชน์	42.14	44.17	42.82	7.99**	2 3 1
4	การให้礼金	47.14	48.01	46.61	9.70**	2 1 3
5	การรับสินบน	39.03	39.76	39.16	1.00	-
6	การทุจริตในการเลือกตั้ง	39.25	38.39	38.05	4.67*	1 2 3
7	การแจ้งความเท็จ	37.80	37.65	37.58	1	-
8	การปิดบังผู้กระทำผิดกฎหมาย	42.41	43.30	41.69	5.58*	2 1 3
9	กลุ่มความยุติธรรมทางการเมือง	45.07	45.18	46.41	4.79*	3 2 1
10	การใช้อิทธิพล	43.28	44.05	44.92	3.78	-
11	การปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ อย่างอคติ	46.86	46.30	47.90	3.09	-
12	กลุ่มความเมตตากรุณาทางการเมือง	50.33	50.08	53.51	41.92**	3 1 2
13	การตัดสินคดีให้แก่มุขฉ้อโกง	49.34	50.39	54.66	35.87**	3 2 1
14	การปกครองด้วยความรุนแรง	51.53	54.05	49.11	33.38**	2 1 3
15	การลดหย่อนโทษให้ผู้กระทำผิด	55.77	56.66	57.80	4.38	-
16	การให้การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ทางการเมือง	51.44	52.40	54.06	23.92**	3 2 1
17	การตัดสินคดีให้พิจารณาส่วนบุคคลเพื่อ ประโยชน์ของส่วนรวม	56.05	57.85	58.49	9.65**	3 2 1

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=184	n=330	n=262		
		1	2	3		
18	การเสียดสีเพื่อขำตบ้านเมือง	50.48	50.88	53.40	17.71**	3 2 1
19	การเบียดเบียนเอาให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง	47.78	48.46	50.29	15.03**	3 2 1
20	การตีแหว่งต่อคำสั่งที่ไม่เป็นธรรม	42.37	44.02	45.95	20.42**	3 2 1
21	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	46.18	46.53	48.40	11.88**	3 2 1

ⁿ₁ = 0 - 17.7

2 = ม.3 - มค.5

3 = อบูรียญาชั้นไป

* P < .01

** P < .001

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของกิจกรรมพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธี ANOVA

ตัวแปรต้น (n = 768)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=184 1	n=322 2	n=263 3		
1	กลุ่มความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ	54.07	56.70	57.85	36.54**	3 2 1
2	การกระจายทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน	57.00	59.18	60.15	17.03*	3 2 1
3	การกระจายทรัพย์สินตามความสามารถ	52.06	55.15	55.79	16.64**	3 2 1
4	การกระจายทรัพย์สินตามความเป็น	53.17	55.76	57.60	22.80**	3 2 1
5	กลุ่มความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ	63.13	60.18	59.53	2.44	-
6	การบริโภคทรัพย์สิน	61.39	61.48	61.33	< 1	-
7	การชดเชยข้อผิดพลาด	43.26	41.24	42.41	4.21	-
8	กลุ่มการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางเศรษฐกิจ	57.35	56.58	56.88	3.28	-
9	การละเลยที่จะรักษาทรัพย์สินสมบัติ	38.55	39.67	38.75	5.21*	2 3 1
10	การเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์	53.11	52.70	52.37	1.22	-
11	กลุ่มการกู้ยืมเงิน	43.17	50.46	49.84	5.30*	2 3 1
12	การกู้ยืมเงินจากผู้อื่น	47.04	48.36	48.85	6.37*	3 2 1
13	การให้ยืมกู้เงิน	50.16	50.24	49.53	1.13	-
14	การให้ยืมกู้เงิน	50.29	52.77	51.14	11.67**	2 3 1
15	กลุ่มผู้บริจาคเงิน	55.07	55.75	55.35	1.36	-
16	การประกอบอาชีพอิสระ	56.17	56.02	55.33	1.39	-
17	การประกอบอาชีพรับจ้าง	53.97	55.48	55.37	3.52	-
18	กลุ่มผู้บริจาคเงิน	40.42	41.16	41.52	4.95*	3 2 1

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=184	n=322	n=263		
		1	2	3		
19	การประกอบกิจการที่ยังมีเอกสาร	36.72	36.92	37.29	1.50	-
20	การประกอบกิจการที่ไม่มีเอกสาร	44.12	45.40	45.74	4.79*	3 2 1

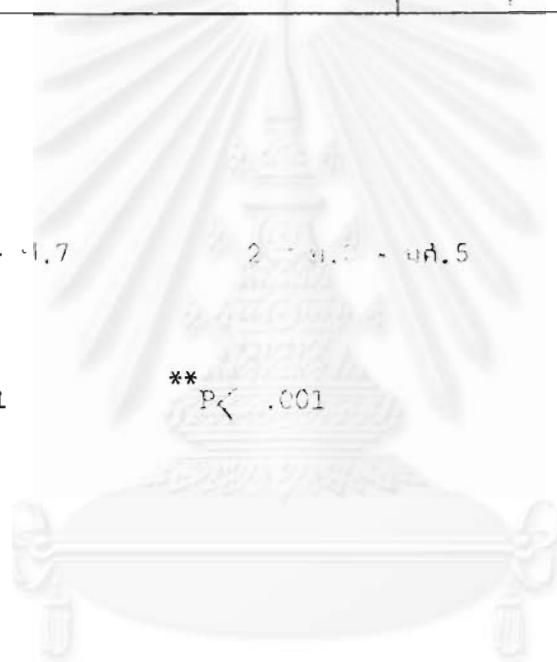
ⁿ₁ = 6 - 1.7

ⁿ₂ = 6.7 - 1.5

3 = 6.7 - 1.5

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภตสิ่งแวดล้อม ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ

ตัวแปรต้น การศึกษา (n = 779)

ลำดับ	พฤติกรรม : กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=181 1	n=333 2	n=265 3		
1	กลุ่มภาวะควบคุมสิ่งแวดล้อม	50.52	52.13	51.79	5.12*	2 3 1
2	การควบคุมน้ำ	50.17	50.32	49.94	< 1	-
3	การควบคุมสัตว์	47.13	49.64	48.72	7.37**	2 3 1
4	การควบคุมพืช	54.26	56.44	56.71	6.65*	2 1
5	กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	55.74	55.75	55.27	3.58	-
6	การเข้าไปรบกวนธรรมชาติ	40.29	41.20	40.29	2.92	-
7	การทำลายพันธุ์สัตว์	38.55	37.73	37.55	3.62	-
8	การทำลายพันธุ์พืช	38.41	37.80	37.69	2.33	-
9	การล่าจมนกทะเล	43.2	43.00	42.77	1.1	-
10	การใช้พลังงานอย่างเต็มที่	42.12	43.88	45.28	12.61**	3 2 1
11	การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่	49.15	48.54	47.37	3.44	-
12	การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมชาติ	42.92	44.61	42.44	7.40**	2 1 3
13	กลุ่มการละเล่น	58.06	58.90	59.21	2.97	-
14	การละเล่นวัตถุ	57.36	58.94	57.35	5.56*	2 1 3
15	การละเล่นสิ่งมีค่า	58.77	58.87	61.08	8.23**	3 2 1
16	กลุ่มความสัมพันธ์กับสัตว์	58.51	58.18	58.22	< 1	-
17	การปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี	55.52	56.07	56.43	< 1	-
18	การโยนของจากสัตว์	43.05	43.96	44.26	2.72	-
19	การนำสัตว์มาแข่งขัน	39.99	40.35	40.67	1.33	-
20	การนำสัตว์มาตั้งถิ่นฐาน	41.31	40.62	40.20	6.11*	1 2 3
21	การทดลองกับสัตว์	38.39	39.50	39.06	2.53	-

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=181	n=333	n=265		
		1	2	3		
22	การฆ่าสัตว์	42.41	42.41	43.01	5.43 [*]	3 1 2
23	กลุ่มความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ	52.88	52.91	52.58	< 1	-
24	การเข่นไหว้บรรพบุรุษผีเสื้อกวางเทวดา	52.18	53.75	53.96	3.77	-
25	ความเชื่อในไสยศาสตร์	46.56	48.07	48.94	4.53	3 2 1

ⁿ₁ = 0 - ๗,7

2 = ม.3 - ม.5

3 = อนุบาล - ประถม

* P < .02

** P < .001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษา ในตัวแปรต้นนี้ สามารถอภิปรายพฤติกรรมจริยธรรมแต่ละตัวนี้ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเอง

จากผลตารางที่ 15 พบว่าค่าสถิติ ของพฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเกือบทุกพฤติกรรม นอกจากพฤติกรรมการลงโทษตนเอง ซึ่งความแตกต่างนี้ได้รับส่วนงานวิจัยในอดีตทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ถือว่าตัวแปรสำคัญที่ทำให้จริยธรรมแตกต่างกันคือการศึกษา (Kolberg, 1971, Rest, 1974, Bandura, 1977, สุพิศยศฐ์ พุทธรักษ์, 2522, วณิช ฉอมสิน 2522) พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองที่ทุกกลุ่มเห็นตรงกันจะกระทำมากที่สุดคือ การรักษาสื่อภาพ พฤติกรรมที่รองลงมาในกลุ่มที่การศึกษาสูงกว่าอนุปริญาตรีคือ การไม่ประมาท กลุ่มการศึกษา ม.3 - ม.5 คือการปรับปรุงตนเอง และกลุ่มการศึกษา 0 - ป.7 คือการปรับปรุงตนเองเช่นกัน

2. พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคม

จากข้อมูลตารางที่ 16 พบว่าข้อมูลพฤติกรรมจริยธรรมทางสังคมที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญมี 6 พฤติกรรม คือการให้รับ ป้ายสี กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม การล่าเหยียงจกกล้าที่บงการเบิด การให้ความช่วยเหลือ การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง และการเปิดเผยความสามารถของตนเอง ฉะนั้นจะเห็นว่าทั้ง 6 พฤติกรรมนี้ความแตกต่างของการศึกษาไม่มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรม ถ้าจับถนกลับไปดูตัวแปรสถานการณ์จะเห็นว่า พฤติกรรม การให้รับป้ายสีและการเปิดเผยความสามารถของตนเอง ไม่มีความแตกต่างเช่นกัน ฉะนั้น พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคมทั้ง 2 นี้ แม้จะมีตัวแปรต่างกัน การศึกษาค้นคว้า ช่าง กรุงเทพมหานครก็ยังเห็นว่า เป็นพฤติกรรมที่จะไม่กระทำ โดยเฉพาะพฤติกรรมการให้รับป้ายสีมีคะแนนค่าพฤติกรรมค่อนข้างต่ำ (< 40) นอกจากกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาในตัวแปรสถานการณ์ค่าเฉลี่ยคือ 40.09 ในทั้ง 2 ตัวแปร และต่ำที่สุดทั้ง 3 กลุ่มการศึกษาในตัวแปรการศึกษา แต่พฤติกรรมความยุติธรรม การล่าเหยียงเนื่องจากกล้าบงการเบิดนั้นไม่มีความแตกต่างในตัวแปรการศึกษา แต่มีความแตกต่างในตัวแปรสถานการณ์ ผู้เขียนมีแนวโน้มว่าจะกระทำพฤติกรรมนี้มากกว่าเด็ก ส่วนพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิงนั้น

ตัวแปรลักษณะสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน แต่การศึกษาได้มีผลทำให้เกิดความแตกต่าง แต่อย่างไรก็ตามก็ตระหนักในผลของทั้งสองตัวแปรค่าศักยภาพพฤติกรรมของเด็กและผู้ปกครองที่ช่วยต่ำกว่าผู้ปกครองที่มีอายุมากและผู้ใหญ่

3. พฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมือง

จากข้อมูลในตารางที่ 17 พบว่าการศึกษาได้มีผลให้จริยธรรมทางการเมืองแตกต่างกันเกือบทุกพฤติกรรม ยกเว้นพฤติกรรมการรับเงิน และการแจ้งความเท็จ การรายใช้สิทธิพิเศษ การปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ ด้วยอคติ และการลดหย่อนโทษให้ผู้กระทำผิด พฤติกรรมทั้ง 5 พฤติกรรมนี้ เป็นพฤติกรรมที่พบเห็นประจำ อยู่บ่อย ๆ ในชีวิตประจำวันของทุกกลุ่มการศึกษา โดยเฉพาะค่าศักยภาพพฤติกรรมจึงไม่แตกต่างกัน กลุ่มที่มีการศึกษา 0-ป.7 จะมีค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมทางบวกน้อยกว่าทุกกลุ่ม แต่จะมีค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมทางลบสูงกว่าทุกกลุ่ม ได้แก่พฤติกรรมการปิดบังผู้กระทำผิดกฎหมาย (42.41) การปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ ด้วยอคติ (46.66) และการปกครองด้วยวิธีการรุนแรง (51.53) การแจ้งความเท็จ (37.80) ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมจริยธรรมทางลบที่กลุ่มการศึกษา 0-ป.7 มีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น จากข้อมูลนี้ทำให้เห็นได้ว่า การศึกษาส่งผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองค่อนข้างสูง โดยเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางการเมืองนั้น กลุ่มการศึกษาสูงมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น ทุกพฤติกรรม

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจ

ระดับการศึกษามีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมทางเศรษฐกิจเพียง 10 พฤติกรรม และค่าศักยภาพพฤติกรรมที่ต่ำสุดของทุกกลุ่มคือ การประกอบกิจการที่ผิดกฎหมาย ค่าศักยภาพที่ต่ำสุดของทุกกลุ่มคือการบริจจาคทรัพย์ พฤติกรรมที่มีค่าศักยภาพแตกต่างกันทุกกลุ่มคือการจ่ายทรัพย์สินตามความจำเป็น จากผลการวิเคราะห์ค่าศักยภาพพฤติกรรมในตารางที่ 17 พบว่ากลุ่มที่มีการศึกษา 0 - 7 ปี มีค่าศักยภาพพฤติกรรมที่ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทุกพฤติกรรมนอกจากกลุ่มพฤติกรรมการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางเศรษฐกิจที่มีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น อาจเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา 0-ป.7 นี้เป็นกลุ่มที่ได้ประโยชน์จากส่วนรวมมากกว่า

กลุ่มนี้ ๆ จะเริ่มสังเกตเห็นความล้มเหลวของพฤติกรรมจริยธรรมนี้ ด้วยข้อหาทางเศรษฐกิจเป็น
ปัญหาที่ประเทศไทยเริ่มจะวางมือไม่ได้ให้ความสนใจ แม้แต่ในระบบการศึกษาของไทย
ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศในหลักสูตรมัธยมก็ จะเน้นทว่าตัวแปรทาง
ศึกษาสิ่งมีผลทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมจริยธรรมทางเศรษฐกิจน้อยกว่าพฤติกรรม
จริยธรรมด้านอื่น ๆ ที่อภิปรายมาในข้างต้น

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม

ตามข้อมูลในตารางที่ 19 พบว่าตัวแปรการศึกษาที่มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรม
ประเภทสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเพียง 10 พฤติกรรมจาก 25 พฤติกรรมที่แตกต่างที่ทุกกลุ่ม
การศึกษามีพฤติกรรมเดียวกันคือพฤติกรรมกระทำใช้พลังงานอย่างระมัดระวัง ซึ่งที่
แต่จะอุปสรรคอื่นไปมีค่ากับพฤติกรรมสูงที่สุด ซึ่งทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มที่มี
สูงนี้ที่ประสบกับกรณีการใช้พลังงานหลายรูปแบบมากกว่ากลุ่มที่เรียนการศึกษาระดับ
สามารถรับพฤติกรรมกระทำใช้พลังงานอย่างระมัดระวังได้มากกว่า และในกลุ่มผู้
อนุปริญญาขึ้นไป และกลุ่ม ม.3-ม.5 นั้น ก็มักกับพฤติกรรมที่ต่ำที่สุดคือการทำลายพันธุ์
สัตว์ ซึ่งในกลุ่มการศึกษา 0-ป.7 คือการทำลายพันธุ์พืช

จากผลการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของพฤติกรรมจริยธรรมทุกด้านพบว่า ตัวแปรการ
ศึกษามีผลทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมประเภทตนเองมากที่สุด แต่เป็นที่น่าสังเกต
ว่า พฤติกรรมกระทำลงโทษตนเองนั้นทุกกลุ่มการศึกษาที่มีความเห็นว่าเป็นถูก สอดคล้องกับ
จากผลนี้แสดงให้เห็นว่าคนกรุงเทพฯมีข้อบกพร่องที่จะลงโทษตนเอง เมื่อมีความผิดเกิดขึ้น ด้วย
อาจเนื่องมาจากคนไทยมีความเชื่อว่ามีผลกรรมที่เกิดขึ้นนั้น เนื่องมาจากกรรมของตนแต่ยังไม่
ปรองก่อนตั้งระบบในผลงานวิจัย รุ่งธรรม สุธีธรรมรักษ์ และสุธี สุวระพงษ์ (2520 :
110-111) และการที่ทุกกลุ่มเห็นว่าการศึกษาช่วยพัฒนาเป็นสิ่งที่มีแนวโน้มจะกระทำมากที่สุด
นั้น เพราะพฤติกรรมจริยธรรม การรักษาสภาพนั้นมีลักษณะเป็นรูปธรรม และเป็นความ
ต้องการพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ตามทฤษฎีมาสโลว์ (Maslow, 1968) จะเห็นไม่ว่า
มนุษย์จะมีการศึกษาสูงเท่าไร พฤติกรรมจริยธรรมก็ยังคงเป็นส่วนสำคัญในชีวิตอยู่

นอกจากนี้ พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองตามพฤติกรรม กลุ่มที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของค่าสภพพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา 2 กลุ่ม และอยู่ในระดับสูง (> 60) ซึ่ง 5 พฤติกรรม นอกจากพฤติกรรมความพอใจในสิ่งที่ตนเองอยู่ไม่มีค่าสภพพฤติกรรมต่ำกว่ากลุ่มอื่น (59.08) และไม่มีพฤติกรรมใดมีค่าสภพพหุค่า (< 40) เลย ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่าคนที่มีการศึกษาสูงนั้นมักจะตระหนักว่าหาสิ่งที่ดีกว่าให้แก่วัยตนเองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่า ซึ่งอาจจะเป็นเพราะระบบการศึกษาในเมืองไทยส่งเสริมให้คนคิดค้นหาประสบการณ์ใหม่ ความรู้และความสามารถที่ตนเองทำให้เกิดทัศนคติที่กว้างขวาง ฉะนั้นคนที่มีการศึกษาสูงกว่า จึงมีแนวโน้มสนใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมุ่งสร้างความสำเร็จ เพื่อตนเองมากกว่าคนที่ใฝ่สนใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

พฤติกรรมจริยธรรมที่การศึกษามีผลทำให้เกิดความแตกต่างสูงระดับหนึ่งได้แก่ พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคม พฤติกรรมที่มีความแตกต่างทุกกลุ่ม การศึกษา คือ การพูดเท็จ การขโมย การโกง การไม่เคารพแก่ประเพณีอันดีงามทางสังคม การรับเงินผลประโยชน์ต่อผู้อื่น และการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของชาย และข้อมูลค่าสภพพฤติกรรมจริยธรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อพบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่า อยู่ในระดับสูง มีค่าสภพพฤติกรรม การพูดเท็จ การขโมย การโกง และการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของชายสูงกว่ากลุ่มอื่น แต่มีค่าสภพพฤติกรรมการเคารพแก่ประเพณีอันดีงามทางสังคม และการรับเงินผลประโยชน์ต่อผู้อื่นต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ การที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่ามีประสบการณ์สังคมมากกว่า จึงมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรม เช่น การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของชาย หรือของหญิงมากกว่ากลุ่มอื่น เพราะมีการคิดแบบความถูกหรือผิดสัมพัทธ์กับสภาพการณ์ (relativism) ส่วนผู้มีการศึกษาน้อยมีแนวโน้มยังมีความยึดด้วยความคิดแบบสัมบูรณ์ (absolutism) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพีอาเจท์ (1967 : 113-120) ว่า เหตุผลในการตัดสินใจความถูกผิดของ เด็กจะมีลักษณะ คิดขาดมากกว่าผู้ใหญ่ซึ่งตัดสินจากสภาพการณ์และความสัมพันธ์ของพฤติกรรมนั้น ๆ ในสภาพการณ์ต่าง ๆ กัน ฉะนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูง และมีการศึกษาสูงจึงมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมซึ่งที่กล่าวมาข้างต้น

ในพฤติกรรมประเภทสังคมมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาน้อยกว่า ตัวแปรการศึกษาไม่ส่งผลต่อพฤติกรรม
 จริยธรรมประเภทการเมืองน้อยกว่าพฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองและประเภทสังคม
 แต่มากกว่าพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจและประเภทสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากข้อมูลนี้อาจกล่าวได้
 ว่าจะเป็นที่ระบบการศึกษาของไทยเน้นเรื่องจริยธรรมสำหรับตน และสังคมมากกว่า
 จริยธรรมประเภทการเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เช่นใน เรื่องความเมตตา กรุณา
 สัจจะ พูดเรื่องความเมตตา กรุณาต่อมนุษย์เท่านั้น หรือใน เรื่องถึงเรื่องการละเมิดวินัย ก็
 จะเน้น เรื่องการละเมิดวินัยในตนเองเท่านั้น ฉะนั้นระบบการศึกษาไทยจึงมิได้ทำให้เกิด
 ความแตกต่างในพฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม แต่
 อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลตารางที่ 17 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม
 การศึกษามีแนวโน้มที่จะกระทำผิดเพื่อตนเองทุกกลุ่มคือพฤติกรรมความซื่อสัตย์ การโกงเรื่อง
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของที.พี.พี. (2520) ที่พบว่าข้าราชการและประชาชน 98% คิด
 ว่าการคอร์รัปชันมีผลเสียหายต่อประเทศอย่างใหญ่หลวง

การที่ตัวแปรการศึกษามีผลทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมจริยธรรมประเภท
 สิ่งแวดล้อมน้อยกว่าพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่นมีอาจเป็นได้ด้วย คนกรุงเทพฯ มีความเป็น
 อยู่ที่ดีคนชั้นหนึ่ง โภคผลรสการพรรณชาติ และมีความรู้ความสนใจเกี่ยวกับสภาพธรรมชาติ
 น้อยมากกว่าเห็น ได้จากรวมงานวิจัยของ ประวิณี สุจริตไวยกุล (2523) และประพันธ์
 โดยสมบูรณ์ (2519) ซึ่งพบว่านักเรียนและนักศึกษาต่างก็มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์
 ทรัพยากรอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ส่วนพฤติกรรมที่ทุกกลุ่มการศึกษามีความเห็นว่าถูกสอดคล้องกันคือ
 กลุ่มการละเมิด กลุ่มที่มีการศึกษาตั้งแต่ 0-ป.7 มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมการละเมิดสิ่งมีค่า
 สูงที่สุด (61.08)

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของตัวแปรพฤติกรรมประเภทต่อตนเอง ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟ.เอ.

ตัวแปรต้น เพศ (n = 773)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	ตัวแปรต้น ⁿ		F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=320 1	n=453 2		
1	กลุ่มการควบคุมตนเอง	55.95	56.25	< 1	-
2	การหักห้ามใจ	57.64	58.72	< 1	-
3	การแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย	46.22	45.95	< 1	-
4	การไม่ประมาท	60.96	61.25	< 1	-
5	การมีวินัยของตนเอง	58.82	58.67	< 1	-
6	การขยันหมั่นเพียร	58.82	58.34	3.05	-
7	การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่	59.10	60.34	5.32	-
8	การกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง	51.89	51.35	1.07	-
9	การยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข	42.02	39.73	41.91**	1 2
10	กลุ่มการประนีประนอมตนเอง	54.36	53.61	6.76*	1 2
11	การสำรวจตนเอง	54.76	54.10	2.11	-
12	การประนีประนอม	49.91	48.64	14.70**	1 2
13	การพอใจในผลงานของตน	55.48	54.76	< 1	-
14	การรู้สึกเขินอายในตน	55.84	55.17	2.44	-
15	การสำนึกผิด	55.80	55.48	< 1	-
16	กลุ่มการปฏิบัติต่อตนเอง	57.10	57.57	1.2	-
17	การให้รางวัลตนเอง	51.70	50.65	3.49	-
18	การปลอบใจตนเอง	55.99	56.53	< 1	-
19	การลงโทษตนเอง	52.74	54.23	4.68	-

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสังคม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ตามวิธีเอฟเฟคตัวแปรต้น เพศ (n = 775)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ		F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=299 1	n=476 2		
1	กลุ่มความซื่อสัตย์ทางสังคม	54.76	54.81	1.13	-
2	การพูดเท็จ	45.22	45.21	2.23	-
3	การรักร้ายสังคม	50.70	50.03	2.25	-
4	การให้ร้ายป้ายสี	39.36	39.15	10.66**	1 2
5	การใช้กำลังช่วย	42.89	42.20	3.65	-
6	การประจบ	49.46	50.00	< 1	-
7	กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม	54.33	54.44	2.10	-
8	การกล่าวร้ายเนื่องจากเพศ	48.45	47.56	3.77	-
9	การกล่าวร้ายเนื่องจากลำดับการเกิด	42.32	42.52	< 1	-
10	การกล่าวร้ายเนื่องจากสถานภาพทางเศรษฐกิจ	45.91	45.68	2.24	-
11	การกล่าวร้ายเนื่องจากถิ่นกำเนิด	53.57	53.10	< 1	-
12	กลุ่มความเมตตากรุณาทางสังคม	56.09	56.79	4.56	
13	การให้ความช่วยเหลือ	60.18	61.29	10.79**	2 1
14	การเห็นใจ	52.85	53.51	< 1	-
15	การเบียดเบียนผู้อื่น	44.89	44.57	1.23	-
16	การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางสังคม	54.82	55.04	< 1	-
17	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	56.50	56.72	1	-
18	การขาดระเบียบวินัย	47.01	46.78	1.75	-

ตารางที่ 22 คะแนนเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมของข้าราชการพลเรือนประเภทการเมือง ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ และตัวแปรต้น เพศ (n = 777)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ¹⁾		F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=345 1	n=432 2		
1	กลุ่มการมีชื่อเสียงทางการเมือง	57.43	58.40	8.86*	2 1
2	การปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด	53.58	54.24	< 1	-
3	การใส่ตำแหน่งหน้าที่หมายผลประโยชน์	44.20	42.43	18.44**	1 2
4	การให้สัมภาษณ์	48.67	46.98	5.21	-
5	การรับสภาน	39.90	38.93	4.36	-
6	การทุจริตในกระทรวง	38.88	38.16	3.16	-
7	การแจ้งความเท็จ	37.78	37.56	< 1	-
8	การบิดเบือนข้อเท็จจริงกฎหมาย	42.97	42.24	< 1	-
9	กลุ่มความประพฤติธรรมทางการเมือง	45.48	45.57	< 1	-
10	การใส่ใจรักใคร่	44.30	43.96	< 1	-
11	การปฏิบัติตนบุคคลต่างระดับ	46.66	47.17	< 1	-
12	กลุ่มความเมตตากรุณาทางการเมือง	50.91	51.55	< 1	-
13	การยึดผลประโยชน์ส่วนตัวโอกาส	50.97	52.00	< 1	-
14	การปกครองด้วยความรุนแรง	51.85	51.75	2.27	-
15	การลดหย่อนโทษให้ข้าราชการ	56.29	57.21	2.02	-
16	กลุ่มการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางการเมือง	52.54	53.62	< 1	-
17	การสละสิทธิส่วนตัวส่วนรวม	57.52	57.70	< 1	-

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของลักษณะพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเซฟเฟ

ตัวแปรต้น: เพศ (n = 772)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก		F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=318 1	n=454 2		
1	กลุ่มความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ	56.43	56.37	< 1	-
2	การระงับข้อพิพาทอย่างเท่าเทียมกัน	58.81	59.24	< 1	-
3	การระงับข้อพิพาทที่ยึดตามความล่าช้า	54.22	54.98	2.47	-
4	การระงับข้อพิพาทที่ยึดตามความจำเป็น	56.25	55.50	2.11	-
5	กลุ่มความเมตตาทางเศรษฐกิจ	53.52	60.27	4.35	-
6	การบริจาคร่างกาย	60.86	61.88	6.11	-
7	การช่วยโยกย้ายผู้ด้อย	41.07	41.48	< 1	-
8	กลุ่มการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางเศรษฐกิจ	56.72	56.99	1.77	-
9	การละเลยที่จะรับอาสาสมัครสมัคร	39.57	38.78	3.70	-
10	การเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์	52.86	52.62	< 1	-
11	กลุ่มการกู้ยืมเงิน	50.41	49.69	6.10	-
12	การกู้ยืมเงินจากผู้อื่น	49.01	47.73	11.15*	1 2
13	การให้กู้ยืมเงิน	50.23	49.89	< 1	-
14	การให้กู้ยืมเงิน	51.99	51.46	3.17	-
15	กลุ่มการช่วยเหลือ	55.67	55.37	< 1	-
16	การประกอบอาชีพอิสระ	56.16	55.68	< 1	-
17	การประกอบอาชีพรับจ้าง	55.18	55.05	< 1	-
18	กลุ่มอาชีพ	41.87	40.56	26.34**	1 2
19	การประกอบอาชีพที่ฝึกฝนมา	37.47	36.85	12.51**	1 2
20	การประกอบอาชีพที่ไม่ฝึกฝนมา	46.28	44.48	18.76**	1 2

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลายที่จังหวัดลพบุรี
และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ตามวิธีที-เทสต์
เปรียบเทียบ เพศ (n = 772)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	ตัวอย่าง		F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=356	n=416		
1	กลุ่มการควบคุมสิ่งแวดล้อม	52.16	51.12	6.14 [*]	1 2
2	การควบคุมสุรา	50.59	49.62	1.65	-
3	การควบคุมสัตว์	49.52	47.97	8.28 ^{**}	1 2
4	การควบคุมยาสูบ	56.36	55.76	2.25	-
5	กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	55.49	55.70	3.15	-
6	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	41.06	40.34	2.26	-
7	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสัตว์	38.18	37.52	8.19 [*]	1 2
8	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพืช	36.02	37.78	1.36	-
9	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้ำ	43.16	42.80	1.63	-
10	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างอื่น	40.84	43.92	< 1	-
11	การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่	48.10	48.41	< 1	-
12	การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมชาติ	43.69	43.16	< 1	-
13	กลุ่มการละเล่น	58.07	59.46	12.05 ^{**}	2 1
14	การละเล่นวัตถุ	57.37	58.63	5.98 [*]	2 1
15	การละเล่นสิ่งมีชีวิต	58.77	60.29	6.44 [*]	2 1
16	กลุ่มความเชื่อพิธีกรรมสัตว์	57.61	58.93	31.11 ^{**}	2 1
17	การปฏิบัติพิธีกรรมอย่างอื่น	55.70	56.44	< 1	-
18	การใช้อื่นในงานสัตว์	44.12	43.61	2.02	-
19	การนำสัตว์มาแข่งขัน	40.96	39.77	18.32 ^{**}	1 2
20	การนำสัตว์มาต่อสู้กัน	42.42	39.01	38.86 [*]	1 2
21	การทดลองกับสัตว์	39.59	38.65	5.79 ^{**}	1 2

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ		F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	
		n=356	n=416			
		1	2			
22	การฆ่าสัตว์	43.73	41.70	35.41	1	2
23	กลุ่มความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ	52.41	52.24	3.41	-	-
24	การเดินไหว้ดวงสังวลงใช้างเขาคา	53.09	53.90	1.48	-	-
25	ความเชื่อในไสยศาสตร์	48.42	47.47	1	-	-

ⁿ₁ = ชาย   ⁿ₂ = หญิง

* P < .01   ** P < .001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ช่วยเหลือ ค่าศักยภาพพฤติกรรมที่ต่ำสุดเหมือนกันทั้งชายและหญิงคือ การทำให้รับป่วยสี
(39.86, 39.15)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมือง

ตารางที่ 22 ในพฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมืองนี้เพศ เป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดความแตกต่างเพียง 3 พฤติกรรมคือ กลุ่มความซื่อสัตย์ทางการเมือง การยึดตำแหน่งหน้าที่ ภายผลประโยชน์ และการดื้อแพ่งต่อคำสั่งที่ไม่เป็นธรรม พฤติกรรมกลุ่มความซื่อสัตย์ทางการเมืองมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่าชาย ส่วนอีก 2 พฤติกรรมนั้นชายสูงกว่าหญิง พฤติกรรมที่ค่า F มีค่าสูงคือการให้สินบน การรับสินบน และการมีส่วนร่วมร่วมทางทางการเมือง ชายมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่าหญิง แม้ว่าจะไม่พบการแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($P < .01, < .001$) พฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมืองทั้งหมดนี้ เห็นว่าถูกที่ต่ำคือ การสละสิทธิ์ เสรีภาพส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม พฤติกรรมจริยธรรมที่ทั้งชายและหญิงมีค่าต่ำสุดคือ การแจ้งความเท็จ

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจ

ตามข้อมูลในตารางที่ 23 ตัวแปรเพศมีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจเพียง 4 พฤติกรรม คือ กลุ่มเงินค่าจ้าง การกู้ยืมเงินจากผู้อื่น การประกอบธุรกิจผิดกฎหมาย การประกอบธุรกิจที่ไม่ผิดกฎหมายและทั้ง 4 พฤติกรรมนี้ชายมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่าหญิง พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจที่มีค่าศักยภาพพฤติกรรมที่ต่ำสุด (60.86, 61.88) ทั้งชายและหญิงคือ การประกอบธุรกิจที่ไม่ผิดกฎหมาย (37.47, 36.65) ค่าศักยภาพพฤติกรรมที่ต่ำกว่า 40 ของทั้ง 2 กลุ่ม มีก พฤติกรรมหนึ่งคือพฤติกรรมการละเลยที่จะรักษาสาธารณสมบัติ

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลตารางที่ 24 พบว่าตัวแปรเพศมีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อมมากกว่าพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ เพราะพบความแตกต่างถึง 11 พฤติกรรม

และในกรณีพฤติกรรมก้าวร้าวซึ่งสัมพันธ์กับค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ยพฤติกรรม
ซึ่งต่างจากพฤติกรรมกลุ่ม การควบคุมสิ่งแวดล้อมกับกลุ่มความสัมพันธ์กับสัตว์ที่ช่ายมีค่าสัมประสิทธิ์
พฤติกรรมสูงกว่าหนึ่ง ทุกพฤติกรรมนอกจากพฤติกรรมการปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี จากข้อมูลชี้
ให้เห็นว่าหญิงเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมมากกว่าชาย ที่น่าสนใจคือพฤติกรรมก้าวร้าว
ในวัยช่วงวัยรุ่นมีสูงเท่าดกันแม้หญิงจะมีแนวโน้มกระทำมากกว่าชายแต่เป็นค่าที่ไม่แตกต่าง
ต่างกั้มีค่า (53.09, 53.80) แต่พฤติกรรมความเชื่อใจในโลยคำสตรัทกิงกลั้วมีแนวโน้ม
จะไม่กระทำมากกว่าชายซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของลูน่าทรีย์ โคนิน และสันติ สมัครการ
(2523 : 316-330) ที่พบว่าหญิงมีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยคำสตรัทกว่าชาย

จากกรรณบัตรขอข้อมูลตารางที่ 20 ถึงตารางที่ 24 พบว่าตัวแปรเพศมีผล
ทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมระดับระยะไม่ว่าพฤติกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรา
อบรมเลี้ยงดูของชาวกรุงเทพมหานครในปัสจุบันได้เข้าถึงความแตกต่างทางเพศมากขึ้น
ชาวกรุงเทพ ฯ ทุกวันนี้ชายและหญิงมีบทบาทไม่แตกต่างกันมากเหมือนชาวชนบท ดังจะพบ
ว่าชาวกรุงเทพ ฯ เพศหญิงเป็นหัวหน้าครอบครัว 60% ขณะที่ครัวเรือนในกรุงเทพ ฯ มี
หัวหน้าครอบครัวเป็นชายเพียง 40% ในกรณีตัวอย่างประชากร หัวหมักครัวเรือน
3,306 ครัว (เทียบครย และคณะ 2526 หน้า 67) นอกจากนี้ชาวกรุงเทพ ฯ ทั้งชาย
และหญิงยังได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่แตกต่างกันมากนักในระบบโรงเรียน ละเชื่อว่าถ้ามีม
บรจอยู่คงจะค่อนข้างตรงกับกรรณบัตรฉบับอื่น แต่เมื่อเด็กออกจากบ้าน สิ่งแวดล้อม
ภายนอกก็จะเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เพศชายในกรุงเทพ ฯ ทุกวันนี้มีความใกล้ชิดกับ
บิดามารดาน้อย ฉะนั้นระบบสังคมโรงเรียนและชุมชนจึงมีบทบาทในการสร้างค่านิยม
และพัฒนาลักษณะของเด็กให้ดีกว่าครอบครัวบิดามารดา เมื่อผู้หญิงได้รับโอกาสที่เต็มเพศชาย
มากขึ้นก็มีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เช่นเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมได้ใกล้
เคียงกับชาย เพราะความสามารถทางสติปัญญาของชายและหญิงนั้นงานวิจัยเป็นจำนวนมาก
ก็ระบุไว้ ไม่แตกต่างกันอยู่แล้ว (Fairweather, 1976; Pugula, 1980; ฐาน
เกษตรศาสตร์ 2524 : 68-77) ฉะนั้นจึงได้พบว่าหญิงและชายมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมไปใน
ทำนองเดียวกันหลายพฤติกรรม เช่น การบู้งเกี่ยวกับอบาามขย หญิงมีแนวโน้มว่าจะไม่

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของลักษณะพฤติกรรมประเภทตนเอง ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธี เชฟเฟ

ตัวแปรต้น: ภูมิสำเนา (n = 773)

ลำดับ	พฤติกรรม / ลักษณะพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก		F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=395 1	n=378 2		
1	กลุ่มการควบคุมตนเอง	56.52	55.71	13.09**	1 2
2	การพึงพิงหัวใจ	55.02	55.29	22.43**	1 2
3	การแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย	46.27	45.85	< 1	1 2
4	การไม่ประมาท	61.51	60.73	2.92	-
5	การมีวินัยของตนเอง	59.72	57.70	14.66**	1 2
6	การยอมรับข้อเท็จจริง	58.07	58.20	2.37	-
7	การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่	59.72	59.95	< 1	-
8	การก้าวร้าวมาตุธรรมในตนเอง	51.99	51.14	< 1	-
9	การยุ่งเกี่ยวกับอบรมมุข	41.05	40.29	< 1	-
10	กลุ่มการประเมินตนเอง	54.02	53.82	< 1	-
11	การสำรวจตนเอง	54.64	53.98	< 1	-
12	การประเมินตน	49.06	49.27	< 1	-
13	การพอใจในผลงานของตน	55.12	54.99	< 1	-
14	การรู้สึกเป็นน้ำใจ	55.83	55.05	2.01	-
15	การสำนึกผิด	55.42	55.81	< 1	-
16	กลุ่มการปฏิบัติต่อตนเอง	57.69	57.06	8.00*	1 2
17	การให้อภัยตัวเอง	51.29	50.87	< 1	-
18	การปลอบใจตนเอง	57.26	55.32	18.72**	1 2
19	การลงโทษตนเอง	53.44	53.80	< 1	-

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ		F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=395	n=378		
		1	2		
20	การรักษาสุขภาพ	63.70	63.04	5.74	-
21	การปรุงแต่งร่างกาย	58.00	57.37	5.14	
22	การปรับปรุงตนเอง	62.42	61.95	2.80	-

ⁿ1 = ใจกลางกรุงเทพฯ   2 = กรุงเทพมหานครนอก

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรม พฤติกรรมสังคม ค่านิยม F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธี t-Test

ตัวแปรต้น: ภูมิภาค (n = 775)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ		F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=408 1	n=367 2		
1	กลุ่มความเชื่อสัจธรรมสังคม	54.89	54.67	4.65	-
2	การพูดเท็จ	45.81	44.56	< 1	-
3	การรับฟังสัญญา	51.42	49.03	11.55**	1 2
4	การให้คำปรึกษา	39.43	39.41	< 1	-
5	การใช้กลไลช่วย	42.37	42.57	5.76*	2 1
6	การประจบ	49.89	49.67	< 1	-
7	กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม	54.41	54.38	< 1	-
8	การล่าเหยื่อเนื่องจากเพศ	47.73	48.10	< 1	-
9	การล่าเหยื่อเนื่องจากลำดับการเกิด	42.19	42.72	1.30	-
10	การล่าเหยื่อเนื่องจากสถานภาพทางเศรษฐกิจ	46.39	45.08	< 1	1 2
11	การล่าเหยื่อเนื่องจากที่มาเกิด	53.53	53.00	< 1	-
12	กลุ่มความเมตตากรุณาทางสังคม	56.17	56.91	5.19	-
13	การให้ความช่วยเหลือ	61.02	60.68	11.26**	1 2
14	การเห็นใจ	52.70	53.87	2.98	-
15	การเบียดเบียนผู้อื่น	45.33	43.97	< 1	-
16	การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางสังคม	54.07	55.94	< 1	-
17	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	55.80	57.57	< 1	-
18	การขาดระเบียบวินัย	47.81	45.83	< 1	-
19	การกดขี่ถูกกดขี่	53.68	54.28	< 1	-
20	การปฏิบัติต่อผู้อื่นในทางที่ดี	60.78	61.46	2.95	-
21	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของชาย	43.71	43.30	1.39	-

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก		F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม	
		n=408	n=367			
		1	2			
22	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง	39.70	40.29	9.76 ^{**}	2	1
23	การรักษาหน้า	49.00	18.22	2.12	-	-
24	การฉีดสารรีเซา	41.08	40.63	1.39	-	-
25	การเช็คเชยความสามารถของตนเอง	51.16	50.01	1	-	-

^ก1 = ใจกลางกรุงเทพ   2 = กรุงเทพมหานคร

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของลักษณะพฤติกรรมประเภทต่างๆ เมื่อ คำสั่งดี F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเท

ตัวแปรต้น พฤติกรรม (n = 777)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก		F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=108 1	n=369 2		
1	กลุ่มความเชื่อลึกลับทางทหาร เรือง	58.31	57.59	8.23 ^{**}	1 2
2	การปฏิบัติของกรมระเบียบแบบแผนอย่าง เคร่งครัด	54.47	53.37	2.25	-
3	การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามระเบียบ	43.00	43.16	< 1	-
4	การให้อิสระ	47.02	48.53	6.14 ^{**}	2 1
5	การบังคับบัญชา	39.10	39.56	1.57	-
6	การรู้จักในภาระ ผิดคำสั่ง	38.11	38.89	7.91 ^{**}	2 1
7	วางขมขื่นความเท็จ	37.51	37.81	1.31	-
8	การบีบบังคับเจ้าหน้าที่ปกครอง	42.35	42.80	< 1	-
9	กลุ่มความประพฤติทางทหาร เรือง	45.51	45.55	< 1	-
10	การไว้เกียรติยศ	44.04	44.19	< 1	-
11	การปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ ด้วยอคติ	49.99	46.90	< 1	-
12	กลุ่มความประพฤติทางทหาร เรือง	51.78	50.70	3.09	-
13	การปฏิบัติกิจการให้แก่ผู้ด้อยโอกาส	52.49	50.50	7.71 ^{**}	1 2
14	การปกครองด้วยความรุนแรง	51.63	51.98	< 1	-
15	การลดหย่อนโทษให้ข้าราชการ	57.28	56.28	2.66	-
16	กลุ่มการเปลี่ยนแปลงระเบียบส่วนรวมทาง ทหาร เรือง	53.00	52.37	2.38	-
17	การลดหย่อนสิทธิส่วนรวมเพื่อ ประโยชน์ของส่วนรวม	57.64	57.38	1.40	-
18	การเปลี่ยนแปลงเพื่อส่วนรวม เรือง	55.84	51.32	< 1	-

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก		F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=408	n=369		
		1	2		
19	การเห็นเหตุให้ตาให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง	49.32	48.40	4.55	-
20	กา ดื้อแพ่งต่อคำสั่งที่ไม่เป็นธรรม	44.86	43.47	3.01	-
21	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	47.37	46.71	1.01	-

^ก1 ใจกลางกรุงเทพ   2 กรุงเทพรอบนอก

*P < .01   ** P < .001

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 คีร์เลสียกะแนงมาตฐานของภัยพิบัติภัยธรรมชาติประเภทเคิร์ชชุกีค คิวส์ตีดี F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเชฟเฟ

ค่าแปรศั: ภูมิสำเนา (n = 772)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก		F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=413	n=359		
		1	2		
1	กลุ่มความยุติธรรมทางเคิร์ชชุกีค	56.87	56.10	6.60*	1 2
2	การกระจายทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน	59.23	58.26	1.67	-
3	การกระจายทรัพย์สินตามความสามารถ	55.14	54.12	6.18	-
4	การกระจายทรัพย์สินตามความเป็น	56.04	55.32	2.43	-
5	กลุ่มความเมตตาการุณยทางเคิร์ชชุกีค	59.77	60.17	< 1	-
6	การบริจาคทรัพย์สิน	61.31	51.63	< 1	-
7	การดูแลโยกย้ายผู้รอดชีวิต	41.90	41.43	< 1	-
8	กลุ่มการแก้ไขแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางเคิร์ชชุกีค	56.66	57.12	1.03	-
9	การละเลยที่จะรักษาสาธารณสมบัติ	39.31	38.98	2.90	-
10	การเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์	52.47	52.99	< 1	-
11	กลุ่มการขโมยเงิน	49.79	50.22	< 1	-
12	การขโมยเงินจากผู้อื่น	49.15	48.39	< 1	-
13	การทำให้ผู้อื่นเจ็บ	49.63	50.50	3.03	-
14	การทำให้ผู้อื่นเจ็บเงิน	51.58	51.78	< 1	-
15	กลุ่มสิ่งมีชีวิต	54.83	56.25	7.45*	2 1
16	การประกอบอาชีพอิสระ	55.24	56.62	4.00	-
17	การประกอบอาชีพรับจ้าง	54.43	55.67	4.15	-
18	กลุ่มสิ่งมีชีวิต	41.04	41.17	< 1	-
19	การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย	37.27	36.67	1.28	-
20	การประกอบอาชีพที่ไม่ผิดกฎหมาย	44.82	45.68	2.70	-

^ก1 = ใจกลางกรุงเทพ

2 = กรุงเทพรอบนอก

* P .001

** P .001

ตารางที่ 29 คะแนนเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของทัศนคติพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ

ตัวแปรต้น ภูมิสำเนา (n = 772)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก		F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=426 1	n=346 2		
1	กลุ่มการควบคุมสิ่งแวดล้อม	51.39	51.85	< 1	-
2	การควบคุมน้ำ	50.15	49.97	< 1	-
3	การควบคุมสัตว์	48.33	49.12	< 1	-
4	การควบคุมไฟ	55.69	56.46	3.63	-
5	กลุ่มการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	55.67	55.53	4.51	-
6	การไว้ทุกข์บรรพชา	40.52	40.86	< 1	-
7	การทำลายพันธุ์สัตว์	37.48	38.24	6.75*	2 1
8	การทำลายพันธุ์พืช	37.63	38.21	3.33	-
9	การสังฆมณฑลภาวะ	42.90	43.05	< 1	-
10	การไว้ทุกข์สงฆ์อย่างเต็มที่	44.24	43.44	< 1	-
11	การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่	48.17	43.39	7.09*	1 2
12	การอนุรักษ์สภาพธรรมชาติ	43.58	43.41	< 1	-
13	กลุ่มการสะสม	59.19	58.37	< 1	-
14	การสะสมวัตถุ	58.22	57.84	< 1	-
15	การสะสมสิ่งมีค่า	60.15	58.91	< 1	-
16	กลุ่มความสัมพันธ์กับสัตว์	58.30	58.35	< 1	-
17	การปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี	56.08	56.20	< 1	-
18	การไว้แรงจูงใจสัตว์	43.95	43.72	< 1	-
19	การนำสัตว์มาแข่งขัน	40.31	40.33	< 1	-
20	การนำสัตว์มาต่อสู้กัน	40.54	41.59	3.68	-
21	การทดลองกับสัตว์	39.22	38.92	< 1	-

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ		F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=426	n=346		
		1	2		
22	การฆ่าสัตว์	42.95	42.25	< 1	-
23	กลุ่มความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ	53.06	52.59	1.72	-
24	การเข้าไหว้ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์	53.94	52.90	2.35	-
25	ความเชื่อในไสยศาสตร์	47.95	47.85	< 1	-

ⁿ₁ = ใจกลางกรุงเทพ   2 = กรุงเทพมหานคร

* P < .01

** P < .001

รูปที่ 1.1 จากการศึกษาวิเคราะห์ ผลสำรวจครั้งที่ 25 ถึงครั้งที่ 29 ส่วนการตอบแบบ
ผลการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทที่ 1

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในครั้งที่ 25 พบว่าผู้ศึกษาเนรมิตต่อพฤติกรรมจริยธรรม
ธรรมประเภทตนเองเพียง 5 พฤติกรรม คือ รับผิดชอบ, ควบคุมตนเอง, การให้กำลังใจ, การ
มีวินัยของตนเอง, การปฏิบัติต่อตนเอง, และการรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งพฤติกรรมที่มี
ผู้ศึกษาตอบอยู่ในกรุงเทพฯ มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มกรุงเทพฯ ขอนอก ส่วน
ค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจคือพบว่า ชาวกรุงเทพฯ ทั้งเขตใจกลางเมืองและ
ขนอกเห็นว่าการช่วยเหลือทางเป็นพฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองที่จะกระทำมากที่สุด
(63.70, 73.04) การปรับปรุงตนเองและการใช้เวลาว่าง เป็นรายพฤติกรรมที่มีค่า
สัมประสิทธิ์ แต่การอยู่เกี่ยวข้องกับคนหมู่มากมีค่าสัมประสิทธิ์ต่ำกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ
(41.05, 40.29) แต่ไม่ต่ำกว่า 40 ในพฤติกรรมประเภทตนเอง ค่า P ของคะแนน
สัมประสิทธิ์พฤติกรรมตัวแปรผู้ศึกษาเนรมิตค่า (< 1 ถึง 11 รายพฤติกรรม

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทที่ 2

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าตัวแปรผู้ศึกษาเนรมิตต่อพฤติกรรมจริยธรรม 5 พฤติกรรม
คือ การช่วยเหลือ, การให้อภัย, การสำนึกผิด, การเสียสละ, เนื่องจากการหาทางแก้ไข, การ
ให้ความช่วยเหลือ และการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง การศึกษาศึกษา การให้ความ
ช่วยเหลือ ผู้ที่ผู้ศึกษาตอบอยู่ในเขตใจกลางเมืองมีแนวโน้มจะกระทำมากกว่าผู้ตอบในกรุงเทพฯ
ขนอกและพฤติกรรมการสำนึกผิดเนื่องจากการหาทางแก้ไข, ผู้ตอบอยู่ในใจกลางเมือง
มีแนวโน้มจะกระทำน้อยกว่าผู้ตอบในขอนแก่น และสำหรับพฤติกรรมกลุ่มความยุติธรรม
ทางสังคมมีกลุ่มตัวอย่างที่เมืองกลุ่มมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมใกล้เคียงกัน (54.41,
54.38) กลุ่มกรุงเทพฯ ขอนอกมีแนวโน้มจะกระทำพฤติกรรมการให้อภัยและการมี
เพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง น้อยกว่าผู้ที่อยู่ในใจกลางเมืองกรุงเทพฯ พฤติกรรมจริยธรรม

สูงแต่ไม่มีข้อเสียคือ การกระจายทรัพย์สินรวมควรมีส่วนมาก ซึ่งกลุ่มที่อยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๗ มีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มที่อยู่ในกรุงเทพฯ ๕ รอบนอก พฤติกรรมที่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าจะกระทำตลอดคั้งก็ ในระดับสูงคือการบริจาคทรัพย์สิน พฤติกรรมที่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าจะไม่กระทำตลอดคั้งก็ คือการประกอบกิจการซึ่งไม่ได้กฎหมาย ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ นั้น ค่าจะกระจายจากค่าศักยภาพพฤติกรรมในตารางที่ 28 พบว่ากลุ่มบุคคลที่อยู่รอบนอกนั้นจะมีค่าศักยภาพพฤติกรรมในพฤติกรรมจริยธรรมทางลบน้อยกว่า กลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๗ และในขณะเดียวกัน จะมีค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมทางบวกสูงกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๗

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลตารางที่ 29 พบว่าตัวแปรภูมิลำเนามีผลทำให้พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อมมีแตกต่างกันเพียง 2 พฤติกรรมเท่านั้น คือ พฤติกรรมการทำลายพันธุ์สัตว์กับพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่ ส่วนพฤติกรรมจริยธรรมอื่น ๆ นั้นมีความแตกต่างกันน้อยกว่า ค่า $F < 1$ มีถึง 17 พฤติกรรม ค่า F ที่สูงแต่ยังไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอีกพฤติกรรมหนึ่งคือ กลุ่มพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมในตารางที่ 29 แล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๗ มีคะแนนศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมทางบวกสูงกว่า กลุ่มที่อยู่ในกรุงเทพฯ ๕ รอบนอกและมีคะแนนศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมทางลบต่ำกว่ากลุ่มที่อยู่ในกรุงเทพฯ ๕ รอบนอกเช่นกัน ทั้งสองกลุ่มมีค่าศักยภาพพฤติกรรมกลุ่มการละเมิดสูงกว่าพฤติกรรมอื่น (59.19, 58.37) แต่ไม่อยู่ในระดับสูง (> 60) และมีค่าการทำลายพันธุ์สัตว์ต่ำกว่า พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

โดยสรุปจากข้อมูลตารางที่ 25 ถึงตารางที่ 29 พบว่า ตัวแปรภูมิลำเนามีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านต่าง ๆ ไม่มากนัก พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาอยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๕ มีค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองสูงกว่ากลุ่มที่อยู่ในกรุงเทพฯ ๗ รอบนอกในทุกพฤติกรรมที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ อาจละเป็นเพราะว่าคนอยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๓ ถึงถูกสอนให้ควบคุมตนเอง
 ประเมินตนเองมากกว่า เพราะสภาพเศรษฐกิจและสังคมในใจกลางกรุงเทพฯ ๓ นั้นการ
 แข่งขันกันมีสูงกว่ากรุงเทพฯ ๓ รอบนอก และใช้ระบบการศึกษาและการอบรมสั่งมีลักษณะ
 เป็นแนวโน้มนำที่กำาให้คนกรุงเทพฯ ๓ ใจกลางเมืองมีค่าศักยภาพ พฤติกรรมจริยธรรมประเภท
 ตนเองสูงกว่า และพฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคมทรงบริวสูงกว่าและทางลบต่ำกว่า
 เช่นนี้ แต่ถ้าหากพิจารณาจริยธรรมทางภาษาเมืองนั้น ประสิทธิภาพทางการเมืองของชาว
 กรุงเทพฯรอบนอก กับใจกลางเมืองไม่เหมือนกับบางพฤติกรรม เช่นพฤติกรรมก้าวรูดริใน
 การเลือกตั้งและการให้สิทธิคนชวกรุงเทพฯ ๓ รอบนอกมีค่าศักยภาพพฤติกรรมนี้สูงกว่า
 ชวกรุงเทพฯ ๓ที่อยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๓ แม้จะมีแนวโน้มจะไม่กระทำทั้ง 2 กลุ่ม (< 40)
 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะฉันทการเลือกตั้งเขตกรุงเทพฯ ๓ รอบนอกนั้นยังมีการชื้อคะแนนเสียง
 กันได้เหมือนใจชนบท พฤติกรรมกรรให้สิทธิคนชวกรุงเทพฯ ๓ รอบนอกมีค่า
 ศักยภาพพฤติกรรมนี้สูงกว่าชวกรุงเทพฯ ๓ ใจกลางเมือง เพราะมองเห็นผลร้ายต่อบ้านเมือง
 ได้ช้อยกว่าชวกรุงเทพฯ ๓ ใจกลางกรุงเทพฯ ๓ เพราะโดยเฉลี่ยแล้วชวกรุงเทพฯ ๓
 รอบนอกมีการศึกษาน้อยกว่า (เทียบอายุ และคณะ 2526 : 69) ซึ่งสามารถเข้าใจ
 บักรว่า เช่นนี้ไม่ได้ดีเท่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลตัวแปรการศึกษา (ตาราง
 ที่ 18) ส่วนพฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมนั้น พบว่าตัวแปรภูมิลำเนา
 มีผลน้อยมาก อาจเป็นเพราะว่าชวกรุงเทพฯ ๓ หางนครส่วนใหญ่ไม่ว่าจะอยู่รอบนอกเมือง
 หรือใจกลางเมืองมีความรู้เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันมากนัก
 พฤติกรรมจริยธรรมที่แสดงออกถึงความถูกต้องทางจริยธรรมซึ่งคล้ายกัน แตกต่างกับพฤติกรรม
 จริยธรรมประเภทตนเองหรือสังคมที่ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม และการอบรมสั่งซึ่งดูที่แตกต่างกัน
 กันจึงทำให้ผลความแตกต่างขึ้นเนื่องมาจากภูมิลำเนาที่อยู่อาศัยมากกว่าพฤติกรรมจริยธรรม
 ตัวอื่น ๆ

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

NO THIS PAGE IN ORIGINAL

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=69	n=146	n=281	n=234		
		1	2	3	4		
20	การรักษาสภาพ	61.74	62.30	63.60	63.93**	6.30	<u>4</u> <u>3</u> <u>2</u> <u>1</u>
21	การปรุงแต่งร่างกาย	55.09	56.69	57.79	58.53**	8.25	<u>4</u> <u>3</u> <u>2</u> <u>1</u>
22	การปรับปรุงตนเอง	60.57	61.61	62.35	62.69*	4.69	<u>4</u> <u>3</u> <u>2</u> <u>1</u>

ⁿ₁ = ผู้ใช้แรงงาน   2 = ลูกจ้าง   3 = ธุรกิจ   4 = ข้าราชการ

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของกิจกรรมพฤติกรรมประเภทสังคม คำลัทธิ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างใช้เอฟเฟ

ตัวแปรต้น อารมณ์หลักของครอบครัว (n = 741)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=85	n=166	n=253	n=237		
		1	2	3	4		
1	กลุ่มความไว้วางใจทางสังคม	54.06	54.64	54.46	55.36	3.70	-
2	การพูดเท็จ	44.85	45.65	45.47	44.81	< 1	-
3	การชักชวนสัญญา	49.09	49.58	51.07	50.60	1.99	-
4	การให้ร้ายป้ายสี	40.28	39.40	39.51	39.11	1.73	-
5	การโยกโรบบาย	44.27	41.97	43.83	41.36	7.85*	4 2 3 1
6	การประจบ	49.95	49.91	50.50	49.08	1.22	-
7	กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม	54.24	54.35	54.43	54.33	< 1	-
8	การกล่าวร้ายเนื่องจากเพศ	47.86	47.90	47.94	48.01	< 1	-
9	การกล่าวร้ายเนื่องจากลำดับการเกิด	43.95	42.33	42.25	42.26	1.90	-
10	การกล่าวร้ายเนื่องจากลักษณะทาง เศรษฐกิจ	48.26	45.83	46.40	45.02	3.88*	-
11	การกล่าวร้ายเนื่องจากถิ่นกำเนิด	56.61	53.04	53.92	52.21	5.74**	-
12	กลุ่มความเมตตาการุณยทางสังคม	52.77	56.54	55.55	58.16	17.15**	4 2 3 1
13	การให้ความช่วยเหลือ	57.99	60.71	60.82	61.75	10.70**	4 3 2 1
14	การเห็นใจ	48.56	53.64	51.63	55.44	13.69**	4 2 3 1
15	การเอาใจเขามาใส่ใจเรา	48.37	44.88	45.93	42.83	10.09**	1 3 2 4
16	การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทาง สังคม	51.92	54.85	53.74	56.57	8.42**	4 2 3 1
17	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	53.44	56.11	55.51	58.52	8.3**	4 2 3 1
18	การขาดระเบียบวินัย	49.74	46.54	48.17	45.52	5.89**	1 3 2 4

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=85	n=116	n=253	n=237		
		1	2	3	4		
19	การเผชิญหน้า	52.73	54.25	53.61	54.31	< 1	-
20	การปฏิบัติต่อผู้อาวุโสในทางที่ดี	61.24	60.90	61.62	61.23	< 1	-
21	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของฝ่าย	44.71	44.31	43.51	42.78	1.97	-
22	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง	40.58	40.42	39.60	39.62	1.14	-
23	การรักษาหน้า	47.73	48.98	48.32	49.66	< 1	-
24	การถือศีลรักษายา	40.95	41.38	41.51	40.62	< 1	-
25	การเปิดเผยความสามารถของตนเอง	50.39	51.39	51.22	51.04	< 1	-

1 = ผู้ใช้แรงงาน 2 = ลูกจ้าง 3 = ธุรกิจ 4 = ข้าราชการ

* P < .01

** P < .001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของกิจกรรมพฤติกรรมประเภทการเมือง ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ

เทียบแปรต้น อาชีพหลักของครอบครัว (n = 730)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=85 1	n=134 2	n=261 3	n=250 4		
1	กลุ่มความไว้วางใจทางการเมือง	57.62	58.20	57.94	58.08	< 1	-
2	การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด	56.30	54.46	53.93	53.21	4.86*	1 2 3 4
3	การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาผลประโยชน์	43.67	43.53	43.25	42.83	< 1	-
4	การให้สินบน	47.58	47.86	47.55	47.53	< 1	-
5	การรับสินบน	40.99	38.13	39.22	39.56	6.72*	1 4 3 2
6	การทุจริตในการเลือกตั้ง	40.76	38.96	38.28	37.81	11.52*	1 2 3 4
7	การแจ้งความเท็จ	38.43	37.35	37.76	37.56	1.97	-
8	การปิดบังผู้กระทำผิดกฎหมาย	42.38	42.06	43.07	42.20	1.28	-
9	กลุ่มความมอญิธรรมทางการเมือง	47.06	46.08	45.43	45.05	3.25	-
10	การย้ายที่พำนัก	45.47	43.82	44.13	44.02	1.38	-
11	การปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ ด้วยอกติ	48.64	48.34	46.72	46.08	4.80*	1 2 3 4
12	กลุ่มความเมตตากรุณาทางการเมือง	52.20	52.48	51.30	50.57	5.13*	2 1 3 4
13	การส่งเสริมสิทธิการให้แก่มุขโดยโอกาส	53.11	52.17	51.52	51.00	1.87	-
14	การปกครองด้วยความรุนแรง	49.71	49.93	51.09	52.62	5.87**	4 3 2 1
15	การลดหย่อนโทษให้ผู้กระทำผิด	55.61	57.84	57.32	56.22	2.62	-
16	กลุ่มการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางการเมือง	53.87	52.81	52.46	52.76	2.36	-
17	การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	56.06	57.03	57.49	58.42	2.29	-

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก				F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=85	n=134	n=261	n=250		
		1	2	3	4		
18	การเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง	54.47	51.77	51.33	51.16	** 6.89	1 2 3 4
19	การเป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่ บ้านเมือง	50.18	49.64	48.55	48.69	3.04	-
20	การตั้งแง่ต่อคำสั่งที่ไม่เป็นธรรม	45.25	44.88	44.65	43.34	3.46	-
21	การมีส่วนร่วมราชการเมือง	49.35	47.47	46.85	46.65	** 5.45	1 2 3 4

^ก1 = ผู้ใช้แรงงาน 2 = ลูกจ้าง 3 = ธุรกิจ 4 = ข้าราชการ

* P < .01

** P < .001

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ คำสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟน

ตัวแปรต้น: อคติของกรอบครัว (n = 728)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=76 1	n=149 2	n=266 3	n=237 4		
1	กลุ่มความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ	54.45	55.96	56.56	57.35	7.71*	4 3 2 1
2	การกระจายทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน	57.14	58.14	59.22	59.85	5.59**	4 3 2 1
3	การกระจายทรัพย์สินตามความสามารถ	52.77	53.81	54.86	55.31	3.09	-
4	การกระจายทรัพย์สินตามความจำเป็น	53.43	55.87	55.60	56.88	4.93*	4 2 3 1
5	กลุ่มความเมตตาการุणทางเศรษฐกิจ	59.20	59.15	59.73	60.72	6.88*	4 3 1 2
6	การบริโภคทรัพย์สิน	59.92	60.76	61.66	61.99	4.78*	4 3 2 1
7	การใช้จ่ายเงินอุดหนุน	41.66	42.59	42.34	40.68	5.66	-
8	กลุ่มการให้เงินแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางเศรษฐกิจ	56.55	56.18	56.89	57.34	4.21*	4 3 1 2
9	การละเลยที่จะรักษาสถาบันสังคม	39.56	39.31	39.08	38.76	< 1	-
10	การเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์	52.53	51.53	52.73	53.31	4.05*	4 3 1 2
11	กลุ่มการขโมยเงิน	49.22	49.58	50.43	50.02	2.16	-
12	การขโมยเงินจากผู้อื่น	47.71	48.33	48.79	47.81	1.70	-
13	การให้ผู้อื่นขโมยเงิน	49.55	49.49	50.52	50.07	1.16	-
14	การให้ผู้อื่นขโมยเงิน	50.41	50.91	51.99	52.17	2.78	-
15	กลุ่มสัมมาชีพ	56.27	55.23	54.80	56.33	5.43*	4 1 2 3
16	การประกอบอาชีพอิสระ	56.05	55.89	56.15	55.35	< 1	-
17	การประกอบอาชีพรับจ้าง	56.49	54.57	53.45	57.31	16.82**	4 1 2 3
18	กลุ่มนิคมอาชีพ	41.27	41.63	41.39	40.40	4.57*	2 3 1 4
19	การประกอบนิคมอาชีพที่ผิดกฎหมาย	36.70	37.52	37.18	36.63	2.23	-
20	การประกอบนิคมอาชีพที่ไม่ผิดกฎหมาย	45.83	45.73	45.60	44.17	3.80	-

^ก1 = ผู้ใช้แรงงาน 2 = ลูกจ้าง 3 = ธุรกิจ 4 = ข้าราชการ

* P .01

** P .001

ตารางที่ 34 คำรู้ดีและคะแนนมาตรฐานของกิจกรรมพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม ศรลภิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ

ตัวแปรต้น: อาชีพหลักของครอบครัว (n = 730)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^{ก)}				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=93 1	n=134 2	n=263 3	n=240 4		
1	กลุ่มกิจกรรมควบคุมสิ่งแวดล้อม	51.12	52.20	51.18	50.94	8.70*	1 2 3 4
2	การควบคุมน้ำ	52.63	51.04	49.95	49.12	6.26	-
3	การควบคุมสัตว์	51.51	49.00	48.29	48.79	5.67	-
4	การควบคุมพืช	58.22	56.57	55.29	55.54	4.08	-
5	กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	54.96	55.78	55.59	55.62	2.54	-
6	การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ	41.09	39.70	40.50	41.11	2.38	-
7	การทำลายพืชสัตว์	39.78	38.33	37.40	37.53	9.38*	1 2 4 3
8	การทำลายพันธุ์พืช	39.16	37.69	37.78	37.88	3.79	-
9	การสังเคราะห์มลภาวะ	43.95	42.13	43.03	42.46	1.77	-
10	การใช้พลังงานอย่างเต็มที่	43.60	43.99	43.88	44.09	< 1	-
11	การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่	50.15	49.55	47.65	47.25	5.51	-
12	การอนุรักษ์สภาพธรรมชาติ	41.48	42.66	43.40	44.50	4.32	-
13	กลุ่มการสะสม	57.96	56.77	58.33	58.47	2.21	-
14	การสะสมวัตถุ	56.17	57.10	58.53	58.40	4.12	-
15	การสะสมสิ่งมีค่า	59.75	60.44	60.13	58.55	2.64	-
16	กลุ่มความสัมพันธ์กับสัตว์	57.21	58.03	58.40	58.63	5.10	-
17	การปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี	55.58	54.32	56.01	57.27	5.26	-
18	การใช้แรงงานสัตว์	55.74	43.53	43.55	43.66	4.20	-
19	การนำสัตว์มาแข่งขัน	41.18	40.71	40.07	40.20	1.95	-
20	การนำสัตว์มาตั้งถิ่นฐาน	42.31	40.93	41.02	40.05	2.37	-
21	การทดลองกับสัตว์	38.25	38.43	39.24	39.56	2.20	-

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=93	n=134	n=263	n=240		
		1	2	3	4		
22	การฆ่าสัตว์	45.52	43.25	42.39	42.06	10.06*	1 2 <u>3</u> 4
23	กลุ่มความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ	51.03	52.56	53.69	52.00	9.19*	3 4 <u>2</u> 1
24	การเช่ามีหีบวงจรสงฆ์ต่างเขต	52.44	53.74	55.07	52.11	8.02*	3 2 <u>1</u> 4
25	ความเชื่อในไสยศาสตร์	50.41	48.76	47.92	47.04	4.13*	-

^ก1 = ผู้ใช้แรงงาน 2 = ลูกจ้าง 3 = ธุรกิจ 4 = ข้าราชการ

* P < .01

** P < .001

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาชีพ จากตารางที่ 30 ถึงตารางที่ 34 อาจอธิบายผลของตัวแปรอาชีพต่อพฤติกรรมจริยธรรมแต่ละด้านได้ดังนี้

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเอง

อาชีพมีผลให้เกิดความแตกต่างในค่านิยมภาพพฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเอง 12 พฤติกรรมจาก 24 พฤติกรรม กลุ่มพฤติกรรมที่มีความแตกต่างคือพฤติกรรมที่ 12 พฤติกรรมจรรยาบรรณวิชาชีพต่อตนเอง นอกจากค่าพฤติกรรมจรรยาบรรณวิชาชีพตนเอง กลุ่มพฤติกรรมที่ไม่พบความแตกต่าง คือกลุ่มการประพฤติตนเอง และกลุ่มการควบคุมตนเองแตกต่างกัน 6 พฤติกรรม ไม่แตกต่างกัน 3 พฤติกรรม ในกลุ่มที่แตกต่างนั้นพบว่า นักธุรกิจมีพฤติกรรมการควบคุมตนเองมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ รองมาคือกลุ่มข้าราชการซึ่งค่านิยมภาพพฤติกรรมของพฤติกรรมในกลุ่มนี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น การไม่ประมาท การระมัดระวังในการพิจารณาสิ่งที่มีอยู่ใน ส่วนพฤติกรรมการยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขมีแนวโน้มจะไม่ทำมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ และในกลุ่มพฤติกรรมจรรยาบรรณวิชาชีพต่อตนเองนั้น กลุ่มข้าราชการมีค่านิยมภาพพฤติกรรมสูงกว่าทุกกลุ่ม ยกเว้นพฤติกรรมการให้รางวัลตนเอง

ส่วนกลุ่มผู้ใช้แรงงานนั้นในกลุ่มการควบคุมตนเอง พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองที่มีค่านิยมภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่นคือ การแสดงความรู้สึกร่างกาย และ การยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ซึ่งเป็นพฤติกรรมทรงลบ และนอกจากนี้พฤติกรรมการกำหนดมาตรฐานให้ตนเองนั้นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่นนอกจากนักธุรกิจ ส่วนกลุ่มลูกจ้างนั้นค่านิยมภาพพฤติกรรมส่วนมากจะอยู่ระหว่างกลุ่มผู้ใช้แรงงานและนักธุรกิจ ถ้าพิจารณาจากค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มจะพบว่า กลุ่มนักธุรกิจและกลุ่มข้าราชการมีความแตกต่างเพียง 2 พฤติกรรมเท่านั้นคือ พฤติกรรมกำหนดมาตรฐานให้ตนเองและพฤติกรรมการยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ซึ่งทั้ง 2 พฤติกรรมนี้กลุ่มข้าราชการมีค่านิยมภาพพฤติกรรมต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ กลุ่มข้าราชการเมื่อพิจารณาจากค่า F ที่พบความแตกต่างจะมีคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ นอกจากพฤติกรรมการกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง การยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข การให้รางวัลตนเอง กลุ่มนักธุรกิจเมื่อพิจารณาจากค่า

ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม พบว่ามีพฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองใกล้เคียงกับกลุ่ม ข้าราชการกรมออกจกพฤติกรรม การกำหนดมาตรฐานให้ของตนเอง การขยับขึ้นเพื่อ และ การให้รางวัลตนเองเท่านั้น ส่วนกลุ่มลูกจ้างและผู้ใช้แรงงานมีค่าคะแนนมาตรฐานศักยภาพ พฤติกรรมใกล้เคียงกับเกือบทุกพฤติกรรมนอกจากการขยับขึ้นเพื่อเพื่อ และ การให้รางวัลตนเอง พฤติกรรมที่กลุ่มมีค่าศักยภาพสูงสุดแต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญคือ คือพฤติกรรม การรักษาลูกชีพ โดยที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานมีค่าศักยภาพพฤติกรรมน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ (61.74, 62.30, 63.60, 63.93)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคม

ในพฤติกรรมจริยธรรมประเภทนี้พบความแตกต่างอันเป็นผลมาจากอาชีพเพียง 9 พฤติกรรม คือพฤติกรรมการใช้กิลบารย กลุ่มพฤติกรรมความเมตตาทางสังคม และ พฤติกรรมทุกพฤติกรรมในกลุ่มนี้คือ การให้ความช่วยเหลือ การเห็นใจ การเปิดเผยผู้อื่น และการให้ แก่ประโยชน์ส่วนรวมทางสังคม การปรับ ใ้ประโยชน์ต่อชุมชน การยอมรับเยย ุขยับ ซึ่งในมีความแตกต่างกันนี้ กลุ่มข้าราชการมีค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรมทางบวกสูง กว่าทุกกลุ่ม และมีค่าพฤติกรรมจริยธรรมทางลบต่ำกว่าทุกกลุ่ม พฤติกรรมการเห็นใจและการเปิดเผยผู้อื่นมีค่าทุกกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในทำนองเดียวกันพฤติกรรมจริยธรรมทางบวกกลุ่มผู้ใช้แรงงานจะมีค่าศักยภาพพฤติกรรมต่ำกว่าทุกกลุ่มและจะมีค่าพฤติกรรม จริยธรรมทางลบสูงกว่าทุกกลุ่ม แม้ในพฤติกรรมจริยธรรมอื่น ๆ ที่ไม่พบความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มอาชีพอย่างมีนัยสำคัญก็พบว่า กลุ่มข้าราชการมีค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรม ทางบวกสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ และพฤติกรรมจริยธรรมทางลบต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

พฤติกรรมจริยธรรมที่ความแตกต่างมีค่า $F < 1$ นั้นมีอยู่ 8 พฤติกรรมที่แสดง ว่าทุกกลุ่มอาชีพมีแนวโน้มในการกระทำสอดคล้องกันคือการพูดเท็จ กลุ่มความยุติธรรมทาง สังคม การสำนึกขึ้นเองจากผิด การรับผิดชอบเวลาที่ การปฏิบัติคือผู้เอา โฉนในทางที่ดี การ ซักขานหน้า การมีจริยธรรม และการเปิดเผยความล้มเหลวของตนเอง

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมือง

จากตารางที่ 32 พบว่า ตัวแปรอาชีพ มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมแตกต่างกันเพียง 8 พฤติกรรม และพฤติกรรมที่แยกกลุ่มกันอย่างชัดเจนคือพฤติกรรมการปกครองด้วยความรุนแรง ซึ่งกลุ่มนักธุรกิจและข้าราชการมีความเห็น ไม่แตกต่างกันว่าควรจะทำมากกว่ากลุ่มผู้ใช้แรงงานและลูกจ้าง ซึ่งในทางตรงกันข้ามพฤติกรรมกระเสียบสละเพื่อล่าดิบข้างเมือง และกรณีมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ผู้ใช้แรงงานมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่าอีก 3 กลุ่ม พฤติกรรมการปฏิบัติต่อบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ด้วยอคติกลุ่มผู้ใช้แรงงานและกลุ่มลูกจ้างมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอีก 2 กลุ่ม และพฤติกรรมที่ถือว่าศักยภาพพฤติกรรมต่ำสุดคือพฤติกรรมการแจ้งความเท็จ (38.43) ส่วนพฤติกรรมที่มีความเห็นไม่แตกต่างกัน และค่า $F < 1$ นั้นคือกลุ่มพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางการเมือง การยึดตำแหน่งหน้าที่หรือผลประโยชน์และการให้สินบน

พฤติกรรมจริยธรรมทางการเมือง ที่ทุกกลุ่มมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงที่สุดเหมือนกันแต่น้อยกว่า 60 คือ กลุ่มพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางการเมือง (57.62, 58.20, 57.94, 58.08) ต่ำสุดคือการแจ้งความเท็จ (38.43, 37.35, 37.76, 37.56)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจ

ตัวแปรอาชีพหลักของครอบครัว มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจ 10 พฤติกรรม ตามข้อมูลในตารางที่ 33 ในพฤติกรรมที่พบความแตกต่างทั้งหมด กลุ่มข้าราชการมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่นทุกพฤติกรรมนอกจากกลุ่มพฤติกรรมมีฉ้อฉลซึ่งมีค่าศักยภาพ พฤติกรรมต่ำสุด (40.40) แต่ยังไม่อยู่ในระดับต่ำ และกลุ่มนักธุรกิจ กับกลุ่มข้าราชการมีค่าศักยภาพพฤติกรรมใกล้เคียงกัน นอกจากพฤติกรรมการกระทำความผิดตามความจำเป็น กลุ่มสังคมอื่นๆ การประกอบอาชีพซบจ้างและกลุ่มมีฉ้อฉล พฤติกรรมที่ทุกกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันและค่า $F < 1$ มี 2 พฤติกรรมคืออาการละเลยที่จะรักษาสิทธิของตนเองซึ่งมีค่าศักยภาพจะไม่กระทำ (39.56, 39.31, 39.08, 38.76) และพฤติกรรมการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งทุกกลุ่มมีแนวโน้มว่าจะกระทำในระดับ

ทางลบ ผู้ใช้แรงงานจะมีคำศัพท์ภาพพจน์ที่รุนแรงกว่ากลุ่มอื่น ๆ เช่น การรับสินบน การ
 ทุจริต การฉ้อโกง การขโมย หรือการกล่าวหาผู้อื่นว่าขโมย เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
 กลุ่มผู้ใช้แรงงานนั้นคุ้นเคยกับชีวิตประจำวัน ที่ต้องต่อสู้ทำงานหนัก ฉะนั้นจึงไม่เห็นว่าการ
 ขโมยสิ่งของเพื่อเป็นสิ่งที่ควรจะทำอีก เพราะการใช้แรงงานนั้นเป็นงานที่หนักและต้อง
 กระทำเป็นประจำทุกวันแล้ว ส่วนพฤติกรรมที่รับสินบนหรือการทุจริตในการเลือกตั้งนั้น
 กลุ่มผู้ใช้แรงงานมองไม่เห็นผลเสียหายนี่สิ่งเหมือนกลุ่มข้าราชการอาจเป็นเพราะการ
 ศึกษาที่ต่ำกว่า ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สิบพิจู นาคะตะ (2520) ที่
 พบว่าข้าราชการกรมฉ้อโกงเห็นผลเสียหายน้อยกว่าประชาชนธรรมดา

จากผลการวิจัยพบว่าคำศัพท์ภาพพจน์ที่รุนแรงของกลุ่มนักธุรกิจและข้าราชการมีความ
 ใกล้เคียงกัน อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจและ
 สถานภาพทางสังคมใกล้เคียงกัน และมีการติดต่อสัมพันธ์กันใกล้ชิด ฉะนั้นจึงทำให้ข้อเท็จ
 ใจได้เปรียบและรับค่านิยมในพฤติกรรมจริยธรรมซึ่งใกล้เคียงกัน เช่นเดียวกับกลุ่มลูกค้า
 และผู้ใช้แรงงานที่มีพฤติกรรมจริยธรรมประเภทต่าง ๆ ใกล้เคียงกันมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ
 เพราะเหตุผลของระดับการศึกษาและระดับสติปัญญา ซึ่งการค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยใน
 อดีตที่พบว่าสติปัญญา การศึกษามีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมของบุคคลมาก (K. L. Berg,
 L. & Ham, N.S. 1977 : 97-188) (Rest, 1979 : 253) กลุ่มผู้ใช้แรงงานและ
 ลูกจ้างมีระดับการศึกษาน้อยกว่าสิ่งมีโลกทัศน์ที่แคบกว่า ฉะนั้นการพิจารณาพฤติกรรมจริยธรรม
 แต่ละรายพฤติกรรมจึงมีลักษณะแน่นอนตามตัวและเกี่ยวข้องกับตนเองนั้นมากกว่ากลุ่มที่การ
 ศึกษาสูงกว่า ซึ่งจะพิจารณากะทำพฤติกรรมจริยธรรมในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสภาพการณ์
 และเหตุการณ์ เช่น พฤติกรรมการบ่นเพิกเฉยต่อผู้อื่น หรือการเห็นแก่ประโยชน์
 ส่วนรวมทางสังคม กลุ่มผู้ใช้แรงงานจะมีคำศัพท์ภาพพจน์ที่รุนแรงและอยู่ในระดับปานกลาง
 แต่ต่ำกว่ากลุ่มอื่น เพราะไม่เห็นความสัมพันธ์ของผลประโยชน์ระหว่างตนและพฤติกรรมทั้ง
 2 พฤติกรรม เท่ากับกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่า

ตัวแปรต่อไปที่จะอธิบายคือรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ซึ่งแสดงผลใน
 ตารางที่ 35 ถึงตารางที่ 39 ซึ่งอาจอธิบายได้ความสัมพันธ์พฤติกรรมจริยธรรมแต่ละประเภท
 ดังนี้

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทตนเอง ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเคอร์เนล

ตัวแปรที่ระบุไว้ได้ต่อเนื่องของคะแนน (n = 769)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=63 1	n=251 2	n=226 3	n=229 4		
1	กลุ่มพรรคการเมือง	54.55	55.67	56.38	56.84	14.92**	4 3 2 1
2	การหักห้ามใจ	49.88	51.79	54.71	55.76	17.53**	4 3 2 1
3	การแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย	45.97	45.73	45.81	46.66	1.26	-
4	การไม่ประมาท	58.71	60.80	61.48	61.86	6.14**	4 3 2 1
5	การมีวิสัยของตนเอง	56.18	58.06	59.34	59.60	6.58**	4 3 2 1
6	การขยี้ทลิ่งพิเศษ	56.58	57.76	59.50	59.17	6.58**	3 4 2 1
7	การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่	58.25	60.05	59.96	59.79	1.89	-
8	การกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง	51.17	50.89	50.99	53.25	6.46**	4 1 3 2
9	การมุ่งแก้ไขข้อบกพร่อง	40.50	39.80	40.91	41.50	3.97**	4 3 2 1
10	กลุ่มพรรคการเมืองตนเอง	52.85	53.55	53.89	54.80	5.16*	4 3 2 1
11	การสำรวจตนเอง	53.59	53.58	54.23	55.60	5.93**	4 3 1 2
12	การประเมินตนเอง	47.81	48.61	49.76	49.56	2.93	-
13	การพอใจในผลงานของตน	54.62	54.84	54.38	56.28	3.55	-
14	การรู้สึกเชื่อมโยงในตน	54.04	54.63	55.54	56.78	6.42*	4 3 2 1
15	การสำนึกผิด	54.20	56.09	55.53	55.79	1.71	-
16	กลุ่มการปฏิบัติต่อตนเอง	55.06	57.15	57.74	57.92	15.23**	4 3 2 1
17	การให้รางวัลตนเอง	49.89	51.05	50.66	52.05	2.55	-
18	การปลดปล่อยตนเอง	52.26	55.51	57.07	57.57	14.86**	4 3 2 1
19	การลงโทษตนเอง	52.16	53.24	54.14	53.85	1.72	-
20	การตั้งเป้าสูงภาพ	61.60	63.38	63.59	63.71	3.59	-

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก				F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=63	n=251	n=226	n=229		
		1	2	3	4		
21	การปรุงแต่งร่างกาย	54.58	57.49	58.24	58.65	7.74**	3 4 2 1
22	การปรับปรุงตนเอง	59.88	62.23	62.73	62.31	6.58**	3 4 2 1

^ก1 = น้อยกว่า 2,000 บาท   2 = 2,000-5,000 บาท   3 = 5,000-10,000 บาท

4 = มากกว่า 10,000 บาท

* P < .01

** P < .001

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสังคม ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างวิธีเอฟเฟ.

ตัวแปรตามรายชื่อได้ต่อเดือนของครอบครัว (n = 774)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=70 1	n=265 2	n=226 3	n=213 4		
1	กลุ่มความช่วยเหลือทางสังคม	54.01	55.04	54.89	54.56	1.78	-
2	การพูดเท็จ	44.95	44.38	45.22	46.38	4.52 ^{**}	4 3 1 2
3	การรั่วไหลข้อมูล	48.23	49.45	50.88	51.32	4.19 ^{**}	4 3 2 1
4	การให้คำปรึกษา	39.96	39.23	39.11	39.63	1.21	-
5	การใช้อิทธิพล	43.26	42.28	42.11	43.09	1.20	-
6	การประจบ	50.57	48.91	50.51	49.93	1.77	-
7	กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม	54.03	54.70	54.18	54.43	1.24	-
8	การกล่าวถึงเรื่องจลาจล	46.90	47.75	48.38	47.78	< 1	-
9	การกล่าวถึงเรื่องจลาจลกับพรรค	44.03	42.36	42.12	42.20	1.94	-
10	การกล่าวถึงเรื่องสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ	47.12	45.28	45.48	46.45	1.79	-
11	การกล่าวถึงเรื่องจลาจลที่กำกวม	53.73	53.73	52.28	53.75	1.47	-
12	กลุ่มความเมตตาทางสังคม	54.38	57.29	57.22	55.35	7.33 ^{**}	2 3 4 1
13	การให้ความช่วยเหลือ	58.78	61.01	61.04	61.09	3.94 ^{**}	1 2 3 4
14	การเห็นใจ	50.65	54.26	54.35	51.39	6.49 ^{**}	1 4 2 3
15	การเปิดเปี่ยมผู้อื่น	46.44	43.52	43.86	46.56	6.55 ^{**}	2 3 1 4
16	การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางสังคม	54.10	56.12	55.78	52.57	8.77 ^{**}	2 3 1 4
17	การอ่านถึงประโยชน์ต่อชุมชน	56.44	57.50	57.63	54.28	6.58 ^{**}	3 2 1 4
18	การขาดระเบียบวินัย	48.38	45.40	46.20	49.27	8.24 ^{**}	4 1 3 2
19	การกดขี่กดขี่	53.92	55.27	53.48	52.59	4.31 ^{**}	2 1 3 4
20	การปฏิบัติตนอย่างสุภาพในทางที่ดี	60.86	61.47	60.90	60.80	< 1	-
21	การมีเหตุผลกับเพื่อนกลุ่มเดียวกัน	43.16	42.89	43.54	44.43	1.66	-

ค่าเฉลี่ยรายสัปดาห์

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=70	n=265	n=226	n=213		
		1	2	3	4		
22	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง	40.37	39.16	40.23	40.43	3.06	-
23	การรักษาหน้า	48.28	47.42	49.33	49.40	3.85	-
24	การฉ้อฉล	40.75	40.97	41.51	41.47	< 1	-
25	การเปิดเผยความสามารถของ	51.00	50.83	51.29	51.47	< 1	-

^ก 1 = น้อยกว่า 2,000 บาท   2 = 2,000-5,000 บาท   3 = 5,000-10,000 บาท

4 = มากกว่า 10,000 บาท

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของตัวแปรพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ ค่าสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธี ANOVA

ตัวแปรตัวรองได้แก่ เดือนของครอบครัว (n = 766)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=66	n=246	n=212	n=242		
		1	2	3	4		
1	กลุ่มความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ	53.95	56.32	57.23	56.80	8.33 ^{**}	3 4 2 1
2	การกระจายทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน	56.81	58.85	59.28	59.60	4.32 [*]	4 3 2 1
3	การกระจายทรัพย์สินตามความสามารถ	51.29	54.50	55.74	54.83	6.63 ^{**}	3 4 2 1
4	การกระจายทรัพย์สินตามความจำเป็น	53.73	55.62	56.66	55.97	3.10	-
5	กลุ่มความความเมตตากรุณาทางเศรษฐกิจ	59.93	59.93	60.21	59.77	< 1	-
6	การบริการแพทย์	61.95	61.20	61.59	61.52	< 1	-
7	การช่วยโอบอุ้มผู้ด้อย	42.20	41.47	41.31	42.12	1.28	-
8	กลุ่มการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางเศรษฐกิจ	57.14	56.93	56.66	56.96	< 1	-
9	การดูแลโดยที่ระดับสาธารณูปโภค	38.46	38.72	39.59	39.23	2.12	-
10	การเปลี่ยนแปลงเพื่อสาธารณประโยชน์	52.59	52.44	52.78	53.01	< 1	-
11	กลุ่มการกู้ยืมเงิน	49.67	50.06	50.01	50.04	< 1	-
12	การกู้ยืมเงินจากผู้อื่น	47.71	48.33	48.53	48.15	< 1	-
13	การให้ยืมผู้อื่น	49.95	50.36	49.47	50.32	1.05	-
14	การให้ยืมผู้อื่น	51.36	51.50	52.03	51.66	< 1	-
15	กลุ่มสมาชิก	56.13	55.90	56.06	54.54	5.55 ^{**}	1 3 2 4
16	การระดมทุนจากผู้อื่น	57.08	56.24	55.90	55.74	2.16	-
17	การระดมทุนจากผู้อื่น	55.18	55.57	56.22	53.84	5.53 ^{**}	3 2 1 4
18	กลุ่มสมาชิก	41.19	41.07	41.03	41.17	< 1	-

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=66	n=246	n=212	n=242		
		1	2	3	4		
19	การประกอบกิจการที่มีกฎหมาย	37.05	36.65	37.01	37.30	1.27	-
20	การประกอบกิจการที่ไม่มีกฎหมาย	45.33	45.49	45.06	45.05	< 1	-

ⁿ1 = ต่ำกว่า 2,000 บาท   2 = 2,000-5,000 บาท   3 = 5,000-10,000 บาท

4 = ตั้งแต่ 10,000 บาท

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของตัวบ่งชี้พฤติกรรมประชาชนประเภทการเมือง ตำบลตลิ่งชัน

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ

Z

ตัวแปรที่ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว (n = 781)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=65 1	n=280 2	n=205 3	n=231 4		
1	กลุ่มการเมืองตลิ่งชันทางการเมือง	58.57	57.61	58.04	58.25	2.92	-
2	การปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด	55.60	53.78	53.15	54.47	2.84	-
3	การใช้จ่ายเงินอย่างระมัดระวัง	41.86	43.70	42.90	43.25	1.94	-
4	การให้เงิน	45.55	46.79	47.36	47.22	5.35*	2 3 4 1
5	การรับเงิน	39.56	39.39	39.15	39.46	< 1	-
6	การพูดจาในสาธารณะ	39.71	38.64	38.34	37.77	4.93*	1 2 3 4
7	การแก้แค้น	37.80	37.78	37.27	37.83	1.27	-
8	การคบกับเพื่อน	41.96	42.85	42.65	42.15	< 1	-
9	กลุ่มการเมืองตลิ่งชันทางการเมือง	45.93	45.01	45.44	46.15	1.99	-
10	การใช้จ่ายเงิน	44.14	43.30	44.34	44.84	2.71	-
11	การปฏิบัติตนอย่างสุภาพเรียบร้อย	47.73	46.71	46.53	47.45	1.02	-
12	กลุ่มการเมืองตลิ่งชันทางการเมือง	51.95	50.19	51.39	52.35	8.48*	4 1 3 2
13	การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น	52.55	50.02	51.26	53.33	8.91*	4 1 3 2
14	การปกครองด้วยตนเอง	50.65	52.70	51.42	51.23	2.82	-
15	การลดหย่อนภาษี	55.99	55.90	57.08	57.90	3.58*	-
16	กลุ่มการเมืองตลิ่งชันทางการเมือง	52.77	52.46	52.25	53.43	3.37	-
17	การลดหย่อนภาษี	55.57	57.66	57.43	58.34	3.80	-

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=65	n=280	n=205	n=231		
		1	2	3	4		
18	การเสียบัสเพื่อเข้าบ้านเมือง	53.29	51.37	50.79	52.24	3.89	1 <u>4</u> <u>3</u> 2
19	การเป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง	49.47	48.36	48.53	49.72	4.47	-
20	การติดต่อแก๊งค์ที่ไม่เป็นธรรม	43.08	43.00	44.08	45.11	2.76	-
21	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	48.16	46.97	46.58	47.36	1.16	-

ⁿ1 = น้อยกว่า 2,000 บาท   2 = 2,000-5,000 บาท   3 = 5,000-10,000 บาท

4 = มากกว่า 10,000 บาท

* P < .01

** P < .001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม คำสัติดี F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ และตัวแปรต้น รายได้ต่อเดือนของครอบครัว (n = 78)

ลำดับ	พฤติกรรม / ระดับพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่างก				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=65 1	n=285 2	n=203 3	n=222 4		
1	กลุ่มการควบคุมสิ่งแวดล้อม	52.24	51.98	51.34	51.17	1.34	-
2	การควบคุมน้ำ	52.29	50.23	50.30	49.09	3.57 [#]	<u>1 3 2 4</u>
3	การควบคุมสัตว์	48.38	49.24	48.35	48.47	< 1	-
4	การควบคุมพืช	56.06	56.49	55.38	55.94	< 1	-
5	กลุ่มการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	55.32	55.68	55.84	55.34	2.02	-
6	การใช้ทรัพยากรธรณี	41.08	40.51	40.60	40.79	< 1	-
7	การทำลายพืชสัตว์	38.99	38.34	37.43	37.24	5.76 ^{**}	<u>1 2 3 4</u>
8	การทำลายพันธุ์พืช	38.84	38.19	37.43	37.69	3.44	-
9	การสังคมนิทาน	43.48	43.11	42.54	42.89	< 1	-
10	การใช้พลังงานอย่างเต็มที่	43.19	42.69	44.21	45.07	4.99	-
11	การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่	49.15	48.93	48.23	47.22	2.51	-
12	การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมชาติ	43.08	43.23	44.16	43.18	< 1	-
13	กลุ่มการละเล่น	58.36	58.30	58.57	59.81	4.35 [*]	<u>4 3 1 2</u>
14	การละเล่นวัตถุ	57.57	57.98	57.36	58.84	1.95	-
15	การละเล่นสิ่งมีค่า	59.17	58.61	59.78	60.77	3.72	-
16	กลุ่มความบันเทิงรับสัตว์	58.19	57.78	58.51	58.75	4.49	-
17	การปฏิบัติตัวสัตว์อย่างดี	56.67	55.35	55.92	57.01	2.50	-
18	การใช้แรงงานของสัตว์	43.33	44.54	43.52	43.38	2.50	-
19	การฆ่าสัตว์มารักษา	40.26	40.61	40.40	40.16	< 1 ^{**}	-
20	การฆ่าสัตว์มารักษา	42.14	41.69	40.70	39.98	7.67 ^{**}	<u>1 2 3 4</u>

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ¹⁾				F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=65	n=286	n=208	n=222		
		1	2	3	4		
21	การทดลองกับสัตว์	38.46	39.49	38.70	39.12	1.19	-
22	การฆ่าสัตว์	44.94	42.80	42.23	42.66	1.89	-
23	กลุ่มความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ	52.36	52.41	52.77	53.44	2.58	-
24	กลุ่มเด็มหิวบางสำรวจต่างเขตศา	53.45	52.12	53.71	54.85	6.18**	4 3 1 2
25	ความเชื่อในไสยศาสตร์	46.87	47.93	48.32	48.09	< 1	-

¹⁾ 1 = น้อยกว่า 2,000 บาท   2 = 2,000-5,000 บาท   3 = 5,000-10,000 บาท

4 = มากกว่า 10,000 บาท

* P < .01

** P < .001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายได้ต่อเดือน จากข้อมูลตารางที่ 35 ถึงตารางที่ 39 สามารถแสดงผลการ

วิจัยได้แก่ความสัมพันธ์พฤติกรรมจริยธรรมดังนี้

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเอง

ผลการวิจัยในตารางที่ 35 แสดงว่ารายได้ของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรม
จริยธรรมประเภทตนเองถึง 14 รายพฤติกรรม และบุคคลที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000
บาท ต่อเดือน มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองสูงกว่าทุกกลุ่มถึง 11
พฤติกรรม ที่มีความแตกต่างกัน นอกจากพฤติกรรมการชยขโมยเงิน เก็บรักษา การปรุงแต่งรังไข่กวาง
และการปรับปรุงตนเองซึ่งกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 5,000-10,000 บาท มีค่าสัมประสิทธิ์
พฤติกรรมสูงกว่าทุกกลุ่ม ส่วนกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือนมีค่าสัมประสิทธิ์
พฤติกรรมต่ำกว่าทุกกลุ่ม นอกจากพฤติกรรมการกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง และการสำราญ
ตนเองเท่านั้น พฤติกรรมที่ทุกกลุ่มมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมต่ำสุดเหมือนกันทั้ง 4 กลุ่มคือ
พฤติกรรมการบุงแกเกี่ยวกับขบถนุ แต่ค่าสัมประสิทธิ์ต่ำกว่า 40 มีเพียงกลุ่มเดียวคือ กลุ่มที่มี
รายได้ระหว่าง 2,000-5,000 บาท (39.80)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคม

จากข้อมูลในตารางที่ 36 พบว่ารายได้ของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรม
ประเภทสังคมเพียง 10 พฤติกรรม พฤติกรรมที่ทุกกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันคือ พฤติกรรม
การเห็นใจและการเปิดเบี่ยงนุ้ กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท มีค่าสัมประสิทธิ์
พฤติกรรมทั้งสองนี้สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ พฤติกรรมที่กลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท มี
แนวโน้มจะกระทำมากกว่าคือ การให้ความช่วยเหลือ (61.09) รองลงมาคือพฤติกรรมการ
ปฏิบัติต่อผู้อื่นในทางที่ดี (60.80) กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท มีแนวโน้ม
จะกระทำที่น้อยคือพฤติกรรมการปฏิบัติต่อผู้อื่นในทางที่ดี (60.86) พฤติกรรมที่ทุกกลุ่ม
นอกจากกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 2,000-5,000 บาท มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมต่ำสุดใน
รายพฤติกรรมประเภทนี้ทั้งหมด และแนวโน้มไม่กระทำคือ การทำให้ร้ายป้ายยาปล ส่วน

พฤติกรรมที่กลุ่มมีรายได้ระหว่าง 2,000-5,000 บาทมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมต่ำสุด คือการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง (39.16)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทวิชาชีพ

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทวิชาชีพคือของตัวแปรรายได้ของครอบครัวต่อเดือน มีเพียง 5 พฤติกรรม คือพฤติกรรมกลุ่มความยุติธรรมทางวิชาชีพ การกระจายทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน การกระจายทรัพย์สินต่อกรรมสิทธิ์ร่วมกลุ่มสมาชิก การประกอบอาชีพรับจ้าง และนโยบายพฤติกรรมกระจายทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน (59.60) กลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไปมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงสุด ส่วนพฤติกรรมกลุ่มสมาชิก (56.13) กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงสุด แต่ค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมยังไม่ได้อยู่ในระดับสูง (> 60) ส่วนอีก 3 พฤติกรรมนั้น กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 5,000-10,000 บาท มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ นั้น ทุกกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันและพฤติกรรมที่มีค่า $P < 1$ มีถึง 9 พฤติกรรม พฤติกรรมที่ทุกกลุ่มมีแนวโน้มจะกระทำมากที่สุดคือการบริจาครักษาพยาบาล (61.95, 61.20, 61.59, 61.52) และพฤติกรรมที่ทุกกลุ่มมีแนวโน้มจะกระทำน้อยที่สุดคือการประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย (37.95, 36.65, 37.01, 37.30)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมือง

ตัวแปรรายได้ต่อเดือนมีผลทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมประเภทนี้เพียง 5 พฤติกรรมเท่านั้น ได้แก่ การให้สินบน ซึ่งกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 2,000-5,000 บาท มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงสุด (47.79) พฤติกรรมทุจริตในการเลือกตั้ง กลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาท มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงสุด (39.71) และกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมต่ำสุด (37.77) และทุกกลุ่มมีแนวโน้มว่าจะไม่กระทำอีก 3 พฤติกรรมคือกลุ่มพฤติกรรมความเบ็ดเสร็จราชการการเมือง การสวดสวดลี้ภัยให้แก่วัยด้วยโอกาสและการเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง ซึ่งสองพฤติกรรมแรกกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า

10,000 บาทมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงที่สุด (53.29) แต่ยังคงอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน พฤติกรรมการรับสิทธิประโยชน์ของสมาชิกบ้านแปลงกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาท มีค่าศักยภาพ พฤติกรรมสูงที่สุด (53.29) พฤติกรรมที่ทุกกลุ่มมีค่าศักยภาพพฤติกรรมไม่แตกต่างกัน ($P < 1$) หรือ 2 พฤติกรรม คือพฤติกรรมการรับสิทธิประโยชน์ และการปิดบังผู้กระทำผิดกฎหมาย พฤติกรรม ที่กลุ่มมีรายได้น้อยที่สุด (เมื่อกว่า 10,000 บาท) จะไม่กระทำผิดที่ผิดคือการทุจริตใน การเลือกตั้ง (37.77) กลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาท คือการแจ้งความเท็จ (37.83) กลุ่มตัวอย่างมีสองกลุ่มซึ่งมีรายได้น้อยกว่าค่ากลางคือทุจริตในการเลือกตั้ง (38.84, 38.84)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลตารางที่ 39 พบว่า ตัวแปรรายได้มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านนี้ 5 พฤติกรรม เพื่อหาพฤติกรรมจริยธรรมสองด้านที่เล่นออกมาแล้วได้แก่พฤติกรรม การควบคุมค่าใช้จ่าย การทำลายพันธุ์สัตว์ กลุ่มการละเล่น การนำสัตว์มาต่อสู้กัน และการเข่นไหว้ บวงสรวงผีสังเวยเทวดา กลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาท มีค่าศักยภาพพฤติกรรม การ ควบคุมค่าใช้จ่าย การทำลายพันธุ์สัตว์ การนำสัตว์มาต่อสู้กันสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ กลุ่มที่มีรายได้น ามากกว่า 10,000 บาท มีค่าศักยภาพพฤติกรรมของกลุ่มการละเล่นและการเข่นไหว้ บวง สรวงผีสังเวยเทวดา สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้ง 4 กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มจะไม่กระทำพฤติกรรม ต่ไปนี้ (40) การทำลายพันธุ์สัตว์ การทำลายพันธุ์พืช การทดลองกับสัตว์ ส่วน พฤติกรรมที่ทุกกลุ่มมีแนวโน้มจะกระทำผิดแน่ๆจะมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่า 60 เพียงกลุ่มเดียว คือกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน คือการละเล่นสิ่งผิดๆ (59.17, 58.61, 59.78, 60.77)

จากตารางที่ 35 ถึงตารางที่ 39 อธิบายสรุปได้ดังนี้ ตัวแปรรายได้คือ เกิดขึ้นผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจ การการเมืองและสิ่งแวดล้อมเพียงด้านละ 5 พฤติกรรม แสดงว่าตัวแปรรายได้ของครอบครัวไม่มีผลต่อจริยธรรมประเภทการเมือง และสิ่งแวดล้อม อาจเป็นเพราะความสนใจของสมาชิกกรุงเทพฯ เกี่ยวกับการเมืองและ สิ่งแวดล้อมของทุกกลุ่มรายได้น้อยไม่แตกต่างกัน แต่ส่วนพฤติกรรมจริยธรรมประเภท

เศรษฐกิจจึง ระบายได้ต้อง ตอนของกระบวนการไม่มีผลทำให้เกิดความแตกต่าง อาจเนื่องมาจาก สภาพเศรษฐกิจทุกวันนี้มีตกต่ำ เกิดทั้งภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืด ชาวกรุงเทพฯ ฯ ต้องใช้จำนวนเงินค่าครองชีพระดับละ 46 ของรายได้ และใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยถึง 16.9% ของรายได้ (เทียบรายช และคณะ 2526 : 142)

จะมีแก่นักกลุ่มที่มีรายได้สูงก็มีภาระใช้จ่ายสูงด้วย ฉะนั้นพฤติกรรมจริยธรรมเกี่ยวกับ เศรษฐกิจกลุ่มต่างๆ ๆ จึงมีความแตกต่างกันเพียง 5 พฤติกรรมเท่านั้น

ส่วนข้อมูลโดยสรุปทั่ว ๆ ไปแล้วพบว่า ตัวแปรรายได้ทำให้เกิดผลคล้ายกับข้อมูลของตัวแปรอื่น ๆ เช่นพบว่าตัวแปรรายได้มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองมรดกที่สุด และประเภทสังคมของมา พฤติกรรมประเภทตนเองกลุ่มรายได้ทุกกลุ่มมีแนวโน้มจะกระทำสูงที่สุดคือ การรักษาสภาพ พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคม คือการปฏิบัติดีอยู่อย่างโกลีในทางที่ดี พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจคือ การบริจาค ทรัพย์ ประเภทการเมืองคือ กลุ่มพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางการเมือง พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม คือ การละเมิดทรัพย์สินมีค่า ซึ่งผลการวิจัยมีลักษณะคล้ายกับผลการวิจัยของตัวแปรอื่น ๆ ที่อภิปรายมาแล้วแต่ครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายได้ของคนกรุงเทพฯ ฯ มหาศาล มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมรอบเพราะตัวสำคัญในการกำหนดจริยธรรม อาจเป็นระดับการศึกษาสูงกว่าและผู้ที่มีการศึกษาสูงส่วนมากมักเป็นข้าราชการซึ่งมีเงินเดือนส่วน ใหญ่อยู่ระหว่าง 2,000-10,000 บาท ฉะนั้นรายได้ที่แตกต่างกับจึงมีผลต่อพฤติกรรม จริยธรรมตัวอื่นต่าง ๆ ไม่น่าจะนัก และนอกจากนี้รายได้ที่มากกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน ใช้เป็นรายได้ที่ไม่สูงนักสำหรับประชากรในกรุงเทพฯ ฯ ที่มีช่วงความแตกต่างของรายได้ สูง เพราะรายได้เฉลี่ยต่อคนในปี 2522 นั้น ในกรุงเทพฯ มหานครสูงถึง 15,622 บาท ต่อปี ในขณะที่ทั้งประเทศมีเพียง 6,054 บาท ต่อปี (เทียบรายช และคณะ ฯ 2526 : 48) ซึ่งโดยเฉลี่ยคนกรุงเทพฯ ฯ มีรายได้ประมาณ 1,302 บาทต่อเดือน ขณะที่คนชนบทมีประมาณ 505 บาทต่อเดือน แต่อย่างไรก็ตามแนวโน้มความแตกต่างของพฤติกรรมจริยธรรมไม่ได้เป็นผล จากรายได้มากนัก แต่ในกลุ่มที่พบความแตกต่างเป็นรายพฤติกรรมก็พบว่ากลุ่มที่มีรายได้สูง จะสับกลุ่มกัน และกลุ่มที่มีรายได้ต่ำก็จะมีสับกลุ่มกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพฤติกรรม จริยธรรมประเภทตนเอง

ตัวแปรสุดท้ายที่จะเลือกและอธิบายผลคือตัวแปรขนาดของครอบครัว ซึ่งจะ
อธิบายด้วยสมการที่ 40 ถึงตารางที่ 44 ตามลำดับต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ยคะแนนความถี่ของกิจกรรมพฤติกรรมประเภทย่อย F และผลการทดสอบค่าแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี ANOVA
ตัวแปรต้นขนาดครอบครัว (n = 755)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=76 1	n=469 2	n=210 3		
1	กลุ่มการควบคุมตนเอง	56.72	56.00	56.72	2.29	-
2	การฝึกหายใจ	55.71	53.39	53.76	2.89	-
3	การแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย	46.90	46.03	45.94	< 1	-
4	การไม่ประหม่า	62.20	61.06	61.03	1.50	-
5	การมีวินัยของตนเอง	59.82	57.49	58.73	1.47	-
6	การขบขันล้อเล่น	59.62	58.38	58.90	< 1	-
7	การพอใจในสิ่งที่มีอยู่	56.88	59.63	60.32	2.15	-
8	การกำหนดมาตรฐานในตนเอง	53.88	51.26	51.70	5.11 [*]	1 3 2
9	การมุ่งเน้นกับความสำเร็จ	42.39	40.38	40.72	< 1	-
10	กลุ่มการระงับอารมณ์	54.49	53.80	54.01	1.42	-
11	การสัพพัญญู	55.47	54.32	53.91	2.15	-
12	การประนีประนอม	48.03	49.24	49.12	< 1	-
13	การพอใจในสิ่งที่ตนมี	55.62	54.99	55.13	< 1	-
14	การรู้สึกเป็นหนึ่งเดียว	56.93	54.90	56.16	5.60 [*]	1 3 2
15	การเสียสละ	56.41	55.56	55.72	< 1	-
16	กลุ่มการปฏิบัติดีต่อตนเอง	58.08	57.30	57.34	1.05	-
17	การไม่อ้างในตนเอง	53.92	50.83	50.94	7.23 [*]	1 3 2
18	การปลดปล่อยตนเอง	56.61	56.19	56.41	< 1	-
19	การลงโทษตนเอง	52.72	53.59	54.05	1.04	-

ตารางที่ 40 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=76	n=469	n=210		
		1	2	3		
20	การรักษาสุขภาพ	64.01	63.41	63.02	3.25	-
21	การปรุงแต่งร่างกาย	58.41	57.03	57.41	< 1	-
22	การปรับปรุงตนเอง	62.00	62.16	62.24	< 1	-

ⁿ₁ = 1 - 3 คน

ⁿ₂ = 4 - 7 คน

ⁿ₃ = 8 คนขึ้นไป

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของตัวแปรพฤติกรรมประเภทสังคม ค่าสถิติ F และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ และตัวแปรต้น ขนาดตัวอย่าง (n = 775)

ลำดับ	ตัวแปร / พฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ก			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=101 1	n=455 2	n=219 3		
1	กลุ่มความรับผิดชอบต่อสังคม	53.95	54.93	54.72	2.95	-
2	การชู้สาว	47.02	44.92	45.29	5.12*	1 3 2
3	การชู้สาวลับๆ	51.73	50.00	50.44	1.98	-
4	การให้ร้ายป้ายสี	40.05	39.34	39.31	1.39	-
5	การใช้อำนาจ	43.23	42.59	42.39	< 1	-
6	การประจบ	52.24	49.04	50.38	6.96*	1 3 2
7	กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม	53.98	54.44	54.41	< 1	-
8	การกล่าวร้ายเรื่องลัทธิเพศ	47.47	47.76	48.23	< 1	-
9	การกล่าวร้ายเรื่องลัทธิศาสนา	42.94	42.30	42.53	< 1	-
10	การกล่าวร้ายเรื่องลัทธิศาสนาทางเพศ	47.84	45.96	44.27	4.79*	1 2 3
11	การกล่าวร้ายเรื่องลัทธิศาสนา	53.76	53.38	52.96	< 1	-
12	กลุ่มความเมตตาทางสังคม	55.34	56.73	56.31	1.98	-
13	การให้รางวัลช่วยเหลือ	59.96	60.96	60.79	1.45	-
14	การเห็นใจ	52.42	53.30	53.19	< 1	-
15	การเบียดเบียนผู้อื่น	46.49	44.22	45.17	3.07	-
16	การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางสังคม	53.47	55.08	54.94	1.60	-
17	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	55.21	56.80	56.60	1.29	-
18	การขอความช่วยเหลือ	48.42	46.77	46.85	1.34	-
19	การปฏิบัติคุณงามความดี	52.01	54.16	54.44	3.27	-
20	การปฏิบัติต่อผู้อื่นในทางดี	61.73	61.18	60.58	1.28	-

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก			F	ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่ม
		n=101	n=455	n=219		
		1	2	3		
21	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของชาย	45.25	43.25	43.34	2.99	-
22	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง	40.99	39.98	39.60	3.39	-
23	การรักษาหน้า	49.65	47.97	49.69	4.78*	3 1 2
24	การสู้อาริยา	40.96	41.01	41.75	1.82	-
25	การเปิดเผยความสามารถของ ตนเอง	51.62	50.97	51.38	< 1	-

^ก 1 = 1 - 3 คน   2 = 4 - 7 คน   3 = 8 คนขึ้นไป

* P < .01

** P < .001

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของสัปดาห์พฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ คำสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ

ตัวแปรต้นขนาดของครอบครัว (n = 755)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=75	n=469	n=211		
		1	2	3		
1	กลุ่มความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ	56.46	56.34	56.84	< 1	--
2	การกระจายทรัพยากรอย่างทั่วไพบ่	58.51	59.13	59.09	< 1	--
3	การกระจายทรัพยากรเพื่อความสำราญ	54.30	54.31	55.35	1.56	--
4	การกระจายทรัพยากรเพื่อความจำเป็น	56.57	55.57	56.09	< 1	--
5	กลุ่มความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ	59.04	60.10	59.82	2.62	--
6	การบริการขั้น	60.32	61.50	61.68	2.29	--
7	การควบคุมการผูกขาด	42.33	41.42	42.19	2.17	--
8	กลุ่มการเข้าถึงประโยชน์ส่วนรวมทางเศรษฐกิจ	52.81	56.99	56.58	1.14	--
9	การทะเลาะวิวาทระหว่างครอบครัว	38.90	38.83	39.76	3.44	--
10	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประโยชน์	52.38	52.68	52.79	< 1	--
11	กลุ่มการขึ้นเงิน	49.21	49.91	50.44	2.42	--
12	การขึ้นเงินจากผู้	48.64	48.34	47.78	< 1	--
13	การให้ผู้อื่นเงิน	48.03	50.17	50.57	5.29*	3 2 1
14	การให้ผู้อื่นเงิน	50.97	51.23	52.78	5.64*	3 2 1
15	กลุ่มสัมมาชีพ	55.50	55.45	55.62	< 1	--
16	การประกอบอาชีพอิสระ	55.62	55.77	56.20	< 1	--
17	การประกอบอาชีพรับจ้าง	55.38	55.13	55.05	< 1	--

ตารางที่ 42 (ต่อ)

ลำดับ	เหตุการณ์/กลุ่มเหตุการณ์	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=75	n=469	n=211		
		1	2	3		
18	กลุ่มนิคอาชีพ	41.78	40.09	41.16	1.52	-
19	การประกอบนิคอาชีพที่มีกฎหมาย	37.27	36.08	37.14	< 1	-
20	การประกอบนิคอาชีพที่ไม่มีกฎหมาย	46.30	45.12	45.18	1.43	-

ⁿ₁ = 1 - 3 คน

2 = 4 - 7 คน

3 = 8 คนขึ้นไป

* P < .01

** P < .001

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทรูปร่าง ก้าวสติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเฟ

ตัวแปรต้น: ขนาดของครอบครัว (n = 766)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ^ก			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=92 1	n=439 2	n=236 3		
1	กลุ่มความเชื่อสัจยทางกรรเมือง	57.90	58.14	57.67	1.87	-
2	การปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด	54.93	54.26	53.20	2.68	-
3	การไว้ใจแนะนำหน้าที่ความรับผิดชอบ	43.68	43.09	43.25	< 1	-
4	การให้สิ่งบง	47.78	47.76	47.56	< 1	-
5	การรับสิ่งบง	40.37	39.23	39.34	2.19	-
6	การพูดจาในภาษาเลือกตั้ง	38.25	38.41	38.75	< 1	-
7	การแจ้งความเท็จ	38.38	37.34	38.05	5.59*	1 3 2
8	การปิดบังผู้กระทำผิดกฎหมาย	42.01	42.28	43.33	2.93	-
9	กลุ่มความยุติธรรมทางกรรเมือง	46.32	45.63	45.04	2.00	-
10	การไว้ใจทรัพย์สิน	45.32	44.23	43.49	2.93	-
11	การปฏิบัติตนบุคคลต่าง ๆ ด้วยอคติ	47.31	47.04	46.59	< 1	-
12	กลุ่มความเมตตากรุณาทางกรรเมือง	51.97	51.64	50.40	5.63*	1 2 3
13	การตัดสินคดีกรรให้แกผู้ต้องขัง	52.54	51.77	50.85	1.95	-
14	การปกครองด้วยความรุนแรง	50.59	51.36	52.99	4.79*	3 2 1
15	การลดหย่อนโทษให้ผู้กระทำผิด	56.68	57.21	56.14	1.71	-
16	กลุ่มกรรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางกรรเมือง	53.15	52.91	52.32	1.97	--
17	การละสิทธิในการพล่งบุคคลเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	56.65	58.06	57.43	2.51	--

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=91	n=439	n=236		
		1	2	3		
18	การเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง	53.30	51.07	51.04	4.59	-
19	การเป็นเหตุเป็นตาให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง	49.51	49.01	48.49	1.43	-
20	การต้อนรับต่อคำสั่งที่ไม่เป็นธรรม	44.58	44.45	43.90	< 1	-
21	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	47.24	47.35	46.54	1.08	-

ⁿ₁ = 1 - 3 คน

2 = 4 - 7 คน

3 = 8 คนขึ้นไป

* P < .01

** P < .001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของศักยภาพพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม กลุ่มสถิติ F

และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามวิธีเอฟเอฟ

ตัวแปรต้น ขนาดของครอบครัว (n = 763)

ลำดับ	พฤติกรรม / กลุ่มพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง ⁿ			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=85	n=425	n=253		
		1	2	3		
1	กลุ่มการควบคุมสิ่งแวดล้อม	51.81	51.27	51.13	1.48	—
2	การควบคุมน้ำ	50.30	50.22	49.86	< 1	—
3	การควบคุมสัตว์	48.81	48.97	48.35	< 1	—
4	การควบคุมพืช	56.32	56.44	55.17	2.32	—
5	กลุ่มการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	55.51	55.82	55.21	5.61	—
6	การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ	40.58	40.38	41.24	2.12	—
7	การทำลายสิ่งมีชีวิต	37.74	37.58	38.34	2.89	—
8	การทำลายพืชพื้นเมือง	38.23	37.47	38.57	7.75**	3 1 2
9	การสร้างมลภาวะ	42.58	42.73	43.42	1.51	—
10	การใช้พลังงานอย่างเต็มที่	43.90	43.85	43.88	< 1	—
11	การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่	47.64	48.45	48.00	< 1	—
12	การอนุรักษ์โบราณวัตถุ	43.26	43.64	43.23	< 1	—
13	กลุ่มการละเมิด	58.08	59.04	58.74	1.41	—
14	การละเมิดสัตว์	57.04	58.09	58.34	1.29	—
15	การละเมิดสิ่งมีชีวิต	59.13	59.99	59.14	1.26	—
16	กลุ่มความสัมพันธ์กับสัตว์	57.85	58.34	58.29	< 1	—
17	การปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี	56.18	56.23	55.93	< 1	—
18	การใช้แรงงานสัตว์	44.87	43.79	43.75	1.50	—
19	การฆ่าสัตว์หรือเบียดเบียน	41.21	40.18	40.31	1.98	—

ตารางที่ 44 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/ระดับพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง			F	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
		n=85	n=425	n=253		
		1	2	3		
20	การนำส้อมมาใช้	40.90	41.11	41.04	< 1	-
21	การทดลองกับส้อม	39.92	39.03	39.33	< 1	-
22	การฆ่าส้อม	43.48	42.76	42.41	1.26	-
23	กลุ่มความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ	52.36	52.58	53.26	3.93	-
24	การเห็นไหวที่ต่างเวลา	54.14	52.76	54.35	4.47	-
25	ความเชื่อในไสยศาสตร์	49.57	47.75	47.61	1.97	-

1 = 1 - 3 คน   2 = 4 - 7 คน   3 = 8 คนขึ้นไป

* P < .01

** P < .001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนุภาคของครอบครัว (1-3 คน 4-7 คน 8-8 คน) จากข้อมูลที่เล่นอยู่จึงตั้งเป้า
อาจเล่นและอภิปรายสรุปความล่าช้าได้ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเอง

จากข้อมูลในตารางที่ 40 พบว่าขนาดของครอบครัวมีผลต่อค่าศักยภาพ พฤติกรรม
จริยธรรมเพียง 3 ราย พฤติกรรมได้แก่การกำหนดมาตรฐานในตนเอง การรู้สึกเป็นอัน
หนึ่ง และการให้รางวัลตนเอง พฤติกรรมอื่น ๆ นั้นไม่มีความแตกต่างกันและพฤติกรรมที่มีค่า
 $F < 1$ คือการแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย การขยันหมั่นเพียร การบุงเกี่ยวกับอบจรรยา
การประเมินตน การพอใจในผลงานของตน การเสียสละ การปลอบใจตนเอง การปรุงแต่ง
ร่างกาย และการปรับปรุงตนเอง กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมการ
รักษาลักษณะมากที่สุด (64.61, 63.41, 63.02) รองลงมาคือการปรับปรุงตนเอง
(62.00, 62.16, 62.24) และการไม่ประมาท (62.20, 61.06, 61.03) และมีแนว
โน้มที่จะกระทำการบุงเกี่ยวกับอบจรรยาที่น้อยที่สุด แต่ไม่ต่ำกว่า 40 (42.39, 40.38,
40.82) ส่วนในพฤติกรรมรวมทั้ง 3 พฤติกรรมที่พบความแตกต่างนั้นพบว่ากลุ่มที่มีสมาชิก
1-3 คน มีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่าทุกกลุ่มทั้ง 3 พฤติกรรม และรองลงมาคือกลุ่มที่มีสมาชิก
8 คนขึ้นไป ส่วนกลุ่มที่มีสมาชิก 4-7 คนมีค่าศักยภาพพฤติกรรมต่ำสุด

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคม

ตามข้อมูลในตารางที่ 41 พบว่าขนาดของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมทาง
สังคม 4 พฤติกรรม คือการพูดเท็จ การใช้กลโกง การล้าเซียงเรื่องจากสถานการณ์ทาง
เศรษฐกิจ และการรักษาหน้า และพฤติกรรมทั้ง 4 นั้นนอกจากพฤติกรรมการรักษาหน้าพบว่า
กลุ่มที่มีขนาดครอบครัว 1-3 คน มีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น ส่วนพฤติกรรมการรักษา
หน้าที่มีกลุ่มที่มีขนาดครอบครัวตั้งแต่ 8 คนขึ้นไปมีค่าศักยภาพพฤติกรรมมากที่สุดและค่าศักยภาพ
พฤติกรรมสูงที่สุดในกลุ่มที่มีขนาดครอบครัวตั้งแต่ 8 คนขึ้นไป นั่นคือพฤติกรรมการให้ตัวร่วม
ย้ายเหลือ (60,79) กลุ่มที่มีขนาดครอบครัวตั้งแต่ 4-7 คน ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิบัติต่อ

ผู้อาวุโสในท้องถิ่น (61.18) กลุ่มที่มีขนาดครอบครัวตั้งแต่ 1-3 คน ก็ได้แก่ การปฏิบัติต่อผู้อาวุโสในท้องถิ่น (61.73) เช่นกัน แต่พฤติกรรมที่มีแนวโน้มจะไม่ทำทุกกลุ่มนอกจกกลุ่มที่มีสมาชิก 1-3 คน (< 40) คือ พฤติกรรมทำให้รับป้ายสี (39.34, 39.31)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจ

ตัวแปรขนาดของครอบครัวมีผลทำให้เกิดความแตกต่างของค่าตัวภาพพฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจเพียง 2 พฤติกรรม คือการให้ยืมเงินกับการให้ยืมเงิน โดยที่กลุ่มที่มีขนาดของครอบครัวเกินกว่า 8 คนขึ้นไป มีค่าสัมภาพพฤติกรรม สูงกว่าอีก 2 กลุ่ม ทั้งสองพฤติกรรม และพบว่าพฤติกรรมด้านนี้ 20 พฤติกรรมได้แก่ F < 1 ถึง 9 พฤติกรรม พฤติกรรมที่ทุกกลุ่มมีแนวโน้มว่าจะไม่ทำมากที่สุดคือการประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย (37.27, 36.86, 37.14) รองมาคือการละเลยที่จะรักษาสารธารณสมบัติ (38.90, 38.83, 39.76) พฤติกรรมที่มีแนวโน้มว่าจะกระทำมากที่สุดคือการบริจาคทรัพย์สิน (60.32, 61.50, 61.68)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมือง

ตัวแปรขนาดของครอบครัวทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมจริยธรรมประเภทนี้ 3 พฤติกรรมคือ การแจ้งความเท็จ ซึ่งกลุ่มที่มีขนาดครอบครัวระหว่าง 1-3 คน มีค่าสัมภาพพฤติกรรมสูงสุดรองมาคือขนาดครอบครัว 8 คนขึ้นไป และขนาดครอบครัว 4-7 คน ต่อมาคือ กลุ่มพฤติกรรมความเมตตาการุณยทางการเมือง ซึ่งกลุ่มที่มีขนาดครอบครัว 1-3 คน มีค่าสัมภาพพฤติกรรมสูงสุดรองมาคือกลุ่ม 4-7 คน และขนาด 8 คนขึ้นไปตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมที่ 3 คือการปกปิดด้วยความรุนแรง กลุ่มที่มีขนาดครอบครัว 2 คนขึ้นไปมีค่าสัมภาพพฤติกรรมสูงสุด รองมาคือ 4-7 คน และ 1-3 คน เป็นลำดับ สุดท้าย พฤติกรรมทั้งสามครอบครัวแสดงแนวโน้มว่าจะไม่กระทำเหมือนกันคือการแจ้งความเท็จ (38.38, 37.34, 38.05) และพฤติกรรมที่มีค่าสัมภาพสูงสุดคือกลุ่มพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางการเมือง แต่ค่าสัมภาพพฤติกรรมก็ยังไม่อยู่ในระดับสูง ค่าสัมภาพพฤติกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลางเกือบ

พฤติกรรมของกิจกรรมแล้วความถี่ การตัดสินใจในการเลือกตั้งและการรับลิขณของกลุ่มที่มี
สมาชิก 4-7 คนและตั้งแต่ 8 คนขึ้นไป

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม

ขนาดของครอบครัวทำให้เกิดความแตกต่างในค่าศักยภาพพฤติกรรมจริยธรรม
ประเภทนี้เพียงพฤติกรรมเดียว การทำลายพันธุ์สัตว์ป่าของกลุ่มที่มีขนาดครอบครัวตั้งแต่ 8 คนขึ้นไป
ไปมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงสุด (38.57) รองมาคือกลุ่มที่มีขนาดครอบครัว 1-3 คน และ
4-7 คน แต่ทุกกลุ่มมีแนวโน้มจะไม่กระทำพฤติกรรมนี้ พฤติกรรมที่ทุกกลุ่มมีค่าศักยภาพพฤติ
กรรมต่ำสุดมี 2 พฤติกรรมคือ การทำลายพันธุ์สัตว์และพันธุ์พืช (37.74, 37.58, 38.34
และ 38.23, 37.47, 38.57) และการทำลายพันธุ์สัตว์ที่นับพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่
3 กับกลุ่มที่ 1 และ 2 เท่านั้น พฤติกรรมที่ทุกกลุ่มมีแนวโน้มว่าจะกระทำในระดับปานกลาง
ค่อนข้างสูงเหมือนกัน และมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือการละเมิดสิ่งมีค่า
(53.13, 59.99, 59.14)

จากข้อมูลตารางที่ 40 ถึงตารางที่ 44 อาจสรุปกับประมวลผลการวิจัยได้ดังนี้ ตัว
แปรขนาดของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมน้อยกว่าตัวแปรที่กล่าวไปแล้วทั้ง 6 ตัว
แปรข้างต้น แต่จากข้อค้นพบว่ากลุ่มที่มีขนาดครอบครัวขนาดเล็กมักจะมีโอกาสสนใจตนเอง
มากกว่ากลุ่มที่มีครอบครัวใหญ่ เพราะฉะนั้นจึงมีค่าศักยภาพพฤติกรรมประเภทตนเอง จึงพบ
ว่ากลุ่มที่มีขนาด 1-3 คน จึงมีค่าศักยภาพพฤติกรรมที่สอดคล้องมาตรฐานในตนเอง การรู้สึกเชื่อ
มั่นในตนเอง และการให้รางวัลตนเองสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ และแม้ไม่พบความแตกต่างชัดเจน
ถ้าพิจารณาเป็นรายพฤติกรรม ก็ยังพบว่ามีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น เป็นรายพฤติกรรม
โดยเฉลี่ยด้วยเช่น การปลอบใจตนเอง การรักษาสัญญาของตน หรือการปรุงแต่งร่างกาย ตลอดจน
กลุ่มพฤติกรรม การควบคุมตนเองด้วย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ปรากฏในพฤติกรรมจริยธรรมประเภท
สังคมและการเมืองเช่นกัน และนอกจากนี้กลุ่มที่มีขนาดครอบครัว 1-3 คน ยังเป็นกลุ่มที่มี
แนวโน้มการกระทำแตกต่างจากกลุ่มที่มีขนาดครอบครัว 4-7 คน และตั้งแต่ 8 คนขึ้นไป ฉะนั้น

จากข้อมูลที่ได้รับในคำศึกษภาพพฤติกรรมทั้ง ๒ ด้าน แม้นพฤติกรรมส่วนมากจะไม่ค่อยควม
แตกต่างกันเป็นผลจากขนาดของครอบครัว แต่ข้อมูลที่ทำให้เห็นว่า ครอบครัวที่มีขนาดเล็กจะมี
แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมเกี่ยวกับตมมากกว่า ส่วนครอบครัวที่มีขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่
จะกระทำพฤติกรรมทางเป็นผลแก่ส่วนรวมมากกว่ากลุ่มอื่น เช่นการให้ยืมเงินหรือยืม
(49.21, 49.91, 50.44) หรือการเสียดสละเพื่อสาธารณประโยชน์ (52.38, 52.68,
52.79) หรือแม้แต่การบริจาคทรัพย์ (60.32, 61.50, 61.68) และยังมีแนวโน้มที่จะ
กระทำพฤติกรรม เช่น การทำลายพืช การทำลายสัตว์ การสร้างมลภาวะ (ดูตาราง
ที่ 44) มากกว่าครอบครัวที่มีขนาดเล็กด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครอบครัวที่มีขนาดใหญ่มี
สภาพเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ ฯ ในปัจจุบันอาจจะต้องคำนึงถึงวิถีทางที่จะนำครอบครัวให้
ดำรงอยู่มากกว่ากลุ่มที่มีครอบครัวขนาดเล็ก ฉะนั้นพฤติกรรมจริยธรรมซึ่งเป็นผลของกระบวนการ
การเรียนรู้และกระบวนการสังคมประเทิน (Socialization) ของสมาชิกในครอบครัวที่มี
ขนาดต่างกันนี้ จึงแตกต่างกันในบางรายพฤติกรรม

จากการวิเคราะห์คำศึกษภาพพฤติกรรมตามตัวแปรต้น 7 ตัวแปรแล้ว การเล่นผล
การวิจัยต่อไป เป็นการเสนอผลการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานการณ์ เพศ ภูมิภาค
จากการวิเคราะห์คะแนนศึกษภาพพฤติกรรม โดยจะนำเสนอตามพฤติกรรมจริยธรรมแต่ละ
ประเภทดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 45-60)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 45 ค่าสถิติ F ของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสภาพแวดล้อม ฤทธิศาสตร์ ใน

การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม ประเภทตนเอง

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	ฤทธิศาสตร์ X เพศ	สถานการณ์ X ฤทธิศาสตร์	เพศ X สถานการณ์	สถานการณ์ X เพศ X ฤทธิศาสตร์
1	กลุ่มการควบคุมตนเอง	< 1	1.98	2.05	1.65
2	การหักห้ามใจ	< 1	2.26	1.31	< 1
3	การแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย	< 1	1.51	1.89	< 1
4	การไม่ประมาท	< 1	< 1	1.57	< 1
5	การมีวินัยของตนเอง	< 1	< 1	1.97	1.14
6	การขอความช่วยเหลือ	< 1	2.05	< 1	1.40
7	การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่	< 1	1.43	< 1	1.33
8	การกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง	< 1	< 1	< 1	1.03
9	การยุ่งเกี่ยวกับอบาเชอ	< 1	2.09	6.01	2.04
10	กลุ่มการประเมินตนเอง	1.27	2.42	< 1	< 1
11	การสำรวจตนเอง	< 1	< 1	< 1	< 1
12	การประเมินตน	< 1	2.45	1.43	< 1
13	การพอใจในผลงานของตน	< 1	1.90	2.15	1.59
14	การรู้สึกเชื่อมโยงในตน	1.39	1.76	1.20	1.43
15	การสำนึกผิด	1.68	1.39	< 1	< 1
16	กลุ่มการปฏิบัติต่อตนเอง	< 1	2.27	1.02	1.18
17	การให้รางวัลตนเอง	< 1	2.35	1.33	< 1
18	การปลอบใจตนเอง	< 1	1.32	1.05	1.34
19	การลงโทษตนเอง	< 1	1.57	< 1	1.08
20	การรับคำตักเตือน	< 1	1.35	< 1	< 1
21	การปรับปรุงแต่งร่างกาย	< 1	1.16	1.15	< 1
22	การปรับปรุงตนเอง	< 1	1.26	1.05	1.02

ตารางที่ 46 ค่าสถิติ F ของการปฏิเสธพีธีระหว่างตัวแปรลักษณะภาพ พบว่า ภูมิสำเนา ในกรณี

วิเคราะห์คะแนนลักษณะภาพพฤติกรรม และภาพพฤติกรรมสังคม

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	ภูมิสำเนา	ลักษณะภาพ	พบ	ลักษณะภาพ X
		X พบ	X ภูมิสำเนา	X ลักษณะภาพ	พบ X ภูมิสำเนา
1	กลุ่มความเชื่อสัจธรรมสังคม	< 1	1.97	1.20	1.04
2	ภาวะซึ้ง	< 1	1.77	< 1	1.67
3	การรักษาสัจธรรม	< 1	2.74	1.44	< 1
4	การให้ช่วยป่วย	< 1	1.92	2.00	1.14
5	การรักโลกน้อย	< 1	1.18	2.97	1.65
6	การประจบ	2.47	< 1	1.14	< 1
7	กลุ่มความยุติธรรมทางสังคม	1.21	1.22	1.48	1.06
8	การกล่าวขานเรื่องคนดีคนเก่ง	< 1	2.96	1.90	1.48
9	การกล่าวขานเรื่องคนดีคนเก่งกับคนชั่ว	< 1	1.51	1.07	1.84
10	การกล่าวขานเรื่องลักษณะภาพทางเศรษฐกิจ	< 1	1.17	2.26	1.68
11	การกล่าวขานเรื่องคนดีคนเก่งกับคนชั่ว	< 1	4.01	< 1	1.11
12	กลุ่มความเมตตาคุณธรรมทางสังคม	1.54	< 1	2.27	1.42
13	การให้ช่วยเหลือ	8.06*	2.31	2.81	1.46
14	การเสียใจ	1.22	< 1	1.78	1.23
15	การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	< 1	< 1	1.48	1.06
16	การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางสังคม	< 1	1.00	1.02	1.04
17	การเห็นประโยชน์ต่อชุมชน	< 1	< 1	< 1	< 1
18	การขอความช่วยเหลือ	< 1	1.49	1.72	1.30
19	การกตัญญูคนเฒ่า	< 1	< 1	< 1	< 1

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	ภูมิสำเนา X เกณฑ์	สถานการณ์ X ภูมิสำเนา	เพศ X สถานการณ์	สถานการณ์ X เพศ X ภูมิสำเนา
20	การปฏิบัติต่อผู้อาวุโสในทางที่ดี	< 1	2.38	1.47	< 1
21	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของชาย	< 1	2.78	1.57	1.99
22	การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสของหญิง	5.87	5.87	5.18	< 1
23	การรักษาหน้า	< 1	1.12	1	2.14
24	การติดสารพิษ	< 1	1.86	2.18	1.07
25	การเปิดเผยความสามารถของตนเอง	< 1	< 1	< 1	< 1

* $P < .01$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของพฤติกรรมประเภทสังคม จำแนกตามภูมิลำเนา และเพศ พฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือ

เพศ	ภูมิลำเนา	
	ใจกลางกรุงเทพ (n = 408)	กรุงเทพฯรอบนอก (n = 367)
ชาย (n=299)	60.82	59.45
หญิง (n=476)	61.15	61.44

ตารางที่ 48 ค่าสถิติ F ของการเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร สถาณภาพ เพศ ภูมิภาค และ ภูมิภาค ใน การวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการ ประเภท เศรษฐกิจ

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	ภูมิภาค X เพศ	ภูมิภาค X ภูมิภาค	เพศ X ภูมิภาค	ภูมิภาค X เพศ X ภูมิภาค
1	กลุ่มความยุติธรรมทาง เศรษฐกิจ	< 1	1.85	2.10	< 1
2	การระจอบทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน	< 1	1.42	1.25	< 1
3	การระจอบทรัพย์สินตามความสามารถ	< 1	1.15	2.15	1.12
4	การระจอบทรัพย์สินตามความเป็น	< 1	1.22	1.38	< 1
5	กลุ่มความเสมอภาคทาง เศรษฐกิจ	< 1	3.76*	1.66	< 1
6	การบริจาคทรัพย์สิน	2.57	4.28*	< 1	< 1
7	การควยโถกวลสุดขีด	< 1	1.46	1.60	< 1
8	กลุ่มการแก้ไขแก่ประโยชน์ส่วนรวมทาง เศรษฐกิจ	< 1	4.10**	< 1	1.28
9	การละเลยที่จะรักษาสาธารณสมบัติ	1.60	1.69	1.11	< 1
10	การเก็บค่าเช่าสาธารณประโยชน์	1.52	3.24*	< 1	1.38
11	กลุ่มการกู้ยืมเงิน	< 1	3.82*	3.18*	< 1
12	การกู้ยืมเงินจากผู้อื่น	2.51	2.59	< 1	< 1
13	การให้กู้ยืมเงิน	< 1	2.94	3.36*	1.26
14	การให้กู้ยืมเงิน	< 1	2.88	1.70	< 1
15	กลุ่มออมเงิน	< 1	1.26	1.43	< 1
16	การประกอบอาชีพอิสระ	< 1	1.09	1.93	1.19
17	การประกอบอาชีพรับจ้าง	< 1	< 1	< 1	< 1
18	กลุ่มนิรอาชีพ	1.61	2.05	< 1	< 1
19	การประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย	< 1	4.07*	< 1	< 1
20	การประกอบอาชีพที่ไม่ผิดกฎหมาย	< 1	1.04	< 1	1.04

** P < .001

* P < .01

ตารางที่ 49 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมรวมประเภทเศรษฐกิจ ส่วนแยกตาม
สถานภาพและภูมิภาค พฤติกรรมกลุ่มตัวรวมเขตกรุงเทพมหานคร เศรษฐกิจ

ภูมิภาค	สถานภาพ					
	หัวหน้าครอบครัว	คู่	นักศึกษา	มศ.5	มศ.3	ป.6
	(n=211)	(n=111)	(n=92)	(n=119)	(n=118)	(n=121)
ใจกลาง กรุงเทพฯ (n=413)	58.65	60.74	55.52	59.87	61.09	61.35
กรุงเทพฯ รอบนอก (n=359)	59.81	60.98	57.56	60.90	60.72	59.45

ตารางที่ 50 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมรวมประเภทเศรษฐกิจ ส่วนแยกตามตัวแปร
สถานภาพและภูมิภาค พฤติกรรมตัวรวมเขตกรุงเทพมหานคร

ภูมิภาค	สถานภาพ					
	หัวหน้าครอบครัว	คู่	นักศึกษา	มศ.5	มศ.3	ป.6
	(n=211)	(n=111)	(n=92)	(n=119)	(n=118)	(n=121)
ใจกลาง กรุงเทพฯ (n=413)	59.63	62.30	60.76	61.75	62.17	62.76
กรุงเทพฯ รอบนอก (n=359)	61.05	61.51	59.80	62.36	62.25	60.23

ตารางที่ 51 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานสภาวะพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ จำแนกตาม
 ลักษณะภาพและภูมิภาค พฤติกรรมกลุ่มเกาะให้แก่วัยชั้นมัธยมศึกษา
 เศรษฐกิจ

ภูมิภาค	ลักษณะภาพ					
	หัวหน้าครอบครัว	ครู	นักศึกษา	มศ.5	มศ.3	ป.6
	(n=211)	(n=111)	(n=92)	(n=119)	(n=118)	(n=121)
ภาคกลาง กรุงเทพฯ (n=413)	56.00	57.01	56.15	56.38	56.89	58.18
ภาคเหนือ รอบนอก (n=359)	57.54	57.11	55.90	57.29	57.08	56.58

ตารางที่ 52 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานสภาวะพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ จำแนกตาม
 ลักษณะภาพและภูมิภาค พฤติกรรมกลุ่มเกาะให้แก่วัยชั้นมัธยมศึกษา

ภูมิภาค	ลักษณะภาพ					
	หัวหน้าครอบครัว	ครู	นักศึกษา	มศ.5	มศ.3	ป.6
	(n=211)	(n=111)	(n=92)	(n=119)	(n=118)	(n=121)
ภาคกลาง กรุงเทพฯ (n=413)	51.87	52.69	51.45	52.90	52.46	54.30
ภาคเหนือ รอบนอก (n=359)	53.81	52.35	50.03	53.51	53.24	52.22

ตารางที่ 53 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานกับสภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ จำแนกตาม
 ลักษณะภาพและภูมิสำเนา พฤติกรรมกลุ่มเกษตรกรวัยเกษียณ

ภูมิสำเนา	ลักษณะภาพ					
	หัวหน้าครอบครัว	ครู	นักศึกษา	มศ.5	มศ.3	ป.6
	(n=211)	(n=111)	(n=92)	(n=119)	(n=118)	(n=121)
ใจกลาง กรุงเทพฯ (n=413)	49.29	49.44	49.65	50.95	50.08	49.66
กรุงเทพฯ ชานเมือง (n=359)	50.85	50.22	49.56	50.68	51.38	47.52

ตารางที่ 54 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานกับสภาพพฤติกรรมประเภทเศรษฐกิจ จำแนกตาม
 ลักษณะภาพและภูมิสำเนา พฤติกรรมเกษตรกรประกอบ มีอาชีพหลักอื่นนอกเหนือ

ภูมิสำเนา	ลักษณะภาพ					
	หัวหน้าครอบครัว	ครู	นักศึกษา	มศ.5	มศ.3	ป.6
	(n=211)	(n=111)	(n=92)	(n=119)	(n=118)	(n=121)
ใจกลาง กรุงเทพฯ (n=413)	38.46	37.09	37.14	37.76	35.85	36.36
กรุงเทพฯ ชานเมือง (n=359)	36.27	37.17	36.62	36.72	36.97	36.53

ตารางที่ 55 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานด้านภาพพจน์โดยรวมประเภทเภสัชกรกิจ จำนวนตามเพศ และลักษณะภาพ พุทธิกรรมกลุ่มการกู้ยืมเงิน

เพศ	ลักษณะภาพ					
	หัวหน้าครอบครัว	ครู	นักศึกษา	มศ.5	มศ.3	ป.6
	(n=211)	(n=111)	(n=92)	(n=119)	(n=118)	(n=121)
ชาย (n=318)	49.84	51.07	49.16	51.70	51.14	50.08
หญิง (n=454)	50.31	49.55	49.88	50.36	50.37	47.28

ตารางที่ 56 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานด้านภาพพจน์โดยรวมประเภทเภสัชกรกิจ จำนวนตามเพศ และลักษณะภาพ พุทธิกรรมการให้กู้ยืมเงิน

กลุ่มสาขา	ลักษณะภาพ					
	หัวหน้าครอบครัว	ครู	นักศึกษา	มศ.5	มศ.3	ป.6
	(n=211)	(n=111)	(n=92)	(n=119)	(n=118)	(n=121)
ชาย (n=318)	49.06	49.47	48.43	51.19	51.58	51.61
หญิง (n=454)	50.61	48.90	50.35	50.06	50.97	48.34

ตารางที่ 57 ค่าสถิติ F ของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะเพศ ภูมิภาค และ ภูมิภาคในการ

วิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจต่อกรม ประสิทธิภาพการบริการ

ลำดับ	พฤติกรรม/ เนื้อหาพฤติกรรม	ภูมิภาค	ลักษณะเพศ	เพศ	ลักษณะเพศ X
		X เขต	X ภูมิภาค	X ลักษณะเพศ	เขต X ภูมิภาค
1	กลุ่มความเชื่อสัจธรรมทางการเมือง	< 1	2.44	2.27	< 1
2	การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนอย่าง เคร่งครัด	< 1	1.11	2.83	1.54
3	การใช้จ่ายตำแหน่งหน้าที่เหมาะสมโดยชอบ	5.86	0.65	1.05	1.20
4	การให้สินบน	< 1	1.15	1.92	< 1
5	การรับสินบน	< 1	< 1	1.56	26.18
6	การทุจริตในการเลือกตั้ง	< 1	1.73	< 1	< 1
7	การฉ้อโกงทรัพย์สิน	< 1	1.49	< 1	< 1
8	การปิดบังผู้กระทำผิดกฎหมาย	< 1	2.44	< 1	< 1
9	กลุ่มความประพฤติธรรมทางการเมือง	1.42	< 1	< 1	1.20
10	การใช้จ่ายสิทธิพิเศษ	< 1	< 1	1.21	1.85
11	การปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ ด้วยอคติ	2.19	< 1	< 1	< 1
12	กลุ่มความเมตตาการุณยทางการเมือง	< 1	< 1	1.40	< 1
13	การคัดสรรผู้สมัครให้แก่งานโดยชอบ	< 1	2.71	< 1	1.81
14	การปกครองด้วยความรุนแรง	< 1	1.57	2.39	< 1
15	การลดหย่อนโทษให้ผู้กระทำผิด	1.99	< 1	< 1	< 1
16	กลุ่มการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางการเมือง	4.92	1.32	1.77	1.35
17	การละเมิดสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลที่ประโยชน์ ของส่วนรวม	< 1	< 1	3.65	1.61
18	การเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง	2.20	< 1	< 1	< 1
19	การเป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง	7.12	2.76	1.93	2.00
20	การถือแห่งต่อคำสั่งที่ไม่เป็นธรรม	< 1	< 1	1.22	< 1
21	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	< 1	1.57	< 1	1.13

* F < .01

ตารางที่ 58 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานเกี่ยวกับภาพพฤติกรรมประเภทการเฝ้าระวัง ค่าแยกตาม
ภูมิภาคและเพศ พฤติกรรมการเงินที่เป็นตาให้จ้างน้ำที่บ้านเมือง

เพศ	ภูมิภาค	
	ใจกลางกรุงเทพฯ	กรุงเทพฯรอบนอก
	(n=408)	(n=369)
ชาย (n=345)	49.36	48.32
หญิง (n=432)	49.29	48.47

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 59 ค่าสถิติ F ของการเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร ลักษณะภาพ เพล่ ภูมิภาค ใน

การวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยการพหุคูณคูณ ประเภทสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	ภูมิภาค X เพล่	ลักษณะภาพ X ภูมิภาค	เพล่ X ลักษณะภาพ	ภูมิภาค X เพล่ X ภูมิภาค
1	กลุ่มการควบคุมสิ่งแวดล้อม	4.98	< 1	1.94	1.11
2	การควบคุมน้ำ	1.17	< 1	1.50	1
3	การควบคุมสัตว์	9.32	2.24	1.19	2.13
4	การควบคุมพืช	1.00	< 1	1.77	< 1
5	กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	< 1	2.79	1	1
6	การให้เกียรติบรรพบุรุษ	< 1	< 1	2.45	1.9
7	การทำลายพันธุ์สัตว์	< 1	2.13	1.62	1.41
8	การทำลายพันธุ์พืช	< 1	< 1	2.13	1.02
9	การสังหารมลภาวะ	< 1	2.44	< 1	< 1
10	การใช้พลังงานอย่างเต็มที่	< 1	< 1	< 1	2.20
11	การเปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างเก่าแก่	< 1	< 1	1.00	1.29
12	การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมชาติ	< 1	1.86	< 1	< 1
13	กลุ่มการสะสม	< 1	1.45	2.24	< 1
14	การสะสมวัตถุ	< 1	1.67	1.84	< 1
15	การสะสมสิ่งมีค่า	< 1	< 1	1.03	< 1
16	กลุ่มความสัมพันธ์สัตว์	< 1	1.80	1.76	< 1
17	การปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี	< 1	1.00	2.49	2.32
18	การให้แรงจูงใจสัตว์	1.50	< 1	1.19	< 1
19	การนำสัตว์มาแข่งกัน	< 1	2.02	< 1	< 1
20	การนำสัตว์มาต่อสู้	< 1	< 1	< 1	< 1

ตารางที่ 59 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรม/กลุ่มพฤติกรรม	ภูมิลำเนา	สถานภาพ	เพศ	สถานภาพ X
		X เพศ	X ภูมิลำเนา	X สถานภาพ	X ภูมิลำเนา
21	การทดลองกับสัตว์	< 1	1.89	1.29	< 1
22	การฆ่าสัตว์	< 1	2.56	1.78	< 1
23	กลุ่มความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ	< 1	2.21	< 1	< 1
24	การเดินไหว้วงสร้างที่สร้างเทวดา	< 1	1.64	1.64	< 1
25	ความเชื่อในไสยศาสตร์	< 1	1.49	1.22	< 1

* $P < .01$

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 60 ค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานศักยภาพพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม จำแนกตาม
ภูมิภาคและเพศ พฤติกรรมการควบคุมสัตว์

เพศ	ภูมิภาค	
	ใจกลางกรุงเทพฯ (n=426)	กรุงเทพฯรอบนอก (n=346)
ชาย (n=356)	49.82	49.15
หญิง (n=416)	47.04	49.09

พฤติกรรมจริยธรรมต่อตนเอง

จากผลการวิจัยที่ตารางที่ 45 พบว่า ค่าสถิติ F ของการเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร สถานภาพ เพศ และภูมิลำเนา ของแต่ละรายพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามวิธี ทั้งระหว่างภูมิลำเนา และเพศ ภูมิลำเนาและสถานภาพ เพศ และสถานภาพ หรือทั้งเพศ สถานภาพ ภูมิลำเนา ซึ่ง จากข้อมูลชี้แจงว่า ข้อมูลในตารางที่ 10 (หน้า) ที่ระบุว่า ได้มีการรับประเมินค่ามีค่า ค่าพยากรณ์พฤติกรรมทางบวกน้อยกว่ากลุ่มอื่นโดยส่วนมาก และในตารางที่ 20 ที่ระบุว่า เพศ หญิงและเพศชายมีค่าศักยภาพพฤติกรรมไม่แตกต่างที่ หรือในตารางที่ 25 ที่ระบุว่า ผู้ที่อยู่ใน กรุงเทพมหานครกลางเมืองและกรุงเทพฯ รอบนอกมีค่าศักยภาพพฤติกรรมไม่แตกต่างกับใน พฤติกรรมส่วนใหญ่ จึงทำให้ไม่ปรากฏค่าปฏิเสธวิธีของตัวแปรทั้ง 3 ตามข้อมูลในตารางที่ 45 ซึ่งทั้งนี้แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ว่าจะมีความอยู่ใ กลางเมือง หรือกรุงเทพฯ รอบนอก ไม่ว่าจะ เป็นเพศชายหรือหญิง จะมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสำหรับน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างสถานภาพอื่น ๆ ซึ่งเป็นการค้นพบของงานวิจัยในอดีต (Kolhberg, 1971; Rest, 1974; Bandura, 1977) ที่ว่าตัวแปรที่มีผลต่อจริยธรรม ที่สุดคือระดับการศึกษาและตัวแปรที่มีอิทธิพลอีกอย่างหนึ่งคือวุฒิภาวะ (Piaget, 1967, Kolhberg, 1971)

พฤติกรรมจริยธรรมต่อสังคม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 46 พบว่า ค่าสถิติ F ของการเปรียบเทียบระหว่างภูมิลำเนาและเพศนั้นมีปฏิเสธวิธีอย่างมีนัยสำคัญ ($P < .01$) ในพฤติกรรม การให้กรามช่วยเหลือ และเมื่อพิจารณาค่า F จาก ตารางที่ 17 พบว่า มีกลุ่ม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ฯ และกรุงเทพฯ ฯ รอบนอก โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาใจกลางกรุงเทพฯ ฯ มีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ำ และเมื่อพิจารณาจุดค่า F ของตัวแปรเพศของพฤติกรรมให้ความช่วยเหลือ พบว่ามีค่าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงกว่ำเพศชาย และเมื่อพิจารณาตารางที่ 47 พบว่าเพศหญิงมีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพฯ ฯ รอบนอก มีค่าศักยภาพพฤติกรรมสูงสุด ในขณะที่เพศชายที่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพฯ ฯ รอบนอกมีค่าศักยภาพพฤติกรรมต่ำสุด ส่วนเพศชายและหญิงที่มีภูมิลำเนาอยู่ใจกลางกรุงเทพฯ ฯ มีค่าศักยภาพพฤติกรรมไม่แตกต่างกันมากนัก แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนอกจกชายที่อยู่กรุงเทพฯ ฯ รอบนอกจะมีค่าทัศนภาพพฤติกรรมอยู่ระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการอบรมเลี้ยงดูและความเป็นอยู่ภายในเขตกรุงเทพฯ ฯ รอบนอก เพศหญิงจะถูกอบรมให้เชื่อฟังเชื่อฟัง ต้องคอยดูแลความสะอาดเรียบร้อยของผู้เฒ่าแก่กว่าเพศชาย เพราะผู้อยู่อาศัยในกรุงเทพฯ ฯ รอบนอกมีจำนวนมากขึ้นเป็น ชาวชนบท เพศชาย เป็นแม่บ้าน มีหน้าที่คอยดูแลทุกข์สุขของสมาชิกครอบครัว จึงมีความจำเป็นที่ต้องคอยให้ความช่วยเหลือผู้อื่น จึงมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการช่วยเหลือมากกว่าผู้อื่น ซึ่งต่างกับสังคมใจกลางกรุงเทพฯ ฯ เพศชายและหญิงส่วนมากจะทำางานนอกบ้าน ฉะนั้นแนวโน้มในการกระทำพฤติกรรมช่วยเหลือจึงไม่แตกต่างกันมากนัก ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ นั้นไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 3 คือ สถานภาพ เพศ และภูมิลำเนา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมส่วนใหญ่ประมาณ 6 มีค่าศักยภาพพฤติกรรมต่ำกว่าทุกกลุ่ม และตัวแปรเพศและภูมิลำเนาไม่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมจริยธรรมด้านนี้ 3 - 4 พฤติกรรม ฉะนั้นจึงทำให้ไม่พบปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นแสดงว่าเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้นไม่ว่าจะมีภูมิลำเนาอยู่ที่ไหนหรือเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ก็มีค่าศักยภาพพฤติกรรมทางบวกต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ เหมือนกับพฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองที่อธิบายมาแล้วข้างต้น

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจ

ข้อมูลในตารางที่ 48 นี้พบว่าค่า F มีปฏิสัมพันธ์ 6 พฤติกรรมระหว่างตัวแปร สถานภาพและภูมิลำเนา ได้แก่พฤติกรรมกลุ่มความเมตตาทางเศรษฐกิจ การบริจาคทรัพย์

กลุ่มการ ให้แก่ประชาชนล้วนรวมทาง เศรษฐกิจ การเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์ กลุ่ม
การกู้ยืม เงินและการประกอบกิจการที่ผิดกฎหมาย ล้วนปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ และ
สถานภาพ พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ 2 รายพฤติกรรมที่พฤติกรรมการกู้ยืมเงินและการทำให้ผู้
กู้ยืมเงิน ส่วนรายพฤติกรรมอื่น ๆ จึงไม่มีปฏิสัมพันธ์ และไม่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
ภูมิฐานะกับเพศและสถานภาพ ภูมิภาค และเขต

จากการที่พบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานภาพและภูมิฐานะถึง 6 ราย
พฤติกรรม แสดงว่าพฤติกรรมที่กล่าวมาข้างต้น ทั้ง 6 รายพฤติกรรมนั้น เกิดขึ้นประปรายที่ทุก
ไม่ได้มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมต่ำสุด ตัวอย่างจากตารางเมือง หรือเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่อยู่
กรุงเทพฯ ๓ ส่วนเมือง เกิดขึ้นประปรายที่ทุกอำเภอมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงกว่า ซึ่งทั้งนี้เมื่อ
พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมกลุ่มความแตกต่างระหว่างเศรษฐกิจในตาราง 49 พบว่ากลุ่ม
หัวหน้าครอบครัวมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมต่ำกว่าได้ประปรายปี 6 เช่นเดียวกับพฤติกรรมการ
เสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์ และการประกอบกิจการที่ผิดกฎหมาย กลุ่มเด็กซึ่งประ
ปรายปี 6 ก็มีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มหัวหน้าครอบครัว เช่นเดียวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
เพศและสถานภาพ ซึ่งพบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มจะกระทำการกู้ยืมเงินและให้กู้ยืม กู้ยืมเงิน
น้อยกว่าเพศชายจากข้อมูลในตารางที่ 54 ดังนั้นเด็กซึ่งประปรายปีหกที่เงินเพศหญิงอาจมีแนว
โน้มจะกระทำพฤติกรรมน้อยกว่าหัวหน้าครอบครัว ซึ่งเป็นเพศชาย เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์
แสดงว่าแม้วิถีชีวิตและการศึกษาจะมีบทบาทที่สำคัญในพฤติกรรมจริยธรรม ตามที่อภิปรายมา
แล้วข้างต้น แต่ตัวแปรภูมิฐานะ และเพศก็มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมบางรายพฤติกรรมเช่น
กัน เพราะคนในกรุงเทพฯ รอบนอกอาจมีชีวิตอยู่เรียบง่ายด้วยวิถีทางของชนชั้นมากกว่า
คนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ๓ จากตารางเมือง จะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับกลุ่มความแตกต่างระหว่าง
เศรษฐกิจ การรับบริการแพทย์ การให้แก่ประชาชนล้วนรวมทาง เศรษฐกิจ การเสียสละเพื่อ
สาธารณประโยชน์ และกลุ่มการกู้ยืมเงินซึ่งมีแนวโน้มที่จะกระทำมากกว่าผู้ที่อยู่กรุงเทพฯ ๓
จากตารางเมือง ในขณะที่ตัวแปรที่มีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรม ประกอบกิจการที่ผิดกฎหมาย
น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิฐานะอยู่ในกลางกรุงเทพฯ ๓ ตามข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 46
ถึงตารางที่ 56

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทกรเมือง

จากข้อมูลจากตารางที่ 57 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมประเภทกรเมือง มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภูมิภาคและเพศหนึ่งพฤติกรรมคือ พฤติกรรมกรเป็นเหตุเปิดตาให้เจ้าหน้าที่กรมเมือง นอกนั้นไม่พบปฏิสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมของพฤติกรรมกรเป็นเหตุเปิดตาให้เจ้าหน้าที่กรมเมืองพบว่าเพศชายที่อยู่กรุงเทพฯ พบพฤติกรรมที่ต่ำกว่าเพศหญิงที่อยู่กรุงเทพฯ ๓ รอบนอก แต่ในใจกลางกรุงเทพฯ กลับพบว่าเพศชายมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในใจกลางกรุงเทพฯ ได้มีผู้ช่วยสนับสนุนวิชาการ เป็นผู้คุ้มครองมากกว่าเพศหญิง ฉะนั้นจึงเห็นว่าการเป็นเหตุเปิดตาให้เจ้าหน้าที่กรมเมืองจึงมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนี้มากกว่าเพศหญิง แต่ส่วนกรุงเทพฯ ๓ รอบนอกพบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนี้มากกว่าเพศชาย (48.47, 48.32) แต่ยังเป็นลักษณะระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างที่อยู่กรุงเทพฯ ๓ รอบนอกนั้นส่วนมากเป็นอาวณะโรงเรียนศึกษาน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๓ รอบนอกเพศหญิงเพศชายที่ศึกษาน้อยเท่ากัน เพศหญิงอาจมีความเป็นห่วงใยในความปลอดภัย และมีความวิตกกังวลมากกว่าเพศชาย เพราะการพิทักษ์ทางบุคลากรและอาคาร (Maccoby, E.E. & Jacklin, C., 1974)

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลในตารางที่ 59 พบว่าตัวแปรภูมิภาค เพศ และเพศมีปฏิสัมพันธ์กับพฤติกรรมเดียวคือ พฤติกรรมกรควบคุมสัตว์ ส่วนรวมพฤติกรรมอื่นไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๓ รอบนอกมีค่าสัมประสิทธิ์พฤติกรรมสูงกว่าเพศหญิง มีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมกรควบคุมสัตว์มากกว่าและพบว่าหญิงที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ๓ รอบนอกนั้นมีแนวโน้มที่จะกระทำกรควบคุมสัตว์มากกว่าหญิงที่อาศัยอยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ๓ รอบนอกเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากความเป็นอยู่ของหญิงที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ๓ รอบนอกมี

ประสพภาวะที่องค์กรเคียงอุสตัว ส่วนหนึ่งที่ตั้งอยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ ฯ นั้นไม่มีประสพภรณ์
 ด้านนี้มากระทำ และจงรณเกี่ยวกับการผสมพันธุ์กับ ปรับปรุงพันธุ์สัตว์ จึงเป็นงานของฮายโดย
 เคล็ดมจากกว่าหนึ่ง ละให้ช่วยถึงมีแนวโน้ตที่คณะกรรมการพฤตกรรมเริ่มรกรกว่าหนึ่งไม่ว่าจะอยู่ใ
 กลางกรุงเทพฯ ฯ หรือกรุงเทพฯ ฯ รอบนอกก็ตาม แม้ในกลุ่มที่ฝีมุมิลาเขาอยู่กรุงเทพฯ ฯ
 รอบนอกจะไม่พบความแตกต่างของค่าศักยภาพพฤตกรรมนี้ในตำบลประเทศสูง (49.15,
 49.09) ย่อภูถาในตลลสุดท้ายของกรรเสนมผลกรรกรอกปรจยพวงมี คือกรรเสนมเร = ๑๖๖๖
 เกี่ยวกับความร่วปรารภรณของผลกรรกรรทว่า 14 ผลกรรกรรททำของพฤตกรรมลริบธรรม
 ทั้ง 5 ด้าน ในตารางที่ 61 ดังข้างล่างนี้

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 61 ตารางค่ามัถิมเลขคณิตและความเบ้เชิงนิพมาตฐานของคะแนนความ

น่าปรารถนาของพฤติกรรมดีธรรม

ลำดับ	สิ่งที่เกิดจากการกระทำ		พฤติกรรมดีธรรมประเภทต่าง ๆ				
			ตนเอง	สังคม	ครอบครัว	การเมือง	สิ่งแวดล้อม
1	มีทรัพย์สินเงินทอง	$\bar{X}$	4.48	4.38	4.46	4.44	4.48
		SD	0.67	0.65	0.59	0.64	0.52
2	ชีวิตและทรัพย์สินมีความมั่นคงปลอดภัย	$\bar{X}$	4.70	4.66	4.70	4.71	4.71
		SD	0.51	0.60	0.52	0.56	0.56
3	เป็นที่รักใคร่ในชน	$\bar{X}$	4.68	4.63	4.69	4.67	4.67
		SD	0.51	0.59	0.50	0.52	0.54
4	รู้สึกว่าตนเองมีค่าภาคภูมิใจ	$\bar{X}$	4.56	4.55	4.58	4.63	4.63
		SD	0.63	0.67	0.58	0.57	0.60
5	ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน	$\bar{X}$	4.76	4.75	4.75	4.79	4.78
		SD	0.50	0.54	0.49	0.45	0.49
6	เกิดความสูงส่งสบายใจ	$\bar{X}$	4.74	4.74	4.73	4.76	4.75
		SD	0.51	0.50	0.51	0.47	0.49
7	เกิดผลดีต่อสังคม	$\bar{X}$	4.66	4.69	4.65	4.71	4.69
		SD	0.58	0.55	0.61	0.56	0.61
8	ขัดสนทรัพย์สินเงินทอง	$\bar{X}$	1.54	1.55	1.53	1.49	1.49
		SD	0.66	0.64	0.63	0.62	0.62
9	เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน	$\bar{X}$	1.23	1.26	1.20	1.24	1.24
		SD	0.47	0.52	0.41	0.49	0.50
10	เป็นที่รังเกียจแกล่ทุกด้าน	$\bar{X}$	1.30	1.29	1.28	1.32	1.32
		SD	0.50	0.52	0.47	0.51	0.52

ตารางที่ 61 (ต่อ)

ลำดับ	ผลที่เกิดจากการกระทำ		พฤติกรรมจริยธรรมประเภทต่าง ๆ				
			ตนเอง	สังคม	เศรษฐกิจ	การเมือง	สิ่งแวดล้อม
11	รู้สึกว่าคุณเองไร้ค่าน่าสับอาย	$\bar{X}$	1.31	1.31	1.29	1.35	1.35
		SD	0.53	0.49	0.50	0.55	0.56
12	ประสบความล้มเหลวในชีวิต การงาน	$\bar{X}$	1.28	1.24	1.26	1.27	1.28
		SD	0.53	0.48	0.50	0.49	0.54
13	เกิดความทุกข์ร้อนใจ	$\bar{X}$	1.34	1.33	1.36	1.37	1.39
		SD	0.52	0.50	0.54	0.54	0.58
14	เกิดผลเสียต่อสังคม	$\bar{X}$	1.27	1.27	1.27	1.26	1.28
		SD	0.49	0.54	0.49	0.53	0.57

จรรยา มุลตราช้างที่ 61 พบว่าผลการกระทำที่กลุ่มตัวอย่างปรากฏมากที่สุดในการกระทำพฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเองและมีข้อขัดแย้งเลขคดีที่สูงที่สุดคือ การประจบสอประมาทสำเร็จในชีวิตการงาน รองมาคือ ยึดและทรัพย์สินซึ่งไม่มีความเป็นคงปลอยดงกับ ส่วนผลที่เกิดจากการกระทำในทางลบที่ไม่ได้ปรากฏนามมากที่สุดคือ เกิดข้อพิพาทต่อชีวิตและทรัพย์สิน รองมาคือ เกิดผลเสียต่อสังคม ส่วนในพฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคมนั้นผลการกระทำที่กลุ่มตัวอย่างปรากฏมากที่สุดคือ ประจบสอประมาทสำเร็จในชีวิตการงานและที่ค้องการรองมาคือเกิดความสูญเสียส่วยใจ และผลการกระทำในทางลบที่ไม่ได้ปรากฏนามมากที่สุดในการกระทำพฤติกรรมจริยธรรมนี้คือ ประจบสอประมาทสำเร็จในชีวิตการงาน รองมาคือ เกิดข้อพิพาทต่อชีวิตและทรัพย์สิน ข้ำมูลผลการกระทำของพฤติกรรมจริยธรรมประเภทเพื่อนฝูง ผลการกระทำที่จึงปรากฏมากที่สุดมีข้อขัดแย้งเลขคดีสูงถึง 10 การประจบสอประมาทสำเร็จในชีวิตการงานรองมาคือ เกิดความสูญเสียส่วยใจ ส่วนผลการกระทำที่ไม่ได้ปรากฏนามมากที่สุดคือ เกิดข้อพิพาทต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่นเดียวกับผลการกระทำของพฤติกรรมจริยธรรมประเภทภรรยาเอง ส่วนพฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม ผลการกระทำที่จึงปรากฏมากที่สุดคือ ประจบสอประมาทสำเร็จในชีวิตการงานรองมาคือ เกิดความสูญเสียส่วยใจ ผลการกระทำที่ไม่ได้ปรากฏนามคือ เกิดข้อพิพาทต่อทรัพย์สินและชีวิต รองมาคือ ประจบสอประมาทสำเร็จในชีวิตการงานและเกิดผลเสียต่อสังคม ซึ่งผลการกระทำที่มีค่ามีข้อขัดแย้งเลขคดีเท่ากัน

จากการพิจารณาข้อมูลที่เกิดจากการกระทำ พบว่าผลการกระทำที่เป็นสิ่งที่ดีงามการมากที่สุดในทุกประเภทของพฤติกรรมจริยธรรมคือ ประจบสอประมาทสำเร็จในชีวิตการงาน ซึ่งความปรากฏนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภะชาติ โคนัน และคณะ (2522) และปรีธอง กลิ่นจันทน์ และคณะ ฯ (2525) ที่พบว่าค่าเฉลี่ยที่คนไทยมีคือ ปรากฏนามสูงคือความสำเร็จในชีวิต และสิ่งที่ปรากฏสูงแต่ไม่ปรากฏนามมากที่สุดหรือเกิดข้อพิพาทต่อชีวิตและทรัพย์สิน เหมือนกับพฤติกรรมจริยธรรมเกี่ยวกับสุขภาพประเภทกเว้นพฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคมที่สิ่งที่ดีงามที่คนไทยไม่ปรากฏนามมากที่สุดคือ ประจบสอประมาทสำเร็จในชีวิตการงาน และถ้าพิจารณาจากค่าดัชนีภาพพฤติกรรมจะพบว่าคนไทยเมื่อพิจารณาการกระทำต่อไปนี้จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการงาน (< 3) เช่น พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเอง การควบคุม

ตย.แดงไว้แก่กษัตริย์ห้ำหามใจ การไม่ประมาท การมีริบภัยของตนเอง การขยันหมั่นเพียร
 การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ การกำหนดมาตรฐานให้ตนเอง กลุ่มการประเมินตนเอง คือ
 การสำรวจตนเอง การพอใจในผลงานของตน การรู้จักใช้เงินในตน การดำเนินกิจการ
 การปฏิบัติต่อตนเอง คือการให้รางวัลตนเอง การปลอบใจตนเอง การลงโทษตนเอง
 การรักษาสุขภาพ การปรุงแต่งร่างกายและการปรับปรุงตนเอง ส่วนพฤติกรรมจริยธรรม
 ประเภทสังคมที่ชาวกรุงเทพฯ ฯ จะกระทำที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จในชีวิตคือ
 กลุ่มพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางสังคมได้แก่ การรักษาสัจจะ กลุ่มพฤติกรรมความยุติธรรม
 ทางสังคม การกล่าวฮือขยเนื่องจากรักถิ่นกำเนิด กลุ่มพฤติกรรมความเมตตาทางสังคม คือ
 การให้ความช่วยเหลือ การเห็นใจ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางสังคม การบำเพ็ญ
 ประโยชน์ต่อผู้ร่วมงาน การกตัญญูต่อบุคคล การปฏิบัติตนอยู่ในทางที่ดี และการเปิดเผย
 ความสามารถของตนเอง พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเศรษฐกิจคือกลุ่มพฤติกรรมความ
 ยุติธรรมทางเศรษฐกิจ การกระทำความผิดทางเศรษฐกิจ ความสามารถและ
 ตามความจำเป็น กลุ่มความเมตตาทางเศรษฐกิจคือการบริจาคทรัพย์ การเห็นแก่
 ประโยชน์ส่วนรวมทางเศรษฐกิจ การเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์ การให้ยืมยัก
 หรือยืมเงิน การประกอบสัมมาชีพ เช่น อาชีพค้าขาย อาชีพรับจ้าง พฤติกรรมจริยธรรม
 ประเภทการเมือง ได้แก่การมีความซื่อสัตย์ทางการเมือง การปฏิบัติตนตามระเบียบ
 แบบแผนอย่างเคร่งครัด มีความเมตตาทางธุรกิจทางการเมือง เช่น สักล้นการค้าให้แก่ผู้
 กอปรโอกาส แต่ชาวกรุงเทพฯ ฯก็เชื่อว่าการปกครองด้วยความสุจริต แต่มีการลดหย่อน
 โทษให้แก่ผู้กระทำผิดบ้างจะนำผลซึ่งการประสบความสำเร็จในชีวิต พร้อมทั้งต้องให้ แก่
 ประโยชน์ส่วนรวมทางธุรกิจเมืองและสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล แต่ ประโยชน์ของส่วนรวม
 และกระทำพฤติกรรมควรเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง ส่วนพฤติกรรมประเภทสิ่งแวดล้อม
 นั้นชาวกรุงเทพฯ ฯ เชื่อว่าการกระทำที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตและมีแนวโน้มว่า
 จะกระทำคือ การควบคุมสิ่งแวดล้อม การควบคุมน้ำ การควบคุมพืช สัตว์และสิ่ง
 สละสลวยทุก ๆ สิ่งสิ่งมีชีวิต มีความสัมพันธ์กับสัตว์ เช่นการปฏิบัติต่อสัตว์อย่างดี นอกจากนี้
 ชาวกรุงเทพฯ ฯ เชื่อในเรื่องที่เหนือธรรมชาติ เช่นการเคารพในไหว้บวงสรวงในมีสิ่งต่าง ๆ
 ว่าละนามซึ่งความสำเร็จในชีวิตด้วย

ผลการศึกษาวิจัยที่เสนอมาทิ้งหมดนี้ นอกจากจะเผยแพร่นำไปใช้ในการคำนวณค่าศักยภาพ พฤติกรรม (Behavioral Potential - B.P) ในอนาคตโดยการวิเคราะห์เส้น ทางสิ่งผล (path analysis) ฉะนั้นผลวิจัยของการวิจัยนี้แม้จะเก็บข้อมูลจากพฤติ กรรมจริยธรรมในปัจจุัน แต่ผลการศึกษาวิจัยที่เสนอมาทิ้งนี้จะเป็นแนวทางชี้ถึงพฤติกรรม จริยธรรมในอนาคตของชาวกรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจจะปรากฏใน 20 ปีข้างหน้า นอก เติมเชื่อว่าผลกระทบของกรุงเทพมหานครจะเปลี่ยนแปลงไป ระบบการบริการ หรือการศึ กษาจะได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น

เพราะฉะนั้นแนวโน้มของพฤติกรรมที่พบจากผลการศึกษาวิจัยนี้จะกำหนดทิศทางของพฤติ กรรมจริยธรรม ในอนาคตเกิดในระดับโลกแต่ถึงผลกระทบทุกอย่างของกรุงเทพมหานคร จะยังคงดำเนินไปเช่นทุกวันนี้ วิธีการของพฤติกรรมของชาวกรุงเทพมหานคร ก็คงจะ ดำเนินไปตามศักยภาพพฤติกรรมจากผลการศึกษาวิจัยนี้มาเรื่อยๆ

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องจริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์กระบวนการในการวิจัยและผลการวิจัยดังสรุปต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาจริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2561

5 ประเภท พฤติกรรมจริยธรรมคือ พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเอง ประเภทสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อมในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

1. กระบวนการทางปัญญา (Cognitive Processes) เกี่ยวกับจริยธรรมซึ่งได้แก่ ความเข้าใจทางจริยธรรม การรับรู้สภาพการณ์ การเข้าใจเหตุผลทางจริยธรรม และการตัดสินใจทางจริยธรรม
2. ปฏิกริยาทางจริยธรรมของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมของตนเองและของผู้อื่น
3. พฤติกรรมทางจริยธรรมที่แสดงให้เห็นปรากฏในสภาพการณ์ต่าง ๆ คือ เคยทำหรือไม่ (B_1) จะทำหรือไม่ (B_2) เคยเห็นคนอื่นทำหรือไม่ (B_3) คิดว่าถ้าคนอื่นมีโอกาสจะทำหรือไม่ (B_4)
4. สภาพภาพ้องพฤติกรรม (Behavioral Potential) จริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

กระบวนการวิจัย

การวิจัยนี้มีกระบวนการและขั้นตอนดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชากรกรุงเทพมหานครซึ่งแบ่งเป็นเขตใจกลางเมือง และกรุงเทพมหานครชนบท นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 5 นิสิตนักศึกษา และกลุ่มตัวอย่างนอกระบบโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 4,000 คน ซึ่งมีกระบวนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-Stages Sampling) โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในจรรยาธรรมแต่ละบ้าน ๆ ละ 800 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นและรับใช้โดยคณะวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ
1. แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบเป็นแบบสอบถามรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ภูมิลำเนา ฯลฯ
  2. แบบสำรวจพฤติกรรมเป็นแบบสำรวจพฤติกรรมจรรยาธรรมประกอบด้วยคำถาม 4 คำถามในแต่ละพฤติกรรม โดยคะแนน 2 1 0 จากมากไปหาน้อย
  3. แบบสำรวจปฏิกิริยาต่อการกระทำของผู้ให้ เป็นแบบสำรวจประกอบด้วย ปฏิกริยา 8 ปฏิกริยาสำหรับการกระทำแต่ละกรกระทำ โดยให้คะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับ จกคะแนน ๆ ถึงคะแนน ๑
  4. มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ ซึ่งเป็นมาตรวัดแบ่งได้เป็น 3 ตอน ดังนี้
    - 4.1 การประเมินความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นของผลการกระทำต่าง ๆ โดยนำเอาผลของการกระทำแต่ละข้อมาพิจารณาที่ละข้อว่าจะมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด โดยแบ่งค่าของการประเมินเป็น 3 ระดับดังนี้ 0 = เป็นไปไม่ได้ 1 = เป็นไปได้บ้าง 2 = เป็นไปได้มาก และให้ผู้ตอบเขียนวงกลมล้อมรอบหมายเลขที่ตรงกับความเชื่อของเขามากที่สุด

ตอนที่ 1 การประเมินความถูกต้องของภาระกระทำ โดยให้ผู้ตอบพิจารณาว่าภาระกระทำนั้นมีความถูกต้องมากน้อยเพียงใดโดยให้เขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบ โดยแบ่งระดับความถูกต้องจากรูปที่ลู่ศ ถูก ตัดสินใจไม่ได้ ผิด ผิดที่สุด

ตอนที่ 2 การประเมินระดับความจำเป็นการกระทำของผู้ตอบพิจารณาผลของการกระทำ 14 ผลการกระทำ และประเมินความจำเป็นการกระทำ 5 ระดับด้วยกันจาก ประการหนึ่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ประการหนึ่ง ตัดสินใจไม่ได้ ไม่น่าพิจารณา ไม่น่าพิจารณาอย่างยิ่ง

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมการก่อนเก็บข้อมูล

1.1 นำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสร้างโดย คำลัดร่าจารย์ ดร.ชัยพร และคณะ ฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเที่ยงตรง และความเกี่ยวข้องกันของเครื่องมือ 2 ชุดที่ใช้ในโครงการสำรวจความเป็นจริงของพฤติกรรมจริยธรรมของคนไทย

1.2 ติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จากนั้นนำหนังสือขอความร่วมมือไปติดต่อ และนัดหมายกับสถาบันที่ได้คัดเลือกไว้เพื่อเก็บข้อมูล ส่วนการเก็บข้อมูลนอกโรงเรียนเก็บจากกลุ่ม นักรูกระโดด ลูกจ้ำง และกรรมกรชาวนา

2. การดำเนินการเก็บข้อมูล เก็บจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ เก็บในโรงเรียน มหาวิทยาลัย และนอกโรงเรียน โดยวิธีการสัมภาษณ์และกรอกแบบสอบถามกลุ่ม ในกรณีที่ไม่อาจสัมภาษณ์ได้ หรือให้กรอกเป็นกลุ่มได้จึงมีการส่งแบบสอบถามให้เป็นการบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บได้ทั้งหมดวิเคราะห์หาค่าด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและโปรแกรมที่ผู้ร่วมวิจัยเขียนขึ้นเอง โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละพฤติกรรม จำแนกตามตัวแปรตามคือความเชื่อทางจริยธรรม ปฏิบัติทางจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรม และค่าการประเมินพฤติกรรม
2. วิเคราะห์ค่าศักยภาพพฤติกรรมตามตัวแปรต้นทั้ง 7 คือ สภาวะภาพของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษา เพศ ภูมิภาค อาชีพหลักของครอบครัว รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และชนิดของครอบครัว
3. วิเคราะห์ความแปรปรวนของศักยภาพพฤติกรรม (BP) ของตัวแปรทั้ง 7 และวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานการณ์ เพศ และภูมิภาค ของพฤติกรรมจริยธรรมแต่ละด้าน
4. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ค่ามัธยฐานเลขคณิต ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าความน่าเชื่อถือของผลการกระทำ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะสรุปประเด็นสำคัญได้ดังตารางข้างล่างนี้ ตามตัวแปรตาม

1. การสรุป ผลการวิจัย ค่าสถิติพื้นฐาน ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามตัวแปรตาม ดังตารางที่ 62

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 62 สรุปการวิจัยค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามตัวแปรตาม จากข่าว
กรุงเทพมหานครทั้งหมด

พฤติกรรมจริยธรรม		ค่าPot	ค่า	ค่า	ค่า	ค่า	ค่า	ค่า	ค่า	ค่า
แต่ละประเภท			B1	B2	B3	B4	R1	R2	C	E
ตนเอง	สูง1 การรักษาสภาพ	63.38	1.72	1.65	1.62	1.66	22.83	4.21	15.61	4.53
	2 การปรับปรุงตนเอง	62.19	1.56	1.79	1.45	1.44	23.58	3.98	16.50	4.56
	ต่ำ1 การยุ่งเกี่ยวกับ อบาบุญ	40.70	0.29	0.28	1.28	1.03	7.91	10.89	-17.62	1.71
	2 การแสดงความรู้สึก อย่างเปิดเผย	46.07	0.47	0.42	1.26	1.10	15.33	7.44	-2.51	3.04
สังคม	สูง1 การปฏิบัติต่อผู้อื่น ในทางที่ดี	61.11	1.70	1.70	1.55	1.45	22.09	4.70	14.09	4.23
	2 การให้ความ ช่วยเหลือ	60.77	1.45	1.67	1.40	1.32	23.20	4.24	14.90	4.55
	ต่ำ1 การให้ร้ายป้ายสี	39.41	0.20	0.17	1.16	0.99	6.81	11.31	-13.82	1.50
	2 การมีเพศสัมพันธ์ นอกสมรสของหญิง	39.98	0.77	0.22	0.99	0.83	8.42	10.36	-12.45	1.85
เศรษฐกิจ	สูง1 การบริจาคทรัพย์	61.42	1.42	1.72	1.62	1.37	23.59	3.93	15.43	4.46
	2 กลุ่มความเมตตา กรุณาทางเศรษฐกิจ	59.04	1.65	1.70	1.07	1.04	23.27	5.12	12.66	4.43
	ต่ำ1 การประกอบกิจการ ซึ่งผิดกฎหมาย	36.99	0.05	0.08	0.64	0.79	6.10	12.70	-15.54	1.23
	2 การละเลยที่จะ รักษาสาธารณสมบัติ	39.10	0.15	0.17	1.06	0.92	7.18	11.80	-11.97	1.50

ตารางที่ 62 (ต่อ)

พฤติกรรมจริยธรรม แต่ละประเภท		ค่าPot	ค่า B1	ค่า B2	ค่า B3	ค่า B4	ค่า R1	ค่า R2	ค่า C	ค่า E
การ เมือง	สูง1 กลุ่มความซื่อสัตย์ ทางการเมือง	57.98	1.55	1.49	1.08	0.97	22.56	6.04	12.26	4.37
	2 การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ ส่วนบุคคลเพื่อประ โยชน์ส่วนรวม	57.61	1.04	1.41	1.28	1.20	22.57	4.48	13.86	4.35
	ต่ำ1 การแจ้งความเท็จ	37.66	0.04	0.09	0.53	0.95	6.58	12.25	-14.64	1.99
	2 การทุจริตในการ เลือกตั้ง	38.47	0.08	0.10	0.61	0.88	7.78	11.40	-11.08	1.64
สิ่งแวดล้อม	สูง1 กลุ่มการระดม การระดมวัตถุ	58.01	1.12	1.50	1.53	1.46	21.66	4.72	13.50	4.18
	2 การทำลายพันธุ์สัตว์	58.01	1.14	1.42	1.50	1.34	22.03	4.50	13.02	4.16
	ต่ำ1 การทำลายพันธุ์สัตว์	37.85	0.09	0.10	0.63	0.87	6.80	11.89	-12.12	1.28
	2 การทำลายพันธุ์พืช	37.92	0.03	0.10	0.46	0.96	7.08	12.08	-11.89	1.35

2. ผลสรุปของการวิจัย คัดศึกษาพฤติกรรมของพฤติกรรมแต่ละด้านเป็นรายพฤติกรรม ตามตัวแปรทั้ง 7 ผลการวิจัยปรากฏว่าพฤติกรรมจริยธรรมที่มีค่าศึกษาพหุคูณสูงที่สุดและต่ำสุด เกือบทุกตัวแปรเห็นในแต่ละด้านดังนี้คือ

- 1) พฤติกรรมจริยธรรมประเภทตนเอง
  - สูงที่สุด - การรักษารูปลักษณ์
  - ต่ำสุด - การบึ้งแก้มกับบอบบอย
- 2) พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสังคม
  - สูงที่สุด - การให้ความช่วยเหลือ
  - ต่ำสุด - การให้ร้ายป้ายสี
- 3) พฤติกรรมจริยธรรมประเภทเคารพธุรกิจ
  - สูงที่สุด - การบริการลูกค้าที่ดี
  - ต่ำสุด - การประกอบกิจการที่ผิดกฎหมาย
- 4) พฤติกรรมจริยธรรมประเภทการเมือง
  - สูงที่สุด - กลุ่มความเชื่อสัจธรรมทางการเมือง
  - ต่ำสุด - การแจ้งความเท็จ
- 5) พฤติกรรมจริยธรรมประเภทสิ่งแวดล้อม
  - สูงที่สุด - การละทิ้งสิ่งมีค่า
  - ต่ำสุด - การทำลายพันธุสัตว์

3. การสรุปผลความแปรปรวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สถานภาพ เพศ และ วัยแล้วนำเสนอสรุปดังในตารางที่ 63

ตารางที่ 63 สรุปผลการวิจัยความแปรปรวนของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานภาพ เพศ และภูมิลำเนา เฉพาะค่า P .01 P .001

พฤติกรรมจริยธรรมประเภทต่าง ๆ		เพศ X ภูมิลำเนา	ภูมิลำเนา X สถานภาพ	เพศ X สถานภาพ	เพศ Xสถานภาพ X ภูมิลำเนา
ตนเอง	1 ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นการปฏิสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญ	-	-	-	-
สังคม	1 การให้ความช่วยเหลือ	8.06*	2.31	2.81	1.46
เศรษฐกิจ	1 กลุ่มความเมตตากรุณาทางเศรษฐกิจ	< 1	3.76*	1.66	< 1
	2 การบริจาคทรัพย์สิน	2.57	4.28*	< 1	< 1
	3 กลุ่มการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ทางเศรษฐกิจ	< 1	4.10**	< 1	1.28
	4 การเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์	1.52	3.24*	< 1	1.38
	5 กลุ่มการกู้ยืมเงิน	< 1	3.12*	3.18*	< 1
	6 การให้ผู้อื่นกู้เงิน	< 1	2.84	3.36*	1.26
	7 การประกอบกิจการที่ผิดกฎหมาย	< 1	4.07*	< 1	< 1
การเมือง	1 การสนับสนุนเงินตราให้แก่เจ้าหน้าที่ บ้านเมือง	7.12*	2.76	1.93	2.00
สิ่งแวดล้อม	1 การควบคุมสัตว์	9.32*	2.24	1.19	2.13

* P .01

** P .001

4. สรุปผลของค่าความน่าปรารถนาในตารางที่ 64

ตารางที่ 64 สรุปผลการวิจัยค่าความน่าปรารถนาของผลการกระทำที่มีความน่าปรารถนาสูงและต่ำ

ผลการกระทำ		พฤติกรรมจริยธรรมประเภทต่าง ๆ				
		ตนเอง	สังคม	เศรษฐกิจ	การเมือง	สิ่งแวดล้อม
น่า ปรารถนา	1 ประสิทธิภาพสำเร็จในชีวิตการทำงาน	4.76	4.75	4.75	4.79	4.76
	2 ยึดและทรัพย์สินมีความมั่นคงปลอดภัย	4.70	4.66	4.70	4.71	4.71
ไม่น่า ปรารถนา	1 เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน	1.23	1.26	1.20	1.24	1.24
	2 ประสิทธิภาพล้นเหลือในชีวิตการทำงาน	1.28	1.24	1.26	1.27	1.20

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ด้วยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพียงอย่างเดียวที่จะสำรวจจริยธรรมของชาวกรุงเทพฯ ในสภาวะของภาวะทวิภาวะ มิได้เจาะลึกลงไปในตัวแปรหนึ่งตัวแปรใด เพราะความจำกัดของทุนและเวลา ฉะนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ศึกษาตัวแปรที่สอดคล้องจริยธรรมเช่น ภาคศึกษา การอบรมเลี้ยงดู คำสอนในหลักซึ่งมาจากชั้น โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างให้มีสัดส่วนที่คิดเทียบกัน
2. ศึกษาผลจากกรกระทำต่อตัวแปร การศึกษา คำสอน อาชีพ เพื่อพิจารณาว่าอาชีพหรือการศึกษาที่แตกต่างกันจะนำมาซึ่งการพิจารณา ผลที่เกิดจากกรกระทำต่างกันหรือไม่
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้รับการปรับปรุงมาครั้งหนึ่งแล้วให้ใช้เวลาในการตอบน้อยลงแต่ได้ประสิทธิภาพเหมือนเดิม แต่อาจมีกรปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มอายุได้อีก และสามารถนำไปศึกษาในเด็กที่เริ่มต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "กิจกรรมจริยธรรมในปี 2523-2524."

เอกสารประกอบการเรียนรู้เชิงทิศทางของการวิจัยทางจริยธรรมและค่านิยม : 25 - 26 กุมภาพันธ์ 2525. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2525.

ชัยพร วิษย์ชาตุร. "ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม : โคลเบอร์ก vs แบนดูรา"

รายงานการสัมมนาเรื่องทิศทางของการวิจัยทางจริยธรรมและค่านิยม. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. ค่านิยมและความคาดหวังของเยาวชนไทย กรุงเทพฯ

มหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2523.

ปราณี สุจริตนไชยกุล. ค่านิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลาง วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2523.

ปรีชา คูสินทร์จันทร์ และสัทธมา สักตยาวิชิตน์. การวัดอันทางสังคม เอกสารประกอบการ

ประชุมวิชาการเรื่อง "กรุงเทพฯ ๒๕๑5" กรกฎาคม 2526.

นิรมล เตชะปัทม. ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจเรื่องจุดหมายปลายทางสูงสุดของคำสอน

ผู้มีผลกร ควบต่อแนวการดำเนินชีวิตในกลุ่มชาวยุโรปและชาวคริสต์ระดับชาวบ้าน.

ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลโคกขี้เฒ่า อำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิถียุโรป มหาวิทยาลัยมหิดล

2522.

นิออน กลิ่นรัตน์ และคณะ ๆ. ค่านิยมของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูระดับมัธยมศึกษา เชียงใหม่

ทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี ๒๕๑๖ 2524, 2525

ทิพย์จันทร์ นาคตะ. "การยอมรับอันใหม่ในวงราชการไทย : การสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการ

และประชาชน." วารสารราชบัณฑิตยสถาน. 3 (กรกฎาคม 2520) : 355-380.

เกียรติชัย กิระนันท์ และคณะ ๆ. ลัทธิวางใจและจริยธรรม สังคม และประเพณีของกรุงเทพฯ

มหานคร. กันยายน 2525.

พิเชษฐ์ ภาวามเขษตร. การศึกษารูปแบบที่ยั่งยืนเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิญญูต์ค้ำจุนและคุ้มครอง

วิจัยสังคม วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ป๋วยเต็ญหอการค้า สภาวค้ำจุนและคุ้มครอง สภาวิทยาลัย
มหิดล, 2522.

พิเชษฐ์ ภาวามเขษตร. " การศึกษารูปแบบที่ยั่งยืนเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิญญูต์ค้ำจุน

ระหว่งขงขอย-หญิง " วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ป๋วยเต็ญหอการค้า แคนทรีวิงสิตวิทยา. บัณฑิต
วิทยาลัย สุทธิวงกรณมหาวิทยาลัย, 2518.

รุ่งธรรม คู่ศิริธรรมรัตน์ และ คู่ศิริ คู่ศิริพรประไพ. รายงานโครงการวิจัยเรื่องคุณลักษณะในอุดม

คติทางจริยธรรมของบุคคลในระดับของนักศึกษาไทย รายงานการวิจัยเรื่องศึกษาราย
ของภาววิญญูต์ทางจริยธรรมและคำนิยาม. สังกัดงานคณะกรรมการการศึกษาระดับ
ชาติ, 2526.

วดี ยวมณี. " การศึกษารูปแบบที่ยั่งยืนเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิญญูต์ค้ำจุนและคุ้มครอง

วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ป๋วยเต็ญหอการค้า แคนทรีวิงสิตวิทยา. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัย, 2522.

วิชัย วิศวะเวทน์. รายงานโครงการวิจัยเรื่องคุณลักษณะในอุดมคติทางจริยธรรมของบุคคล

จากรักในระดับของนักปรัญชา. รายงานการวิจัยเรื่องศึกษาราย
ของภาววิญญูต์ทาง
จริยธรรมและคำนิยาม. สังกัดงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ, 2526.

คู่ศิริธรรมรัตน์ เขียวดี. การศึกษารูปแบบที่ยั่งยืนเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิญญูต์ค้ำจุนและคุ้มครอง

วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ป๋วยเต็ญหอการค้า แคนทรีวิงสิตวิทยา. บัณฑิตวิทยาลัย
สุทธิวงกรณมหาวิทยาลัย,
2522.

คู่ศิริธรรมรัตน์ และคณะ ฯ. การศึกษารูปแบบที่ยั่งยืนเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิญญูต์ค้ำจุนและคุ้มครอง

วิจัยสังคม เรื่อง "การศึกษารูปแบบที่ยั่งยืนเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิญญูต์ค้ำจุนและคุ้มครอง"
2526.

คู่ศิริธรรมรัตน์ เขียวดี. " การศึกษารูปแบบที่ยั่งยืนเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิญญูต์ค้ำจุน

ระหว่งขงขอย-หญิง " วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ป๋วยเต็ญหอการค้า แคนทรีวิงสิตวิทยา. บัณฑิตวิทยาลัย
สุทธิวงกรณมหาวิทยาลัย,
2522.

ลู่วิ่ง โทนี่ และ ลีน่า สมิททิง. รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมและระบบค่านิยมไทย :

เครื่องมือวัดการสำนึกผิด. สังกักรวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

2522.

ลู่วิ่ง โทนี่ และ ลีน่า สมิททิง. "พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ,"

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ลู่วิ่ง โทนี่ และ ลีน่า สมิททิง. รายงานโครงการวิจัยเรื่องค่านิยมและระบบค่านิยมไทยของบุคคลจาก

ทุกส่วนของประเทศไทย. รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมและระบบค่านิยมไทยของนักเรียนมัธยมศึกษา
และค่านิยม. สังกักรวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ลู่วิ่ง โทนี่ และ ลีน่า สมิททิง. จริยธรรมและค่านิยมของนักเรียนมัธยมศึกษา. 2516.

ลู่วิ่ง โทนี่ และ ลีน่า สมิททิง. "การวัดค่านิยมแห่งพลเมืองดี," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

อรรถาธิบาย

Bandura, Albert. Social Learning Theory. Englewood Cliffs. N.J. :
Prentice Hall. 1977.

Brown, Roger. Social Psychology. N.Y. : Free Press. 1965.

Chan, Wing - Taist, ed. A Source Book in Chinese Philosophy Princeton
University Press, 1970.

Elkind, & Weiner, Development of the Child. N.Y. : John Wiley &
Sons, Inc, 1978.

Painweather, W. Sex Differences in Cognition Cognition, 1976, 11.
280-231.

- Fishbein, M. and Ajzen, I. Belief, Attitude, Intention and Behavior : An Introduction to theory and Research, Reading M.A. : Addison-Wesley Pub. Co. 1975.
- Freud, S. An Out line of Psychoanalysis. N.Y. : W.W. Norton. 1949.
- Hoffman, M.L. "Development of Moral thought, feeling and Behavior" American Psychologist. 10 (1979) : 958-966.
- Kohlberg, L. Development of Moral Character and Moral Ideology. Review of Child Development Research. Edited by M.L. Hoffman. N.Y.: Russell-Sage. Foundation. 1971.
- Kohlberg, L. Moral Stages and Moralization : the Cognitive developmental approach. In Lickona, T. Moral Development and Behavior : Theory, Research and Social Issues. N.Y.: Holt, Rinehart and Winston. 1976.
- Maslow A.H. Toward a Psychology of Being, 2nd. N.Y. Van Nostrand Reinhold, 1968.
- Passmore, T. Man's Responsibility for Nature. Dordrecht. 1974.
- Osgood, C.E. Suci, G.J. and Tannenbaum, P.H. The Measurement of Meaning. 9 a ed. Urbana, Chicago and London : University of Illinois Press, 1975.
- Piaget, J. The Moral Indgement of the Child. Blencoe : Free Press. 1960.

- Triandis, H.C. Attitude and Attitude Change. N.Y. : John Wiley & Sons, Inc. 1971.
- Rest, J.R. Manual for the Defining Issues Test: An Objective Test of Moral Judgement Development Available from Author, University of Minnesota Minneapolis, Minnesota 55455. 1974.
- Rest, J.R. Development in Moral Judgment Research Developmental Psychology. Vol.16, No.4 Sept. 1979. p.251-256.
- Waber, D. Sex Differences in Cognition : A Function. of maturation rate. Science 1976. 192-572-574.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เขตที่ใช้ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ก. โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา

ชื่อโรงเรียน	เขต/อำเภอ
ฤทธิยะวรรณาลัย	บางเขน
พรตพิทยพยัต	ลาดกระบัง
ราชดำริ	พระโขนง
วัดหนองแขม	หนองแขม
สามเสนวิทยาลัย	พญาไท
สายปัดดา	ป้อมปราบศัตรูพ่าย
เทพศิรินทร์	ป้อมปราบศัตรูพ่าย
วัดดาวคนอง	ธนบุรี
วัดประดู่ในทรงธรรม	บางกอกใหญ่
วม.สีโสมพรรณ	บางกอกใหญ่
เซนต์แมรี่	สามเสน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕. โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ชื่อโรงเรียน	เขต/อำเภอ
วัดไตรรัตนาราม	บางเขน
วัดชุมทอง	ลาดกระบัง
วัดธรรมมงคล	พระโขนง
บ้านอุปประเทศ	หนองแขม
วัดบางโพธิ์มาวาส	ดุสิต
วัดสังฆาราม	ป้อมปราบศัตรูพ่าย
วัดดอน	ยานนาวา
วัดกุฎาบดี	บางกอกน้อย

สถาบันวิทย์บริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ลร.1106/42822

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

16 พฤศจิกายน 2524

เรื่อง ขออนุมัติและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

ด้วยโครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งริเริ่มโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยสัมมนา และจัดพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการศึกษาของประเทศ ได้ให้การสนับสนุนแก่ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการทำวิจัยเรื่อง ลัทธิที่เป็นจริงของพฤติกรรมจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน โดยจะทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้ทราบพฤติกรรมจริยธรรมที่ปรากฏเป็นจริงในสังคมไทยในปัจจุบัน อันจะนำไปสู่แนวทางในการสร้างเสริมให้เกิดพฤติกรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ต่อไป

ในการนี้คณะผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 32 โรงเรียน จากจังหวัดที่เลือกเป็นตัวอย่าง 8 จังหวัด เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 100-300 คน ซึ่งรายชื่อจะแนบในเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ โดยจะออกเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2524 ถึง 15 มีนาคม 2525

โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงใคร่ขออนุมัติจากท่านให้คณะผู้วิจัยออกทำการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทั้ง 32 โรงเรียนดังกล่าว และใคร่ขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้โปรดแจ้งให้โรงเรียนดังกล่าวทราบด้วย โครงการสังคมศาสตร์ ฯ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายพนัธ์ สະเทียรชัย)

ผู้อำนวยการ

โครงการพัฒนาสังคมคำลัดที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา

โครงการพัฒนาสังคมคำลัด ฯ

โทร. 2412691-5 ต่อ 98

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ.0807/35479

กรมส่งเสริมการศึกษา

27 พฤศจิกายน 2524

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยโครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ ซึ่งริเริ่มโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัย สังเกต และศึกษาเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทาง
ด้านสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงนโยบายการศึกษา
ของประเทศ ได้ร่วมมือกับภาควิชาจิตวิทยา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำการ
วิจัยเรื่อง "สภาพที่เป็นจริงของพฤติกรรม จริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน" และขอความ
ร่วมมือมายังกรมส่งเสริมการศึกษา เพื่อขอให้โรงเรียน และนักเรียนโรงเรียนนี้ เพื่อทำการ
เก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2524 ถึงวันที่ 15 มีนาคม 2525 โดยมีจำนวน
ตัวอย่างที่ต้องการ ดังนี้

ประเภทตัวอย่าง	จำนวนโดยประมาณ
นักเรียนชั้น มศ. 5	25 - 150 คน
นักเรียนชั้น มศ. 3	25 - 150 คน
ครู	25 - 75 คน
ผู้ปกครอง	25 - 75 คน
รวมโรงเรียนละ	100 - 450 คน

กรมส่งเสริมการศึกษาพิจารณาแล้ว อนุญาตให้เข้าโรงเรียนและนักเรียนตลอดจนครุมี
ส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายประจวบ วัฒนะรัตน์)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง รักษาราชการแทน

ที่ ทม.0302/

มกราคม 2526

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เรียน

ด้วยสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ริเริ่มทำโครงการวิจัยเรื่อง กรุงเทพมหานครใน 20 ปีข้างหน้า และในโครงการวิจัยนี้ประกอบด้วยโครงการวิจัยหลายเรื่อง

รองศาสตราจารย์ ดร.พรตทิพย์ ศิริวรรณบุคย์ และคณะได้รับมอบหมายให้ทำการวิจัยเรื่อง "จริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานครปัจจุบัน" โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร คณะผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน คน

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านโดย คณะผู้วิจัยจะออกเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 7-18 กุมภาพันธ์ 2526 นี้ ซึ่งเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณล่วงหน้าอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ เศรษฐมานิต)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม

ที่ สร. 1106/0.41724-42855

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

16 พฤศจิกายน 2524

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เรียน

ด้วยโครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งริเริ่มโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัย สังเกต และตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงนโยบายการศึกษาของประเทศ ได้ให้การสนับสนุนแก่ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการทำวิจัยเรื่อง สภาพที่เป็นจริงของพฤติกรรมจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน โดยจะทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้ทราบพฤติกรรมจริยธรรมที่ปรากฏเป็นจริงในสังคมไทยในปัจจุบัน อันจะนำไปสู่แนวทางการสร้างเสริมให้แก่พฤติกรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ต่อไป

ในการนี้คณะผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนของท่าน เป็นโรงเรียนหนึ่งในกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 81 โรงเรียน เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งจะประกอบด้วย นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ดังนี้

ประเภทตัวอย่าง	จำนวนโดยประมาณ
นักเรียนชั้น ๗.6	50 - 150 คน
ครู	25 - 75 คน
ผู้ปกครอง	25 - 75 คน
รวม	100 - 300 คน

โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จึงขอความร่วมมือ
จากท่านให้คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียน ครู และผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียน
ของท่าน โดยจะออกเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2524 ถึง 15 มีนาคม 2525
ทั้งนี้ผู้วิจัยจะมาติดต่อประสานงานล่วงหน้า ณ โรงเรียนของท่านระหว่างวันที่ 22
พฤศจิกายน ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2524

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายพนัธ์ ละเซ็ยรัมย์)

ผู้อำนวยการ

โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ ฯ

โทร. 2412691-5 ต่อ 98

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งใคร่ขอความร่วมมือ
จากท่านให้คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียน ครู และผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียน
ของท่าน โดยจะออกเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2524 ถึง 15 มีนาคม 2525
ทั้งนี้ผู้วิจัยจะมาติดต่อประสานงานล่วงหน้า ณ โรงเรียนของท่านระหว่างวันที่ 22 พฤศจิกายน
ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2524

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายพลนัย ธีระพิชญ์ชัย)

ผู้อำนวยการ

โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ ฯ

โทร. 2412691-5 ต่อ 90

C

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตัวอย่าง เครื่องมือทำพิธีในพระราชวัง

ตอนที่ 1 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

โปรดตอบคำถามหรือเขียนคำตอบลงท้าย / อย่างที่คำถามตอบที่ตรงกับตัวท่าน

1. สังกัดหรือหน่วยงานของผู้ตอบ หัวหน้าครอบครัว _____ มีสมาชิกกี่คน _____ ปี: ๆ ระบุ _____
2. เพศ _____ ชาย _____ หญิง _____
3. อายุ _____ 14-16 ปี _____ 26-35 ปี _____
 _____ 17-19 ปี _____ 36-46 ปี _____
 _____ 20-25 ปี _____ สูงกว่า 45 ปี _____
4. ที่อยู่ปัจจุบัน อำเภอ (เขต) _____ จังหวัด _____
5. ส่วนราชการศึกษาหรือกำลังเรียนอยู่ในระดับชั้น _____
 _____ ต่ำกว่า ป.4 _____ มีรายนามโรงเรียนต้น _____ ประถมศึกษาตรี
 _____ ประถมศึกษาตอนต้น _____ มีรายนามโรงเรียนปลาย _____ สูงกว่าปริญญาตรี
 _____ ประถมศึกษาตอนปลาย _____ อนุรักษสถานหรือ: วิทยาลัย _____
6. เชื้อชาติ _____ ไทย _____ ลีซอ _____ มลายู _____ อินเดีย _____ อื่น ๆ _____
7. ศาสนา _____ พุทธ _____ คริสต์ _____ อิสลาม _____ ฮินดู _____ อื่น ๆ _____
8. อาชีพหลักของครอบครัว _____ ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ _____ ธุรกิจการค้า
 _____ รับราชการ _____ ลูกจ้างเอกชน _____ กรรมกร
 _____ พนักงานขายทั่วไป _____ เจ้าของที่ดินหรือทรัพย์สินให้เช่า _____ อื่น ๆ _____
9. รายได้ของทุกคน ในครอบครัว รวมกัน: _____
 _____ ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน _____ 10,000-20,000 บาทต่อเดือน
 _____ 2,000-5,000 บาทต่อเดือน _____ 20,000-50,000 บาทต่อเดือน
 _____ 5,000-10,000 บาทต่อเดือน _____ สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน
10. จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวมี _____ คน

ตอนที่ 2 : แบบสำรวจพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสำรวจพฤติกรรมนี้ประกอบด้วย ภาครกระทำ 17-23 ข้อ แต่ละข้อมี คำถาม
ประกอบ 4 คำถาม ดังนี้

ภาครกระทำ : การสูบบุหรี่บนรถเมล์

เคยทำหรือไม่ _____ เคยทำบ่อยๆ _____ เคยทำจน _____ ครั้ง _____ ไม่เคยทำ
จะทำหรือไม่ถ้ามีโอกาส _____ จะทำแน่ ๆ _____ อาจจะทำ _____ จะไม่ทำ
เคยเห็นคนอื่นทำหรือไม่ _____ เคยเห็นบ่อยๆ _____ เคยเห็นนานๆครั้ง _____ ไม่เคยเห็น
คิดว่าคนอื่นจะทำหรือไม่ถ้ามี _____ จะทำแน่ ๆ _____ อาจจะทำ _____ จะไม่ทำ
โอกาส

วิธีทำ ขอบให้ท่านพิจารณา ภาครกระทำ และ คำถาม ตามตัวอย่างข้างต้นให้ละเอียด แล้ว เขียน
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบของท่าน เช่น: ถ้าหากท่าน

- (1) ไม่เคย สูบบุหรี่บนรถเมล์
- (2) คิดว่า จะไม่ทำ ภาครกระทำนี้ไม่มีโอกาส
- (3) เคยเห็น คนอื่นสูบบุหรี่บนรถเมล์ บ่อย ๆ
- (4) คิดว่าคนอื่น อาจจะทำ ภาครกระทำนี้ถ้ามีโอกาส

ก็ขอได้โปรดเขียนคำตอบของท่าน ดังนี้

ภาครกระทำ : การสูบบุหรี่บนรถเมล์

เคยทำหรือไม่ _____ เคยทำบ่อยๆ _____ เคยทำจน _____ ครั้ง _____ ไม่เคยทำ
จะทำหรือไม่ถ้ามีโอกาส _____ จะทำแน่ ๆ _____ อาจจะทำ _____ จะไม่ทำ
เคยเห็นคนอื่นทำหรือไม่ _____ เคยเห็นบ่อยๆ _____ เคยเห็นนานๆครั้ง _____ ไม่เคยเห็น
คิดว่าคนอื่นจะทำหรือไม่ถ้ามี _____ จะทำแน่ ๆ _____ อาจจะทำ _____ จะไม่ทำ
โอกาส

ตอนที่ 3 : แบบสำรวจปฏิบัติการด้านการกระทำของผู้ใช้

คำชี้แจง แบบสำรวจปฏิบัติการนี้ประกอบด้วย การกระทำ ของผู้ใช้จำนวน 17-23 ข้อ การกระทำแต่ละข้อมี ปฏิบัติการ ที่ท่านอาจจะมีต่อผู้กระทำการกระทำนั้นจำนวน 8 ปฏิบัติการ ดังนี้

การกระทำ : การนอนกลางวัน						การกระทำ : การตื่นแต่เช้า ขี้พุงขี้มือ.....					
ปฏิบัติการ	จะ แน่ๆ	อาจ จะ	ไม่แน่ ใจ	อาจ จะไม่	จะไม่ แน่ๆ	ปฏิบัติการ	จะ แน่ๆ	อาจ จะ	ไม่แน่ ใจ	อาจ จะไม่	จะไม่ แน่ๆ
ยินยอมยินดี						ยินยอมยินดี					
ดูใจ						ดูใจ					
ให้กำลังใจ						ให้กำลังใจ					
ใจ						ใจ					
เห็นด้วย						เห็นด้วย					
คบหาเป็น						คบหาเป็น					
มิตร						มิตร					
ตำหนิ						ตำหนิ					
รำคาญ						รำคาญ					
ฟ้องร้อง						ฟ้องร้อง					

วิธีทำ ขอให้ท่านพิจารณาการกระทำดังตัวอย่างข้างต้นนี้คือการกระทำแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับปฏิบัติการที่ท่านอาจมีต่อผู้กระทำนั้น การนอนกลางวัน: และการตื่นแต่เช้า โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องหลังปฏิบัติการแต่ละข้อดังตัวอย่างข้างล่างนี้

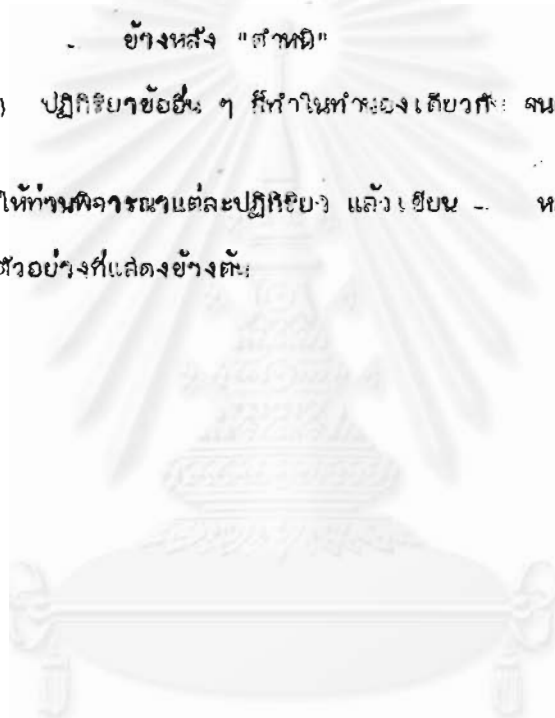
(1) ถัดหากท่าน จะรู้สึก "ยินยอมยินดี" ต่อการกระทำนั้นแน่ ๆ เขียนเครื่องหมาย

✓ ช่องหลัง "ยินยอมยินดี"

- (2) ถ้ำหากท่าณ อาจละ ฐึลิก "ฐึลิก" ต่ผู้กระทำทการนี้เกิเยน: ย้งหลัง "ฐึลิก"
- (3) ถ้ำหากท่าณ ไม่แ่ใจ ว้จะ "คบทาเกิเยน" กับผู้กระทำทการนี้หรือไม่เกิเยน: ย้งหลัง "คบทาเกิเยน"
- (4) ในท่าณองเตียวกับถ้ำหากท่าณละไม่ "ศ่าณ" ผู้กระทำทการ แ่ ๆ เกิเยน: ย้งหลัง "ศ่าณ"
- (5) ฐึลิกย้งอื่น ๆ ก็ท่าในท่าณองเตียวกับ: จนครบทั้ง 8 ฐึลิกย้ง

บอให้ท่าณพิจารณาคู่แต่ละฐึลิกย้ง แล้วยึน: หลังคำตบของท่าณจนครบทั้ง

8 ฐึลิกย้งดังตัวอย่างที่แสดงย้ง:

ตอนที่ 4 : แบบสำรวจความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ

คำชี้แจง แบบสำรวจความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำนี้ ประกอบด้วย การกระทำ 17-23 ข้อ ผู้ตอบควรพิจารณาว่าตนได้เคยพิจารณาในสองตอนที่แล้ว แต่ในตอนที่ 4 นี้เป็นการกระทำแต่ละข้อจะมี ผลของการกระทำ ประกอบด้วยจำนวน 14 ข้อ

วิธีทำ ขอให้ท่านพิจารณา การกระทำ แต่ละข้อว่าจะทำให้เกิดผล อะไรตามเหตุ โดยนำเอาการกระทำกับผลของการกระทำแต่ละ ข้อมาพิจารณาทีละข้อว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดที่ทั้งสองจะสัมพันธ์กัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (1) หากท่านคิดว่า เป็นไปได้มาก ที่ "การตั้งเงิน" จะทำให้เกิดผลคือ "ทำให้มีเงิน" ก็ขอให้เขียน 0 ล้อมรอบเลข 2 ในช่องที่ตรงกับ "การตั้งเงิน" และตรงกับ "ทำให้มีเงิน"
- (2) หากท่านคิดว่า เป็นไปได้น้อย ที่ "การตั้งเงิน" จะทำให้เกิดผลคือ "ทำให้เสียป่วย" ก็ขอให้เขียน 0 ล้อมรอบเลข 1 ในช่องที่ตรงกับ "การตั้งเงิน" และตรงกับ "ทำให้เสียป่วย"
- (3) หากท่านคิดว่า เป็นไปไม่ได้ ที่ "การตั้งเงิน" จะทำให้เกิดผลคือ "ทำให้หายขาด" ก็ขอให้เขียน 0 ล้อมรอบเลข 0 ในช่องที่ตรงกับ "การตั้งเงิน" และตรงกับ "ทำให้หายขาด"

ตัวอย่างของคำตอบ เป็นดังนี้

0 = เป็นไปไม่ได้   1 = เป็นไปได้น้อย   2 = เป็นไปได้มาก

ผลที่เกิดจากการกระทำ	การตั้งเงิน			การนอนเด็ก			การนอนกลางวัน		
	0	1	2	0	1	2	0	1	2
ทำให้มีเงิน	0	1	2	0	1	2	0	1	2
ทำให้เสียป่วย	0	1	2	0	1	2	0	1	2
ทำให้หายขาด	0	1	2	0	1	2	0	1	2

เมื่อพิจารณาผลที่เกิดจากการกระทำอันหนึ่ง ๆ ครบถ้วนแล้ว ก็ขอให้พิจารณาว่า กระทำอันใด ๆ ไป เช่น เมื่อพิจารณาผลของ "การใส่ใจ" จะครบถ้วนทุกผลแล้ว ก็พิจารณาผลที่เกิดจากการกระทำอันใด ๆ ไปคือ "การระมัดระวัง" และ "การบอกล่วงวัน" ที่ละข้อตามลำดับจนครบทุกข้อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาการกระทำต่อไปนี้ทีละข้อ และตอบว่าการกระทำแต่ละข้อผิดหรือ
ถูกต้อง มากน้อยเพียงใด

- (1) หากท่านคิดว่า การกระทำข้อนี้ ถูกต้องมากที่สุด ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ถูกที่สุด" ที่ตรงกับกรกระทำข้อนี้
- (2) หากท่านคิดว่า การกระทำข้อนี้ ถูกต้อง ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ถูก" ที่ตรงกับกรกระทำข้อนี้
- (3) หากท่านคิดว่า การกระทำข้อนี้ ผิด ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ผิด" ที่ตรงกับกรกระทำข้อนี้
- (4) หากท่านคิดว่า การกระทำข้อนี้ ผิดมากที่สุด ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ผิดที่สุด" ที่ตรงกับกรกระทำข้อนี้
- (5) หากข้อใด ตัดสินไม่ได้ ว่าถูกหรือผิด ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ตัดสินไม่ได้" ที่ตรงกับกรกระทำข้อนี้

โปรดตอบอย่างจริงจัง ตอบตามที่เห็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อ

การกระทำ	ระดับความถูกต้องของการกระทำ				
	ถูกที่สุด	ถูก	ตัดสินไม่ได้	ผิด	ผิดที่สุด
4111 การหยุดเพื่อให้ตนเองไม่ต้องได้รับความเดือดร้อน					
4121 การปฏิบัติตามสัญญาที่ทำไว้ แม้จะเกิดผลเสียหรือแก่ตนเอง					
4131 การให้ร้ายป้ายสีแก่ผู้อื่น เพื่อให้ตนเองไม่ต้องได้รับความเดือดร้อน					
4141 การใช้วิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติต่อผู้อื่น เพื่อให้ตนเองไม่ต้องได้รับความเดือดร้อน					
4151 การทำใจให้ผู้อื่นอื่นอย่างตนเอง เรื่องนี้จะไม่ต้องได้รับความเดือดร้อน					
4211 การให้เกียรติยกย่องผู้อื่นมากกว่าผู้อื่น					

คำชี้แจง โปรดพิจารณาสิ่งต่อไปนี้ กติขันธ์กับท่านหรือเกิดขึ้นกับสังคมส่วนรวม แล้วต่อไปให้ละเอียด และตอบว่าแต่ละข้อเป็นทั้งๆ ประการๆ สำหรับตัวท่านหรือโดยเพียงใด

- (1) หากข้อใดเป็นที่ นำประการๆ สำหรับตัวท่าน อย่างยิ่ง ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "นำประการอย่างยิ่ง" ที่ตรงกับข้อนี้
- (2) หากข้อใดเป็นที่ นำประการๆ สำหรับตัวท่าน ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "นำประการๆ" ที่ตรงกับข้อนี้
- (3) หากข้อใดเป็นที่ ไม่นำประการๆ สำหรับตัวท่าน ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ไม่นำประการๆ" ที่ตรงกับข้อนี้
- (4) หากข้อใดเป็นที่ ไม่นำประการอย่างยิ่ง สำหรับตัวท่าน ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ไม่นำประการอย่างยิ่ง" ที่ตรงกับข้อนี้
- (5) หากข้อใดท่าน ตัดสินใจไม่ได้ ว่านำประการสำหรับตัวท่านหรือไม่ ก็ขอให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ตัดสินใจไม่ได้" ที่ตรงกับข้อนี้

ระดับความน่าปรารถนา ผลที่เกิดจากการกระทำ	ง่าย ปรารถนา อย่างยิ่ง	ง่าย ปรารถนา	ตัดสินใจ ไม่ได้	ไม่แน่ใจ ปรารถนา	ไม่แน่ใจ ปรารถนา อย่างยิ่ง
มีเงิน ทรัพย์สิน เงินทอง ชีวิตและทรัพย์สิน มีความมั่นคงปลอดภัย เป็นที่รักใคร่ชื่นชม รู้สึกว่าตนเอง มีอำนาจควบคุมใจ ประสบความสำเร็จ ในชีวิตการงาน เกิดความ สุขสบายใจ เกิด ผลดี ต่อสังคม ชัดเจน ทรัพย์สินเงินทอง เกิด ยืนยาว ต่อชีวิตและทรัพย์สิน เป็นที่ รัก เกียรติและถูกตำหนิ รู้สึกว่าตนเอง ไร้ค่าน่าอับอาย ประสบความสำเร็จ ในชีวิตการงาน เกิดความ สุขสบายใจ เกิด ผลดี ต่อสังคม					